

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

9°-11611

FLK
6554

~~20-6~~

~~17-9 n. 1154~~

23 (2007)
m. 33, j.

R. P. IOANNIS
M A R I N

SOCIETATIS IESU,
OCONENSIS, SACRÆ
Theologiæ Doctoris, & in Academia
Complutensi olim Primarij, necnon
Archiepiscopatus Toletani
Synodalis Examina-
toris.

TRACTATUS
D E
PRÆDESTINATIONE.

Anno

1711.

MATRITI:

Typis D. Gabrielis del Barrio.

1910

1910

1910

1910

1910

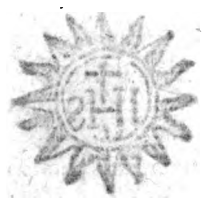
1910

1910

1910

1910

1910

1910

1910

1910

A D

AUGUSTISSIMAM

M A R I A M,
V I R G I N E M D E I

Parentem, pulcherrimum Em-
pyrei complementum: fulgen-
tissimum cœlestium decus: gra-
tiarum omnium culmen: uni-
versi terrarum orbis salu-
tem, fœlicitatem, &
tutamentum.

NUmquam magis erubescens
in arenam descendo, parvo,
scilicet, scutulo libelli pro-
fectus, coram conspicua stre-
nuorum Doctorum, seu Gigantum pha-
lange de inscrutabilis divinæ Providen-

tia iudicii, & investigabilibus divinarum
Prædestinationis vijs; seu decretis lucu-
lenti affatim, & plenius pro dignitate
voluminibus, & concertantium, & au-
nitorum; eorum tamen, licet viribus
impar, haud cæci aggregari non ve-

reor, quos sapientia, ut
Prov. 6. 9. contempler, misit An-
Ps. 34. cillas suas, ut vocarent ad
arcem, & ad mœnia civi-

tatis, si quis est parvulus, illorum utpote
sapientia, prudentia, & pietate partim
aquietens consilio vocitanti me con-
fugere ad Mariam iuxta Thaumatur-
gum: *Gratia arcem, & sanctitatis mu-*
amentum; necnon tur-

Cantic. cap. 4. rim David, de qua di-
Ps. 4. ctum mille clypei pen-
dent ex ea, omnis ar-

matura fortior, ut ex illa umbellam
hanc suspendam, ne Magistris in hoc
stadio, sicut studio excultis, & ab hu-
mero, & sursum super nos omnes eleva-
tis, Saulicis armis pro eorum robore
cataphractis mea armatura dispar. Di-
cipulis super Davidicis levioribus ar-
mis assuetis deficiat, ac discipulis
desideretur, ut, quibus ad portandas
volvendasque Scholasticas voluminum

ma-

machinas arma non suppetant, ad hæc
saltem exigua, scilicet, fundam, lapi-
dem, & scutulum ex Mariana præsertim
turri pendentia, & arce demissa, revol-
venda, & explodenda vires non desint.

Ante aram igitur tuam, divina Pal-
las, imbellia excubiarum, & elucubra-
tionum mearum tela, præsertim de Præ-
destinatione non suspendere nequeo,
non solum, ut in illa roboris expertia
vigor, & splendor derivetur: non so-
lum, ut, quatordecim tibi dicatis libris,
decimusquintus quintodecimo præci-
puorum tuorum mysterio de prædesti-
nata gloriæ tuæ Corona respondeat:
non solum (sed exilia propria verba re-
cedant, dum Sanctorum Patrum, & Ex-
positorum laudibus hanc catenatam
epistolam texere, & tibi dare fas est) non
solum, inquam, ut Bernardi consilium
tibi plaudens, mihi
suadens, sequar, (1) *Bern. serm.*
Quidquid illud est, *de Nativit. &*
quod offerre paras, *Aqueductu.*
Mariæ commendare,
memento, ut eodem alveo ad largito-
rem gratiæ gratia redeat, quò fluxit...
Ideoque modicum illud, quod offerre
desideras gratissimis illis, & omni ac-

ceptione dignissimae Mariae manibus
 offerendum tradere cura, si non vis sub-
 finire repulsam: mirum candidissimae
 quaedam lilia sunt, nec causabitur ille
 liliorum amator, inter lilia non inven-
 tum, quidquid illud sit, quod inter Ma-
 riae manus invenerit. Non solum tan-
 denti, ut eodem Bonaventurae monito
 acquiescam, sed etiam, quia sicut, iux-
 ta Ambrrosium, Virginitatis, ita, iuxta
 Sanctos Patres, & Interpretes, Prae-
 destinationis prima Deo vexillum levasti,
 -- id est omnia dum verbis Divini
 (2) *Phariseorum* -- praeuli personuisti, (29)
 cap. 8. *om. 22. 10* Dominus possedit me in
 -- et ad totum initio *viatorum suorum*
 (3) *Salazar hic*, -- Quae via? (31) rogat, tes-
 tum. 233 *an-* -- pondebat pro omni-
 mer, 236 *an-* -- bus eruditissimus Sa-
 -- *an-* -- lazari, nisi ipsa Dei co-
 silia, & occultissima Providentia, seu
 Praedestinationis arca patet. Dominus in
 decretis suis, ac praedestinationibus, qui-
 bus Sanctos ad gratiam, & gloriam de-
 stinat, mihi primarum addidit, ac per me
 cepit instaurare, & reficere opera sua.
 (4) *Cornelius in* -- (4) *h. Mystice*: haec
Ecclesiasticum, -- omnia infacile ad aptes
 par. 1240. 242 *an-* -- amittit Cornelius a
 v. 14.

La-

Lapide) Beata Virgini: Nam ab æterno prædestinata fuisti, primò: ut esses principium operum Dei, puta omnium purarum creaturarum: secundò: ut esses idæa sanctitatis, iuxta quam, Deus Sanctos Angelos, Apostolos, Martyres, Virgines, Confessores, Religiosos efformaret; cum ergo te, Deus, B. Virgo, mente concepit, & prædestinavit, hos omnes, adeoque Fideles omnes prædestinavit: tertio: principatum gratiæ, & gloriæ tibi decrevit, principatum sanctitatis æquè, ac dominij addixit: Destinavit enim te, ut esses omnium creaturarum Princeps, Regina, & Domina. Quarto: Deus te fecit primitias operum suorum: solebant Deo offerri primitiæ frugum, ut per eas cæteri fruges censerentur Deo oblata, & sanctificatæ: ita & mundus se obtulit Deo, quasi primitias naturæ humanæ, per quam omnes homines, totaque natura censeretur ei oblata purificata, & sanctificata ... In Iacob inhabitasti, quia ex Iudæis nata, inter Iudæos habitasti, ibique genuisti Christum, & Christianos, in his ergo, quasi electis à Deo, misisti primas radices Ecclesiæ

Idem ibidem

v. 13.

Chri-

Christianæ, quæ coepit in Sion, & Sion
 nudiſ converſis opera tuſ, & Apoſtolo-
 rum. Rurſum Electorum es Dux, Ma-
 ter, Magiſtra, & Cuſtos, unde graveſ
 Theologi docent, ſignum prædeſtina-
 tionis, & electionis divinæ eſſe erga co-
 cultum, & devotionem aſiduum.

(5) Te Pater præ-
 deſtinavit, Spiritus

oravit, de dor- præſtigavit, & Filius in-
 mit. Deipara. te commemoratus eſt. (6)

(6) Idiota in Q benediſta, præbe-
 contempl. Vir- nediſta, & poſt bene-
 gnis. dicta! (7) Te a Deo

(7) Damian. electam, & præelectam
 ſerm. de An- totam rapuit: ſibi Spi-
 nunc. ritus Sanctus. (8) Nec

(8) Anſhr. in mirum, redempturus
 Luc. ſuper ecce mundum operationem
 Ancil. ſuam inchoavit a Ma-
 tre, ut per quam ſalus

mundi parabatur, eadem Prima fructum
 ſalutis haurirer ex pignore: (9) & ut

(9) Chryſolog. ſemper, Maria, huma-
 ſerm. 149. næ prævia ſis ſalutis,
 populum, quem undæ
 te generatrix emiſſit in

lucem ipſa iure præceſſiſti in Cantico
 Exodi capite decimoquinto, ſumpſit
 ergo

ergo Maria soror Moyfi tympanum ,
egressæque sunt mulieres post eam cum
tympanis , & choris,
quibus præcinebat, (10) (10) Salaz. de
atque adeò sensus est: Concep. fol. 23.
ipsa utique, Virgo Bea-
tissima, tamquam chori ductrix, præci-
nes, ac præcedes, aliæ tibi succinent,
atque succedent animæ quotquot, vel
ad gratiam, vel ad gloriam præordina-
tæ sunt.

(11) Christus ergo
sic omnium liberator (11) Card. Cus-
est, quod & Virginis san.
liberator, & prælibera-
tor, cæterorum libera- (12) Bernard.
tor, & postliberator.

Non solumque (12) (13) Gregor.
Virginitatis Primice- Venet. in Har-
ria, sed (13) redemp- mon. Cant. 2.
tionis Christi Primice- rom. 3.

ria iure appellaris (14) (14) Salaz. an
quia, sicut olim inter ibidem.

milites is Primicerij
nomine censebatur, qui primus in ca-
thologo descriptus erat, quasi primus in
cera præscriptus, is præsertim, qui no-
minis sui vocabulo ominis aliquid ha-
beret, & boni aliquid portenderet, ut-

potè

potest *Parvulus, Videlicet*, vel nomen aliud
 huiusmodi sic, Sanctissima Deipara,
 redemptionis nostrae Primiceria appel-
 laris, quia in libro vitae, in quem prae-
 destinati omnes relati sunt, tuum nomen
 foelicissimum, & aspiciatissimum primo
 loco exaratum est, quia nimirum in ipsa
 Dei praescientia, seu libro vitae tuum
 nomen, MARIA praescribitur, reliqua
 subscribuntur, propterea quod tua salus
 ante alios praenoscitur, & praefinitur. Eo-
 dem Primicerij nomine censeri solebat
 Princeps Regis Notarius, cuius erat, mi-
 lites conscribere, officiorum chartas, li-
 bellosque obsignare, & alia huiusmodi
 ad supremam Scribam spectantia prae-
 stare, quo sensu te redemptoris Primi-
 ceriam appellare licebit, quia non mo-
 do in libro vitae primo ipsa loco ad-
 scripta es, sed etiam omnes alios, quot-
 quot in eum librum relati sunt, ipsa res-
 cribis: ad te sanè, tamquam ad Primi-
 ceriam redemptionis nostrae spectavit,
 electos Dei in diem redemptionis ob-
 signare. (115) Deduc
 (115) *Bona veni*. me in portum salutis;
 in *Psalt. Ma-* ac per te inter iustos
riano. scribatur nomen meum:
 Qui acquirit gratiam
 tua,

tui, agnoscetur à Civibus Paradyfi, &
qui tui habuerit caractèrem, annotabi-
tur in libro vitæ. (16)

Tu ante omnem crea- (16) *Bernardi-*
turam in mente Dei *nus Sen. tom. 2.*
præordinata fuisti, ut *serm. 51. art.*
omnium Ecclesiarum *7. cap. 4.*
castissima Deum ipsum
hominem verum ex tua carne procrea-
res, & post Filium Regina Cœlorum
effecta gloriosa regnares ... & ut brevi-
ter concludam, de hac, & ob hanc, &
propter hanc omnis scriptura facta est,
propter hanc totus mundus factus est, &
hac gratia Dei plena est,

(17) Salve sanctum
Dei fermentum (ante (17) *Andreas*
massam præcedit con- *Hieros. serm.*
ditum) quo tota gene- *de Annunc.*
ris humani massa conf-
perfa est, & ex unico Christi corpore,
ceu panis electus, in unum coit inasti-
mabilis concretio. (18)

Salve Dioptra perspe- (18) *Idem ibi-*
ctiva, (19) seu Astro- *dem.*
labij pars, per quam (19) *Salaz. ut*
perspectiva arte peri- *supr. fol. 26.*
tus rerum magnitudi-
nem, distantiam, sublimitatem, &

in -

intervalla speculatur, mirabili certitu-
 dine metitur: liceat ergo sic dicere, te,
 ò Maria, in Dei prævisione Dioptra
 cuiusdam perspectivæ rationem habuif-
 se: quia nimirum per te prius visam ex
 sua æternitatis immensa distantia alias
 omnes creaturas intuitus Deus, earum-
 que magnitudinem, & mensuram specu-
 latus fuit, (20) Salve
 (20) *Ambr. lib. 2. de Virg.* ... cæterorum rivulorum
 scaturigo) ideò quòd
 expressam imaginem Dei immensi, fon-
 tis unda, retineas, (21) Ambrosius te
 fontem signatum, seu
 (21) *Salaz. de Concept. fol. 31* sigillatū existimat, qui,
 Dei se ipsum in perllu-
 cidis, ac candidis eius
 laticibus contemplantis speciem exci-
 pit, ac reddit. Audens dico: Deus Nar-
 cissum illum imitatus videtur, qui for-
 tiā suā in niveæ fontis undā expres-
 sam intuens tanto eius amore exarsit, ut
 sui ipsius potiùs studio in undam ipse
 sese dederit. Hand aliter eqim Deus
 in te, ò Maria, velut in fontem candi-
 dissimum intuens, & imaginem suam in
 te perfectissimè descriptam inspiciens,
 &c. se ipsam tunc ardentius in te, quàm
 in

in cæteris simul creaturis diligens, ne
dicam deperiens, sui quoque perfruen-
di gratia in tua viscera sese deiecit, ac
demisit, teque præ alijs, atque ante alias
omnes creaturas adamavit. Sed quid
obsecro, in causa fuit, ut fons iste tuus
facer, Maria, Dei formam tam exactè
exciperet, ac redderet? certè tua Origi-
nis puritas illibata.

Ave arcanum Providentiæ Ara-
rium: Orbis terrestris, & cœlestis pri-
matum gerens. Ave Prædestinatorum
signifera: ante omnes prælecta. Ave
prævia Virginum Tympanistria: Re-
demptionis Primiceria. Ave Fructus sa-
lutis, & Sanctorum primitiæ: fructus, &
frugifera. Ave nomen, & omen habens
in Beatorum cathalogo Prima descrip-
ta, ac beandos Primiceria rescribens.

AVE MARIA.

FACULTAS ORDINIS.

Petrus Blazquez, Societatis Iesu
in Provincia Toletana Praepositus
Provincialis, potestate ad id mihi facta
a Rever. admodum Patre nostro Mi-
chaele Angelo Tamburini, Praeposito
Generali, facultatem facio, ut liber ins-
criptus *de Praedestinatione*, Authore P.
Ioanne Marini Nostrae Societatis Theo-
logo, & eiusdem Societates Gravium,
Doctorumque hominum iudicio appro-
batus Typis mandetur. In quorum fi-
de has litteras manu nostra subscriptas,
& sigillo nostro munitas dedimus Pla-
sentiae in nostro Imperiali Collegio die
24. Martij, ann. 1711.

Petrus Blazquez.

**Licentia Regis, & Ordina-
rij, & Approbationes, extant
in secunda Toma de Scientia
Dci.**

**La suma del Privilegio, y la
Talla, está en el segundo To-
mo de Scientia Dei.**

D. Bernardo de Solis.

Erra-

Errata sic corrigi.

P Ag. 96. lin. 20. retrahere, leg. re-
trahere. Pag. 124. lin. 8. donomi-
nationem, leg. denominationem. Pag. 273.
lin. 16. Deum non esse, leg. Deum esse.
Pag. 312. lin. 18. spectare, leg. expe-
ctare. Pag. 368. lin. 17: non, legi non.
Pag. 384. lin. 28. patetate, leg. potestate.

Corregidas estas erratas, corresponden-
de con su original. Madrid, y Março
4. de 1711.

**D. Ioachin Benito del Rio
y Cordido,
Correct. Gen. por su Magest.**

TRA:

TRACTATUS DE PRÆDESTINATIONE Sanctorum.

HIC EST PRÆCIPUUS INTER
omnes tractatus, de quo inter alios San-
ctos Patres egerunt Augustinus, Prof-
per. Damascenus, Anselmus, Div. Tho-
mas, Bonaventura, & omnes Theo-
logi ipsos sequuti.

DISPUTATIO I. DE EXISTENTIA, ET NECESSI- tate Prædestinationis.

Dupliciter accipi solet hoc nomen *præ-
destinatio*. 1. pro electione formali ali-
quorum ad gloriam. 2. pro præscientia,
& præparatione beneficiorum Dei, qui-
bus certissimè liberantur, quicunque
liberantur. De utraque accep-
tione agemus, Deo
auspice.

SECTIO I. De Nomine, Existencia, Definitione, & multiplici acceptione prædestina- tionis.

SUp. 1. quoad Nomen, aliquos vel-
le ly præimportatum in Prædesti-

A

na

natio ne denotare prioritatem durationis, aut temporis. Ex Paulo ad Ephes. 1. *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem.* 1. ad Corinth. 2. *Quam prædestinavit Deus ante secula in gloria nostra.* Alij dicunt, præcedentiam, quam præferunt illa verba esse prioritatem causalitatis, qua prædestinatio influit in suos effectus. Alij dicunt significare prioritatem, & præcedentiam dignitatis, qua Electi præferuntur Reprobis. Hæ tres acceptiones rectæ sunt, & communiter receptæ. Nihilominus Catherinus lib. 1. cap. vlt. dicit, Prædestinationem non significare quâmlibet præcedentiam Electorum; sed præcedentiam valdè excellentem, qua Christus, Beatissima Virgo, Apostoli, & insignes Sancti electi sunt ad maximam beatitudinem ante visionem meritorum; ceteros vero, qui salvantur non esse prædestinatos. Hæc acceptio contraria est SS. PP. & communi sensui Theologorum, dicentium, Nulum non prædestinatum salvari. Alij dicunt, Prædestinationem significare electionem ad gloriam ante absolutè prævisam merita, de qua postea.

Sup. 1. Prædestinationem, aliquando sumi in malam partem, & tribui Repro-

pro-

probis ab August. & alijs SS. PP. apud
 Ruiz disp. 1. de Prædest. sect. 2. n. 13.
 Sed communiter sumitur pro præordi-
 natione ad finem bonum indebitum. Sed
 in hoc est etiam disidium. Gabriel. Ochā.
 Catherinus lib. 1. dicunt, Prædestina-
 tionem esse præordinationem ad glo-
 riam. Durando, Vazq. 1. part. quæst.
 23. art. 4. dicunt, Prædestinationem ef-
 se ordinationem ad solam gratiam. Alij
 apud Suarez lib. 1. cap. 5. & apud Ruiz
 distinguunt duas Prædestinationes, aīam
 ad gratiam. Ad Ephes. 1. *Prædestinavit*
nos in adoptionem filiorum. Ita Anselmus
 in hunc locum. Aliam ad gloriam, ad
 Roman. 9. *Vt ostenderet, divitias gratiæ*
sue in vasa misericordiæ, quæ prædestina-
vit ad gloriam. Quam distinctionem ap-
 probat August. & Damascen. apud Gran.
 disp. 1. Suarez supr. num. 5. Ruiz disp.
 4. Ribad. disp. cap. Izquierdo disp.
 37. dicunt, Prædestinationem involve-
 re ordinationem ad gratiam, & ad glo-
 riam, tanquam partes, ex quibus coa-
 lescit Prædestinatio. Ita communiter
 Nostri. Dubium esse potest: an hæc Præ-
 destinatio, ex his duabus partibus resul-
 tans, dicat in recto, & formaliter ordi-
 nem ad gratiam, & radicaliter ordinem

ad gloriam : & ordinatio, seu electio ad gloriam sit Prædestinatio radicalis ; in quo dubio videtur conformius definitioni traditæ ab August. lib. de bono persever. cap. 14. *Prædestinatio est præs-cientia, & preparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicunque liberantur.* Conformius inquam videtur huic definitioni dicere, quod Prædestinatio formalis est ordinatio ad gratiam; sed cum ordine ad gloriam, ita ut coniungatur cum gloria. Prædestinatio radicalis, est ordinatio ad gloriam, quod suadet D. Thom. ad Roman. 1. lect. 3. dicens: *Non esse prædestinationem, præordinationem subiecti ad aliquas gratias gratis datas, non conducentes ad vite æternæ finem in actu secundo.* Et constare videtur ex Matthæi 25. *Venite benedicti Patris mei, possidere paratum vobis Regnum.*

Sup. 3. De fide esse, de facto dari in Deo Prædestinationem : quia, ut dicit Prosper, ad cap. Gallorum respons. 14. & 15. *Prædestinationis fides multa sanctorum scripturarum autoritate munita.* Roman. 8. *Quos præscivit, & prædestinavit.* Roman. 9. *Ut secundum electionem propositam Dei maneret.* Matth. 24.

Prop.

Sect. 1.

5

Propter electos breviabuntur dies illi.
 Actor. 13. *Crediderunt quotquot erant
 preordinati ad vitam eternam.* Trident.
 sess. 6. cap. 12. supponens id de fide,
 dicit, neminem absque speciali revela-
 tione posse de sua predestinatione cer-
 tum esse.

Sup. 4. Multas dari definitiones
 Predestinationis. August. eam definit ut
 suprâ. Div. Thom. in 1. dist. 60. quæst.
 1. art. 2. dat definitionem, quam vo-
 cat Magistrallem; *Preparatio gratiæ in
 presenti, & gloriæ in futuro.* Et hic;
 quæst. 23. art. 1. sic: *Ratio transmissio-
 nis creaturæ rationalis in vitam eternam.*
 Bonavent. in 1. dist. 40. art. 1. quæst.
 2. sic: *Praordinatio alicuius ad gloriam
 principaliter, & ad alia in ordine ad glo-
 riam.* Scotus in 1. dist. 40. quæst. 1.
*Electio creaturæ intellectualis ad gra-
 tiam, & gloriam.* Bellarm. lib. 2. de
 grat. cap. 9. sic: *Providentia Dei, qua
 certè homines ex massa perditionis misè-
 ricorditer selecti, per infallibilis media ad
 vitam diriguntur eternam.* Definitio
 Augustini est communiter recepta apud
 Suarez lib. 1. cap. 2. & reliquæ, quasi
 explicationes definitionis Augustini, et-
 in modo significandi ordinem ad gra-
 tiam.

tiam, & gloriam, apparenter differri possint.

Est ergo Prædestinatio : *præscientia*, & *preparatio beneficiorum Dei*, quibus certissimè liberamur, quicumque liberantur. *Ly præ* denotat præcedentiam Prædestinationis in duratione, & causalitate. Dicitur *scientia*, quia est preparatio provida mediorum ad finem, quæ, ut talis, involvit cognitionem mediorum. Dicitur *preparatio*, quia ordinat, & disponit media progrediendo usque ad affectionem finis. Dicitur *beneficiorum Dei*, per quæ denotatur auxilia gratiæ actualis, & habitualis. Dicitur *quibus certissimè*, &c. per quæ denotatur efficacia mediorum in actu secundo in ordine ad finem. Unde dispositio mediorum, ex se conducentium ad finem gloriæ, si cum ea non coniungatur, ut accidit in multis reprobis, non est Prædestinatio recepta ex August.

Dubium est. Qui comprehendantur sub hac definitione? Ioannim in suis Inst. Theol. part. 1. dissert. 4. cap. 5. Platel. dicunt, eam definitionem solum comprehendere eos, qui contraxerunt Originale : quia solum, qui peccarunt, dicuntur liberari. Aliqui verò cum Suarez
cen-

consent, sub hac definitione, etiam Christum, & Beatam Virginem, & Angelos comprehendere, quia omnes liberantur: & in oratione Dominica non solum petimus, liberari à malis præteritis, sed etiam, præservari à malis. An verò in ly *prescientia* denotetur scientia visionis, vel conditionata? Dicemus postea.

SECTIO II.

An, & quomodo Prædestinatio sit necessaria?

SUp. 1. Certum esse, Prædestinationem non esse antecedenter necessariam in Deo, quia potuit nullas creaturas rationales producere. Deinde non est absolutè necessaria ex suppositione creationis Angelorum, & hominum: quia potuit eos relinquere in statu puræ naturæ, & non eos elevare ad statum supernaturalem gratiæ, & gloriæ. Difficultas est: an, ut creatura rationalis assequatur gloriam per merita, necessaria sit Prædestinatio; an aliquis possit salvari sine Prædestinatione?

Prima sent. dicit, non esse necessariam Prædestinationem, ut aliquis in hac

providentia consequatur salutem; imò;
 plures eam assequutos esse de facto sine
 Prædestinatione. Ita Catherinus lib. 2.
 de Prædest. cap. ult. dicens, solum esse
 de facto prædestinatos Christum, B. V.
 Apostolos, & confirmatos in gratia. Se-
 cunda sent. dicit: De facto salvari om-
 nes, & solos prædestinatos: & neque in
 alia providentia esse dabilem creaturam,
 quæ salvetur sine prædestinatione. Ita
 Suarez lib. 1. de Prædest. cap. 3. Thy-
 rius tom. 1. disput. 1. sect. 4. Minuesa
 disp. 8. sect. 3. Aranda lib. 8. num. 31.
 & communiter Thomistæ apud Alvelda
 disp. 70. sect. 1. Bolivar tract. 6. dub. 1.
 Palanco disp. 7. quæst. 12. Tertia sent.
 dicit: In hac providentia, neminem pos-
 se salvari, quin sit prædestinatus; in alia
 vero providentia potest quis salvari abs-
 que prædestinatione. Ita Quiròs disp. 1.
 sect. 2. Herr. quæst. 15. sect. 1. P. Doct.
 Vincentius Ramirez disp. 1. cap. 2. Quar-
 ta sent. distinguit Prædestinationem for-
 malem, & materiale. Prædestinatio
 formalis est, quæ tribuit mediâ, quibus
 certissimè liberentur ex intentione glo-
 riæ. Prædestinatio materialis est, quæ
 tribuit mediâ, quibus certissimè liberen-
 tur; sed non ex intentione gloriæ. Dicit
 ita-

Itaque, neminem posse salvari in hac, neque in alia providentia sine prædestinatione materiali, in alia verò providentia, omnes creaturas rationales naturales posse salvari sine prædestinatione formali. Ita Ribad. disp. 19. cap. 2. Junio. sect. 8. num. 2. Placet hæc ultima sent. quæ per varias conclusiones dabitur.

Dico 1. In hac providentia, nulla creatura rationalis potest salvari, quæ non sit prædestinata prædestinatione formali. Prob. Prædestinatio formalis, est præscientia, & præparatio mediorum, quibus certissimè liberantur, quicumque liberantur. Sed in hac providentia nullus potest salvari, cui non sint data media obtentura salutem ex præscientia, & intentione salutis: ergo. Prob. In primis certum est dari scientiam de eo, quod per illa media daretur salus. Deinde ea media tribuit ex intentione salutis: ergo. Prob. min. Matth. 25. *Venite Benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum.* Aug. tract. 68. in Ioan. loquendo de mansionibus. *Deus fecit illas, prædestinando; factururus est, operando.* Fulgent. de fide ad Petrum cap. 35. *Firmissimè tene, & nullatenus dubites, omnes, quos vasa misericordie, gratuita bonitate, Deus fecit, ante*
conf-

constitutionem mundi in adoptionem Filiorum Dei prædestinatos ab eo... nec quempiam earum, quos non prædestinavit ad vitam, ulla ratione posse salvari. Confirm. Præsens providentia sumitur ex eo, quod de facto evenit; non ex eo, quod potest evenire. Sed de facto nullus salvatur, qui non sit formaliter prædestinatus, seu prædestinatione formali: ergo in hac providentia nullus potest salvari, qui non sit prædestinatus prædestinatione formali. Min. constat. ex Fulgent. Aug. & Matth.

Obj. Hæc est mala consequentia: De facto omnes, & soli prædestinati salvantur: ergo nullus potest de facto salvari non prædestinatus. Sed hoc ipso non tenet nostra ratio: Ergo. Prob. mai. Hæc est mala cōseq. Petrus de facto salvatur prædestinatus: ergo non potest de facto salvari non prædestinatus: Ergo, & prima. Prob. ant. Hæc est mala conseq. Petrus de facto peccat: ergo de facto non potest non peccare. Et ratio est: quia ab exercitio libero vnius potestatis, malè arguitur ad impotentiam de facto respectu alterius. Resp. Nego mai. Ad prob. nego ante. Ad prob. dist. ant. Hæc est mala conseq. Petrus de facto peccat: ergo non potest non peccare,
in

in sensu diviso, conc. ant. ergo non potest non peccare in *sensu composito*, nego ant. & conseq. Itaque. Verū est, quod, qui de facto peccat, potest non peccare in *sensu diviso* veritatis antecedentis; at verò non potest non peccare in *sensu composito* veritatis antecedentis; cum igitur præsens providentia sit, quod omnes, & soli prædestinati salventur, nullus potest salvari in *sensu composito* huius providentiæ, quin sit prædestinatus prædestinatione formali; si verò posset salvari, impediendo hanc providentiam, de quo postea, hoc esset, posse salvari in alia providentia sine prædestinatione formali; non verò posse salvari sine prædestinatione formali in hac providentia, seu in *sensu composito* huius providentiæ.

Dico 2. Impossibile est, ullam creaturam rationalem naturalem salvari absque prædestinatione materiali, ut loquitur Ribad. vel laxa, ut loquitur Iunio. Prob. Prædestinatio materialis, vel laxa, est præscientia, & preparatio mediorum, quibus certissimè liberentur; etsi hæc media non conferantur ex fine salutis, sed ex alio fine. Sed omnino impossibile est, ullam creaturam rationalem salvari, quin Deus conferat media cum præf-

præscientia de consecutione salutis, et si hæc conferat ex alio fine; ergo Min. e st nota, attenta natura providentiæ Dei.

Dico 3. In alia providentia creaturæ rationales possunt salvari sine prædestinatione formali, & stricta. Prob. Prædestinationis formalis, & stricta est præscientia, & præparatio mediorum, quibus certissimè liberentur, quicumque liberantur, collatione orta ex intentione salutis. Sed potest dari collatio mediorum cum scientia de eo, quod aliquis certissimè liberabitur, quin hæc collatio oriatur ex intentione salutis: ergo. Prob. min. Potest Deus dare eiusmodi media simul cum tali scientia ex fine constituendi voluntatem indifferentem ad consensum & dissensum, & cum dicta scientia. Sed ex his non tenetur Deus velle salutem, volitione antecedenti, ex qua oriuntur hæc media: ergo. Min. videtur clara: quia Deus omnino liber est, ut velit antecedenter, tam volitione efficaci, quam inefficaci, salutem.

Obj. Ex Thyrso. Nequit Deus velle dona gratiæ, præcipuè habitualis, nisi propter gloriam. Sed nequit homo consequi gloriam per merita, nisi per collationem gratiæ habitualis: ergo, nequit con-

consequi gloriam, nisi per gratiam datam ex intentione gloriæ. Prob. maior. Quando vna res ex se est propter aliam, nequit Deus velle unam, nisi propter aliam. Sed gratia ex se est propter gloriam: ergo. Prob. min. Quia gratia est ius ad gloriam, & semen gloriæ. *Confirm.* Nequit velle Deus rem existere aliter, quam potest existere. Sed gratia ex se est propter gloriam: & cum ordine ad gloriam: ergo nequit velle gratiam existere, & non propter gloriam, & sine ordine ad gloriam.

Resp. neg. mai. Ad prob. nego mai. Ad confirm. concess. mai. & min. claritatis gratia. dist. consequ. quoad 2. p. negatum quoad 1. non potest velle gratiam sine ordine intrinseco ad gloriam, concess. consequ. sine ordine extrinseco ad gloriam, nego consequ. Itaque. Gratia ex se dicit ordinem intrinsecum ad gloriam, exigentiam gloriæ, est medium aptum ad consequendam gloriam: & nequit Deus velle gratiam, quin velit hanc aptitudinem, exigentiam, & ius intrinsecum gratiæ ad gloriam: at verò rectè potest hæc velle, quin extrinsecè, & in actu 2. ea vellit propter gloriam: sicut quivis actus virtutis ordinatur ex se, & intrinsecè

ad

ad Deum, & possumus velle, & sæpè volumus actus virtutum moralium, & non propter Deum.

Obij. 2. Aranda. Repugnat modo operandi prudētissimo, quod ponens causas, sciat, se placiturum in effectu orto ex causis, qui in eas ponat ex complacentia in effectu. Sed Deus ponens media, quibus certissimè obtinenda est salus, scit, se placiturum in salute orta ex his medijs: ergo repugnat Deum conferre hæc media, quin ea conferat ex complacentia in salutem. Prob. mai. Quod affert gaudium in executione, in præscientia anticipat amorem, qui regulet media: sic quis credat, Sagittarium placiturum in eo, quod attingat scopum, & quod sagittam iaciēs, non eam iaciat ex complacentia attingendi scopum. Resp. Nego mai. Quia Deus sciens, quod si peccaret Adam, veniret Verbum in natura humana Redemptor sanativus, & quod placiturus esset in tali adventu, non potuit permittere peccatum ex intentione talis adventus, ut diximus disp. 8. de Incarnat. sec. 2. Ad prob. dist. ant. permissa necessaria excitatione amoris in præscientia. Qui contingenter regulet media, ex se materialiter talia, conc. ant. qui necessa-
riò

fiò regulet media, nego ant. Ad subsump-
tam prob. concess. ant. regulariter loquen-
do, nego conseq. Disparitas est: quia Sa-
gittarius, regulariter loquendo, non iacit
sagittas, nisi ex intentione attingendi
scopum: ideoque regulariter loquendo
iactus Sagittæ oritur ex ea intentione:
etsi forte possit dari casus, in quo ex alio
fine iaciat sagittas; at verò certum est,
Deum posse prudenter dare gratiam, ex
alijs finibus, quam ex fine consequendi
gloriam: Ideoque potest eam velle, &
non ex fine consequendi gloriam.

Obij 3. Implicat agens potentissimum
sapientissimū ordinate media conexa cu
effectu, & benefaciendo per illam ordina-
tionem, dando connexionem, quin velit
dare effectum, & quin operetur ex fine
effectivus. Sed Deus ordinat donū perse-
verantiæ finalis connexum metaphisice
cum beatitudine, & benefaciendo donan-
do tale donum: ergo implicat, quod ita
ordinet, nisi ex fine beatitudinis. 2. Aug.
de dono perseverant. cap. 2 1. dicit. *perse-*
verantiam non, nisi ab eo, donari, qui nos
predestinavit in suum regnum, & glor-
riam: ergo nequit dari nisi ex fine præ-
destinationis. Resp. Permissio, quod do-
num perseverantiæ esset in alia provi-
den-

dentia connexum cum beatitudine, cum in hac solum ex decreto Dei sit connexum. Dist. mai. Implicat ordinare media, connexa cum effectu, ad illum effectum, quin illum velit, conc. mai. ordinare ad alium finem, quin primum effectum velit, nego mai. Deus enim non ordinaret tunc donum perseverantiæ ad gloriam; & ideo potest non moveri ex gloria. Ad 2. dico. D. Aug. loqui in hac providentia, ut ex eius verbis coligitur.

Obj 4. Implicat, quod homo sit bonus sine formali Dei beneficio: ergo, & quod sit in medijs ad fœlicitatem, & per illa in fœlicitate, quin beneficentissima Dei providentia direxerit: ergo providentia involvit actum voluntatis circa finem, scilicet fœlicitatem. Resp. Permissio ante. in alia providentia: quia etsi faciat bonum, si non facit ex intentione boni, non est beneficus, dist. conseq. Quin direxerit Dei providentia materialis, lata, vel inadequata, quatenus dicit præscientiam, conc. conseq. quin direxerit providentia stricta, & adequata circa beatitudinem, nego conseq. quia sufficit, quod dirigat providentia stricta, & adequata circa alios fines, & quod dirigat providentia materialis, lata, & inadequata, quatenus dicit præscientiam. Obj.

Obj. 5. Implicat aliquem salvari, quin Deus ab æterno præparaverit salvationem: ergo, quin Deus prædestinaverit: quia prædestinatio nihil aliud est, quam præparatio salutis. 2. Nulla res potest consequi suum finem, nisi per divinam providentiam. Sed providentia, per quam obtineatur finis gloriæ, est prædestinatio: ergo nulla creatura potest salutem obtinere absque prædestinatione. 3. Sic se habet prædestinatio ad gloriæ consecutionem, sicut providentia in alijs rebus ad finem, quem intendit. Sed nemo potest consequi finem intentum per providentiam, nisi per divinam providentiam: ergo neque potest consequi salutem, nisi per divinam prædestinationem.

Resp. Dist. ant. Implicat, aliquem salvari, quin Deus ab æterno præparaverit salvationem, præparatione lata, vel materiali, conc. ant. præparatione stricta, nego ant. & distincta eodem modo subiuncta, probatioe, nego conseq. Ad 2. dist. mai. Nulla res potest consequi suum finem, nisi per divinam providentiam materialem vel latam, conc. mai. Strictam præcisè, nego mai. & dist. min. Providentia lata, vel materialis, vi cuius obtineatur finis gloriæ, est prædestinatio, nego mai.

B

Pro-

Providentia *stricta* est prædestinatio, cōc. min. & nego conseq. *Ad* 3. dist. mai. sic se habet prædestinatio ad gloriæ consecutionem, sicut providentia in hac providentia, conc. mai. in alia providentia, nego mai. & conc. min. dist. conseq. In hac providentia, conc. conseq. in alia providentia, nego conseq.

¶ Dubitari etiam solet: an Prædestinatio sit pars subiectiva providentiæ? Caietano in 1. part. quæst. 23. art. 1. Vazq. disp. 87. Ruiz disp. 1. Fasol. dub. 1. Tanero disp. 3. quæst. 2. Becano cap. 14. quæst. 2. dicunt, Prædestinationem non esse partem subiectivam providentiæ. Suarez lib. 1. cap. 18. Molina 1. p. quæst. 22. art. 1. disp. 2. Arrubal. quæst. 22. art. 1. disp. 63. Esmelman disp. 3. cap. 7. Ribaden. disp. 1. cap. 2. Muniefa disp. 8. sect. 2. P. Doct. Vincent. Ramirez disp. 1. cap. 3. dicunt, Prædestinationem esse partem subiectivam providentiæ.

In quæstione de nomine placet secunda sent. quæ videtur D. Thom. quæst. 23. art. 1. *Prædestinatio, quantum ad ob-*
iecta

iecta, est quedam pars Providentiæ. Et artic. 2. Prædestinatio est quedam pars Providentiæ. Prob. Iuxta D. Thom. 2. 2. quæst. 120. art. 2. Illud est pars subiectiva alterius, de qua prædicatur alterum, & est minor altero. Sed de Prædestinatione prædicatur, esse providentiam, & est minor providentia: ergo Prædestinatio est pars subiectiva providentiæ. Prob. min. Providentia, iuxta D. Thom. hic, quæst. 22. art. 1. ex Boetio 4. de consolatione: Providentia est ipsa divina ratio in summo omnium Principe constituta, quæ cuncta disponit. Sed Prædestinatio est divina ratio in summo Principe constituta, quæ media disponit in ordine ad beatitudinem: ergo de Prædestinatione prædicatur providentia, & est minor providentia. Confirm. Prædestinatio est providentia connexa cum fine particulari, quem intédit, scilicet, cum beatitudine. Sed providentia, etsi sapè sit connexa cum fine particulari, quem inténdit; non omnis providentia est connexa cum fine particulari, quem inténdit, ut dicemus sect. 7. ergo Prædestinatio est minor providentia, & de ipsa prædicatur providentia.

Secundò. Ideo scientia libera est pars

subiectiva scientia Dei: quia de ea prædicatur scientia Dei, & est minor, seu extenditur ad pauciora, quam scientia Dei. Sed de Prædestinatione prædicatur providentia, ut vidimus, & est minor, quam providentia: ergo. Prob. min. quoad 2. part. Providentia extenditur ad omnia, animata, & inanimata, sensibilia, & rationalia. Sed Prædestinatio solum extenditur ad rationalia: ergo. Prob. mai. Ex Sap. 6. *Æqualiter est illi cura de omnibus.* Et 11. *Omnia in mensura, & numero, & pondere constituisti.* Luca 12. *Respicite volatilia cœli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea, & Pater vester Cœlestis pascit illa; nonne vos magis pluris estis illis?* Hieronymus in Matth. 10. *Nonne duo passeret, &c. Animalia absque Deo non decedunt Authore, & in omnibus est providentia, & quæ in his peritura sunt, sine voluntate Dei non pereunt.* August. in Psalm. 145. *Fecit Deus Cœlum, & terram, & mare, & omnia, quæ in eis sunt, & te, parum dico, te, & passerem, locustam, vermiculum, nihil horum, non ille fecit, & cura est illi de omnibus.* Div. Thom. disp. 22. art. 1. dicit, *necessè esse ponere in Deo providentiam omnium:*

ergo

ergo ad plura se extendit providentia, quam prædestinatio.

Deinde. Providentia, ex Izq. disp. 42. quæst. 3. dividitur in naturalem, & supernaturalem. Naturalis est, qua Deus providet bona naturalia; supernaturalis, qua providet bona supernaturalia; et si iuxta, Suarez lib. 3. de Attribut. cap. 10. providentia supernaturalis etiam versatur circa naturalia, ex 1. ad Corinth. 3. *Omnia vestra sunt, vos autem Christi, Christus autem Dei.*

§.

¶ Dubium etiam est: an Prædestinatio sit pars obiectiva providentiæ? Ribaden. disp. 1. cap. 2. dicit, esse mentem concordem Theologorum, prædestinationem esse partem obiectivam providentiæ. Idem dicit Izq. disp. 37. Dubitat tamen Junio sect. 1. num. 14. Placet communis sent. quæ est D. Thom. quæst. 23. art. 1. *Prædestinatio, quantum ad obiecta est pars providentiæ.* Prob. Illa est pars obiectiva alterius, quæ per se formaliter respicit obiectum parziale alterius. Sed Prædestinatio, etsi de facto omnia ordinet ad beatitudinem, ex 1. ad Corinth.

3. *Omnia vestra sunt, &c.* per se formaliter, seu titulo *prædestinationis*, non attingit omnia propter beatitudinem: ergo. Prob. min. *Prædestinatio*, titulo talis, per se formaliter solum attingit propter beatitudinem ea, quæ iuvant, & serviunt, ad consequendam beatitudinem; non ea, quæ remonent, ut peccata, & quæ neque iuvant, neque unquam sunt iuvatura. Sed ad hæc omnia extenditur providentia: ergo *Prædestinatio*, titulo talis, solum se extendit ad obiectum *partiale providentiæ*.

SECTIO III.

An Prædestinatio consistat in actu intellectus, vel in actu voluntatis, vel æquè constituatur ex utroque?

T Homistæ communiter apud Godoy disp. 60. dicunt, *prædestinationem* consistere in actu intellectus, connotato, vel supposito actu voluntatis. Ita Palanco disp. 7. quæst. 4. conveniens in hoc cum Thomistis, licet in alijs dissensiset, quæst. 3. Bolivar tract. 6. dub. 2. vel, ut alij volunt, subsequuto actu voluntatis.

luntatis. Et ex Nostreis, Ruiz disp. 3. de provid. sect. 2. Antonius Perez disp. 1. cap. 2. Granad. 1. part. controuv. 4. tract. 5. disp. 2. Quiròs tom. 2. disp. 3. sect. 2. Ex Div. Thom. hic, quest. 22. art. 1. *Ratio ordinandorum in finem, providentia est.* Et quest. 6. de verit. art. 1. *Prædestinatio in actu rationis consistit dirigentis, vel ordinantis in finem.* Et ad directionem in finem prærequiritur voluntas finis. Idem tenet Bellarminus tom. 3. lib. 2. de grat. cap. 9. Valentia 1. part. quest. 22. & 23. Fonseca tom. 3. metaph. lib. 6. Secunda sent. dicit, Prædestinationem consistere in actu voluntatis, connotato extrinsecè actu intellectus. Ita Bonavent. Scotus. Inclinat Suarez lib. 1. de Prædest. cap. 17. Vazq. 1. part. disp. 87. cap. 3. Lesio de Prædest. sect. 2. Iunius sect. 1. cap. 7. num. 4. Izq. disp. 37. num. 171. §. 1. Id suadent ex Dionys. 5. de divin. nominib. *Scripta divina prædestinationes appellant divinas, ac bonas voluntates, quæ constituunt, & faciunt universa.* Quod insinuat Paul. ad Rom. 8. *Quos præscivit, & prædestinavit.* Damasc. 1. de Fide 19. ait: *Providentia est voluntas Dei, per quam omnia, quæ sunt, convenientem gubernatio-*

nem suscipiant. Nemesius de facult. ani-
 me, cap. 23. *Providentia est rerum pra-*
curatio à Deo suscepta... *Dei voluntas,*
per quam omnia, quæ sunt, apto gubernan-
tur. D. Thom. in 1. dist. 60. quæst. 1.
 art. 2. *Preparatio gratiæ in præsen-*
ti, & gloriæ in futuro. 3. contra Gent. cap. 73.
Providentia divina est voluntas Dei, per
quam omnia quæ sunt, convenientem de-
ductionem accipiunt.

Tertia sent. asserit, Prædestinatio-
 nem equè dicere utrumque actum. Ita
 Molin. 1. part. quæst. 22. Becano, Heri-
 ce, Arrubal, Herr. quæst. 11. sect. 9. Al-
 drete, Alensis, Marsil. Lugo, Compton.
 Muniela disp. 1. sect. 2. Thyrsus disp. 2.
 sect. 3. Aranda disp. 29. sect. 2. P. Doct.
 Vincent. Ramirez disp. 2. cap. 5. Idque
 in re tenet Suarez non bene citatus, ab
 aliquibus pro Scotistis, ut videre est lib.
 3. de Attribut. cap. 10. ubi dicit, actum
 intellectus, & voluntatis requiri ad pro-
 videntiam, & vix definire posse, quinam
 eorum magis necessarius sit. Verum est
 tamen, quod lib. 1. de Prædest. cap. 17.
 ait, duas sententias, supra relatas, esse
 probabiles. Idque censuit Vazq. 1. part.
 disp. 83. cap. 3. Quarta sent. asserit, tam
 de actu intellectus, quam voluntatis, &
 de

de complexo utriusque posse verificari
esse prædestinationem. Ita Ribad. disp.
19. cap. 1. & Quiros.

In hac varietate sententiarum, quæ
vis valde probabilis est authoritate, &
ratione. Suarez, & Vazquez iudicant,
questionem esse de voce: quia, ex vna par-
te prædestinatio nequit stare absque de-
creto: quia est *preparatio*: nec absque
scientia: quia esset cæca, Ruijz. disp. 3. sect.
1. iudicat, esse de re. Multum credo ha-
bere de voce. Nihilominus verosimilius
iudico, prædestinationem consistere in
complexo ex actu intellectus, & ex actu
voluntatis, æquè dicente vnum, ac alium
in recto. Prob. In varietate sententiarum
æquè probabilium, ea tenenda est, quæ,
quoad fieri possit, componat authorita-
tes Patrum. Sed sent. dicente, prædesti-
nationem consistere in complexo ex actu
intellectus, & ex actu voluntatis, quoad
fieri possit, componuntur authoritates
Patrum: ergo. Prob. min. Alij SS. PP.
dicunt, prædestinationem consistere in
actu intellectus; alij dicunt, consistere in
actu voluntatis. Sed hæc authoritates,
quoad fieri potest, componuntur, dicen-
do, consistere in complexo ex actu intel-
lectus, & ex actu voluntatis, æquè primò

di-

dicente actum intellectus, & actum voluntatis: ergo. 2. Prædestinatio consistit in eis actibus, quæ ponuntur ab Aug. in definitione prædestinationis: & ea ratione, qua ponuntur. Sed ab Aug. ponuntur in definitione prædestinationis actus intellectus, & voluntatis: & æquè primò ponitur actus intellectus, & voluntatis: ergo prædestinatio est complexum ex actu intellectus, & voluntatis, æquè primò dicens actum intellectus, & voluntatis.

Dubium est, quisnam actus scientiæ, & voluntatis constituat prædestinationem, & providentiam? & incipiendo ab actibus scientiæ. Omnes illi actus scientiæ constituunt prædestinationem, qui constituunt libertatem ad providam præparationem mediorum: Ideo constituit prædestinationem scientia naturalis, simplicis intelligentiæ, qua cognoscitur, non solum possibilitas mediorum; sed omne possibile, & impossibile: quia, etsi titulo non frustrationis prædestinationis, sufficeret scientia de possibilitate mediorum, & finis: ita titulo perfectissimo voluntarij, qualis debet esse divina præparatio
me-

mediorum, petit cognoscere circumstantias, cum quibus coniungitur, quæ cognoscibiles sint, pro signo libertatis ad ipsâ: alias coniunctio cum illis esset casualis. Sed talis præparatio coniungenda est cum omnibus possibilibus, & impossibilibus: ergo petit cognitionem possibilem, & impossibilem: quæ abs dubio cognoscibilia sunt pro signo libertatis ad præparationem.

Propter eandem rationem est constitutiva prædestinationis omnis scientia necessaria, sive absoluta, qua Deus videt se, & suas perfectiones, sive conditionata, qua, sub conditione non existente, sed metaphysicè connexa cum obiecto, illud cognoscit conditionatè. *Similiter.* Si intentio distinguatur ab electione mediorum, prædestinationem formalem distinctam constituit visio intentionis: quia, ut diximus, intentio est prædestinatio radicalis, & intentio debet movere ad electionem constituentem inadæquatè prædestinationem formalem. Sed non aliter, quam media sui visione: ergo. *Similiter.* In præsentī providentiā visio meritorum Christi constituit inadæquatè prædestinationem: quia Deus movetur ex meritis Christi, ad destinandos homines ad gloriam.

riam. *Similiter*. Scientia media constituit inadæquatè prædestinationem : quia , ut dicemus disp. 2. constituit libertatem ad providam præparationem auxiliorum. Visio tamen beatitudinis in se ipsa , ut absolute future, & extra omnes suas causas, non constituit prædestinationem , ut diximus disp. 9. quia non constituit libertatem. Sicut nec similis visio consensus constituit providentiam ad consensum.

Dices. Preparatio divina auxiliorum ex se , & ab intrinseco est libera, & provida : ergo libertas in actu 1. & scientia, non constituunt providentiam collativam auxiliorum. 2. Si scientia constituit providentiam, etiam omnipotentia , & voluntas per modum potentie constituēt providentiam : quia constituunt libertatem. Sed hoc nullus dixit : ergo. Resp. Dist. ant. Preparatio divina auxiliorum ex se , & ab intrinseco est essentialiter libera , & provida illative , conc. ant. formaliter sub dist. inadæquatè , conc. ant. adæquatè, nego ant. & conseq. quia constituitur inadæquatè in esse providam, & liberam in actu secundo per libertatem, scientiam, & præparationem. Sicut actus essentialiter liber, etiam constituitur liber

in

in actu secundo per libertatem in actu primo: quod autem preparatio constituitur in esse provide, seu in esse predestinationis per scientiam, constat ex Aug. definiente predestinationem *Præscientia, & preparatio, &c. Ad 2. dist.* Omnipotentia, & voluntas constituent realiter, & materialiter providentiam, conc. mai. constituent formaliter, seu in sensu formali, seu in sensu intento à SS. PP. nego mai. & nego min. in sensu dicto, & consequentiam quia SS. PP. solum agebāt de his, quæ per modum actus constituent providentiam, & predestinationem. Ideo. Alij dicunt, constitui per actum intellectus. Alij per actum voluntatis. Alij per utrumque; & cum Omnipotentia, & voluntas, licet realiter sit actus intellectus, & voluntatis Dei, non sit formaliter actus, ideo non eas numerant inter constitutiva predestinationis.

¶ De actibus voluntatis constituentibus predestinationem, breviter ille. Predestinatio formalis, & simpliciter constituitur per preparationem mediorum ortam ex intentione finis, vel cum ea identificata,

ut constat ex definitione Augustini. Intentio finis, distincta ab electione, est prædestinatio radicalis: quia ex ea oritur prædestinatio formalis. Preparatio mediorum orta ex præscientia infallibili, sed non ex intentione gloriæ, esset prædestinatio materialis, & laxa; non stricta, nec formalis.

SECTIO IV.

De imperio intellectuali Thomistico.

Familiares est multis Theologis ponere in quovis agente rationali quoddam imperium rationis, quod vocant monasticum, seu physicum, & despoticum, quo sibi ipsi, & suis potentijs imperet, ex ratione, qua imperium politicum, seu civile, & morale superioris imperat subditos: & quia imperium politicum externum ex conceptu suo stat in insinuatione, seu intimatione voluntatis superioris, & insinuare, seu notificare, videtur, pertinere ad illum: ideo imperium monasticum in actu intellectus constituitur: cuius qualitatem, & usum modo proponemus.

Circa qualitatem. i. sent. afferit, hoc
im-

imperium esse actum intellectus; non tamen esse apprehensionē, neque iudicium: ideoque est præceptivum, non tamen perceptivum. Ita Capreolus, Cayetanus, Bartholomeus, Medina, Soro, apud Izq. disp. 37. num. 84. et si Ioannes a Sancto Thoma. q. 23. disp. 2. art. 3. velit, esse iudicium. Et ex nostris Valentia tom. 2. quæst. 12. Gran. 1. par. contr. 4. tract 5. disp. 3. sect. 2. Quiros tom. 2. de Deo, disp. 4. sect. 2. Salas 12. tract. 6. disp. 2. lect. 2. Hoc ab aliquibus vocatur absolute imperium Thomisticum. Alij dicunt, tale imperium esse iudicium, quod reflectit supra beneplacitum suum, & vrget ad executionem, ut refert Ribad. disp. 18. vel intimat obligationem exequendi ex vi actus præhabiti, ut Aldrete, disp. 1. de prædest. sect. 6. vel dicat, hoc, præ alio, esse eligendum, aut exequendum, ut referunt, communiter nostri cum Suarez lib. 1. de prædest. cap. 16. Vazq. Ruiz de provid. disp. 3. sect. 7. Herrera quæst. 1. sect. 7. & Thomista moderni cum Godoy tom. 2. in 1. par. tract. 8. disp. 59. Gonet. disp. 1. de prædest. art. 2. & 9. Vide Orteg. contr. 6. disp. 32. certam. 1. de Deo de prædest. 1. 1.

Circa usum. Alij dicunt, hoc imperium necessario debere precedere ad om-

nes actus liberos, tam creatos, quam increatos. Ita antiquiores Thomista, & ex Nostis Bellarm. lib. 2. de grat. & lib. arb. cap. 9. Antonius Perez de provid. disp. 1. cap. 2. Alij dicunt, hoc imperium debere dari tam in Deo, quam in creaturis; sed debere poni inter electionem, & usum activum, seu voluntatem executivam. Ita Caietan. Nazarius, Albelda, Cornejo, Capreolus, Medina, Montefinos, Ioan. à S. Thoma 1. part. disp. 7. de Prædest. art. 2. & 3. Carmelita tom. 1. tract. 5. disp. 2. dub. 2. §. 3. Godoy 1. part. tract. 8. disp. 59. Gonet disp. 1. de Prædest. art. 2. & 9. Bolivar tract. 6. dub. 1. Salas 1. 2. tract. 6. Alij ex Nostis dicunt, hoc imperium esse post omne decretum voluntatis, & immediatè determinare facultatem executivam ad usum passivum rei. Ita Granad. contro. 4. tract. 5. disp. 3. sect. 1. 2. & 3. Ruiz de provid. disp. 3. sect. 9. & de Prædest. disp. 1. sect. 6. Huc reduci potest Palanco, de Deo, disp. 7. quæst. 3. ubi plura dicit. Num. 21. dicit, non dari in Deo decretum intentivum distinctum ab executivo. Num. 45. dicit, dari in Dei intellectu imperium efficax regulans usum activum divinæ volun-

ta-

tatis, seu executionem medi orum. Num. 47. dicit: In Deo non dari propriè imperium monasticum; sed solum monarchicum, quo imperat causis secundis, ut faciant, vel ut fiant. Et quæst. 4. num. 2. dicit, Prædestinationem consistere in actu intellectus practici, connotato, vel supposito actu voluntatis.

Nostri communiter dicunt, Imperium intellectuale significatum his vocibus *fac hoc*, neque necessarium, neque utile esse ad productionem creaturarum, neque ad providentiam, vel Prædestinationem. Ita Molina 1. part. quæst. 23. art. 2. disp. 2. Suarez lib. 1. de Prædest. cap. 16. Vazq. disp. 87. cap. 3. Lessius, Almain, Arrubal, Alarcon, Gaspar Hurtado, Arriaga de Prædest. disp. 32. sect. 1. Tannero disp. 3. quæst. 1. Ribas tract. 6. disp. 2. Franciscus de Lugo disp. 37. Ribad. disp. 18. cap. 3. Iza. disp. 37. num. 99. Herr. quæst. 1. sect. 7. Munniesla disp. 2. de provid. sect. 7. Aranda disp. 30. P. Doct. Vincentius Ramirez disp. 2. cap. 3.

Ribadeneira supra dicit, tam in Deo, quam in creaturis posse dari imperium monasticum minus proprium, sumptum pro iudicio practico de utilitate

mediorum, quod, supposita intentione, movet ad electionem. Ita etiam Izq. supra nūm. 101. Herr. sec. 8. & supposita distinctione intentionis ab electione, omnes debent concedere possibile eiusmodi imperium, & frequenter dari.

§. 1. In quolibet negotio providentia distinguitur in tres actus.

¶ Ad resolutionem questionis. **Supr. 1.** In quolibet negotio providentia distinguitur in tres actus. Primus, Intentio finis. Secundus, Electio mediorum. Tertius, Usus activus, quo voluntas efficaciter vult, ut potentia sibi subdita exeat in executionem mediorum, & finis: qui actus, seclusis imperfectionibus, possunt dari in Deo. De his actibus mentionem facit D. Thom. 1. 2. quæst. 17. sed non est necessarium, semper dari hos tres actus distinctos, etiam in creatura: quia voluntas, cognita possibilitate, etsi velis, futuritione conditionata finis, & utilitate mediorum, potest per eundem actum velle finem, eligere media, & ea exequi.

Sup. 2. Imperium sæpè sumi pro actu voluntatis. Id colligitur ex Div. Thom. 1. 2. quæst. 17. cui titulus: *De acti-*

actibus imperatis à voluntate. Et ibi art. 4. Imperium, & actus imperatus, sunt unus actus humanus. Et sæpè imperantur actus voluntatis. Et 2. 2. quæst. 4. art. 2. ad 2. Oportet, intellectum esse promptum, ad sequendum imperium voluntatis. Et quæst. 58. art. 8. ad 1. Voluntas movet per sui imperium omnes alias animæ potentias. Id etiam constat ex Script. & SS. PP. à quibus proponitur voluntas Dei, ut præcipiens, & imperans. Ideo quidquid sit, an in alijs locis sentiat D. Thom. imperare esse actum rationis, non voluntatis, ut clarè sentit 1. 2. quæst. 17. art. 1. Imperare est actus rationis, præsupposito tamen actu voluntatis; in locis tamen à nobis citatis, clarè dicit, imperare esse actum voluntatis, quod nobis sufficit, quidquid sit an hæc conveniant.

Sup. 3. cum Izq. num. 87. Imperium politicum externum consistere in intimatione voluntatis præceptivæ superioris, sive hoc præceptum dicat constitutive solam externam insinuationem, & de connotato voluntatem præceptivam, ut ipse asserit, se citans ad disp. 1. de legib. quæst. 3. sive utramque dicat constitutive, iam in recto, iam magis in

recto, iam in-obliquo ; de quo ; suo loco. Ex quo infert contra non paucos, Imperium politicum non posse consistere in actu intellectus : quia externe insinuare, non pertinet ad intellectum. Itaque superior externe precipiens, ad summum, affirmat, se habere voluntatem preceptivam. Sed cum voluntas preceptiva sit talis ex modo tendendi exercito, non ex modo tendendi signato, ut diximus disp. 4. de iustific. sect. 2. & possit tendere sic: *Fac hoc*; vel sic: *Mando, Precipio, Impono obligationem*; precepto, & imperio externo, non semper correspondet imperium internum, sic tendens : *Fac hoc*: quia possunt alia correspondere.

SECTION V.

Repugnat imperium intellectuale distinctum ab apprehensione, & iudicio.

PRobatur. Implicat actus intellectus, qui non pertineat ad aliquam speciem actus intellectus. Sed actus, qui neque sit apprehensio ; neque iudicium ad nullam speciem actus intellectus per-

timet: ergo. Prob. min. Arist. lib. de interpretat. cap. 1. distinguens species actus intellectus, solum numerat apprehensionem, iudicium, & discursum, qui discursus, vel est iudicium, vel resultat ex iudicijs, vel ex apprehensionibus: ergo. *Confirm.* Actus potentiae adaequate cognoscitivae, & perceptivae, debet esse cognoscitivus, & perceptivus. Sed intellectus est potentia adaequate cognoscitiva, & perceptiva spiritualiter; sicut potentia visiva materialiter: ergo. Prob. mai. Actus potentiae visivae materialis debet esse materialiter perceptivus: quia est actus potentiae materialiter perceptivae: ergo. Similiter 2. Repugnat actus alicuius potentiae, qui non moveatur ex obiecto formali talis potentiae. Sed actus intellectus, qui nec esset apprehensio, nec iudicium, non moveretur ex obiecto formali intellectus: ergo. Mai. est verum quia hac ratione repugnat actus voluntatis, qui non moveatur ex bono. Prob. min. Obiectum formale intellectus est verum; sed actus intellectus, qui nec sit apprehensio, nec iudicium, nequit moveri ex vero: ergo.

Prob. 2. Actus denuntiatus bonitatem obiecti, vel obligationis, debet esse

apprehensio, vel iudicium. Sed imperium intellectuale est actus denuntiatus bonitatem, vel obligationem: ergo. Min. est D. Thom. 1. 2. quæst. 17. artic. 1. *Imperans ordinat eum, cui imperat, ad aliquid agendum, intimando, vel denuntiando.* Prob. mai. In imperio politico consistente in intimatione, & denuntiatione obligationis, hæc denuntiatio, & intimatio nequit stare, quin excitet, & denotet apprehensionem, vel iudicium bonitatis obiecti, vel obligationis. Sed actus intellectus dicitur imperium, ad similitudinem imperij politici: ergo. *Confirm.* Licet, ut observat Ribad. disp. 28. cap. 2. possint dari aliqui actus voluntatis, qui neque sint amor, nec odiū integri obiecti, ad quod terminatur, v. gr. hic actus: *Volo pallium Petri*, terminatur ad Petrum, & neque est amor, nec odium Petri: implicat actus voluntatis, qui non sit amor, volitio, vel nolitio, circa partem obiecti, ad quod terminatur: ergo etsi possibilis esset actus intellectus, qui neque esset apprehensio, neque iudicium, respectu integri obiecti, ad quod terminatur, implicat actus intellectus, qui nec sit apprehensio, nec iudicium, saltem, respectu partis obiecti,

ad

ad quod terminatur. 2. Eiusmodi imperium determinat infallibiliter voluntatem. Sed intellectus nequit determinare infallibiliter voluntatem; aut hæc infallibilis determinatio, non est, unde proveniat ex imperio rationis, nisi quia proponat infinitam bonitatem obiecti, vel actum præcedentem voluntatis: ergo id proponit. Sed nequit id proponere, quin sit apprehensio, vel iudicium: ergo.

Dices ex Godoy §. 5. Verum, esse intellectum speculativum solum habere actus apprehensionis, iudicii, & discursus, ut patet ex D. Thom. lect. 7. in 1. Arist. de interpret. & 2. 2. quæst. 83 art. 3. At verò, cum hæc sibi obieciſſet D. Thom. responderet, intellectus practici dari alios duos actus, scilicet, orationem, qua à Superiore petit: & imperium, quo inferiori præcipit: qui non sunt apprehensio, nec iudicium. 1. Imperium, & oratio explicantur per hæc verba: *Fac hoc, quæ non sunt capacia veritatis, nec falsitatis: ideo, quæ non debet ipsis correspondere actus capax veritatis, aut falsitatis; sed alius actus specialis; quia, diverse voces sunt, fac hoc, & bonum est, hoc facere.* Sicut ergo iste insinuat actum, vel convenientiam,

executionis, ille insinuat actum, qui nihil afferat.

Contra. Quia D. Thom. 1. 2. quæsti. 17. ubi expressio agit de imperio, ad probandum cum evidentia, esse actum ~~denuntiati~~ *denuntiati*, dicit art. 1. *Imperare non est movere quomodocumque; sed cum quadam intimatione denuntiatiua ad alterum.* Sed non benè percipitur, quod imperium sit denuntiativum, & intimativum, si non sit tale, representando indicativè, vel apprehensivè, bonitatem obiecti, vel obligationem: ergo. Imò 2. 2. quæsti. 8. art. 2. citato contra nos, favet in nostrum intentum: quia ibi ait: *Ratio speculativa, & practica in hoc differunt, quod ratio speculativa, est apprehensiva solum rerum; ratio vero practica, non solum apprehensiva, sed etiam causativa.* Vbi ex eo, quod imperium sit actus intellectus practici, non negat, esse apprehensionem, & cognitionem perceptivam; sed ultra, habere, esse causativam. Ad 2. Placet Vazq. 1. 2. disp. 49. dicens. Expressio affectus facta superiori ad obtinendum aliquid, est oratio. Facta amico, est *suasio*, facta inferiori, *imperium*: Ideoque verba. *Fac hoc*, sive sit oratio, sive imperium, sive suasio, sunt *capacia veritatis*: quia exprimunt vo-

lun-

linitatem præceptivam, vel desiderium consequendi, ita ut saltem virtualiter sit mendax, qui sine tali voluntate præcipiat, aut oret.

Dices 2. Plures sunt actus pertinentes ad intellectum, qui non sunt apprehensio, nec iudicium: v.g. *formido, dubitatio, suspicio, admiratio*, & alij: ergo potest dari actus rationis, qui non sit apprehensio, nec iudicium. Prob. ant. Formido explicata his vocibus *forte non erit*; non est sola apprehensio falsitatis: quia Catholicus credens, sæpè apprehendit falsitatem, & non formidat: nec est iudicium sic tendens, *possibile est, me falli*: alias iudicans cum formidine sic, *impossibile est prædeterminatio*, simul haberet, vel posset habere hunc actum, *possibile est, me falli*, quo iudicaret, esse possibilem prædeterminationem consensus liberi; & sibi contradiceret. Deinde dubitatio est actus intellectus ancipitis, & neque est mera apprehensio, neque pervenit ad iudiciũ & idem de suspicione. Deinde, si admiratio reducitur ad unum ex tribus actibus relatis, non differret admirativum à rationali, contra communem sensum.

Resp. prædictos actus reduci ad aliquem ex tribus actibus intellectus. Non

loquimur modo, de sola formidine radicali consistente in iudicio probabili de opposito; sed de formidine formali, & hæc semper stat in apprehensione suasi-
va, vel in iudicio de eo, quod fundamen-
tum non certò suadeat existentiam rei;
& ideò in vtrunque probabilibus sæpe
datur hoc iudicium. *Deus connectitur, sed
fortè fallor, vel fortè non connectitur*, & per
ly *fortè non connectitur*, non negatur con-
nexio, sed solum asseritur, fundamentum,
affirmans connexionem, non esse certò
suadens connexionem, vel saltè, datur
apprehensio suasiua inconnexionis. *De-
bitario* negativè sumpta, consistit in om-
missione iudicij coniuncta cum apprehen-
sione suasiua debilitatis fundamenti. Po-
sitivè sumpta, vel consistit in hac appre-
hensione, vel in iudicio de eo, quod non
datur sufficiens fundamentum, ad iudi-
candum. *Suspicio* consistit in apprehen-
sione fundamenti, inclinantis, ad iudican-
dum, sed debiliter; vel in iudicio de exis-
tentia fundamenti, inclinantis, sed insuf-
ficientis, ad iudicandum. *Admiratio* est
iudicium, quo fatemur, scè exprimimus
magnitudinem rei, nostram inspectatio-
nem, insufficientiam ad illam, ignoran-
tiam causæ, & modi illam sciendi.

§.

¶ Dico 2. Imperium intellectuale non est necessarium ad omnes actus liberos voluntatis. Conclusio est communis contra antiquos Thomistas, Bellarm. & Anton. Perez. Prob. Illud imperium, per vos, est connexum cum actu voluntatis primo, v.g. Sed hoc imperium existit necessario: ergo tollit libertatem actus. Conseq. patet, etiam in principijs Thomistarum: quia antecedens, necessario existens, connexum cum actu, se tenens ex parte potestatis, tollit libertatem. Prob. min. Illud imperium non existit immediate liberè: quia sic solum existunt actus voluntatis; non mediata liberè: quia non existit, medio actu libero, immediate; cum precedat ad illum: ergo existit necessario. *Confirm.* Quod est necessarium, ex suppositione necessaria, & inimpedibili, se tenente ex parte potestatis, est simpliciter necessarium. Sed actum existere, ex suppositione imperij, est necessarium, ex suppositione necessaria, & inimpedibili, ut probavi, se tenente ex parte potestatis ad actum, ut fateris: ergo est simpliciter necessarium. Aliter. Neque datur libertas ad

ad actum in casu imperij, neque in casu
carentiæ imperij, posita eius necessitate:
ergo tale imperium est repugnans, ut ac-
tus existat liberè. Primam partem pro-
bavi;probo secundam. Quando non da-
tur potestas ad actum, non datur liber-
tas. Sed in casu carentiæ imperij non da-
tur, per vos, potestas ad actum: ergo, ne-
que libertas. Vndè si loquamur de Deo,
Deum creare mundum, non erit contin-
gens, cum necessarium sit decretum de
mundo.

Resp. Bellarm. & Anton. Perez supr.

Illud imperium non tollere libertatem;
quia existit voluntariè, & liberè, quatenus
voluntas se, finit, moveri per illud impe-
rium, seu quatenus scivit, existere impe-
rium; necessitas autem proveniens à vo-
luntate, non tollit libertatem. In primis
hec solutio continet difficultatem salvan-
di libertatem immediatam, respectu ac-
tus imperati, de quo disp. 5. de actibus
hum. sect. 5. & 6. Deinde. Per te, illud
imperium existit voluntariè, & liberè;
quin præcedat aliud imperium: cur er-
go actus voluntatis non poterit existere
voluntariè, & liberè, quin præcedat im-
perium? 2. Per te voluntas liberè se, fi-
nit, determinare, seu finit, existere impe-
rium:

rium: ergo potest resistere eius existentia, & quidem, sine imperio intellectuali. Nunc sic, Sinere, se determinare, per vos, est quid negativum, & pura omisio: ergo, resistantia, utpote opposita omisio- ni, erit quid positivum. Sed hoc potest poni sine imperio: ergo, & actus voluntatis.

Respondent aliqui Thomistæ, quod sibi placuisse, ait Godoy disp. 59. §. 7. distinguendo duas formalitates, ut salvent mutuam prioritatem. Dicunt imperium, secundum quod dirigit, proponit solum, & movet, quæ ratione est inconnexum cum actu voluntatis, præcedit ad actum voluntatis, prout hic est reflexa volitio sui ipsius, & in signo sequenti ad hanc reflexionem existere imperium in ratione talis, & in ratione præcipientis, quæ ratione est connexum, & præcedit ad actum voluntatis, quatenus hic est volitio obiecti. Hæc solutio admittit, imperium secundum unam formalitatem physicè causare se ipsum secundum aliam; & ratio causæ, & causati sine reali distinctione salvari non potest. 2. Per te ad actum voluntatis, prout est reflexa volitio sui, non præcedit imperium sub ratione imperij, & existit voluntariè, & libere se-

cum-

cundum illam rationem : ergo illa formalitas , & omnes actus voluntatis, potest existere voluntarie , & liberè , quin præcedat imperium sub ratione imperij. 3. Per vos, quia voluntas est cæca, debet præcedere imperium, ut est *illuminatio*. Sed etiam est indifferens ad habendam illam formalitatem : & quia indifferens, indiget, per vos, determinatione alia : ergo debet præcedere, ut *determinans*, sicut ut imperium. 4. Si imperium sub ratione imperij non est impedibile , posita præcedentia illuminationis , necessario existente, auferet libertatem iuxta dicta, si est impedibilis : ergo etiam in creatis poterit coniungi formalitas dirigentis cum carentia formalitatis præcipientis : quod est valde difficile.

Dices. Imperium posse impediri per omissionem actus voluntatis. Contra. In primis, existente imperio, non datur potestas ad omissionem : quia imperium est connexum cum actu , & antecedens ex parte actus primi ad actum ; & omisio actus est essentialiter divisa ab imperio. Deinde neque datur potestas libera ad omissionem, existente carentia imperij : quia quando non datur potestas ad actum, non datur libertas ad omissionem. Sed

Sed existente carentia imperij, non datur per vos, potestas ad actum: ergo neque libertas ad omissionem.

Obj. 1. Si imperium non esset necessarium ad omnem actum, in pluribus actibus deficeret precipuus actus prudentię, quod est imperium rationis: quod saltem, in Deo operante providentissimè, non est concedendum: ergo ad omnem actum præcedit imperium rationis. Resp. 1. cum multis, ad prudenter, & honestè operandum, sufficere actum speculativum de honestate obiecti. Resp. 2. Dato, requiri actum prudentię practicum, sufficere hunc: *honestum est, hoc facere* quod non est imperium, sed minus proprium, ut iudicant Ribad. Izq. Herrera, *supr.*

Obj. 2. Antequam voluntas eligat bonum *A*, præ *B*, debet præcedere iudicium de eo, quod omnibus pensatis, bonum *A* præferendum sit bono *B*: quia sicut voluntas non potest eligere nisi bonum; ita non potest unum bonum, præ alio, eligere, nisi iudicando, illud esse maius bonum. Sed illud iudicium de prælatione est imperium, & connexum cum electione boni *A*: quia sub tali iudicio non potest eligere *B*: ergo ad omnem

ac-

actum voluntatis debet præcedere imperium. *Explicatur.* Quia intellectus fertur in verum; non potest minus verum præferre magis vero: ergo quia voluntas fertur in bonum, non potest minus bonum præferre maiori bono: & consequenter, stante iudicio de meliori bono, quod præcedere debet ad electionem illam, erit ad talem electionem.

Hæc obiecto caleulatoria est pœnitentia falsa. Quia in primis, quando electio facienda est inter æqualia, ut accidit in actibus divinis, quomodo dabitur ille actus? Item quando eligitur delectabile, & omittitur honestum, quomodo datur illud iudicium sine hæresi. Item. Quis dubitet, sæpè imprudenter eligi minus bonum, & committi maius bonum. Resp. Nego mai. quòd scilicet ad præferendum exercitè bonum *A*, bono *B*, debeat præcedere iudicium de eo, quod illud debeat eligi, quod illud sit maius bonum. Imò, neque ad præferendum signatè in electione: quia potest quis ita tendere: *volo A, quamvis minus bonum*, etsi imprudenter ita tendat. Ad explicationem. Resp. Nego, quòd ideò intellectus non potest præferre minus verum magis vero: quia fertur in verum; non enim ideò provenit;

sed

sed quia non est potentia libera: ideoque quando non apparet evidenter veritas, indiget imperio voluntatis: imò sicut ex imperio voluntatis potest determinari ad minus verum, etsi imprudenter: cur non poterit voluntas, etsi imprudenter, determinari ad minus bonum? Præterquam. Si paritas valeret, sicut intellectus à veritate finita clarè proposita, necessitatur ad assensum, quia tendit in verum; etiam voluntas, quia tendit in bonum, necessitaretur à bonitate finita, clarè proposita. Sed de his vide de actibus humanis.

Dico 3. Contra Ruiz, & Gran. non esse necessarium imperium, quod intercedat inter voluntatem executivam, & executionem. Quod etiam ex parte erit contra Palanco supra. Prob. Ideo requireretur, aut præcederet hoc imperium in Deo, & creatura, ut operatio externa existeret prudentissimè à Deo, & prudenter à creatura. Sed ad hoc non requiritur: ergo. Prob. min. Iuxta ipsos, intentio, electio; & voluntas executiva existunt prudenter, quin ad eas præcedat simile imperium: ergo. Confirm. Totà prudentia actus necessarij consistit in positione causæ necessitantis. Sed vo-

luntas executiva in Deo, & creatura, datis alijs prærequisitis, necessitat ad positionem rei: ergo prudentia, & imperium rationis deberet præcedere ad voluntatem executivam, nõ verò ad actionem externam. 2. Divina voluntas potest absolute immediate determinare actum necessarium voluntatis creatæ, & alterius potentia: ergo non est necessarius alter actus, ut immediate determinetur voluntas creata ad actum necessarium, nec, ut determinetur Omnipotentia. Ant. videtur verum. Prob. ultima pars conseq. contra Ruiz, & Granad. De ratione divinæ voluntatis est, habere immediate subiectam Omnipotentiam: ergo. Prob. ant. Si divina voluntas non haberet immediate subiectam Omnipotentiam, Omnipotentia non esset perfectissime subiecta divinæ voluntati, in operando: ergo. Prob. ant. Si Omnipotentia non concurreret immediate cum creaturis ad earum operationes, creature non essent perfectissime subiectæ Omnipotentia: ergo similiter.

Confirm. 1. Potentia, quæ non est appetitiva, nequit moveri per rationem. Sed potentia externa executiva non est appetitiva: ergo nequit moveri per imper-

perium rationis. Prob. mai. In eo differunt appetitus innatus, & elicited, quod *elicited* tendit in bonum, quia apparet, *innatus*, quia est. 2. Imperium politicum nequit dari respectu potentia non appetitiva. Sed imperium monasticum dicitur imperium per similitudinem ad politicum: ergo nequit dari respectu potentia non appetitiva. Prob. mai. Imperium politicum nequit dari respectu potentia, quæ non possit dirigi per imperium: ergo. 3. Probari potest ex rationibus immediate ponendis.

SECTIO VI.

Imperium Thomisticum medians inter electionem, & volitionem executivam, seu usum activum, neque est necessarium, nec datur in Deo, nec in creatura.

P Rob. Voluntas movet per sui imperium omnes alias potentias animæ ad suas operationes: ergo non est necessarium imperium rationis, neque subsequens voluntatem executivam, neque medians inter electionem, & voluntatem executivam. Prob. ant. ex Div.

Thom. 2. 2. quæst. 58. art. 8. ad 1. *Voluntas movet per sui imperium omnes alias anima potentias.* Et in 1. dist. 44. quæst. 1. art. 1. ad 3. *Voluntas se habet, ut imperans ad opus, quod potentia exequitur.* *Confirm.* Opus non procedit ex scientia Dei, nisi media voluntate imperante, & potentia exequente. Sed in his præcisè, nec intervenit, nec fit mentio de imperio rationis: ergo, ut opus procedat à potentia exequente, nõ est necessarium, neque datur imperium rationis. Prob. ant. ex D. Thom. in 1. dist. 38. quæst. 1. art. 2. *Ex scientia Dei non procedit opus, nisi media voluntate imperante, & potentia exequente.* *Confirm. 2.* Voluntas potest imperare intellectum, ut prudenter agat: ergo non est necessarium imperium intellectus, ut voluntas agat prudenter. Prob. ant. ex D. Thom. 2. 2. quæst. 4. art. 2. ad 2. *Oportet intellectum esse promptum ad sequendum imperium voluntatis.*

Prob. 2. Sicut usus activus petit oriri ex electione; etiam, iuxta ipsos, electio petit oriri ex intentione. Sed hoc non obstante, non datur, iuxta ipsos, imperium medians inter intentionem, & electionem, etiam quando unicum medium est

est eligendum : ergo neque datur impe-
 rium medians inter electionem, & usum
 activum. *Confirm.* cavendo solutionem
 Godoy. Ideo non datur imperium me-
 dians inter intentionem, & electionem:
 quia intentio non determinat ad ele-
 ctionem huius medij determinati. Sed
 hæc ratio potius probabat, debere dari
 imperium medium, quod determinaret
 potentiam ad eligendum medium de-
 terminatum : ergo, si hic non datur, nec
 inter electionem, & usum activum. *Ali-*
ter. Etiam, posita electione, potest ex-
 qui per hoc, vel illud decretum, intrin-
 secè, aut extrinsecè dependens ex ele-
 ctione : ergo cum electio non determi-
 net ad hoc determinatum decretum
 executivum, non dabitur imperium or-
 dum ex electione.

Confirm. 2. Non magis determinat
 volitionem executivam imperium pro-
 ponens electionem, quam electio ; cum
 in vi electionis determinet, iuxta Div.
 Thom. 1. 2. quæst. 17. art. 1. *Imperium*
rationis præsupponit actum voluntatis, in
cuius virtute movet. Si ergo iam suppo-
 nitur determinata volitio executiva om-
 nino superflua, & repugnans erit alia
 determinatio, vel saltem non erit neces-

saria. Itaque. Quamvis in Deo, posita electione, detur cognitio illius, hoc non probat, illam cognitionem esse imperium, nec dari ex necessitate, quam habeat volitio de tali cognitione: sicut etiam, posita intentione distincta ab electione, datur cognitio intentionis, & hæc non est imperium electionis. *Confirm. 3.* Imperium monasticum, non tam obligat, quam necessitat ad operandum. Sed sola voluntas, quæ est domina, potest necessitare ad usum activum; non vero intellectus: ergo sola voluntas potest imperare usum activum. *Prob. min.* Intellectus solum necessitat, proponendo summam bonitatem, aut bonitatem sine retrahente. Sed decretum executivum, nec proponitur ut summa bonitas, nec sine retrahente: ergo.

Probatum insuper, & explicatur. Electio efficax determinat indispensabiliter duo; scilicet, cognitionem electionis, & usum activum: quia sine illis nequit existere: ergo sicut determinat cognitionem sui absque ullo actu novo determinante, poterit determinare usum activum absque actu determinante; imò determinabit: quia cum necessario oritur

tur utrumque ex electione, non est, cur unum expectet aliud, ad existendum: siquidem potentia utriusque actus sunt æque subditæ voluntati eligendi. *Explicatur.* Qui sciens, electionem non posse existere sine usu activo, se determinat ad electionem, hoc ipso se determinat ad usum activum. Sed Deus, & creatura scit, electionem, non posse existere sine usu activo: ergo dum se determinat ad electionem, se determinat ad usum activum: ut quid ergo requiritur alia determinatio.

Dices 1. Genes. 1. *Dixitque Deus: Fiat lux; & facta est lux.* Psalm. 148. *Ipsè dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt.* Quæ verba, ait Godoy, intelligenda sunt in stricto sensu pro imperio, siquidem intelligi possunt: ergo datur imperium rationis. Resp. Permissio, quod illa verba intelligenda sint in stricto sensu; illa verba denotant imperium voluntatis, seu decretum Dei; non verò imperium rationis.

Dices 2. D. Thom. 2. 2. quæst. 17. art. 8. asserit, præceptum rationis esse actum principalem prudentiæ: cum ergo Deus omnia prudentissimè operetur, illud imperium, erit imperium rationis.

Resp. cum Vazq. II 2. disp. 49. Nullum actum prudentiæ vocari propriè imperium, sed solum impropiè: quia solum posset vocari imperium actus prudentiæ ostendens modum, quo aliquid agendum est: & hoc non est propriè imperium, ut ex se patet, & ex conclusione sequenti magis patebit.

Dices 3. Cognitio proponens debitum operandi ex determinatione ad ulteriorem actum, est imperium. Sed posita electione distincta ab usu activo, statim experitur intellectus cognitionem proponendi debitum operandi ex determinatione ad usum activum: ergo ea cognitio est imperium. Resp. Admissio, quòd prius oriatur cognitio ex electione, quàm usus activus, dist. mai. Cognitio proponens illud debitum operandi minus proprium sumptum pro iudicio practico, conc. vel permitto mai. est imperium monasticum strictum, nego mai. & permissa min. dist. conseq. Ea cognitio est imperium minus proprium, sumptum pro iudicio practico, conc. conseq. est imperium monasticum Thomisticum, nego conseq. quia ea cognitio proponens illud debitum operandi constituit libertatem ad ponendam hanc

VO-

volitionem executivam, vel illam, ex hoc, vel illo motivo, & ad hoc dirigit; at verò imperium monasticum Thomisticum determinat, & necessitat, & non dirigit ad id, quod imperat.

Ex his. Si obijciatur D. Thom. Dicendum, mentem esse dubiam: quia locis, à nobis citatis, clarè dicit, voluntatem imperare alias potentias, & ipsū intellectum: ideoque, dum requirit imperium rationis, ad operandum, ne D. Thom. sibi contrarius sit; intelligendum est hoc imperium rationis, non pro imperio monastico stricto, sed pro imperio minus proprio, scilicet, pro iudicio practico, iam de utilitate mediij, iam de debito, & obligatione decreti executivi, quod imperium, semel data distinctione inter intentionem, electionem, & voluntatem executivam, & potest dari, & frequenter dabitur sine præiudicio libertatis: & cum hoc iudicium aliquāter moveat, habet aliquam similitudinem cum imperio: ideoque minus propriè potest dici imperium, ut loquamur cum D. Thom.

***

SECTIO VIII

*At sit de ratione providentie intendentis
finem, assequi finem, quem intendit. Vbi.*

1. an Deus serio velis salutem om-

nium in se ipsa?

Affirmant communiter Thomistæ,
apud Ruiz disp. 4. sect. 3. præci-
pue constituentes providentiam in im-
perio monastico. Nostri communiter nē-
gant apud Izq. disp. 37. num. 175. Aliqui
tamen variè distinguunt apud Junio sect.
1. cap. 5. Munieffa disp. 3. sect. 1. Arriaga
1. par. disp. 32. num. 44. dicit, quòd, si ali-
qua providētia nullam finem intenderet
efficaciter, posset frustrari omni fine in-
trinseco, non extrinseco.

Dico breviter cum communi nos-
trorum sententia. Certum esse, providen-
tiam, qua parte dicit scientiam, non pos-
se falli: ideo capit. Ecclesia. *Deus, cuius
providentia in sui dispositione non fallitur.*
Dico 2. Providentia efficaciter intentiva
finis, nequit frustrari fine sic intento: quia
licet possimus impedire plura decreta
Dei; si tamen semel existat decretum
efficax, infallibiliter erit effectus in sensu

com-

composito decreti : quia est metaphysice connexum cum effectu. Dico 3. Nulla providentia Dei potest frustrari omni sine intento. Itaque omnis divina providentia assequitur finem universalem; quem principaliter intendit, scilicet, gloriam Dei, & ostensionem Attributionum: quæ æquè relucet si vè creatura peccet sub auxilio dato ex serâ voluntate consensus, si vè non peccet. Quod notant August. Boetius, apud Ruiz disp. 4. sect. 3. & 4. & in hoc sensu intelligi potest D. Thom. qui hic quæst. 23. art. 6. æquiparat in certitudine providentiam cum prædestinatione. Hæc certa sunt. Difficultas est: an Deus possit intendere aliquem finem, & providè preparare media in talem finem, quin assequatur finem intentum.

Dico cum communi Nostrorum sent. Deus potest seriò intendere aliquem finem, preparare ad illum media, quin assequatur talem finem. Prob. De ratione providentiæ est ordinatio mediæ in finem. Sed potest Deus ordinare media, scilicet, auxilia in consensum, & illum non assequi: ut patet in reprobis, quibus ex voluntate illa generali 1. ad Thimot. 2. *Qui vult omnes homines salvos fieri.*

vi, quæ scilicet, Voluntas seria, & non simulata est; ut multis probat Ruiz de volunt. disp. 17. & 20. etsi aliqui contraxerint apud eum hic disp. 4. sect. 1. & apud Izq. disp. 4. n. 3. ex hac, inquam, voluntate confert omnibus auxilia ex intentione consensus: at talem finem non consequitur: ergo potest providentia intendere aliquem finem particularem; quem non assequatur. Suadet etiam. Ex D. Thom. quæst. 6. de verit. art. 1. In qualibet ordinatione ad finem est duo considerare, scilicet, ipsum ordinem, & exitum, vel eventum ordinis: providentia ergo ordinem in finem respicit tantum; sed prædestinatio respicit etiam exitum, unde, non est nisi ebrius, qui gloriam consequitur: ergo iuxta D. Th. potest dari providentia in aliquo fine sine exitu, & assecutione, talis finis.

Dices 1. D. Thom. hic quæst. 22, art. 4. ad 1. Evenit contingenter quod divine providentiæ ratio habet, ut contingenter eveniat. Et quæst. 23. art. 6. Providentiæ ordo est infallibilis, ut supra ostensum est: ergo iuxta D. Thom. de ratione providentiæ est, esse infallibilem. Sed hoc est, infallibiliter assequi finem intentum: ergo. Resp. concess. ant. dist. consequ. De ratione providentiæ est, esse infalli-

salubilem, secundum quod providentia claudit scientiam, conc. consequ. secundum quod claudit intentionem, & preparationem in finem, subdist. ut intentio, & preparatio respiciant finem principalem, & universalem gloriæ Dei, & ostensionis Attributorum, conc. secundum quod respicit finem particularem, nego, & hinc patet ad reliqua.

Dices 2. Imperfectio est, aliquid esse frustra, seu frustraneum. Sed, si intentio Dei de salute esset sine fine salutis, esset frustra, seu frustraneum: ergo. 2. Imprudentia, est ponere media in ordine ad finem cum notitia certa de non assecutione finis. Sed Deus per preparationem auxiliorum non coniungendam cum fine, poneret media cum notitia certa non assecutionis finis: ergo. Maior. videtur vera etiam in hominibus, ubi prudens haberetur, qui poneret media ad obtinendum finem, quem, sciret, non obtinendum. Resp. Conces. mai. nego min. quia non est frustra, quod ita existit, ut sit infinitè amabile, quale esset decretum inefficax salutis, & consensus: & propter eandem rationem non esset frustraneum, quod idem videtur sonare, ac esse frustra. Verum est, quod tale decretum fru-

frustraretur secundum quod respicit finem particularem minus principaliter intentum; non verò secundum quod respicit finem universalem, & principalem gloriæ Dei, & ostensionis Attributorum, quæ æquè relucet in frustratione, quam in non frustratione finis particularis inefficaciter intenti. *Ad 2. dist. mai.* Imprudentia esset in Provifore particulari, ponere media ex intentione finis cum notitia certa non assecutionis finis, permitto mai. in Provifore vniuersali, nego mai. Itaque. Per misso, quod esset imprudentia, ponere media Proviforem particularem ex intentione finis cum notitia certa non assecutionis: quia Provifor particularis posset, non procurare alium finem per alia media, & tunc fortè esset imprudentia; at verò non est imprudentia in Provifore vniuersali, qui, præter finem particularem, intendit alio, fines, quos infallibiliter consequitur, ut diximus.

Permissi, hanc fore imprudentiam in Provifore particulari: quia scire vellem ab arguente: an imprudenter faciant Catholici rogantes pro salute omnium Fidelium defunctorum, ut iubet Ecclesia, & Paulus 1. ad Timoth. 2. 3. An imprudenti

denter faciat Superior ponens media regularia ; ad vitandum , quod moraliter 1cit, non esse omnino vitandum? Et sic de alijs. Certe 1. ad Timoth. 2. *Deus vult omnes homines salvos fieri , & ad cognitionem veritatis venire; & nec omnes veniunt ad agnitionem veritatis , nec omnes salvi fiunt.*

Dices 3. Ex Basil. Legionensi 1. p. var. Deum dicto loco solum velle, quod non deficiat finis , seu consensus, quatenus est ex parte Dei, id est, solum velle, existere auxilium , quo possit consentire. Occasione huius responsi, explicare oportet , quænam sit hæc voluntas Dei erga salutem omnium : an Deus ferio velit, non præcisè amore simplici, seu complacentia; sed voluntate seria beneplaciti, salutem omnium, voluntate terminata ad ipsam salutem.

Lansepistæ dicunt , Deum non velle ferio salutem omnium, voluntate terminata ad salutem *in se ipsa* ; sed in præparatione causarum universalium. v. g. vult, existere merita Christi , & ex eius meritis existere Sacramenta, & fontes gratiarum. Omnes tamen Catholici, præter unum, vel alterum antiquum, apud Izq. disp. 40. Ruiz de volunt. disp. 19, 20. & 21. Rip. con-

contra Baium disp. 23. à sect. 17. Ribad.
disp. 6. num. 3. Aldrete disp. 11. de præ-
dest. sect. 6. Petavium tom. 1. Theolo-
gic. dog. lib. 10. cap. 3. ubi longum Catha-
logum A. A. videre poteris.

*Dico. Cum communi Catholicorum
sent. Deum seriò velle in se ipsa salu-
tem omnium eorum, qui salvi non fiunt;
non solum voluntate signi, nec solum
amore simplici, seu complacentia. Prob.
Ezechiel. 3. Nolo mortem impij, sed
ut convertantur impius à via sua, & vi-
vat. Etc. 18. Numquid voluntatis meæ est
mors impij, dicit Dominus: et non ut con-
vertatur à vijs suis, & vivat? Matth. 8.
Sic non est voluntas ante Patrem vestrum,
qui in Cœlis est, ut pereat unus de pusillis
istis. Vbi D. Thom. Minus dicit, & plus
significat: quia voluntas est, ut salven-
tur. 2. Petri 3. Patienter agit propter vos,
nolens, aliquos perire; sed omnes ad poeni-
tentiam reverti. 1. ad Timoth. 2. Vult,
omnes homines salvos fieri.*

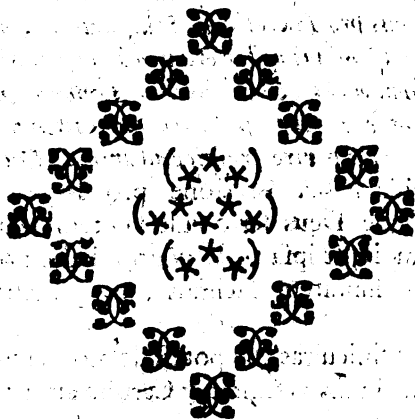
Idem clarè dicunt innumeri SS. PP.
videndi apud Ruiz, Betavium, & Ripal-
da supr. quia Christus pro omnibus mor-
tuus est: & Ecclesia pro omniû Fidelium
salute orat, & præcipit, orare. Ita Clemens
Roman. Dionys. Arcopagit. Nisenus,
Chry-

Chrysost. Hilarius, Hieronym. Ambros.
 August. Gregori. Damasc. Anselm. & alij
 plures, apud dictos Authores. Sanè Eccle-
 sia in oblatione hostiæ sic ait, *pro omnibus*
fidelibus Christianis vivis, acque defunctis,
ut mihi, & illis proficiat ad salutem in vi-
tam æternam. Et feria 6. Parasceve dicit:
Oremus pro Hæreticis, Schismaticis, ut
Deus Dominus noster eruat eos ab errori-
bis universis, &c. Addit. *Omnipotens*
Sempiternæ Deus, qui salvas omnes, & ne-
minem vis perire, respice ad animas, &c.
 Similia habet oratione pro Paganis:
 ideoque Deus serio vult salutem om-
 nium in se ipsa, & contra huiusmo-
 di voluntatem facimus, dum pecca-
 mus.

Difficultas esse potest de modo ten-
 dendi huius voluntatis. Certum est, hanc
 voluntatem esse conditionatè efficacem
 respectu salutis; sub conditione decessus
 in gratia; ideoque verius videtur Deum
 habere decretum efficax formaliter con-
 ditionatum beatitudinis sub conditio-
 ne decessus in gratia, ut insinuant SS.
 PP. apud Ruiz, Izquier. & Ribadeneir.
 sup. at verò non videtur constare, dari
 decretum efficax conditionatum circa
 conversionem, seu consensum: quia non

constat, quàm hypothesim distinctam
 consensu habeat tale decretum. Ita Iz-
 quierd. supr. proposition. 2. & 3. Ri-
 badencira disp. 6. numer. 15. Junio.
 sect. 1. capit. 5. à numer.

13.

DIS

DISPUTATIO II.

AN SCIENTIA MEDIA CONSTITUAT providentiam collativam auxiliorum? Ubi, an dirigat, & præcedat ad decretum auxiliorum efficacium?

IN HAC QUÆSTIONE PRIUS agemus: an scientia Media constituat providentiam moralem, & prædestinationem? 2. an scientia Media præcedat ad collationem auxiliorum efficacium? 3. an præcedat ad collationem inefficacium?

SECTIO I.

An scientia Media constituat providentiam moralem?

Up. 1. Scientiam naturalem de possibilitate finis, mediorum, & similium, constituere providentiam moralem, seu providentiam per auxilia circa actus liberos creaturæ in ordinē ad salutē: quia consti-

tuere eiusmodi providentiam, est constituitur libertatem ad decernendum auxilia ex intentione salutis. Sed scientia naturalis possibilitatis mediorum, & finis constituit libertatem, ad decernenda auxilia ex intentione salutis: ergo. Minor ex se patens, constat ex Lucæ 14. *Quis Rex iturus committere bellum adversus aliam Regem, non sedens, prius cogitat, si possit cum decem millibus occurrere ei, qui cum viginti millibus venit ad se.*

2 Sup. 2. Providentia moralis alia est *predestinativa* ad gloriam, ut coronam; & hæc dicit decretum, dandi auxilia efficacia ad actus meritorios, quibus perveniat ad gloriam. Alia est *non predestinativa*, quæ dicit decretum, dandi auxilia indifferentia ex fine gloriæ, non efficaciter voluto, quibus constituitur potens ad actus meritorios: & quia ex sua culpa eos non elicit, non assequitur finem gloriæ.

3 Sup. 3. Has providentias morales collativas auxiliorum, posse respicere intrinsecè efficaciam, & inefficaciam auxiliorum, v. gr. sic, respiciendo intrinsecè efficaciam: *do auxilium, quid efficax*; & respiciendo intrinsecè ineffi-

caciam, sic: *do auxilium, etsi sit inefficax*. Et ad has providentias, omnes Nostri dicunt, esse necessariam scientiam Mediam scientiam Mediam de efficacia ad primam preparationem; & scientiam Mediam de inefficacia ad secundam. Hæ providentię morales possunt non respicere intrinsecè efficaciam, neque inefficaciam: ita, ut collatio auxiliij re verè efficacis ex se non petat determinatè scientiam Mediam de efficacia; sed ex se sit compatibile cum scientia Media de inefficacia. Et similiter de decreto collativo auxiliij re vera inefficacis. hic est præcipua difficultas.

4. An scientia Media de efficacia constituat determinatè providentiam collativam auxiliij re vera efficacis per decretum ex se compatibile cum inefficacia? Et similiter de providentiā collativa auxiliij inefficacis? Thomistæ omnes apud Bolivar tract. 3. disp. 2. dub. 4. Palanco disp. 5. de Deo, quæst. 7. art. 4. dicunt: Scientiam Mediam non constituere providam collationem dictam auxiliorum. 2. sent. dicit, scientiam Mediam constituere providam collationem auxiliorum. Ita plures ex extraneis, quos citavimus disp. 11. de

scient. sect. 1. & fere omnes Nostri, cum Ribad. disp. 17. de prædest. num. 18. De eâ dicit Izq. disp. 37. esse omnium Nostrum. Muniesa disp. 2. sect. 9. esse sibi prorsus indubitabilem. Eam tenet Iunio sect. 3. cap. 1. Aranda disp. 3. sect. 4. P. Doct. Vincent. Ramirez disput. 3. cap. 1. Ab hoc modo aliquantulum recessit Arriaga disp. 32. de prædest. sect. 4. subsec. 2. cui accedit apud Aranda, Henao, & unus, vel alter Recentior dicentium, providentiam non requirere, ut Deus præsciat, quid futurum sit sub auxilio: ideoque scientiam Mediam non requiri ex parte effectus ad effectum providentiæ; sed solum ex parte Dei. Sicut alij dicunt, Trinitatem personarum non requiri ex parte creaturæ ad productionem creaturæ; sed ex parte Dei: quia, inquit, scientia Media, nec concurrat immediatè cum Omnipotentia, neque prærequiritur ad collationem auxilij, sed potius subsequitur.

5 Dico cum omnibus Nostri (quod proprium Scholæ iudico) scientiam Mediam esse constitutivam providæ collationis auxiliorum, ita, ut scientia Media de efficacia sit constitutiva providæ collationis auxilij et vera efficacis, etiâ, dum

dum datur per decretum compatibile cum inefficacia; & scientia Media de inefficacia est constitutiva providæ collationis auxiliij inefficacis per decretum compatibile cum efficacia. ~

6. Probatur. Providentia dicta collativa auxiliij re vera efficacis, est ad quã infallibiliter consequetur creaturæ consensus. Sed hæc infallibilitas non ab alio potest provenire, quàm à scientia Media: ergo. Prob. min. Hæc infallibilitas non potest provenire à præparatione, seu collatione auxiliij: quia hæc sunt indifferentia ad consensum, & dissensum. Deinde non potest provenire à scientiâ naturali: quia etiam est similiter indifferens: nec deinde potest provenire à scientiâ visionis: quia hæc est cõsequens ad determinationem creaturæ: ergo dicta infallibilitas provenit à scientia Media. *Confirm.* Ad providentiam perfectissimam, per quam Deus consequitur actus liberos, nulla debet dari casualitas in medijs conducentibus ad talem consecutionem. Sed scientia Media est simpliciter necessaria ad hoc munus: ergo. Mai. est certa. Prob. min. Si non daretur scientia Media de consensu sub auxilio, quando datur auxilium, efficacia

auxilij esset casualis respectu dictæ collationis : ergo. Prob. ant. Id est casuale respectu collationis , quod non cognoscitur omni ea cognitione , qua potest cognosci , dum confertur. Sed , si dum confertur auxilium re vera efficax , non daretur cognitio de efficacia sub conditione collationis , efficacia non cognosceretur omni ea cognitione , qua potest cognosci : ergo.

7 *Confirm. 1.* De ratione perfectissimæ providentiæ collativæ mediorum in ordine ad finem , est , cognoscere non solum utilitatem intrinsecam mediorum ; sed etiam utilitatem extrinsecam mediorum in ordine ad finem. Sed utilitas extrinseca auxilij in ordine ad consensum consistit in efficacia auxilij casu , quo detur : ergo de ratione perfectissimæ providentiæ collativæ auxilij efficacis in ordine ad consensum , est , cognoscere efficaciam auxilij sub conditione , quod detur. Prob. mai. Si non cognosceret utilitatem extrinsecam mediorum , conferens auxilium , nesciret , quid eveniret , si daretur auxilium. Sed hoc est contra perfectissimam providentiam : ergo. Prob. min. Hoc esset magna ex parte cæco modo procedere : hæc esset

esse providentia similis providentie
creata: hæc non esset providentia om-
nium maxima: ergo hoc esset contr 2
perfectissimam providentiam. *Confirm.*

2. Coniunctio auxilij re vera efficacis,
cum omnibus circumstantijs, quæ super-
veniant auxilio, est Deo perfectissime
voluntaria. Sed non esset ita perfectissi-
me voluntaria, si non daretur cognitio
de utilitate extrinseca efficac iz sub cõ-
ditione auxilij: ergo datur hæc cogni-
tio. *Confirm.* 3. De ratione perfectissi-
mæ providentiæ est, cognoscere om-
nes rationes, quæ possunt allicere, &
retrahere ad collationem auxilij re vera
efficacis. Sed non hæc cognosceret, si
non cognosceret efficaciam auxilij sub
conditione quod daretur: ergo,

8 Prob. 2. Collatio dicta auxilij,
non solum est voluntaria, & provida,
sed etiam est specialiter benefica. Sed
non esset specialiter benefica, si non da-
retur scientia de efficacia sub conditione
auxilij: ergo. Mai. constat ex varijs testi-
monijs Scrip. PP. & D. Thom. apud Ruiz,
& Aldrete disp. 2. de prædestin. Prob.
min. Qui dat beneficium in re speciale,
in scius specialitatis, non est specialiter
beneficus. Sed si non daretur scientia de
effi.

efficacia, seu de conditione auxiliij, Deus dans auxilium efficax, daret beneficium in re speciale, inscius specialitatis: ergo.

9 Dico 2. contra Suarez lib. 1. de predest. cap. 9. Herice disp. 22. num. 25. Arriaga disp. 32. num. 38. scientia Media efficacis, non solum requiritur ex parte Dei ad providam collationem auxiliij re vera efficacis; sed etiam requiritur ex parte effectus, seu ex parte auxiliij. Prob. Productio effectus, seu auxiliij re vera requirit id, quod ipsa causa productiva effectus necessario requirit. Sed iuxta hos AA. ex parte Dei causantis auxilium efficax requiritur scientia Media de efficacia: ergo ex parte auxiliij requiritur scientia Media de efficacia. Prob. mai. Quod connectitur cum fundamento connexo cum termino, connectitur cum termino. Sed effectus seu auxilium connectitur connexionem indigentia cum Deo, qui requirit dictam scientiam ad collationem auxiliij efficacis: ergo *Confirm.* Si scientia Media efficacis non requireretur ex parte auxiliij efficacis; sed ex parte Dei, similiter dici posset, scientiam naturalem de possibilitate auxiliij, &c.
non

non requiritur ex parte auxilij, sed ex parte Dei. Sed hoc videtur durum : ergo.

SECTIO II.

Solvuntur argumenta.

10. **O** Bij. 1. Deus per scientiā simplicis intelligentiæ sufficiēter nōscit sufficientiam auxilij ad finem consensus: ergo ad providam collationem auxilij non requiritur scientia Media de consensu. Prob. conseq. Finis providentiæ moralis est, relinquere hominem in manu consilij sui. Sed ad hoc sufficit, nōscere per scientiam simplicis intelligentiæ sufficientiam auxilij : ergo. Prob. mai. ex Eccles. 15. *Reliquit illum in manu consilij sui.* 2. Si ad providam collationem auxilij efficacis requireretur scientia de efficacia, etiam ad providam collationem auxilij inefficacis requireretur scientia de inefficacia. Sed hoc videtur falsum: quia Deus non esset beneficus in collatione auxilij: ergo. 3. Collatio auxilij ex intentione inefficaci consensus non requirit scientiam Mediam de consensu: ergo nec eam requirit provida collatio auxilij. Prob. ant. quia sæpè datur auxilium

lium dissenfuro. Resp. Dist. ant. Per scientiam simplicis intelligentiæ cognofcit Deus fufficientiam intrinsecam auxiliij; conc. ant. fufficientiam extrinsecam, nego ant. & confeq. Ad prob. dist. ant. Finis non unicus providentiæ moralis est, relinquere hominem in manu consilij fui, conc. mai. Finis unicus, nego mai. & nego min. quia Deus, faltem inefficaciter, vult consensum, dum confert auxilium efficax; & provida collatio auxiliij petit noscere, quid eveniat sub auxilio: ut diximus. Ad 2. concess. mai. nego min. Quomodo Deus fit beneficus in collatione auxiliij inefficacis, dicemus infra. Ad 3. Dist. ant. Collatio auxiliij re vera inefficacis ex intétione inefficacis consensus nõ requirit scientiam Mediam de consensu; conc. ant. collatio auxiliij re vera efficacis, nego ant. Et dist. confeq. Provida collatio auxiliij re vera inefficacis nõ requirit scientiam Mediam de consensu, concedo confeq. collatio auxiliij re vera efficacis, nego confeq. quia debet sciri, quid eveniet sub auxilio.

II Obij. 2. Petrus, posito auxilio, re vera efficaci, haberet auxilium providè collatum. Sed hæc provida collatio non diceret determinatè scientiam Mediam

etiam de consensu: ergo. Prob. min. Petrus, posito tali auxilio, posset dissentire. Sed tunc auxilium non esset providè datum per scientiam Mediam de consensu: ergo. 2. Providentia est requisitum ex parte actus primi, ut ponatur consensus: Sed scientia Media de consensu non est requisita ex parte actus primi ad consensum: ergo. Min. est vera: alias actus primus esset connexus cum consensu. 3. Nostra libertas nunquam esset plenè constituta in actu primo ad utrumque. Sed hoc est falsum: ergo. Prob. mai. Libertas nostra non est plenè constituta ad utrumque sine providentia necessariò requisita ad utrumque. Sed nunquam esset cum providentia requisita ad utrumque: ergo. Min. est vera: quia ad cōsensum requiritur providentia constituta per scientiam Mediam de consensu; ad dissensum requiritur providentia constituta per scientiam Mediam de dissensu; quæ duæ non possunt esse simul. 4. Si collatio auxilij esset provida per scientiam Mediam de consensu, in signo auxilij videretur absolutè consensus: quia ex ipso, & scientia resultat antecedens connexum cum consensu: sed hoc videtur falsum: ergo.

12. Resp. concess. mai. nego min.

Ad prob. dist. mai. Petrus, posito auxilio, posset dissentire in sensu diviso efficaciae, conc. mai. in sensu composito efficaciae, nego mai. & concess. min. nego conseq. quia, si auxilium foret in re inefficax, tunc esset providè collatum per scientiam Mediam de inefficacia. Itaque non requirit determinatè scientiam Mediam de consensu *provida collatio auxilij* præcisè sub his terminis; eam tamen requirit determinatè *provida collatio auxilij efficacis* propter nostras rationes. Ad 2. nego mai. quia nec decretum collativum auxilij; nec scientia Media, ex quibus resultat providentia, se habent ex parte actus, primi ad consensum. Ad 3. nego mai. Ad prob. nego mai. quia Petrus est liber ad consensum, & dissensum, præcisè per principia proxima indifferentia ad consensum, & dissensum, in quibus principiis, nec includitur providentia requisita ad consensum, & dissensum: nec in eis datur antecedens determinatè connexum cum providentia necessariò requisita ad utrumque; sed solum vagè connexum cum providentia necessariò requisita ad utrumque: quia auxilium vagè connectitur cum eo, quòd datum sit

Et sub scientia de efficacia, quæ constituit providentiam requisitam ad consensum, vel cum scientia de inefficacia, quæ constituit providentiam requisitam ad dissensum. Ad 4. Nego antec. Ad prob. concess. antec. nego conseq. quia scientia Media non est in signo auxiliij; verum est, quod, attentis, quæ dantur in signo auxiliij, & in signo anteriori, datur antecedens, connexum cum consensu, sufficiens, ad fundandum cognitionem absolutam consensus: Sed cum cognitio non sit in signo fundamenti ad cognitionem; sed pro posteriori: quia ideò datur cognitio, quia existit fundamentum: ideò cognito absoluta consensus non datur in signo auxiliij; sed in signo posteriori ad auxiliium, qualiter etiam datur ipse consensus.

13. Obj. 3. Scientia Media de consensu, per se requisita ad consensum, est id, sine quo nequit esse consensus. Sed id, sine quo nequit esse consensus, se tenet ex parte actus primi, non solum libertatis divine; sed etiam libertatis creature ad consensum: quia propter hanc rationem dicimus, predestinationem se tenere ex parte actus primi; ergo scientia Media se tenet ex parte actus primi libertatis

crea-

creata, & non solum divina. Resp. Con-
 ces. mai. dist. min. Id, sine quo nequit,
 esse consensus, & est inacquiribile per
 consensum, se tenet ex parte actus pri-
 mi libertatis creata, permitto min. si est
 acquiribile per consensum, qualis est
 scientia Media, nego min. Et inde
 patet disparitas ad prædestinationem,
 quæ est inacquiribilis. Permissi min. quia
 scientia naturalis est prærequisita ad cō-
 sensum, & decretum collativum auxiliij,
 & non se tenet ex parte actus primi
 creati.

§.

14 Obij. Vel Deus cognoscit per
 scientiam Mediam, quòd, si existat au-
 xilium sine ulla providentia, existet con-
 sensus: & hoc est impossibile. Vel quòd,
 si existat sub aliqua providentia, existet
 consensus: & hoc est necessarium: quia
 sub scientia Media de consensu nequit,
 non existere consensus: ergo, si scientia
 Media constituit providentiam, deficit
 obiectum scientiæ Mediæ, quod debet,
 esse contingens. Vel, quod clariùs infer-
 tur, repugnat scientia Media. *Confirm.*
 Deus non scit per scientiam Mediam,
 quod,

quod, si existat auxilium improvidè collatum, erit consensus: ergo scit, quod, si existat providè collatum. Sed non per aliam providentiam, quàm per constitutam per scientiam de consensu: ergo scit, quod, si existat auxilium sub scientia Media de consensu, erit consensus, quæ est veritas antecedenter necessaria. *Confirm. 2.* Quod requiritur absolute ad consensum in statu absoluto, qualiter requiritur scientia Media de consensu, requiritur conditionatè ad consensum in statu conditionato. Sed quod requiritur conditionatè ad consensum, se tenet ex parte hypothesis ad affirmandum consensum sub ipsa, & sic reddet se ipsam scientiam necessariam. Hoc argumento, fertur, Basilium Legionensem verbis deseruisse scientiam Mediam, non verò in eius scriptis.

15 Verùm hoc argumentum similiter probat contra Thomistas dicentes, videri futura contingentia conditionata in decreto subiectivè absoluto, & obiectivè conditionato. Quia hoc decretum, vel decernit, quod, si Petro detur libertas sine prædeterminatione ad consensum, consentiat? & hoc est impossibile, iuxta ipsos: vel decernit, quod, si detur

libertas eum prædeterminatione ad consensum, consentiat? & hoc est, decernere aliquid necessarium. Unde scientia innixa decreto, vel erit impossibilis, vel de re necessaria, & non contingenti.

16. Resp. Scientiam Mediam, ex parte hypothesis attingere totam libertatem significatam nomine auxilij, quod præ oculis habendum, ut bene advertit Anton. Perez. tom. 1. disp. 2. num. 3. & ex ipsa alij, neque attingere providam collationem, neque non providam, sed solum libertatem creatam indifferentem ad consensum, quæ non constituitur per Dei providentiam. Neque obstat, quod scientia Media præscindat, in representando, ex parte hypothesis ab utroque contradictorio, scilicet, a providentia, & non providentia, si pro illo signo neutra est affirmabilis: sicut non est inconveniens, quod scientia naturalis non cognoscat, an exiturus, vel non exiturus, sit consensus. Hinc patet ad primam confirmationem. *Ad 2.* Quod requiritur absolute ad consensum absolutum, requiritur conditionate ad statum conditionatum; sed non semper ad statum conditionatum contingentem, sed ad necessarium. Sic actio requiritur ab-

Solutè ad consensum absolutum, & conditionatè ad consensum conditionatum sub statu necessario, scilicèt, sub hoc: *Si existat actio, existet consensus*: & similiter requiritur scientia Media conditionatè. Aliud verò requiritur conditionatè ad consensum conditionatum in statu contingenti, & constituit hypothesim, quod in statu absoluto constituit absolute libertatem ad cōsensum, quam non constituit scientia Media. Vide similia argumenta falacia disp. 10. de scientia, sect. 3.

17. Obj. 2. Si scientia Media est necessaria ad providentiam, est non minus necessaria, quàm scientia naturalis. Sed scientia naturalis attingitur ex parte hypothesis: ergo & scientia Media. 2. Scientia Media eo modo debet, affirmare hypothesim, quo est possibilis sub ipsa. Sed sub ipsa solum est possibilis, ut coniuncta cum ipsa: ergo ita affirmatur. Resp. iam nos dixisse, scientiam naturalem non attingi ex parte hypothesis: quia solum attingitur libertas creata, quam non constituit illa scientia: &, dato, quòd illa attingeretur, esset disparitas propter inconnexionem, quâ illa dicit cum consensu, adhuc dato au-

xilio, *Ad 2.* dicit. mai. Scientia Media attingit hypothesim eo modo, quo est intrinsecè possibilis sub ipsa, conc. mai. eo modo, quo est extrinsecè possibilis sub ipsa, nego mai. & dist. min. Sub ipsa solum est extrinsecè possibilis, ut coniuncta cum ipsa, conc. min. solum est intrinsecè possibilis, ut coniuncta cum ipsa, nego min. & conseq. Quia scientia Media attingit hypothesim, seu totam libertatem secundum prædicata intrinseca libertatis: & prædicata intrinseca libertatis connectuntur vagè cum hac, vel illa scientia Media; sed ex se coniungibilia sunt cum scientia Media efficacia, & cum scientia Media inefficacia.

18 Insistes. Deus, utpotè attingens hypothesim comprehensive, debet illam attingere cum omnibus denominationibus, quas habet. Sed una ex denominationibus, quas habet, est, coexistere conditionatè ad scientiam Mediam: ergo attingitur, ut coexistens conditionatè scientiæ Mediæ. Sed hoc est attingi sic: *Si existat auxilium sub scientia Media consensus, existet consensus: ergo ita attingitur.* Argumentum falsò supponit; hypothesim attingi conditionatè: quia hypothesis attingitur suspensivè, & tanquam

quàm conditio, sub qua solus consensus est, qui attingitur conditionatè.

19 Resp. dist. mai. Et eas denominationes nō debet attingere ex parte hypothesis; conc. mai. & debet eas attingere ex parte hypothesis; nego mai. & concessa min. dist. conseq. & eam attingit ex parte hypothesis, nego conseq. & non eas attingit ex parte hypothesis, conc. conseq. Itaque, Vt, diximus, ex parte hypothesis solum attingit, quod constituit hypothesis, seu libertatem. Alias veritates iam conditionatè necessarias, iam contingenter, attingit; sed non ex parte hypothesis.

20 Quòd, ut clariùs percipias. Verum est, scientiam Mediam esse realiter comprehensivam libertatis: quia realiter identificatur cum omni scientia necessaria, & cum omni scientia absoluta, quam Deus habet circa libertatem; at verò virtualiter loquendo; seu de scientia Media, ut virtualiter distincta à scientia necessaria, & à scientia absoluta visionis, loquendum est cum distinctione: & dicendum, scientiam Mediam, v. gr. de consensu sub auxilio, esse comprehensivam in linea scientiæ Mediæ: quia cognoscit quidquid in eo signo cognoscibile est,

iam, ut existens in hypothesi, iam ut existens extra hypotesim. Ad modum, quo scientia necessaria circa prædicata Petri, ut virtualiter distincta a scientia Media, & scientia absoluta visionis, est comprehensiva in linea scientiæ necessariæ propter similem rationem; at vero sicut hæc scientia necessaria non est virtualiter absolute comprehensiva Petri; quia non cognoscit, an Petrus exiturus sit, an non, quod eveniet; sed non est cognoscibile pro illo signo, nec per simplicem scientiam, sed per scientiam contingentem: ideo non est absolute comprehensiva. Quod dicendum est in omnium sententia distinguentium virtualiter scientias.

21 Obj. 3. Ab opposito. Deus habens hanc scientiam: *Si Petro detur hoc auxilium, consentiet*: tam longe abest, ut sub ea conditione involvat objective scientiam Mediam; quin potius, scit, Petrum consensurum, si detur auxilium. etiam si per impossibile daretur absque scientia Media. Sed sub illa conditione involvitur providentia requisita, ut Petrus consentiat: ergo, hæc non dicit essentialiter constitutive scientiam Mediam. Prob. min. 1. Quia sub ea conditione involvitur collatio auxilij a Deo: non

non quidem improvida : ergo, cum providentia requisita, ut Petrus consentiat. 2. Quia si Deus in statu absoluto daret auxilium, & induceret consensum sine providentia, esset improvidus, & imperfectus : ergo, si cognoscit, auxilium fore, etiam si ipse improvidè daret auxilium, cognoscit, se esse improvidum, & imperfectum in eo statu conditionato. 3. Quia status conditionatus debet dicere ex parte hypothesis quidquid postea requiritur ad absolutum : alioquin falsa fuisset notitia illa conditionalis : ergo, si ad statum absolutum positionis auxilij, & consensus, esset necessaria providentia constituta per scientiam Mediam, hanc ipsam dicere deberet conditionatus ex parte hypothesis. Sed hanc nequit dicere : quia iam esset status conditionatus spectans ad scientiam simplicis intelligentiæ, & non ad Mediam : ergo, quia providentia moralis requisita ad statum absolutum consensus, non constituitur per scientiam Mediam.

22 Resp. Nego mai. quia, ut diximus, scientia Media ex parte hypothesis solum attingit libertatem, & totam libertatem, extra hypothesis attingit predicata, quæ alias sunt cognoscibilia per

scientiam necessariam ; quia, ut diximus
 disp. 13. de scient. sect. 4. per scientiam
 contingentem, qua cognoscitur existen-
 tia Petri, cognoscitur Omnipotentia, quæ
 aliàs est cognoscibilis per scientiã neces-
 sariã: ideoque scientia Media cognoscit
 extra hypothèsim, hoc prædicatũ neces-
 sarium; *si auxilium daretur improvidè, nõ
 daretur consensus*: quia non daretur Deus
 causans consensum. Ad 1. prob. dist.
 ant. quoad 2. part. Involvitur collatio
 auxilij non improvida, *positive*, conc. ant.
 non improvida, *precisive*, nego antec.
 & nego conseq. quia signum illius con-
 ditionis non constituitur per providen-
 tiam, nec per improvidentiam: ideoque
 illud signum præscindit à providentia,
 & improvidentia; connectitur verò illud
 signum cum eo, quòd Deus habeat pro-
 videntiam, vel constitutam per scien-
 tiam de efficacia ; vel constitutam per
 scientiam de inefficacia : quia illud sig-
 num vagè connectitur cum his provi-
 dentijs, & coniungibilis est cum quavis
 ex his. Ad 2. conc. totum; sed nihil con-
 tra nos. Ad 3. nego ant. propter sæpè
 dicta : quia ex parte hypothèsis solum
 attingitur libertas ; extra hypothèsim
 verò potest, attingi id, quòd aliàs est
 obic-

obiectum scientiæ necessariæ , vt diximus,

9.

23 Ex his inferitur, quòd, si omnes scientiæ Mediæ directæ de operatione libera creaturæ identificantur virtualiter , ut censent cum alijs Herrera , Iunius; Muniessa, P. Doct. Vincent. Ramirez , & alij , omnes scientiæ Mediæ directæ de tali operatione requiruntur constitutive , ad providenter discernendum auxilium. Quod idem dicendum , etiam si distinguantur inter se virtualiter: quia coniunctio auxilij cum omnibus circumstantijs, quibus coexistit, est perfectissimè voluntaria decernenti auxilium. Sed una ex circumstantijs est coexistentia auxilij cum omnibus scientijs Medijs directis de operatione libera creaturæ: ergo hæc coniunctio est perfectissimæ voluntaria. Sed non potest esse perfectissimè voluntaria hæc coniunctio si pro priori ad auxilium non dentur hæc scientiæ Mediæ: quia, cum scientiæ Mediæ non sint liberæ Deo , solum est liberum coniunctum ex scientijs , & auxilio, quatenus, suppositis scientijs, liberè decernit auxilium: ergo. 2. Ad providam

col-

collationem auxilij *A*, non solum requiritur constitutivè scientia simplicis intelligentiæ de auxilio *A*, sed de omnibus veritatibus necessarijs propter perfectionem providentiæ: ergo propter eandem perfectionem non solum requiritur ad providam collationem auxilij *A*, scientia Media de consensu sub tali auxilio; sed etiam omnes scientiæ Mediae.

24. Est tamen hoc discrimen, quando omnes scientiæ Mediae virtualiter identificantur, & quando virtualiter distinguuntur: quando omnes identificantur, qui potest impedire unam scientiam Mediam, potest omnes: quia, si sunt idem virtualiter, & numericè, impedit totam providentiam pertinentem ad intellectum: & si decretum est essentialiter alligatum illi scientiæ, & similiter reliqua decreta, etiam impedit providentiam pertinentem ad voluntatem, & totam providentiam, quam nec inadæquate impediet, si non est alligatum. Si verò scientiæ Mediae virtualiter distinguantur, qui potest impedire unam scientiam Mediam, impedit inadæquate providentiam, non adæquate; providentiam, inquam, pertinentem ad intellectum

Quam ; providentiam verò pertinentem ad voluntatem , nec inadæquatè impedit , si decreta non sint alligata illis scientijs ; & adæquatè , si sit alligata. De hoc latius tract. de scientia . Quoad scientias reflexas uno verbo diximus disp. 13. de scient. sect. 1. fine. Scientiam reflexam de conditionato Deo libero non constituere potestatem proximam ad conditionatum , si ex ipsa , & reliquis , quæ aliàs constituunt potestatem proximam ad conditionatum resultet antecedens connexum cum conditionato : quia auferret libertatem ex dictis disp. 5. de actibus hum. sect. 4. & disp. 6. de iustif. sect. 1. & 3. Et propter eandem rationem similis scientia non constituit potestatem proximam ad purificationem conditionis liberæ Deo , si ex ipsa , & alijs , quæ aliàs constituunt potestatem proximam ad purificationem conditionis , resultet antecedens connexum cum purificatione conditionis.

25 Sed , si velis , claritatis gratia. Si omnes scientiæ Mediæ reflexæ (quas omnes , præter Aldrete , distinguunt virtualiter à directis) identificentur virtualiter inter se ; nulla scientia Media re-

flexa

flexa constituit providentiam collativam auxilij. Quia hæc: *Si prævidero auxilium efficax, illud conferam*; non constituit talem providentiam; siquidem hæc coniuncta cum provisione per scientiam Mediam directam, est connexa cum collatione: & consequenter, cum hæc scientia reflexa identificetur virtualiter cum alijs, nulla reflexa constituet providentiam. Si verò scientiæ Mediæ reflexæ distinguantur virtualiter, omnes scientiæ Mediæ reflexæ requiruntur constitutivè ad providentiam, præter illam, in qua est cōditionatum auxilium, conferendum; v. gr. Ad conferendum auxilium *A*, efficax Petro, omnes scientiæ Mediæ constituunt providentiam, præter hanc: *Si prævidero auxilium A, efficax, illud conferam Petro*. Ratio, cur hæc non constituat, est immediatè dicta: quia, scilicet, ipsa, & prævisio, est connexa cum collatione.

26 Ratio autem, cur reliquæ constituunt, hæc est. Quia reliquæ omnes non laedunt libertatem decreti, & maxime conducunt ad perfectissimam voluntarietatem decreti, & auxilij. An verò, admissa scientia Media reflexa virtualiter distincta à directa, dentur infini-

nita scientia Medie reflexa, an non,
 pertinet ad tract. de scient. Interim, cum
 non sit absurdum, sed omnino verum, in
 intellectu infinito dari infinitam scien-
 tiam intensive, & extensive: quid, quod
 dentur infinitae scientiae reflexae? Vel dic,
 quamcumque scientiam Mediam refle-
 xam attingere ex parte hypothesis om-
 nem aliam scientiam Mediam reflexam,
 praeter se, ex quo non sequitur maior
 multiplicatio scientiae Medie reflexae,
 quam ea, quae necessario est conceden-
 da à distinguendis scientiam Mediam
 reflexam à directa. Adverte tamen, ex
 hoc non sequi, quod impedita una re-
 flexa, impediatur omnes, quia, etsi sit
 obiectum, non est obiectum affirma-
 tum; sed suspensivè attactum ex parte
 hypothesis. Sicut ex eo, quod impedia-
 tur auxilium, non impeditur haec scien-
 tia: *Si existat auxilium, existet consensus.*
 Adverte etiam; scientiam Mediam re-
 flexam A, & scientiam Mediam refle-
 xam B, mutuò se praecedere quoad esse
 obiectivum, non ipsas secundum se: sed
 scientiam Mediam A, prout coniunctam
 cum conditionato affirmato per B; pra-
 ecedere obiectivè scientiam B. Et scien-
 tiam Mediam B, prout coniunctam
 cum

sum conditionato affirmato per *A*, præcedere ad *A*: quia sic, & non aliter, determinat *A*.

27 Similiter scientiæ Mediæ de operatione Deo libera constituunt providentiam, seu libertatem respectu collationis auxilij, præter illam scientiam Mediæ, cuius purificatio conditionis constituit antecedens connexum cum collatione auxilij, seu, quod est idem, præter illam, cuius conditionatum est collatio auxilij. Hæc dixi, si scientiæ Mediæ de operatione Deo libera distinguantur virtualiter: quia si identificentur, nulla constituit; siquidem aliqua scientia Mediæ simul cum purificatione suæ conditionis est connexa cum collatione auxilij, & consequenter hæc non constituit libertatem ad collationem auxilij, neque scientiæ cum illa identificatæ virtualiter. Ratio autem, cur dicatur scientiæ Mediæ de operatione Deo libera constituent libertatem, est, quia collatio auxilij, & coniunctio eius cum omnibus circumstantijs, quibus coexistit, est Deo perfectissime voluntaria, ad quod requiritur præcedentia talis scientiæ. Siquidem, ut aliquod totum sit perfecte voluntarium, requiritur, quod

quod saltem aliqua pars sit perfecte voluntaria, non utriusque; quia sic voluntaria est quæ vis scientiæ de operatione Deçlibera; sed prout actualiter constituit complexum, qualiter solum est liberum decretum de auxilio; suppositis scientijs medijs.

28. Ex his constat, & videtur tenendum, ut proprium Scholæ scientiam Mediam de efficacia constituere providam collationem auxilij efficaci; & scientiam Mediam de inefficacia constituere providam collationem auxilij inefficaci; sed, quia non est idem constituere providam collationem, ac præquiri, præcedere, dirigere ad collationem auxilij; quia unitas est necessaria ad numerum binarium, & non est prærequisita ad existentiam alterius unitatis, sed se ipsa est pars constitutiva unitatis. Sic dicit Ribaden. disp. 17. num. 18. scientia Media constituit providam collationem auxiliorum, & est necessaria, ut constitutum ad providam collationem auxiliorum; sed non prærequiritur ad collationem auxilij efficaci; & multo magis

nus præcedit, & dirigit ad collationem auxilij inefficacis. Ideoque dirigit, & præcedit ad decretum collativum auxilij efficacis, quod ex se petat, & indigeat, dirigi à scientia Media de efficacia. Pro hoc modo discurrendi citat ex auditu Rip. in manuscriptis.

29 Et quia Antonius Perez, etsi concedat, scientiam Mediam dirigere ad collationem auxilij efficacis, dicit, non posse movere Deum, ad concedendum auxilium, secus ad illud negandum. Placeat proponere sectione sequenti.

SECTIO III.

An scientia Media de efficacia ita præcedat ad collationem auxilij efficacis, & strictè dirigat, ut possit movere ad eius collationem, etiam quando datur per decretum ex se indifferens? Et an scientia de inefficacia ita præcedat, ut possit retrahere?

30 **S**Up. 1. Nostros. AA. apud Her. quest. 2. Junio sect. 3. G. 1. & sect. 10. cap. 1. Muniesa disp. 2. sect. 1. Aranda disp. 31 sect. 1. R. Doct. Vincentius Ramirez disp. 3. cap. 3. communitè

niter dicere, scientiam Mediam de efficacia, ita strictè dirigere, & præcedere, ut possit movere ad eiusmodi collationem auxilij. Thyrsus tom. 2. disp. 9. distinguit motionem à directione, & dicit: scientiam Mediam de efficacia necessario dirigere, & præcedere ad collationem auxilij efficacis; non tamen esse necessariam hanc directionem, sumptam pro *motione*, nisi quando decernit auxilium, quia efficax.

3. Tria in hac questione dicimus. 1. Scientiam de efficacia necessario debere præcedere, & dirigere ad collationem auxilij efficacis. Ita, ut possit allicere ad collationem; & scientiam de inefficacia ita necessario præcedere, ut possit retrahere. 2. Sapè, imò frequenter ita præcedit scientia de efficacia, ut alliciat, & moveat, saltem extrinsecè; & scientia de inefficacia ita præcedit, ut sapè retrahat. Dixi, ita præcedere scientiam de efficacia ad collationem auxilij efficacis, ut frequenter alliciat, & moveat, saltem extrinsecè: quia ut verius iudico, & ut dicemus disp. 4. Deus frequenter dat auxilium efficax, quia efficax, non solum se movendo intrinsecè ex efficacia; sed etiam per decretum in-

trinsecè connexum cum consensu. Scientia Media efficaciam verè, & propriè dirigeret ad collationem auxilij efficaci, etiam quando Deus illud conferret, quin moveatur ex efficacia.

32 Dico 1. Scientia Media de efficacia ita dirigit, & præcedit, ut possit movere ad collationem auxilij efficaci; & scientia de inefficacia ita præcedit, ut possit retrahere. Prob. Deus est liber, ut se moveat ex efficacia, ad dandum auxilium, & se retrahat ex inefficacia, ad dandum auxilium inefficax. Sed non esset ita liber, si non præcedat scientia Media de efficacia, ita, ut possit allicere, & movere; & scientia de inefficacia, ita, ut possit retrahere: ergo. Prob. mai. Ecclesia sic orat: *Te supplices exoramus, ut noxia cuncta submoveas, & omnia nobis pro futura concedas.* Sed hæc oratio supponit, Deum esse liberum, ut se moveat ex efficacia, ad dandum auxilium, & se retrahat ex inefficacia, ad illud negandum: ergo. *Confirm. 1.* Frequenter petimus à Deo, quòd disponat hæc, vel illa, si pro futura sunt ad salutem; sin minus, quòd ea semoveat. Sed hæc orationes supponunt, quòd Deus habet libertatem, & scientiam, quæ possit allicere,

&

Et movere ad res disponendas, si pro future sin salutem: sin minus, ad eas semovendas: ergo. Deus est liber, & habet scientiam, quæ possit ellicere, & movere, ad concedenda; quæ pro futura sint salutem, & scientiam, quæ se retrahat, ad negandum, quæ non essent pro futura.

33. *Confer.* Infamia esset, dicere, Deum non potuisse vitæ privare multos, cum fideliter vivebant, ne malitia eos mutaret, aut noscivisse mala futura, si cunctius viverent. Sed hæc infamia in eo fundatur, quod Deus habeat in signo apto scientiam de efficacia, quæ possit ellicere; & scientiam de inefficacia, quæ possit retrahere: ergo. Prob. mai. ex August. de correptione & gratia. cap. 8. de reprobis. *Car illos Deus, cum fierent, vivere, non tunc de vitæ huius periculis rapuit, ne malitia mutaret intellectum eorum? Vtrum hoc in potestate non habuit? An eorum futura mala noscivit?* Nihil horum, nisi per universum. Et insensum dicitur. *Confer.* 3. SS. PP. frequenter quaerunt, cur Deus creaverit Angelos, & Adamum, cum essent peccaturi? Sed hæc questio supponit, Deum habere in signo apto scientiam de inefficacia, quæ possit retrahi: ergo. Deus semper potest retrahi

ex scientia de inefficacia, & potest allici
ex scientia de efficacia.

34 Prob. 2. Deus, aut nunquam
potest allici, & moveri ex scientia de ef-
ficacia; & retrahi, ex scientia de ineffi-
cacia; aut sunt eiusmodi scientiæ in signo
apto, ut possint allicere, & movere, sed
adversarij non audent dicere primum:
ergo debent dicere secundum. Prob.
mai. Quoties existit scientia de effica-
cia, aut inefficacia, semper est in eodem
signo: ergo aut scientia de efficacia nun-
quam potest allicere, & movere, & scientia
de inefficacia retrahere; aut semper
est in signo apto, ut possit allicere, &
movere. *Confirm.* Semper debet esse Dep-
libera coexistentia decreti collativi au-
xilij efficacis, & scientiæ Mediæ de effi-
cacia: sed hoc ipso scientia Mediæ de ef-
ficacia debet esse in signo apto, ut possit
allicere: ergo. Prob. min. Etenus potest
esse Deo libera hæc coexistentia, quate-
nus supposita ex parte libertatis existenti-
æ scientiæ Mediæ de efficacia, libere ha-
beat decretum collativum. Sed hoc est,
esse scientiam efficaciam in signo apto, ut
alliciat: ergo. Prob. mai. Etenus solum
potest esse libera hæc coexistentia, qua-
tenus hæc scientia semel existens, existat

In signo, in quo unice potest existere, & debet existere. Sed scientia de efficacia semel existens, unice potest existere, & debet existere in signo libertatis: quia, alias, inutilis fuisset eius inventio: ergo. Vide plura ex SS. PP. apud Ruiz hic, disp. 5. & disp. 62. de scient.

§.

35. Obij. 1. Ad decernendum consensum providere sufficit, Deum scire, se proxime posse convertere Petrum, v. gr. Sed Deus per solam scientiam naturalem, & pro priori ad scientiam Mediam scit, se proxime posse convertere Petrum: ergo scientia Media non praecedit necessario, ita, ut possit allicere ad collationem auxiliij efficacis. Prob. min. Nequit Petrus se convertere, quin Deus illum convertat. Sed Deus scientia naturali scit, quod Petrus per auxilium A potest proxime, se convertere: ergo Deus scientia naturali scit, quod potest proxime, illum convertere. De hoc argumento, quod tribui solet Antonio Perez, satis diximus disp. 3. de lib. arb. sect. 2. Resp. Conces. mai. nego min. in sensu argumenti. Ad prob. concess. mai.

mai. dist. min. Deus per scientiam naturalem scit, quod Petrus per auxilium A potest intrinsecè se convertere, con- min. potest extrinsecè se convertere, nego min. & conseq. Itaque Petrus per quodvis auxilium, etiam inefficax, habet potestatem intrinsecam se convertendi, & potestatem proximam, & id noscit Deus scientia naturali; at verò non habet potestatem proximam extrinsecam se convertendi, donec Deus habeat potestatem proximam eum convertendi, & dandi conversionem: Petrus nunquam converteretur, nisi accipiat conversionem à Deo, & consequenter nisi dum Deus habet potestatem proximam dandi conversionem; at verò, quia contingere potest, quod auxilium, quo Petrus est proximè potens se convertere, visum sit inefficax per scientiam Mediam, tunc Deus non est proximè potens convertere Petrum per illud auxilium: nec proximè potens dandi providè auxilium ex fine certo consensus, & tunc Petrus non erit proximè potens extrinsecè se convertere: quia Petrum esse sic proximè potentem extrinsecè, est, Deum esse proximè potentem illum convertere. Sed Deus in tali casu non est potens pro-

proxiat, convertere Petrum: ergo.

36 Obij. 2. Ex nostra sententia sequuntur duo absurda: 1. ex parte nostræ dari aliquam rationem prædestinationis, nempe, futurationem conditionatam consensus; quod redolet Semipelagianismum. 2. Totam certitudinem prædestinationis, & differentiam prædestinati à non prædestinato referri in scientiam quod est contra Scripturas, & PP. dicentes, prædestinationem esse electionem: ergo. Resp. dist. ant. Ex parte nostra, id est, viribus naturæ daretur aliquid, quod per modum meriti absoluti, vel conditionati esset aliqua ratio prædestinationis, nego ant. ex parte nostræ daretur aliquid, viribus gratiæ factum, quod esset conditio *sine qua non*, conc. ant. & nego sequelam: quia ex Epist. Prosp. & Hilarij ad August. ante lib. de prædest. & ex respons. August. constat, Semipelagianos dare in adultis aliquod initium, & meritum congruum, viribus naturæ factum: & in parvulis salvatis per baptismum, recurrunt ad merita conditionata, etiam viribus naturæ facta: nostra verò doctrina nihil simile dicit: solum dicit, esse necessariū, quod Deus cognoscat, auxilium fore efficax, ut possit

fit illud providè conferre, ad obtinendum consensum; & prædestinationem; & futuritionem conditionatam consensu esse conditionem; *sine qua non* eligeret tale auxilium, ad obtinendum absolute consensum, & prædestinationem.

37 Ad 1. nego ant. absolute loquendo, vel, si velis, illud distinguo, claritatis gratia. Tota certitudo prædestinationis, provenit directivè à scientia, conc. ant. provenit constitutivè, seu formaliter à scientia; subdist. aliqua certitudo, conc. ant. omnis certitudo, nego ant. & consequ. Itaque. Scientia Media dirigit ad electionem ad gloriam, & præparationem mediorum; hæc electio se ipsa est certò connexa cum gloria: præparatio mediorum, quia efficacium, & ex fine gloriæ, etiam est ex se certò connexa cum gloriâ: præparatio mediorum ex se indifferens ad consensum, & gloriam, solum est connexa cum consensu, & gloria ratione scientiæ; & hæc est certitudo consensus, & prædestinationis, quæ provenit formaliter à scientia. Sed hæc, ut vides, non est omnis certitudo prædestinationis; sed aliqua, imò & in hac, voluntas Dei dans auxilium sub hac scientia, est qui primo discernit con-

sen-

sentientem à non consentiente, ut dixi-
mus. *resp. 4. de lib. arb. sect. 1.*

*resp. 5. ibid. 2. D. Thom. quest. 6. de
veritat. art. 3.* explicat certitudinem præ-
destinationis, & concordiam cum liber-
tate: quia ex cumulo infinitorum me-
diorum potest alia, & alia invenire effi-
cacia. Sed si præcederet scientia Media
ad prædestinationem, non esset necessa-
rius hic recursus ad cumulum infinito-
rum mediorum: ergo. *Resp. conces-
mai. dist. min.* Non esset omnino neces-
sarius recursus ad cumulum infinitorum
mediorum, conc. min. non esset conve-
niens, & conducens, ad aliquam ex-
plicandam pertitudinem, & concor-
diam, nego min. & consq. Imò ex ar-
gumento sequitur, D. Thom. agnovis-
se, & concessisse usum scientiæ Mediæ:
quia ex recurſu ad cumulum infinitorum
mediorum sequitur, quòd, ut postea
conferat hoc auxilium, potius quam
aliud, ad obtinendum consensum, debet
agnoscere maiorem conducentiam hu-
ius, præ altero: & hæc maior conducen-
tia cognoscitur per scientiam huius ten-
dentia: Si existat hoc auxilium, exister
consensus, quæ veritas ex ipso recurſu
D. Thomæ ad cumulum infinitam., ag-
nos-

noscitur, esse scientiam Mediam, & non scientiam fundatam in decreto subiectivè absoluto, & obiectivè conditionato: quia si in eo fundaretur, non esset necessarius recursus ad cumulum infinitum mediorum ad certitudinem prædestinationis.

39 Obij. 3. Si Deus posset moveri ex efficacia, daret Deus auxilium, quia efficax, non daturus, si esset inefficax. Sed hoc repugnat: ergo Deus non potest moveri, &c. Prob. min. Quia, si homo, cui datur auxilium, dissentiret, existeret auxilium, ut patet. Deinde non existeret, quia supponitur, non dandum auxilium, si esset inefficax: ergo. Resp. mai. esse falsam absolute: quia ex eo, quod possit moveri ex efficacia, solum sequitur, quod possit dare auxilium, quia efficax, non verò quod semper ita det, & multò minus, quod ita det, ut non esset daturus, si esset inefficax: quia, licet possit ita contingere, & hac sit maxima benevolentia; tamen rectè potest moveri ex efficacia, quin actus habeat talem modum tendendi erga efficaciam, ut non daret auxilium, nisi esset efficax. Sicut actus, quo doleo de peccatis propter penas inferni, non ita tendit, ut

exerc.

exordit, & minus *signatè* dicitur: *Et non dolerem, nisi essent tales pœnæ*; aliàs esset malus, sufficit ergo, ut moveatur ex efficaciac, quòd ex eius complacentia conferat, & quin sit verum, quòd non esset daturus, si esset inefficax; de quibus conditionalibus non est curandum; aliàs de nullo actu iudicare possemus, an esset bonus, vel malus, saltè, dum non est intrinsecè liber.

40 Sed, admissa illa maiori, nego min. Ad prob. verum est, quòd, si dissentiret auxilio, *existeret*, & falsum, quòd *non existeret*: quia homo, supposito auxilio, potest impedire illam veritatem: *Non daretur auxilium, si esset inefficax*, non determinando carentiam conditionati, sed determinando hypothesim, supposita carentia conditionati, ut diximus disp. 13. de scient. sect. 1. & 2. Et similiter, supposito auxilio, determinabit scièntiam oppositam, scilicèt, hanc: *Si esset inefficax, existeret auxilium*: quia etsi veritas conditionalis, absolute loquendo, non determinatur per positionem conditionis: aliàs Deus, ponendo auxilium, determinaret hanc: *Si existat auxilium, existet consensus*; attamen cum veritas conditionalis consistat in com-

complexo conditionati, & conditionis, determinat veritatem conditionalem qui, supposito conditionato, determinat conditionem. Unde homo, posito auxilio, potest impedire requisitum, sub quo non daretur nunc auxilium; non verò sub quo non daretur tunc. Et auxilium potest existere, deficiente una causa, si loco illius subrogetur alia; secus, deficiente omni causa; & ipsum secundum se potest causari à scientia de inefficacia, aut efficacia, quamvis pro casu directionis scientiæ de efficacia, necessario debeat oriri ab illa: supposito tamen auxilio, potest impedire casum talis directionis. De hoc vide disp. cit. de scient. ubi de his latè sect. 1. 2. 3.

& 4.

41 **Insistes.** Si hæc vera sint, ex præmissis veris posset sequi consequens falsum. Sed hoc non est dicendum: ergo. Prob. mai. ex his præmissis: Si Deus videret, auxilium esse inefficax, nō existeret auxilium. Sed videret, auxilium esse inefficax, si Petrus dissentiret auxilio: ergo, si Petrus dissentiret auxilio, non existeret auxilium. In hoc, & similibus solvendis, ingeniosè laborat Ribadeneira disp. 3. cap. 4. & 5. & nos latè egimus de hoc

ar-

argumento disp. 2. de lib. arb. sect. à 1.
 num. 11. ad 19. Modò breviter. Resp.
 dist. mai. Ex præmissis veris sequitur
 consequens falsum, non retenta veritate
 præmissarum, nego suppositum; retenta
 veritate præmissarum, nego mai. & nego
 min. Ad prob. concess. præmissa mai. dist.
 min. Et tunc non retineretur veritas
 maioris, nec retineretur ratio conditio-
 nis exacta ad veritatem maioris, con. mi-
 nor. & retineretur veritas maioris, & ra-
 tio conditionis exacta ad veritatem ma-
 ioris, neg. min. & nego consequ. Itaque.
 Ratio conditionis exacta ad veritatem
 maioris est, auxilium esse tale, quod, si es-
 set inefficax, non daretur: Et in hoc con-
 sistit veritas maioris: dum ergo ponis,
 Petrum dissentire auxilio, iam non reti-
 net auxilium rationem conditionis exa-
 ctam ad veritatem maioris: nec datur ve-
 ritas maioris: ergo consequens falsum
 non sequitur ex præmissis veris: quia
 præmissæ non sunt veræ, dum non reti-
 netur earum veritas: nec dum conditio
 exacta ad veritatem maioris definit
 retinere rationem condi-
 tionis exactæ.

(*.)

SECTIO IV.

Deus sepe, imò frequenter confert auxilium efficax, motus, saltem extrinsecè, ex efficacia. Et similiter negat iustis auxilium inefficax retractus ex inefficacia.

Prob. i. Ex S. Basil. in institut. Monast. cap. 20. Si intellexisset Dominus, te, si munus impetrasses, id nequaquam esse amissurum, sine dubio ultro tibi, sine ullo reatu detulisset; nunc autem tibi prospiciens, hoc facit. Ex D. August. tract. 73. in Ioan. Male usus eo, quod accipit, Deo potius miserante, non accipit. S. Damasc. ait: Deum Davidi obtrulisse occasiones, quibus potuit, Saulem occidere; quia praevidit, se rectè facturum in illis. Ex S. Bernardo: Interdum substrahitur gratia, si vè retrahitur, non propter superbiam, quæ iam est; sed quæ futura esset, nisi substraheretur. Et loquendo de iustis, quorum vita brevis, nomine unius, ut dicunt Lyra, & Cornelius, dicitur Sap. 4. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius, &c.

43. Prob. Deus est causa per se
mo-

moralis discretionis in actu primo absoluto consentientis a dissentiente. Sed nequit esse causa moralis huius discretionis, quin, saltem extrinsece, moveatur ex efficacia, ad dandum auxilium: ergo. Prob. mai. Ex August. de correp. & grat. cap. 7. *Discernuntur autem, non meritis suis, sed per gratiam mediatoris.* Et lib. 83. question. q. 88. *Si quisquam sibi tribuit, quod veniat vocatus: non tamen quod vocatus sit.* Et Enchirid. cap. 32. *Restat, ut propterea recte dictum intelligatur: non est volentis, &c. ut totum Deo detur: qui hominis voluntatem, & preparat adiuvandam, & adiuvat preparatam.* De hoc late disp. 4. de lib. arb. sect. 2. Et ad Simplician. quaest. 2. *Per illam gratiam Deus discernit, per quam Deus vocat modo, quo, novit, congruere vocato, ut vocationem non respiciat. Cuius autem miseretur, sic eum vocat, quomodo, scit, ei congruere.* De hoc disp. 4. de lib. arb. sect. 2.

44 Prob. 2. Deus est specialiter beneficus in collatione auxilij efficacis. Sed non esset specialiter beneficus, si non moveretur, saltem extrinsece, ex specialitate, quae est efficacia: ergo. Mai. constat. ex varijs testimonijs Script. PP. & D. Thom. a pud Aldrete disp. 2. de prae-

dict.

dest. Min. constat ex August. cap. 3. contra Julian. *Noveris itaque, non officijs, sed finibus, à vitijs secernendas esse virtutes.* Et in Psalm. 31. *Bonum opus intentio facit: non valde attendas, quid homo facit; sed quid, cum facit, respiciat.* D. Bern. serm. 40. in Cantica: *Duo in intentione requiruntur, res, & causa: quid intēdat, & propter quid.* D. Thom. 1.2. quæst. 8. art. 6. *Sicut actus externus accipit speciem ex obiecto: ita actus internus ex fine.* Et quæst. 19. art. 7. ad 3. *Ad hoc, quod sit voluntas bona, requiritur, quod sit boni sub ratione boni, quod velit bonum, & propter bonum.* Vide plura, & rationes à priori disp. 3. de bonitate, sect. 1.

45. Obij. Non datur ex parte prædestinati causa moralis prædestinationis, iuxta Concilia, & PP. Sed, si Deus daret auxilium, quia efficax, daretur in prædestinatis causa moralis prædestinationis: ergo Deus non dat auxilium, quia efficax. Prob. min. Auxilium, quia efficax, esset motivum. Sed esse motivum, est, esse causam moralem: ergo. 2. Auxilium, quia efficax, est causa spectans ad mores. Sed non est causa finalis: ergo meritosa. Prob. min. Quia decretum non

tendit, ut *auxilium sit efficax*; sed, quia est
 efficax; quæ est differentia causæ meri-
 toriæ à causâ finali. Resp., dist. mai. (lou-
 quendo de prædeterminatione, antecedenti
 ad meritum). Non datur ex parte præde-
 terminati ex viribus naturæ causa moralis
 prædeterminationis, conc. ant.; ex viribus
 gratiæ, subdist. causa moralis meritoria,
 conc. ant. causa moralis finalis, nego ma-
 ior. & dist. min. Daretur ex viribus gratiæ
 causa moralis finalis; conc. min. causa
 moralis meritoria, nego min. & consequ.
 Ad prob. dist. ant. Daret, auxilium, quia
 est efficax conditionatè, conc. ant. quia
 est efficax absolutè, nego ant. & consequ.
 Ad 1. concess. mai. nego min. Ad prob.
 dist. ant. Non tendit, ut *auxilium sit ef-
 ficax conditionatè*, sed, quia est efficax
 conditionatè, conc. ant. non tendit, ut
 auxilium sit efficax absolutè, sed quia est
 efficax absolutè, nego ant. & consequ.
 Itaque Deus dat auxilium, quia est effi-
 cax conditionatè, ut sit efficax absolutè;
 quod est, efficaciam habere ratione causæ
 finalis; ut dicit D. Thom. 1. part. quæst.
 23. art. 5. ad 1. *Vfus gratiæ præscitui non
 est ratio collationis gratiæ, nisi secundum
 rationem causæ finalis.* Idem dicit q. 6. de
 verit. art. 2. ad 7. Meritum autem movet,
 quia est absolutè.

H

Obj.

212
The first condition is
that the system must be
closed and isolated from
the outside world. In other
words, no energy or matter
can enter or leave the system.
This is a very strict condition,
but it is necessary for the
system to be in a state of
equilibrium. If the system
is not closed and isolated,
it will be in a state of
non-equilibrium, and the
laws of thermodynamics
will not apply. The second
condition is that the system
must be in a state of
equilibrium. This means
that the system must be
in a state where the
properties are uniform
and constant throughout.
If the system is not in
equilibrium, the properties
will vary from point to
point, and the laws of
thermodynamics will not
apply. The third condition
is that the system must
be in a state of
equilibrium. This means
that the system must be
in a state where the
properties are uniform
and constant throughout.
If the system is not in
equilibrium, the properties
will vary from point to
point, and the laws of
thermodynamics will not
apply.

conferret auxilium ex fine beneficien-
tis. Vide alia argumenta disput. 4. se-
ctio 6.

SECTIO V.

*Scientia Media efficacia verè dirigeret,
& præcederet ad collationem auxilij
efficacis, etiam si non move-
tur ex efficacia.*

56. **H**anc conclusionem con-
tra AA. supra citatos te-
nent Izquier. disp. 38. num. 38. Quiròs
tom. 2. disp. 7. Carleron, disp. 37. Herrer.
quæst. 2. de prædestinat. Muniesa disp.
2. de provid. sect. 9. Iunior. sect. 3. cap. 4.
& præcipue sect. 10. cap. 1. Aranda disp.
31. a num. 33. P. Doct. Vincent. Ramírez
disp. 3. cap. 3. & Suárez lib. 1. de prædest.
cap. 7. hum. 4. dicit: *Hanc sententiam illi
soli negare possunt, qui omnino negave-
rint, Deum futura conditionata cognos-
cere.*

31. Prob. Scientia simplicis intelli-
gentiæ verè præcedit natura, & dirigit,
etsi non moveat in actu secundo, ad col-
lationem auxilij: ergo scientia Media
efficaciæ verè præcedit natura, & dirigit

49. Obij. 2. Decretum conferens auxilium efficax, vel tangit intrinsecè auxilium, ut efficax, vel solam entitatem auxilij? Si 1. erit prædefinitio consensus. Si 2. non erit specialiter beneficium in collatione auxilij efficacis. Probatur hoc. Ad hanc specialitatem non sufficit complacentia inefficax, nec tendentia inefficax inefficaciam, quia etiam, dum confert auxilia reprobis, habet complacentiam inefficax, & tendentiam inefficacem in consensum: ergo minus sufficit ad hanc specialitatem præcisso ab efficacia. Izquierdo disp. 37. de Deo, num. 56. concedit, decretum non fore specialiter beneficium, nisi specialiter tenderet in auxilium, ut efficax. Nos diximus disp. 3. de boni & malitia, actum debere tendere intrinsecè in finem virtutis, ut contrahat finem virtutis. Resp. ex dicendis disp. 4. Decretum tendere in auxilium, quia efficax, & tale decretum esse prædefinitio- nem consensus. Ad casum præsentem dico, quod, etsi decretum non esset prædefinitio consensus, modò esset volitio inefficax consensus ex fine consensus, & gaudium de efficacia conditionata auxilij ex eodem fine, esset specialiter beneficium in collatione auxilij efficacis: quia

con-

conferret auxilium ex fine beneficien-
tiae. Vide alia argumenta disput. 4. se-
ctio 6.

SECTIO V.

*Scientia Media efficaciae verè dirigeret,
& praecederet ad collationem auxilij
efficacis, etiam si non move-
tur ex efficacia.*

50. **H**anc conclusionem con-
tra AA. supra citatos te-
nent Izquier. disp. 38. num. 38. Quiròs
tom. 2. disp. 7. Carleton, disp. 37. Herrer.
quaest. 2. de praedestinat. Muniesa disp.
2. de provid. sect. 9. Iunio sect. 3. cap. 4.
& praecipue sect. 10. cap. 1. Aranda disp.
31. a num. 33. P. Doct. Vincent. Ramirez
disp. 3. cap. 3. & Suarez lib. 1. de praedest.
cap. 7. hum. 4. dicit: *Hanc sententiam illi
soli negare possunt, qui omnino negave-
rint, Deum futura conditionata cognos-
cere.*

51. Prob. Scientia simplicis intelli-
gentiae verè praecedat natura, & dirigit,
etsi non moveat in actu secundo, ad col-
lationem auxilij: ergo scientia Media
efficaciae verè praecedat natura, & dirigit

in actu secundo, etiam si non moveatur ad collationem auxilij. Antec. est omnium nostrum. Prob. conseq. Ideò primum est verum: quia verè, & strictè dirigere, est, ostendere in signo apto rationem, ex qua quis iure possit moveri ad aliquid faciendum: est, illuminare potentiam, ut providè se gerat in electione medij ad finem. Sed ita se habet scientia Media efficacia, respectu collationis auxilij efficacia, etiam si non moveatur ad collationem auxilij: ergo scientia Media verè præcedit naturam, & dirigit in actu secundo ad collationem auxilij efficacia, et si non moveatur in actu secundo. Maior quæ videtur vera. Prob. Amicus verè dirigit per consilia, & superior per præcepta, quando ponitur actio, etiam si non ponatur ex motivo obedientie, nec consilij. Sed non alia ratione, nisi quia amicus, & Superior proponunt rationes, & eas ostendunt in signo apto, ex quibus possit moveri, ad aliquid faciendum, & illuminant potentiam, ut providè se gerat in electione medij in ordine ad finem: ergo.

52 Confirm. Strictè dirigere, non stat in motione in actu secundo: ergo potest illa scientia dirigere strictè, quin

in actu secundo moveat. Prob. ant. Dirigere, est actio consiliantis; motio autem est actio se moventis: ergo stricte dirigere in actu secundo, stat in motione in actu secundo. Confirmabit aliquis. Potest dari motio in actu secundo absque stricta directione. Sic, iuxta adversarios, amor, quo Deus se amat necessario, movetur ex eius bonitate, quia stricte dirigatur scientia necessaria, utpote identificatus virtualiter cum illa: ergo stricte dirigere, non stat in motione in actu secundo.

53 Probatur 2. Quod est in signo apto independens ab aliquo decreto absolute exercito, & maxime conducit, & allicit ad eius existentiam, præcedit, & est prior tali decreto. Sed scientia Media existens in signo apto, ad movendum, est independens a decreto absolute exercito, & maxime conducit, & allicit ad eius existentiam: ergo. Min. est vera: quia allicit, & conducit, ut decretum existat liberè, & providè. Prob. mai. Ideò approximatio, & dispositiones præcedunt, & sunt priores effectu in physicis, cogitationes allicientes, consilia, & præcepta sunt priora in moralibus: quia existunt in signo independen-

ti. conducunt, & alliciunt ad existentiam effectus : ergo. Confirm. Quod expedit potentiam, ut modo connaturali producat effectum, est prius natura effectui. Sed scientia Media de efficacia expedit voluntatem divinam, ut modo connaturali, id est, libero, decernat auxilium : ergo est prior natura decreto auxilij efficacis, Mai. videtur vera : quia non alia ratione dispositiones sunt priores natura effectui. Prob. min. Quod constituit plenam indifferentiam, & dominium, ad conferendum, & negandum auxilium, expedit voluntatem divinam, ut libere conferat auxilium. Sed scientia Media de efficacia constituit plenam indifferentiam, & dominium, ad conferendum, & negandum auxilium : ergo.

- 54. Obij. 1. Si scientia Media de efficacia præcedit ad decretum collativum auxilij, etiam præcederet ad decretum applicativum Omnipotentia constituens libertatem. Sed hoc est falsum : ergo. Prob. min. Decretum applicativum Omnipotentia est essentialiter liberum, & consequenter supponit essentialiter suam libertatem. Sed non supponit essentialiter scientiam Mediam de consensu : ergo. Prob. min. Si supponeret essen-

essentialiter scientiam Mediam de consensu, esset connexum cum consensu. Sed quod constituit libertatem, non est connexum cum consensu : ergo. Resp. concess. mai. nego min. Ad prob. dist. mai. Decretum applicativum supponit essentialiter suam libertatem, hanc, vel illam vagè, conc. mai. Supponit determinatè suam libertatem, nego mai. & concess. min. nego conseq. Itaque. Ex dictis disput. 6. de bonit. & malitia, sect. 1. Actus Dei sunt essentialiter liberi, sed vagè connexi cum hac, vel illa libertate; non determinatè connexi cum hac libertate: ideòque decretum applicativum Omnipotentia essentialiter liberum, connectitur vagè cum hac, vel illa scientia Media; non verò connectitur determinatè cum scientia Media de consensu : quia auferret libertatem.

55 Obij. 2. Scientia non alliciens, neque movens in actu secundo, non habet influxum proprium ipsius. Sed quod non habet influxum proprium ipsius, non est prius natura in actu secundo: ergo. 2. Rectè componitur, quòd scientia Media efficacia constituat libertatem, reddat voluntariam collationem auxilij, cum eo, quòd non sit antecedens;

dens; sed comitans: ergo ex eo, quod
constituat libertatem, & reddat volun-
tariam collationem auxilij, non sequi-
tur, quod vere precedat collationem
auxilij. Prob. ant. Ignorantia comitans
in iacente sagittam, ignorando, an sit
homo, quod movetur, constituit liber-
tatem, & reddit voluntariam occasio-
nem hominis: ergo.

56. Resp. Dist. mai. Scientia non
alliciens, nec movens in actu secundo,
non habet omnem influxum, quem po-
test habere, conc. mai. nullum influxum
habet, quem potest habere, nego mai.
& dist. min. Scientia nullum habens in-
fluxum, quem potest habere, non in-
fluit, conc. min. non habens omnem in-
fluxum, quem potest habere, nego min.
& consequ. Itaque. Scientia Media, &
potest influere, dirigendo, & reddendo
liberam, voluntariam, & imputabilem
in actu secundo collationem auxilij, &
potest influere, movendo. Dum consti-
tur auxilium efficax, habet primum in-
fluxum, qui est proprius scientiæ, et
non habeat secundum. Ad 2. Resp. ne-
go ant. Ad prob. concess. ant. nego con-
seq. Disparitas est. Quia ignorantia co-
mitans contrapositionem ignorantie antec-
den-

dent, dicitur comitans in sensu valde diverso à comitantia, & prioritare naturæ: quia, ut diximus disp. 3. de bonit. & malit. sect. 5. ex Div. Thom. 1. 2. quæst. 6. art. 8. Ignorantia comitans est, *quando est de eo, quod agitur; tamen etiam si sciretur, nihilominus ageretur*, ut dum quis occidit hostem, iudicans, esse feram: quem ex præsentis dispositione actuali, vel habituali, etiam accideret, si sciret, esse hostem: & tunc non operatur ex ignorantia; sed cum ignorantia, ut dicit quæst. 76. art. 1. Ignorantia antecedens est, *que non est voluntaria, & est causa volendi, quod non amaretur, facta tali ignorantia*. Sic qui inculpabiliter iudicat, aliquid esse feram, & iaciens sagittam, occidit amicum, habet ignorantiam antecedentem: quia ignorantia est inculpabilis, & est causa mittendi sagittam, quam non mitteret, si sciret, illum esse amicum. Ubi; ut vides, sumitur in valde diverso sensu ignorantia comitans, & antecedens à comitantia, & antecedentia naturæ.

157 Obij. 3. Si scientia Media præcedit, signū auxilij, est signū complexi connexi cum consensu. Sed si ita est, scientia Media tollit libertatem: ergo non præcedit.

dit. Prob. mai. Illud est signum complexi connexi cum consensu, in quo, supposito uno constitutivo complexi, scilicet, scientia Media, ponitur aliud, scilicet, auxilium, & purificatio conditionis: ergo. *Confirm.* In illo signo intelligitur complexum connexum cum consensu, in quo intelligitur ablata indifferentia, ut sit tale complexum. Sed supposita scientia Media efficaciz, in signo auxilij intelligitur ablata indifferentia, ut sit tale complexum: ergo. 2. Non est aliud signum, in quo intelligatur hoc complexum: ergo. Nec valet dicere, signum auxilij esse signum complexi connexi. Sed non per ea, quæ sunt in illo signo: quia, si semel in illo signo intelligitur complexum connexum, non erit signum indifferentiæ: admodum, quo causa in suo signo est prior effectui, etsi in esse prioris constituatur per ea, quæ sunt in signo causæ, & effectus.

§ 8 Resp. dist. mai. Si scientia Media præcedit, signum auxilij est denominativè, & inadequatè, & extrinsecè signum complexi connexi, conc. mai. est in re, & adequatè, & intrinsecè, nego mai. & nego min. Ad. prob. dist. ant. Illud est signum complexi connexi cum consensu.

sensu inadequate, & denominative, &
 extrinsecè, in quo, supposito mo consti-
 tutivo, datur aliud, conc. ant. est signum
 complexi connexi adequate, & in re, &
 intrinsecè, nego ant. & conseq. *Ad Con-
 firm.* dist. mai. In illo signo intelligitur
 complexum connexum inadequate, &
 denominative, & extrinsecè, in quo in-
 telligitur ablata indifferentia, conc. mai.
 adequate, & in re, & intrinsecè, nego
 mai. & dist. min. In signo auxilij intelli-
 gitur inadequate, & denominative, & ex-
 trinsecè ablata indifferentia, conc. min.
 adequate, & in re, & intrinsecè, nego mi-
 nor. & conseq. *Ad 2.* dist. ant. Non est
 aliud signum compositum, in quo intel-
 ligatur hoc complexum, nego ant. non
 est aliud signum simplex, conc. ant. & ne-
 go conseq. Itaque. Signum auxilij est in-
 adequate, & denominative, & extrinsecè,
 signum complexi connexi cum consen-
 su: quia auxilium cum scientia præceden-
 ti constituunt antecedens connexum
 cum consensu, & auxilium à scientia an-
 tecedenti denominatur complexivè con-
 nexum cum consensu; sed, quia in signo
 auxilij non datur scientia, nec auxilium
 supponit essentialiter scientiam Mediam
 de consensu, signum auxilij, seu entitas

au-

auxilij ratione sui, qua ratione constituit potestatem proximam ad consensum, est indifferens ad consensum, & dissensum, & indifferens, ut auferat denominationem connexi cum consensu, & acquirat, & constituat inadéquatè denominationem connexi cum dissensu: quod sufficit ad veram libertatem.

5p. Deinde verum est, quòd, supposita scientia Media efficaciz, in signo auxilij intelligitur inadéquatè, & denominativè, & strictè extrinsecè ablata indifferentia, ut sit tale complexum propter dicta; at verò non intelligitur adéquatè, & in re, & intrinsecè ablata indifferentia in signo auxilij: quia totum resultans ex duobus signis, seu ex his, quæ sunt in duobus signis, non intelligitur in signo unius signi solius: sic in signo, in quo intelligitur, seu existit effectus, intelligitur ablata indifferentia, ut sit complexum ex causa, & effectu, & causa non existit in signo effectus; sed in signo effectus solum est verum, existit pro priori hæc, vel illa causa. Itaque. Complexum connexum cum consensu resultans ex auxilio, & scientia est in signo composito ex duobus signis, seu ex his, quæ sunt in duobus signis; non est signum sim-

Simplex et illius, aut consistens in signo
auxilij: quia signum auxilij, quod nihil
aliud est, quam entitas ipsius auxilij, seu
libertatis, ex se est indifferens ad consen-
sum, & dissensum, & præsupponit hanc,
vel illam scientiam Mediam: non verò
supponit determinatè scientiam Mediam
de efficacia.

60 Obij. 4. Scientia Media cognos-
cens eventum conditionatum in se ipso,
cognosceret etiam in se ipso consensum;
purificata conditione. Sed consensus
conditionatus, purificata conditione, est
consensus absolutus: ergo cognoscit
consensum absolutum, & consensus ab-
solutus determinavit scientiam Mediam.
Ex quo inferuntur hæc absurda. 1. Sc
scientia Media est posterior consensu
absoluto, quomodo erit illo prior? Quo-
modo præcedet ad decretum, quod est
prius consensu absoluto? 2. Per nos.
Quia scientia visionis consensus in se, &
extra omnes suas causas subsequitur ad
consensum absolutum, nequit, esse causa
consensus absoluti. Sed, per nos, scientia
Media subsequitur consensum abso-
lutum: ergo nequit, esse causa consensus
absoluti. De hoc argumento latè egre-
mus disp. 11. de scientia sect. 3. Resp. Ex
ibi.

ubi dictis dist. mai. scientia Media cognoscit consensum, purificata conditione, in signo præscindenti à purificatione conditionis, conc. mai. in signo supponente purificationem conditionis, nego mai. & concess. min. dist. consequ. Cognoscit, & determinatur à consensu absoluto in signo præscindenti à purificatione conditionis, conc. consequ. in signo supponente purificationem conditionis, nego consequ. Itaque consensus re vera existens absolute, purificata conditione, & in eo instanti, in quo ita existit, determinat scientiam Mediam, & cognoscitur à scientia Media pro signo præscindenti à purificatione conditionis: Ideoque potest dirigere, & præcedere ad purificationem conditionis, & ad decretum collativum, licet sit obiectivè posterior consensus re vera absoluto hic, & nunc, sic tamè posterior consensu pro signo præscindenti à purificatione conditionis, sicut finis obiectivè prior cognitione bonitatis finis, & intentione, est posterior, & causatur physice à cognitione, & intentione. Cum verò scientia visionis dicta determinetur à consensu absoluto, ut tali, & extra omnes suas causas, quomodo potest, causare consensum absolutum?

DIS.

DISPUTATIO III.

DE DIRECTIONE, ET PRÆCEDENTIA scientiæ Mediæ inefficiæ. Vbi. An Deus sit beneficus in collatione auxilij inefficacis, & quomodo sectio procuret consensum, dum confert auxilium inefficax.

CUM EGERIMUS DE DIRECTIONE, & præcedentia scientiæ Mediæ de efficacia, agemus de directione, & præcedentia scientiæ Mediæ de inefficacia, quæ difficilior est.

SECTIO I.

An scientia Mediæ inefficiæ verè dirigat, & præcedat naturæ collationem auxilij inefficacis.

I. **M**issa varietate sententiarum apud Quirōs disp. 7. de provid. sect. 1. Izq. disp. 38. numer. 38. Communior sententia dicit, scientiam Mediæ inefficiæ dirigere, & esse naturæ priorem collatione auxilij inefficacis, prioritate causalitatis distincta à prioritate permissiois. Ita Izq.

suprà propof. 2. Carleton, Henr. quaft.
 2. feft. 5. Muniefa difp. 2. feft. 9. Ará-
 da difp. 31. P. Doct. Vincentius Ra-
 mirez difp. 3. cap. 3. Iunio verò fefta
 10. cap. 1. loquitur cum diffinitione.
 Supponit, idem eſſe, retrahere ab uno
 contradictorio, ac inclinare in aliud;
 ideò ſcientia inefficacia, ut inclinans ad
 omiſſionem decreti, ſeu retrahendo ab
 eius poſitione, conſtituit libertate acti-
 vam decreti collativi auxilij inefficacis.
 Addit num. 10. Scientiam inefficacia
 retrahentem à collatione auxilij eſſe ma-
 gis retrahentem, quam allicientem ad
 collationem auxilij; aliquatenus tamen
 allicere, proponendo aliquas conve-
 nientias, & ut ſic alliciens, verè eſt cau-
 ſa auxilij inefficacis; at verò, ut retra-
 hens, ſolum eſt cauſa permiſſiva auxilij
 inefficacis, etſi decretum ſit adverſati-
 vum, & eſſentialiter ſupponat ſcientiam
 inefficacia: quia cauſa moralis ſubiecti-
 va includit eſſentialiter inclinationem:
 & retractio, ut retractio, non eſt incli-
 natio, niſi ad oppoſitum. Ita num. 11.
 2. Suppono. Non eſſe idem, eſſe-
 ctum prærequirere eſſentialiter aliquod
 principium, ac illud principium eſſe
 cauſam per ſe moralem effectus: quia
 pec-

peccatum prærequirit essentialiter Deū,
& omnipotentiam applicatam; & Deus
non est causa per se moralis peccati. Un-
de ex eo, quod hoc decretum: *Volo au-*
xilium, etsi sit inefficax, prærequirat es-
sentialiter scientiam de inefficacia; ex
hoc præciso capite non probatur, scien-
tiam de inefficacia esse causam per se
moralem huius decreti: etsi in re præce-
dat ad tale decretum, ut etiam fatetur
Ribad. disp. 4.

3. Probatur, quod scientia de inef-
ficacia verè dirigit, & præcedit ad col-
lationem auxilij inefficacis. Et in primis
hoc videtur suaderi ex Div. Thoma
1. part. quæst. 29. ad 2. *Non tamen po-*
test esse, quod aliqua faciat, que non præse-
civerit, & præordinaverit, se facturum.
Et præbet rationem: *Quia ipsum facere,*
subiacet præscientia, & præordinationi.
Et 3. contr. Gent. cap. 98. *Non est pos-*
sibile, quod aliquid faciat, quod non sit ab
eo volitum. Et 2. contr. Gent. cap. 23.
Atque adeò quicquid ab ipso causatur cog-
nitum est, & volitum à Deo. Libertas
adæquate sumpta verè præcedit ad
quodvis exercitium libertatis. Sed, sicut
in creatis libertas constituitur per cog-
nitiones allicientes, & retrahentes, ita

in Deo libertas iam constituitur per scientiam efficaciam allicientem ad collationem auxilij, & ex parte retrahentem: iam constituitur per scientiam inefficaciam retrahentem à collatione auxilij, & ex parte allicientem: ergo. Prob. mai. Ad quodvis exercitium plenè, & perfectè liberum præcedit plenum, & perfectum dominium electivum. Sed plenum, & perfectum dominium electivum est adæquata libertas: ergo. Prob. mai. Quodvis exercitium plenè, & perfectè liberum, est plena, & perfecta electio. Sed ad perfectam electionem præcedit perfectum dominium electivum: ergo. *Confirm.* Eatenus scientia inefficaciam nõ præcederet ad collationem auxilij inefficacis: quia retrahit à collatione auxilij. Sed hæc ratio non probat: ergo præcedit. Prob. min. Cognitio præcepti retrahens ab ommissione rei præceptæ, præcedit ommissionem rei præceptæ. Notitia inconvenientis, v. gr. rixarum, homicidij sequèdi ex actione, retrahit ab actione, & præcedit actionem: ideòque actio, & ommissio rei præceptæ sunt peccaminosa: ergo. De his latius disp. 6. de bonitate, sect. 5. *Confirm.* 2. Collatio auxilij inefficacis est voluntaria permissio

pec-

peccati. Sed non esset voluntaria permissio peccati, si non præcederet scientia Media de inefficacia: ergo. 3. Quod resistit electioni, præcedit ad electionem. Sed scientia de inefficacia retrahens à collatione auxilij, resistit collationi auxilij: ergo.

4. Obij. 1. Si cognitio retrahens præcedit, & dirigit ad collationem auxilij, non esset retrahens, sed alliciens. Sed hoc est falsum: ergo. Prob. mai. Non dirigit ad collationem auxilij, quod revocat à collatione, & suadet, ne conferatur. Sed cognitio retrahens revocat à collatione, & suadet, ne conferatur: ergo. Resp. argumento fieri satis, dicendo, cognitionem inefficaciz, quæ retrahit à collatione, ex parte allicere ad collationem, proponendo convenientias collationis. Quod fortè insinuavit August. tom. 3. in Enchir. cap. 27. *Melius enim iudicavit de malis benefacere, quam mala nulla esse permittere.* Et cap. 100. *Ineffabili modo non fit præter eius voluntatem, quod etiam contra eius sit voluntatem: quia non fieret, si non sineretur nec utique nolens fuit, sed volens, nec sineret bonus fieri mala, nisi omnipotens, et iam de malo facere posset bene.* Et c. 28.

de natura, & grat. in illa ad Timoth. 13
*Quos tradidi Sathana, ut discant non blas-
 phemare, ait: Deserit aliquantum Deus
 unde superbis, ut scias, non tuum, sed eius
 esse; & discas, superbus non esse. Et addit:
 Quid amplius dicam, nisi quid potest cre-
 di, quod ignes ignibus extinguantur, sic
 credi potest, quod peccatis peccata curan-
 tur. Et lib. 14. de Civit. Dei, cap. 13.
 Audeo dicere, superbis esse utile, cadere
 in aliquod apertum, manifestumque pec-
 catum, unde sibi displiceant, qui iam, sibi
 placendo, ceciderant. Quod suadet exem-
 plo Divi Petri, Scriptura, & ratione.
 Leo serm. 9. de Pas. Ob hoc hesitare per-
 missus, ut in Ecclesia Principe remedium
 poenitentiae conderetur. Damasc. lib. 2.
 Fidei, cap. 29. Permittitur quis quando-
 que, in turpem occidere actum, ad emen-
 dationem deterioris affectus, v. gr. est
 quis elatus in virtutibus, & operibus
 suis; & hunc, sinit Deus, In adulterium
 pro labi: ut, per casum in suae propriae in-
 firmitatis cognitionem veniens, confitea-
 tur Dominum. Gregor. lib. 33. Moral.
 cap. 11. dicit: Deum saepe permittere
 lapsus, ut qui humilitatem, currentes, su-
 gimus, ei, saltem cadente, hereamus. Si-
 milia habet Iren. adv. haeres. Chrysost.*
 lib.

lib. 1. de prov. Hieronym. in 8. ad Roman. Ambros. serm. 97. de Fide Petri, Bern. in Psalm. qui habitat, serm. 2. Sed dato, quod ita retraheret, ut nullatenus alliceret. Resp. nego mai. Ad prob. dist. mai. Non dirigit, inclinando, quod revocat à collatione, & suadet, ne conferatur, conc. mai. non dirigit illuminando, nego mai. & concess. min. dist. conseq. Non dirigit ad collationem auxilij inclinando, & consiliando, conc. conseq. non dirigit illuminando, nego conseq. Itaque. Dirigere ad aliquam actionem, inclinando, & consiliando, est, suadere actionem, est, intendere, quod ponatur actio; & non ita dirigit scientia inefficax ad collationem auxilij inefficax: Dirigere illuminando, est, proponere inconvenientia, quae sequuntur actione, & ita dirigit scientia inefficax ad collationem auxilij inefficax: notitia precepti ad omissionem rei preceptae, quod verè, & propriè est, dirigere actionem, & in sensu dicto dirigere ad actionem; non tamen dirigere in actionem: quia hoc significat suadere, & consiliare actionem.

. 5. Obij. 2. Si præcedit scientia de inefficacia ad auxilium inefficax, cre-

tum collativum auxilij poterit dependere essentialiter à tali scientia, & cum illa connecti: ergo illa volitio, dandi auxilium, non potest esse benevola: quia quomodo talis erit volitio connexa cum dissensu? Huic obiectioni expofesso dicemus sect. 3. talem volitionem fore benevolam: quia, etsi sit connexa cum dissensu; dat tamen auxilium in se bonum, & ex complacentia in consensu: & connexio illa cum dissensu non est exigentia dissensus, sed dependentia ab illo.

Obij. 3. Secundum aliquos SS. PP. apud Aldrete disp. 2. sect. 7. Deus permittit peccatum, ne lædat liberum arbitrium. Sed, si scientia Media inefficacia dirigens, permittere posset peccatum, quia læderet arbitrium: ergo non dirigit. Resp. Dist. mai. PP. dicunt, Deum permittere peccatum, ne lædat, arbitrium, ut aliquam rationem, concedi mai. ut unicam rationem, nego mai. & concedi. min. nego conseq. Itaque Deus dupliciter posset impedire peccatum, 1. dando semper auxilium efficax; sed hoc esset contra providentiam ordinariam, sub qua, necesse est, venire scandala. 2. pot. impedire peccata, auferendo liber-

bertatem; & ideò SS. PP. supponentes, quòd in providentia ordinaria non semper daturus erat Deus auxilium efficax, dicunt, Deum permittere peccata, ne impediatur libertatem: quia in providentia ordinaria non erat alius modus impediendi peccata, nisi auferendo libertatem; posset tamen Deus impedire providentiam ordinariam, dando semper auxilium efficax, & sic impedire peccata, quin auferret libertatem. Vbi, ut vides, ratio adducta à SS. PP. non est unica; sed aliqua.

7 Obij. 4. Iuxta SS. PP. sæpè adductos disp. 3. & 4. 7. 10. & 11. de scient. Deus videt exercitia libera creaturæ in se ipsis. Sed si scientia Media dirigit collationem auxilij, ea videbit in complexo de scientia Media, & decreto, ut pote connexo cum consensu, aut dissensu, & priori consensu, & dissensu: ergo. Resp. Concef. mai. & min. nego conseq. quia ex eo, quòd Deus videat exercitia libera in se ipsis, non sequitur, quòd non videat ea simul in alio; imò, ut diximus disp. 4. de scient. Deus videns se in se ipso, simul videt se in creaturis: ideòque PP. solùm intendunt, falsò dicere dicentes, Deum solùm videre exercitia nostra

libera in alio; non verò intendunt, quòd non videat simul nostra exercitia libera in se, & in alio,

5.

8 Dico 2. Si scientia inefficacia non inclinet in collationem auxilij; sed solum retrahat, solum est prior permissivè collatione auxilij inefficacis, ad modum, quo Deus est causa permissiva peccari. Prob. Ad causandum verè contrapositè ad *permittere*, seu ad causandum per se aliquem effectum, si non requiritur inclinatio in effectum; saltem requiritur, quòd causa non retrahat, non dissuadeat, non resistat positioni effectus. Sed scientia inefficacia, si non inclinat ad collationem auxilij, retrahit, dissuadet, & resistit collationi auxilij inefficacis: ergo non est causa per se; sed solum causa permissiva collationis auxilij inefficacis. Prob. maj. Amicus dissuadens malum. Angelus Custos avertens a malo, proponendo rationes retrahentes, etsi illuminent intellectum, & dirigant voluntatem, non dicuntur, causare per se mala; sed solum *permittere* mala. Sed non alia ratione, nisi quia retrahunt sua dire-

ctio-

atione, & illuminatione, dissuadent, & resistunt positioni mali: ergo, *Confirm.* Super iores, medijs præceptis, dirigentes: regulæ illuminantes; & Deus dans potestatem proximam, & physicè concurrens in transgressionem legis, non dicuntur, causare per se; sed solum permissivè transgressionem legis. Sed non alia ratione, nisi quia Deus præstat vires; Superiores, & regulæ dirigunt retrahendo, dissuadendo, & resistendo transgressionem legis: ergo quod sic dirigit, solum præcedit permissivè ad transgressionem legis.

9 Obj. Potentia libera, ut libera, non est minùs perfecta, nec minùs operativa, quàm potentia necessaria. Sed potentia necessaria, adæquatè sumpta, & secundum omnia sua constitutiva, causat per se, & non purè permissivè suum effectum: ergo, & potentia libera. Resp. concess. mai. & min. Dist. consequ. Potentia libera causat per suum effectum, secundum omnia sua constitutiva, distributione accomoda, conc. consequ. sine ulla distributione, nego consequ. Et in hoc excedit potentia libera potentiam necessariam. Itaque. Potentia necessaria solum habet unum effectum,

v.gr.

v.gr. Ignis habet pro effectu potentie calefactivæ *calorem*; non habet pro effectu *frigus*, nec carentiam caloris: & in calorem, qui est eius unicus effectus, inclinatur secundum omnia constitutiva potentie proximæ; at verò potentia libera, ut distincta à necessaria, habet duos effectus proprios, consensum, v.gr. & dissensum: ideòque est indifferens ad consensum, & dissensum: ex quo sequitur, quod potentia libera partim conveniat, partim disconveniat à potentia necessaria. Convenit cum potentia necessaria in eo, quod omnia, quæ inclinatur in consensum, causant per se consensum; & omnia, quæ inclinatur in dissensum, causant per se dissensum: quæ verò retrahunt à consensu, non causant per se consensum: sicut nihil retrahens ab effectu necessario, causat per se effectum necessarium: & nihil retrahens à dissensu, causat per se dissensum, propter dictas rationes.

(*)

SEC.

SECTIO II

*An Deus sit beneficus in collatione
auxilij inefficacis?*

10 **O**Mnes TT. (excepto Ba-
filio Legionensi) apud
Rip. disp. 50. de ente, num. 27. Ribaden
disp. 7. cap. 1. Izquier. disp. 40. Herrer.
& alios, dicunt, Deum esse beneficum in
collatione auxilij inefficacis, quod sua-
dent multis locis PP. apud Ruiz. de vo-
lunt. disp. 27. 37. & 48. & Aldrete disp.
11. de predestin. Quod satis, videtur,
constare ex Isaia 5. Quid ultra debui fa-
cere vineam meam, & non fecit Ex Gregor.
lib. 17. Moral. qui in illa Iob: super quem
non confurget lumen eius, ait: *Lumen Dei*
est gratia praeueniens, ita invitatur om-
nes, qui laborant, & generati sunt. Similia
habet Ignatius Epist. 6. ad Philadel. Ci-
cilian. lib. 4. Epistolar. Epist. 7. Ambros.
in Psalm. 118. & lib. 6. in Lucam, capit.
antepenult. Prosp. lib. 2. de vocat. gent.
cap. 4. & 10. Bernard. ferm. de Purific. &
alij apud Ruiz. disp. 17. de predestinat.
sect. 1. & 2. & Ripald. disput. 30. sect.
5.

Dis-

11 Difficultas est; quomodo erit
 beneficus, conferendo auxilium ineffi-
 cax? Ratio dubitandi sumitur ex Matth.
 26. *Bonum erat ei, si natus non fuisset ho-*
mo ille. Et præcipue apparet difficultas,
 si præcedat scientia Media ad collatio-
 nem auxilij inefficacis: quia quomodo
 erit gratia; & beneficium Petri, quod
 affert tantum dampnum, & æternam dam-
 nationem Petro: hoc auxilium non vi-
 detur materia orationis, nec gratitudi-
 nis; sed potius querelæ; quia melius erat
 Petro, non habuisse libertatem. Quis
 dicat, quod Petrus sciens per divinam
 revelationem, quod, si Ioanni daret
 equum, & ensen, equus, & ensis futuri
 erant occasio amissionis bonorum, &
 damnationis temporalis, & æternæ; se-
 cutus, si non daret. Quis, inquam, dicat,
 quod Petrus esset beneficus in collatio-
 ne equi, & ensis? Quis dicat, Paulum ef-
 fect beneficium, invitando Reum ad cor-
 nant; si sciret, ibi esse capiendum à Ju-
 dice? *Deum esse beneficium, quia cum*
scientia Media inefficacis identificetur,
 iux-

iuxta ipsum, cum decretis liberis Dei: ideò est beneficus: quia dat quod in se est bonum, & in signo potestatis ad dandum, non habebat scientiam de inefficacia, qua, se retrahere, posset. Hæc solutio impugnata manet ex dictis sect. antec. Ribaden. disp. 6. & 7. dicit, ideò Deum esse beneficum in collatione auxilij inefficacis: quia Deus decrevit, non se retrahere per scientiam inefficaciæ à collatione auxilij: & per hoc decretum iam est impotens, se retrahere, dum confert auxilium: ideòque est beneficus: quia confert bonum, & impotens est, se retrahere ab inefficacia, ab eius collatione; si verò potens esset, se retrahere, & illud conferret, non esset beneficus. Hæc solutio, etsi solvat questionem: *Quare Deus creavit Angelos, præsciens, peccaturos?* Introducit questionem: *quare Deus decrevit, non se retrahere à provisione peccati, dum eos creavit?*

13 Izquierdo disp. 40. à num. 40. dicit, Deum esse beneficum in collatione auxilij inefficacis: quia auxilium, quod confert, est in se bonum, & illud confert ex intentione boni operis; & non confert malum: quia non est causa per se peccati; sed hoc provenit ex libero ar-

bi

bitrio. Idem fere Herrer. quæst. 4. sect. 5.
 Aranda disp. 39. P. Doct. Vincentius
 Ramirez disp. 4. cap. 1. & præbent dis-
 paritatem ad casum, quo Petrus daret
 Ioanni equum, & ensen: quia Petrus
 erat causa per se damnorum Ioannis:
 cum teneretur, ea vitare; Deus vero
 non tenetur, vitare nostra peccata. Ad
 casum, in quo Paulus invitaret Reum
 ad cœnam, dicunt, quod, si Reus pos-
 set adhuc, se eripere, & solum ex eius
 culpa esset capiendus, Paulus, invitans
 ad cœnam, esset beneficus. Hic modus
 valdè suavis est.

14. Iunio sect. 10. de prædest. cap.
 3. num. 6. supponit, duo esse in auxilio
 inefficaci. In auxilio inefficaci datur en-
 titas auxiliij, seu libertatis, cuius Deus
 est causa per se; & datur inefficacia au-
 xilij, quam permissivè causat. Dicit er-
 go, Deum esse beneficum in collatione
 auxiliij supernaturalis inefficacis, quia
 dat plus boni positivi, quàm debet, li-
 cèt minùs, quàm absolute potest. Et
 addit, Deum etiam esse beneficum in
 permissione peccati.

15. Ad resolutionem quæstionis.
 Suppono 1. cum Iunio, beneficium, &
 gratiam esse opus bonum, quod est su-
 præ

præ debitum. Ex Paulo ad Roman. 11.

Si autem gratia, iam non ex operibus.
Ideò. Qui facit tibi plus boni, quàm tenetur, beneficus est; etsi non faciat totum bonum, quod potest. Similiter est beneficus, qui facit minùs damni, quàm iure facere poterat: Sic Deus est beneficus respectu damnatorum, in eo, quòd puniat minùs eos, quàm iure puniri poterat. E contra maleficus est, qui facit minus boni, quam tenetur. Sic maleficus est, qui tenetur dare centum, & solum dat quinquaginta. Similiter est maleficus, qui facit plus mali, quàm iure potest, etsi non faciat totum malum, quod potest: sic maleficus est Iudex, qui Reum merentem solum exilium, mittit ad trirremes; etsi non eum occidat.

16 Sup. 2. Deum non teneri, dare hominibus auxilia supernaturalia entitativè, quibus posset mereri vitam æternam: quia poterat, eum relinquere cum auxilijs purè naturalibus, naturæ debitis iure creationis, quibus habebat non solum potestatem peccandi; sed etiam potestatem physicam vitandi peccata, & secundum plures T. T. etiam potestatem moralem, attentis naturis rerum. De quo egimus disp. 7. de lib. arb. sect. 4.

Sup.

17 Sup. 3. Deum non teneri, impedire nostra peccata: quia Deus est supremus Dominus, & potest, quod voluerit facere: poterat impedire, & poterat iure permittere. Similiter. Iuxta communem sententiam, ex dictis disput. 5. de liber. arb. sect. 3. & 4. Deus scire poterat, quod, si Petrus peccaturus esset, si ei daretur auxilium supernaturale: similiter esset peccaturus, & maiora peccata facturus, si ei daretur auxilium solum naturale: quia, ut dicunt plures disp. 5. de lib. arb. ex eo, quod quis peccet sub uno auxilio, metaphysicè infertur, quod peccaret sub minore auxilio, si illud non discernat à maiori. Ex his, quidquid sit de alijs modis componendi.

18 Dico 1. Deus est beneficus in collatione auxilij inefficacis, directus ex prævisione inefficaciæ. Prob. Qui dat plus boni, quàm tenetur, est beneficus. Sed Deus datur auxilium supernaturale, et si inefficax, dat plus boni, quàm tenetur: ergo est beneficus. Prob. min. Deus ex iure creationis, & attento iure naturæ, solum tenetur, ad dandum homini libertatem naturalem, ad peccandum, & non peccandum: & dat illi potestatem
lu-

supernaturalem, qua non solum possit non peccare; sed possit mereri gloriam: quæ potestas maior est prima: insuper permissio peccati sub auxilio supernaturali non est homini peior, quam permissio æqualis peccati sub auxilio naturali: ergo Deus absolutè plus boni facit, quàm tenetur, dum homini confert auxilium supernaturale, etsi inefficax.

Confirm. Qui ius habet permittendi malum, beneficus est, si illud malum coniungit cum bono, ut 4. potius quàm cum bono ut 1. cum iustè possit, illud malum coniungere cum bono, ut 1. Sed Deus ius habet, ad permittendum peccatum, & potens iustè illam permissionem coniungere cum libertate purè naturali, illam coniungit, conferendo auxilium supernaturale, cum potestate elevata supra naturam, ad merendum gratiam, & gloriam, ita ut perditio sit unicè ex ipso, qui spontè iustitiam deserit: ergo absolutè est beneficus in collatione auxilij inefficacis.

19 Dico 2. Deus absolutè est beneficus in permissione peccati. Prob. Qui potens iustè infligere maius malum, infligit minus malum, absolutè est beneficus, non quia infligit malum; sed

bitrio. Idem ferè Herrer. quæ
Aranda disp. 39. P. Doct. V
Ramirez disp. 4. cap. 1. & pra
paritatem ad casum, quo Pet
Ioanni equum, & ensen: quia
erat causa per se damnorum. I
cùm teneretur, ea vitare; Deu
non tenetur, vitare nostra pecca
casum, in quo Paulus invitaret
ad cœnam, dicunt, quòd, si Re
set adhuc, se eripere, & solum
culpa esset capiendus, Paulus, in
ad cœnam, esset beneficus. Hic
valdè suavis est.

14. Iunio sect. 10. de prœdes
3. num. 6. supponit, duo esse in a
inefficaci. In auxilio inefficaci datur
titas auxilij, seu libertatis, cuius l
est causa per se; & datur inefficacia
xilij, quam permissivè causat. Dicit
go, Deum esse beneficum in collati
auxilij supernaturalis inefficacis, c
dat plus boni positivi, quàm debet
ceter minòs, quàm absolute potest
addit, Deum etiam esse benefic
permissione peccati.

15. Ad resolutionem quæst
Suppono 1. cum Iunio, beneficiu
gratiam esse opus bonum, quod e

poterant ha-

præ debitum

Si autem

Ideo. Quia

netur, bene-

tum bonum

beneficium

iure factum

fieri debet

potestatem

terat. Eorum

minus bonum

cus est, qui

lūm de quibus

lefius, qui

potest, qui

quod potest

Rem

ad

ad

15

hominibus

tative, qui

nam, qui

auxilium

iure

lūm potest

testatem

secundum

moralet

quo

ritas ad con-

mo, cum non

equenter tene-

te, pietate, mi-

tibus, ad non

feriam:& hæc

liās esset per-

e physicè, vel

iam, ut dixi-

sect. 6. & dis-

latenus tenea-

am, & simili-

eriam, sive in-

sive non invi-

vitare ad cœ-

quod donum

is fuit benefi-

facta cum An-

tione facta cum

am donis natu-

peccarent: quia

is supernatura-

nsequi gloriam,

erunt.

verba Matth.

natus non fuisset,

quod fuerit bene-

ficiam

quia infligit minus, quàm iustè poterat. Sed Deus potens iustè permittere peccatum gravissimum, permittit peccatum minus: ergo in tali permissione absolute beneficus est. Hinc benè intelliguntur verba Anselmi de casu diaboli, cap. 8. *Semper debet, Deo gratias agere malus Angelus pro beatitudine, quam sibi abstulit: sicut bonus pro ea, quam sibi ipse dedit.* Id est, pro minore pœna, quam habet. Et possumus gratias agere, & petere à Deo, non, quòd permittat peccatum, sed, quòd permittat minus, cum posset permittere maius: sicut damnati debent, gratias agere, non, quia non punit; sed, quia punit minus; cum possit punire gravius. Item possumus petere à Deo, non, quòd tribuat nobis auxilium inefficax, absolute loquendo; sed, quòd ex suppositione, quòd collaturus fit auxilium naturale, vel supernaturale, sub quo futurum sit peccatum: conferat auxilium supernaturale. Itaque de ratione beneficii non est, quòd sit absolute optabile; sed sufficit, quòd sit optabile respectivè: damnati namque non possunt optare pœnam, quam habent, absolute, sed possunt optare pœnam, quam habent, respectivè ad pœnam, quam

me-

mererentur, & quam iuste poterant habere.

20 Hinc patet disparitas ad conferentem enssem: quia homo, cum non sit supremus Dominus, frequenter teneatur ex iustitia, vel charitate, pietate, misericordia, vel alijs virtutibus, ad non permittendam alienam miseriam: & hæc obligatio facit, ut quæ aliàs esset permissio, sit, causare per se physicè, vel moraliter, alienam miseriam, ut diximus disp. 1. de act. hum. sect. 6. & disput. 2. sect. 6. Si verò nullatenus teneatur, vitare alienam miseriam, & similiter passurus esset illam miseriam, sive invitaretur ad coenandum, sive non invitaretur, poterat, illum invitare ad coenandum. Patet etiam, quòd donum creationis in Angelis malis fuit beneficium, non comparatione facta cum Angelis bonis; sed comparatione facta cum creare illos ornatos solum donis naturalibus, quibus similiter peccarent: quia creavit eos ornatos donis supernaturalibus, quibus possent consequi gloriam, quam malitia sua amiserunt.

21 Ex quo sequitur verba Matth. 26. *Bonum erat ei, si natus non fuisset, esse absolute vera; & quòd fuerit bene-*

ficium donum creationis: quia quamvis sit maius bonum, & beneficium, non creare, quos, prævidet, malè operaturos, quàm eos creare, comparatione facta inter creare, & non creare; est tamen beneficium, eos creasse cum donis supernaturalibus, comparatione facta inter eos creasse cum donis supernaturalibus, & eos creasse solum cum donis naturalibus, quibus æquè facilius, & plus peccarent. Similiter, licet sit maius beneficium ex Sap. 4. *Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius*, rapere iustum, ne peccet, si vivat, beneficium est, conservare vitam iusti, aliàs peccaturi, cum donis supernaturalibus, comparatione facta inter ita conservare cum conservare cum donis solum naturalibus, quibus æquè facilius, & gravius esset peccaturus.

22 Obij. Necessitatus disiunctivè ad dandum auxilium inefficax, quod est minus bonum, vel ad impediendum peccatum, quod est maius bonum, non est beneficium in conferendo minus bonum. Sed Deus posita scientia Medie inefficacie, est disiunctivè necessitatus ad dandum auxilium, quod est minus bonum, vel ad impediendum peccatum, ne-

gan-

gando auxilium, quod est maius bonum: ergo. 2. Si Deus esset beneficus in collatione auxilij inefficacis, collatio auxilij inefficacis esset gratia per Christum. Sed hoc videtur falsum: ergo. 3. Si Deus fuisset beneficus in permissione peccati Angelorum, & Adami; permissio peccati Angelorum, & Adami posset esse gratia per Christum. Sed hoc videtur durum, & dissonum: ergo. 4. Iuxta Aug. de gratia Christi, cap. 8. In illa ad Rom. 7. *Vbi non est lex, non est prævaricatio*: dicit: *Vique adeò aliud est lex, aliud est gratia: ut lex non solum nihil pro sit; sed etiam obsit, nisi adiuvetur gratia*. Ex quo sic. Sicut se habebat lex, respectu Iudæorum, ita se habet cognitio supernaturalis præcepti, respectu nostri. Sed lex, nisi adiuvetur gratia, non erat beneficium, quia potius oberat, quam proderat: ergo dare cognitionem supernaturalis legis sine efficacia, non erit beneficium: quia talis cognitio magis oberit, quam proderit. 5. Erit beneficium, dare inclinationem in malum: quia similiter potuisset dare maiorem inclinationem in malum.

23 Resp. Nego mai. quia Deus non est necessitatus sub scientia Media inefficiæ, ad dandum auxilium super-

naturale inefficax ; vel ad impediendum peccatum, negando auxilium : quia sub tali scientia poterat dare auxilium naturale, quo æquè facilius, & gravius peccaret : ideòque collatio auxilij supernaturalis inefficacis erit beneficium , comparatione facta inter dare auxilium supernaturale , quo minus peccet , & possit consequi gloriam , & dare auxilium naturale, quo non possit consequi gloriam, & magis peccet. *Ad 2.* Dist. mai. collatio auxilij inefficacis esset gratia per Christum, comparatione facta inter collationem auxilij supernaturalis, quo minus peccet, & collationem auxilij naturalis, quo magis peccet, conc. mai. Esset beneficium comparatione facta inter conferre auxilium, & impedire peccatum, nego mai. & nego min. in hoc sensu. *Ad 3.* Dist. mai. Permissio peccati Adami, & Angelorum posset esse gratia per Christum , comparatione facta inter permittere minus peccatum, & permittere gravius peccatum, conc. mai. comparatione facta inter permittere , & impedire peccatum , nego mai. & nego min. in hoc sensu. *Ad 4.* Quidquid sit de vera, & literali intelligentia verborum, de quo eruditè, & doctè Noster Iustinianus , &

Cor-

Cornelius post Salmeron. Resp. Permissa mai. & min. dist. conseq. Collatio auxilij, seu cognitionis supernaturalis præcepti non est beneficium, (comparatione facta inter dare talem cognitionem, & impedire peccatum, conc. conseq. Comparatione facta inter dare cognitionem supernaturalem, qua minùs peccet, & dare cognitionem naturalem, qua faciliùs, & graviùs peccet, nego conseq. Et hinc patet ad 5.

24 Ex quo concludo, Deum esse beneficium in collatione auxilij supernaturalis inefficacis, facta comparatione inter conferre auxilium supernaturale eiusmodi, & conferre auxilium naturale, quo æquè faciliùs, & graviùs peccet. Quidquid sit: an aliter salvari possit, quòd Deus sit beneficus in collatione auxilij inefficacis.

SECTIO III.

*Quomodo componatur, quòd Deus scrib
velit consensum, dùm confert
auxilium ineffi-
cax?*

25. **S**Up. 1. Ex D. Thom. 1. part.
quæst. 19. art. 11. In Deo
K 4 dari

dari voluntatem signi, & voluntatem beneplaciti: non agimus modo de voluntate signi, in cuius explicatione variant AA. quia aliqui per voluntatem signi intelligunt cum Magistro 1. sent. dist. 45. esse præceptum, consilium, prohibitionem ita D. Thom. ibi. Et communiter TT. alij, ut infra explicabitur, cum D. Thom. Sed de voluntate beneplaciti, qua Deus verè, & propriè placet in aliquo obiecto: & qua verè amat tale obiectum. Hæc voluntas dividi solet in antecedentem, & consequentem ex Damascen. lib. 2. Orthodox. Fid. cap. 29. & alijs SS. PP. apud Ruiz disp. 19. & 20. de volunt. sed etiam varij sunt AA. in huius explicatione. Alij dicunt, voluntatem antecedentem esse eam, quam Deus ex se ipso, & sponte habet; voluntatem consequentem, quam habet quasi coactus ex abusu nostræ voluntatis, ex Damasc. sup. & D. Thom. in 1. dist. 46. art. 1. quia, ut dicit Bernard. serm. 5. de Natali Domini: *Quod iudicat, & condemnat, nos enim quodammodo cogimus*. Ideò vocant consequentem voluntatem damnationis peccatorum. Alij vocant voluntatem antecedentem, quæ est omnino independens, & inevitabilis à nobis. Ita plu-

plures cum Ruiz disp. 19. de volunt. sect. 9. Voluntatem consequentem vocant eam, quæ in existendo pendet, & vitari potest à nobis. Alij cum D. Thom. in 1. dist. 46. quæst. 1. art. 1. ad 1. vocant voluntatem antecedentem, quæ non tendit in obiectum, ut affectum omnibus circumstantijs, cum quibus exequendum est; sed in illud secundum se; consequentem, quæ tendit in obiectum, ut affectum omnibus circumstantijs. Hoc suppositum.

26 Aliqui dixerunt, Deum sola voluntate *signi* velle salutem omnium; non verò voluntate *beneplaciti* salutem, inquam, omnium in se ipsa. Ita Iansenius lib. 9. & 10. de gratia Christi, apud Palanco supra, addens, quod Christus non pro omnibus mortuus est, quod non velit voluntate beneplaciti salutem omnium in se ipsa ex Catholicis. Ita apud Ruiz disp. 19. sect. 10. Scotus, Maior, Gabriel, & alij, quos refert Basilius Legionensis 1. par. variar. quæst. 6. vbi fusè conatur fulcire hanc sententiam. Idem tenet Caietanus in 1. ad Thimot. 2. *Vult, omnes homines salvos fieri*. Banez, & Zúmel 1. par. quæst. 19. art. 6. Alvarez de auxilijs. *Qua voluntate non vult salutem*

tem in se ipsa; sed ita vult media salutis, tales præbet exhortationes, & adminicula, ut in hominibus essent signa voluntatis terminatæ ad salutem, & quibus Deus se habet, ad modum volentis salutem : in quo consistit voluntas signi. Ita explicant voluntatem signi, Bañez, & Basilius Legionensis. Et in hoc sensu interpretatur D. Thom. locum Pauli ibi. 2. Verissima sent. dicit, Deum vera, & propria voluntate beneplaciti velle, & desiderare salutem omnium in se ipsa. Ita reliqui AA. ex nostris, & extraneis, quorum Cathalogum videre poteris apud Rip. tom. 3. contra Baium disp. 23. sect. 17. Petavio tom. 1. Theologic. dogm. lib. 10. Ribadeneir. disp. 6. cap. 1. quos sequitur Boliivar tract. 4. de voluntat. dub. 5. vocans eam omnino certam. Palanco disp. 6. de volunt. quæst. 11. P. Doct. Vincent. Ramirez disp. 4. cap. 2.

27 Hæc conclusio videtur mihi certa, ex Ezechiel 3. *Nolo mortem impij, sed, ut, convertatur impius à via sua, & vivat.* Et cap. 18. *Numquid voluntas mea est mors impij, dicit Dominus, & non ut convertatur à vijs suis, & vivat?* Matth. 8. *Sic non est voluntas ante Patrem vestrũ, qui in Cœlis est, ut pereat unus de pusillis istis*

istis: In qua D. Thom. Minus dicit, & plus significat; quia voluntas est, ut salvetur r. 2. Petri: Fratres satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis. Et 3. Patienter agit propter vos, nolens aliquos perire; sed omnes ad poenitentiam reverti. 1. ad Thimot. 2. Vbi cum dixisset: Obsecro fieri obsecrationes, orationes, postulationes, & gratiarum, actiones pro omnibus hominibus, addit: hoc enim bonum est, & acceptum coram Salvatore nostro Deo. Qui omnes homines, vult, salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Vbi clarè significatur voluntas beneplaciti, ut docent innumeri PP. apud nostrum Iustinianum, in hunc locum, & apud Ruiz disp. 19. & 20. sup. Rip. & Petavio sup. ratio est. 1. Ratio desumpta ab August. lib. 1. ad articulos falsos sibi impositos sic. August. dicit ibi: Verba Pauli intelligenda esse de omnibus. Quia universaliter petit, orare pro omnibus, & non pro solis prædestinatis. Sed præcepit orare, & petere pro salute omnium, & non pro solis auxilijs sufficientibus: ut ex se patet: ergo absolutè vult salutem omnium. Ideò D. Thom. 1. par. quæst. 19. artic. 4. intelligit Damasc. sup: hunc locum de voluntate antecedenti.

quæ

que iuxta D. Thom. quest. 33. de veritate est voluntas beneplaciti.

28 2. Quia est Regula August. lib. 3. de Doct. Christ. cap. 20. verba Scripturæ accipienda sunt in proprio, & rigoroso sensu, quando non est manifestum inconueniens. Sed verba Scripturæ relata dicunt, Deum velle salutem omnium, & non est inconueniens, quod intelligantur in proprio, & rigoroso sensu de seria salute omnium, licet inefficaci: ergo Deus seriò vult, licet inefficaciter, salutem omnium. *Confirm.* Deus vult voluntate seria, licet inefficaci, ea, pro quibus orat Ecclesia, & iubet, Ecclesiam orare. Sed Ecclesia orat, & Deus iubet, Ecclesiam orare pro salute omnium: ergo, Prob. min. Ecclesia in oblatione hostiarum dicit: *Sed, & pro omnibus fidelibus Christianis vivis, atque defunctis, ut mihi, & illis proficiat ad salutem in vitam eternam.* Et Feria 6. in Parasceve: *Omnipotens sempiterne Deus, qui salvas omnes, & neminem, vis, perire, respice ad animas, &c.* Et in Officio Defuncti. *Libera animas omnium fidelium defunctorum de pœnis inferni, & de profundo lacu.* 2. Deus omnes homines elevavit ad finem supernaturalem vitæ eternæ, ut suo creatori

tori inserviēdo, fruerentur vita æterna: Sed implicat Deum elevare, & ordinare homines ad vitam æternam, quin voluntate sua, licet inefficaci, velit salutem omnium hominum: ergo. Mai. est certa. hæc ratione diximus disp. 6. de lib. arb. sect. 2. Deum omnibus hominibus ratione utentibus dare auxilia sufficientia ad salutem. 3. Vt constat ex Scriptura relata, Deus dat impijs sufficientiam ad conversionem, ut convertantur, & ad salutem, ut salvi fiant. Sed implicat, Deum dare media ex fine salutis, & quod non velit serio, licet inefficaciter salutem: ergo.

29 4. Deus promittit omnibus salutem æternam sub conditione, quod decedant in gratia. Sed, ut diximus disp. 1. de Fide, sect. 6. promissiones Dei non solum affirmant animū promittendi; sed etiam animum, & voluntatem implendi: ergo Deus habet voluntatem conditionatam circa salutem omnium. Et quidem hanc voluntatem conditionatam tribuunt Deo. Hieronym. & Ambros. in 1. ad Thimot. 2. August. in Enchirid. cap. 104. Beda lib. 5. variar. question. q. 13. Anselm. in Matth. 6. ad illa. *Fiat voluntas tua.* D. Tho. in 1. dist. 46. quest. 1. art. 1.

Ideo

quæ iuxta D. Thom. quæst. 23. de veritate
est voluntas beneplaciti.

28 2. Quia est Regula August. lib.
3. de Doct. Christ. cap. 20. verba Scrip-
turæ accipienda sunt in proprio, & rigo-
roso sensu, quando non est manifestum
inconveniens. Sed verba Scripturæ relata
dicunt, Deum velle salutem omnium, &
non est inconveniens, quod intelligan-
tur in proprio, & riguroso sensu de seria
salute omnium, licet inefficaci: ergo
Deus serio vult, licet inefficaciter, salu-
tem omnium. *Confirm.* Deus vult volun-
tate seria, licet inefficaci, ea, pro quibus
orat Ecclesia, & iubet, Ecclesiam orare.
Sed Ecclesia orat, & Deus iubet, Eccle-
siam orare pro salute omnium: ergo.
Prob. min. Ecclesia in oblatione hostiæ
dicit: *Sed, & pro omnibus fidelibus Chri-
stianis vivis, atque defunctis, ut mihi, &
illis proficiat ad salutem in vitam eter-
nam.* Et Feria 6. in Parasceve: *Omnipo-
tens sempiterne Deus, qui salvas omnes,
& neminem, vis, perire, respice ad ani-
mas, &c.* Et in Officio Defuncti. *Libera
animas omnium fidelium defunctorum de
pœnis Inferni, & de profundo lacu. 2.
Deus omnes homines elevavit ad finem
supernaturalem vite æternæ, ut suo crea-*
tore

tori inserviando, fruerentur vita æterna: Sed implicat Deum elevare, & ordinare homines ad vitam æternam, quin voluntate scia, licet inefficaci, velit salutem omnium hominum: ergo. Mai. est certa. hac ratione diximus disp. 6. de lib. arb. sect. 2. Deum omnibus hominibus ratione utentibus dare auxilia sufficientia ad salutem. 3. Ut constat ex Scriptura relata, Deus dat impijs sufficientiam ad conversionem, ut convertantur, & ad salutem, ut salvi fiant. Sed implicat, Deum dare mediâ ex fine salutis, & quod non velit seriò, licet inefficaciter, salutem: ergo.

29 4. Deus promittit omnibus salutem æternam sub conditione, quod decedant in gratia. Sed, ut diximus disp. 1. de Fide, sect. 6. promissiones Dei non solum affirmant animû promittendi; sed etiam animum, & voluntatem implendi: ergo Deus habet voluntatem conditionatam circa salutem omnium. Et quidem hanc voluntatem conditionatam tribuunt Deo. Hieronym. & Ambros. in 1. ad Thimot. 2. August. in Enchirid. cap. 104. Beda lib. 5. variar. question. q. 13. Anselm. in Matth. 6. ad illa. *Fiat voluntas tua.* D. Tho. in 1. dist. 46. quest. 1. art. 1. Ideo

Ideò Chrysoſt. homil. 1. in epiſt. ad Ephēſ. appellat voluntatem ſalvandi omnes homines : *Vehemens deſiderium ſalutis*. Et Proſp. ad cap. Gallor. Qui dicit, quòd non omnes homines, Deus vult, ſalvos fieri; ſed certum numerum prædeſtinatorum, duriùs loquitur, quàm loquẽdum eſt de altitudine inſcrutabilis gratiæ Dei. Hæc conſuſio ex his mihi certa.

§.

30 Nihilominus apparet gravis ratio dubitandi 1. Quia 1. Reg. 16. interdicitur Samueli, rogare pro Saule, eò quòd Deus abiecerit : *Uſquequò, tu, luges Saul, cum ego præcecerim eum?* Et Ieremix 7. interdicitur orare pro Populo: *Tu, noli orare pro Populo hoc, & non obſiſtas mihi : quia non exaudiam te*. Div. Auguſt. tom. 5. lib. 12. de Civit. Dei, cap. 24. *Si de aliquibus ita certa Eccleſia eſſet, ut, qui ſunt illi, etiam noſſet, quilibet adhuc in hac vita ſint conſtituti ; tamen prædeſtinati ſunt, in æternum ignem ire cum diabolo ; ſàm pro eis non oraret, quàm neque pro ipſo*. Et Ioann. 17. *Non pro mundo rogo*. Et Ioann. 5. *Qui ſcit, fratrem ſuum peccare, peccatum non ad-*
mor-

mortem, petat, & dabitur ei vita peccantis non ad mortem. Est peccatum ad mortem? non pro illo dico, ut roget quis. Ideo Suarez tom. 2. de Relig. lib. 1. cap. 9. num. 13. dicit in oratione generali licere formaliter excludere reprobos; non materialiter, v. gr. Petrum, Paulum.

31 Et ratio est: quia imprudens est, desiderare, & conari quod cognoscitur, non futurum. Sed, si præcedit scientia Media de dissensu ad auxilij collationem, Deus præscit, sub illo auxilio non futurum consensum: ergo vel non desiderat consensum sub illo auxilio, vel non præcedit scientia de dissensu. Probi mai. Quia nullus prudens faceret iter, & expensas ad habendam dignitatem, quam sciret, non obtenturum; Ideo diximus disp. 4. de Spe, sect. 2. quod ille, cui revelaretur sua damnatio, si iudicium sit in si gno apto ad retrahendum, non posset sperare. Et August. lib. de Genes. ad lit. ait: *Primum Angelum non præscivisse suam casum: quia non posset perseverantiam sperare.* Idem docuit de correp. & grat. cap. 13. de Primo homine: *Consentio Anselmus cap. 21. de casu diab. 2. Imprudenter suaderet quis, quod alius pos-*
ne-

neret consensum sine auxilio, quod alias impeditus iret Matritum sine equo, rheda, &c. Et non alia ratione, nisi quia sub illis circumstantijs non erit finis, nec consensus. Sed sub auxilio inefficaci certò non erit consensus: ergo Deus nequit serio velle, & desiderare consensum sub auxilio, quod prævidet inefficax. 3. Quia August. tom. 3. Enchir. cap. 25. & 27. ait: *Multi salvi non sunt, non quia ipsi nolunt, sed quia Deus non vult: quod absque ulla controversia manifestatur in parvulis.* Et de dono persever. cap. 12. *Plerumque festinantibus Parentibus, & paratis Ministris, ut baptismus Parvulo detur, Deus tamen volente, non datur.* Et S. Remigius lib. de tribus epist. ad verba Pauli: *Vult omnes, &c. Qui omnia, quaecumque voluit, fecit, ideo hoc non faciat, quia noluit, non quia non possit: quia sicut verè omnia, quæ voluit, fecit, ita verè noluit, quæ non fecit.* Et sanè Div. Thom. in 1. dist. 46. quæst. 1. art. 1. ad 1. dicit, Augustinum intelligere verba Pauli de sola voluntate efficaci erga Prædestinatos. Et si August. tom. 7. de correp. & grat. cap. 14. dicat, hæc verba: *Multi quidem modis intelligi possent. Hæc apparietiam habent, sed non ideo, deferenda sententia*

. mi-

mihi, & alijs certa, & quam, iudico, debere esse certam apud Catholicos : quia facilius est, nostram imbecillitatem non attingentem fines, neque principia Bonitatis, Sapientiz, & Prudentiz Dei, non plenè percipere quomodò hæc fiant, quam non iudicare, quòd hæc fiant.

5.

31 Aldrete, & Ribaden. ille disp. 11. de prædest. sect. 3. hic disp. 6. cap. 3. dicunt, Deum seriò velle salutem omnium, quod facile componunt cum scientia Media inefficaciz : quia dicunt, scientiam Mediam inefficaciz non se habere in signo apto ad retrahendum. Herrer. quæst. 4. de prædest. sect. 2. & P. Doct. Vincentius Ramirez disp. 4. cap. 2. difficultatem componunt, distinguendo ex Ribad. disput. 6. cap. 3. in Deo triplicem volitionem: aliam efficacem, quæ determinat, ad ponenda media, infallibiliter obrepitura finem ; & duas volitiones inefficaces finis ; aliam, quæ non determinat, ad ponenda media, adhuc inefficacia ; aliam, quam vocant *semiefficacem*, quæ, quatenus est ex parte Dei, ita vult salutem, ut non sit per

per Deum, quod non obtineatur salus
 sed solum ex parte creature. Ideoque
 hæc voluntas *semiefficax*, seu *media* in-
 ter *efficacem*, & *inefficacem*, partem ha-
 bet utriusque: ex efficaci participat,
 quod ita fertur in consecutionem finis,
 ut non fiat per Deum, quod non obti-
 neatur finis; sed determinet ad ponenda
 aliqua media apta, & sufficientia ad sa-
 lutem; sed non ad ponenda media, quæ
 viderentur aptiora: Sic in nobis experi-
 mur similem voluntatem inefficacem
 respectu finis, quæ determinat, ad po-
 nenda aliqua media, non nimis ardua,
 neque difficilia, non verò determinat, ad
 ponenda media nimis ardua, & diffici-
 lia; etsi hæc videantur aptiora, ideoque
 ex *inefficaci* participat, quod sit compo-
 nibilis cum defectu finis. Iunio lect. 1 r.
 de prædest. cap. 3. dicit, Deum seriò
 velle salutem omnium, etiam Reprobo-
 rum, volitione inefficaci, & per hanc
 ipsam volitionem velle media, quæ præ-
 videt inefficacia, sed utilia, & sufficien-
 tia ad finem. Addit, homines posse pru-
 denter efficaciter desiderare ea, quæ,
 sciunt, non esse eventura, modò id acci-
 dat, & dependeat ab eorum determina-
 tione; hæc ratione dicit, eum, qui scit,
 esse

esse damnandum, posse prudenter sperare salutem, si revelatio sit de damnatione propter peccatum futurum. Similiter dicit, nos posse prudenter, orare pro rebus, sive futuris, sive præteritis, quantum decretum, prudenter præsumamus, esse in nostra voluntate, etsi nobis constet de præteritione, & de non futuritione, & non posse sic orare, quando moraliter est certum, decretum esse independentens à nostra oratione: præsumimus autem, præterita magis, quam futura, esse sic independentia; in dubio tamen possumus, orare efficaciter conditionatè. Addit num. 12. ex Arist. 3. Ethic. posse, etiam nos, velle inefficaciter, & forsam prudenter, impossibilia, sub conditione, quod essent possible.

SECTIO IV.

Propria sententia per varias conclusiones proponitur.

21. **S**I non esset adeò certum, ac diximus disp. 3. de libet. arb. sect. 1. Deum videre infinita auxilia indifferentia efficacia, & infinita inefficacia circa quamvis creaturam. For-

L 2

sam

sam quis imaginaret, ideo stare cum ar-
denti desiderio Dei circa salutem, tor-
damnari : quia pro his non habebat in
ultimo instanti auxilium indifferens effi-
cax, sed quivis ex his erat creatura re-
bellis. Sed quia hoc est temerarium, ali-
ter est discurrendum.

33 Sup. 1. Rectè posse dari in eo-
dem subiecto volitionem inefficacem
cum nolitione efficaci eiusdem rei. Mul-
ta exempla affert Aldrete disp. 11. de
prædest. sect. 3. 4. & 6. Sic mercator,
proijciens merces in mare, efficaciter
vult, eijcere merces ; & ineffaciter vult
merces retinere. Sic Iudex valdè pius ef-
ficaciter vult mortem rei, aliàs amici,
& coniuncti, & ineffaciter vult eius vi-
tam. Sic plures dicunt Marth. 26. *Pa-
ter, si possibile est ... Non mea voluntas,
sed tua fiat.* Efficaciter volebat accepta-
re mortē ; & ineffaciter nolebat mor-
tem. De quo vide plures, & varias ex-
plicationes apud Aldrete sect. 4. Ratio
est: quia sicut se habet apprehensio sua-
siva rei cum iudicio negativo rei, ita se
habet volitio inefficax rei cum nolitione
efficaci rei. Sed, iuxta omnes, pos-
sunt cōiungi in eodem intellectu appreh-
ensio suavis rei cum iudicio negativo
rei.

rei: ergo possunt coniungi in eodem subiecto volitio inefficax rei cum nolitione efficaci rei.

34 Sup. 2. Quamvis imprudens sit effectus *p̄ra* tendens: *volo consensum, quamvis non erit*: quia affectus tendens in frustrationem medij, non est prudentia, tamen prudenter potest, quis placere, & desiderare inefficaciter affectu sic tendente *vellem: utinam foret*, & suadere existentiam rei, quæ videtur non futura, desiderio non supponente essentialiter, nec ex se similem notitiam. Sic Superior prudenter suadet subditum, etsi videat, non profuturam suasionem: Deus, & Legislatores prudenter imponunt precepta complacentia, & desiderio generalis observationis, etsi videant, aliquem illa fracturum. Christus. Matth. 26. & Lucæ 22. prudenter oravit pro evitatione mortis, quam evitationem, sciebat, non futuram. Marc. 7. *Ingressus domum, neminem voluit scire, & non potuit latere*. Et certè hoc sciebat. Samuel 1. Reg. 16. Prudenter orabat pro Saule, etsi videbat non profuturam orationem. Et similiter orabat Ierem. 7. pro Populo. Si hæc ita sint, prudentius poterit intendere consensum, & salutem inefficaciter per-

medium, quod videt, futurum inefficax, si in signo potestatis, videat, se habere plura media efficacia: & nec in eo signo, nec in signo decreti medij inefficacis videat, quod non erunt talia media. Et ita se habet Deus: quia si scientiæ Mediæ directæ sint eadem, si vè distinctæ, in signo potestatis ad conferendum auxilium inefficax habet scientiam Mediam de infinitis medijs efficacibus: & nec pro eo signo, nec pro signo decreti auxilij inefficacis scit, se non daturum, & nullum ex his medijs.

35 Sup. 3. Voluntatem, qua Deus vult conversionem, & salutem omnium hominum vocari à D. Ambrosio & Paulino apud Ripal. disp. 23. contra Baium sect. 17. & Petavium tom. 3. lib. 10. cap. 3. efficacem, quantum in Deo est: quod non ita intelligendum est, ut sit omnino absolute efficax, explicat tamen feriam, & ardentem voluntatem Dei. Et Cardinalis Sfrondatus in prædest. nodo, par. 1. §. 1. eam vocat absolutissimam, & efficacem.

36 Sup. 4. Contra Iansenium. Christum pro omnibus mortuum esse: & pro omnibus orasse, ex Paulo ad Roman. *Qui proprio filio suo non pepercit; sed pro nobis*

nobis omnibus tradidit illum. Nota omnibus. 2. ad Corinth. 5. Pro omnibus mortuus est Christus: ut qui vivunt, non sibi vivant, sed ei, qui pro omnibus mortuus est. 1. ad Timoth. 2. Qui dedit redemptionem se ipsum pro omnibus. 1. Ioannes 2. Ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris tantum; sed etiam pro totius mundi. Ideo Trident. contra Calvinum, sess. 6. cap. 3. definit, quod Christus pro omnibus mortuus est.

37 Idem constat, ex SS. PP. Epiphani. hæte si 35. Pro toto quidem mundo se obtulit. Chrysost. homil. 4. in 2. ad Hebræos. Non pro fidelibus tantum, sed pro universo mundo: ipse enim pro omnibus mortuus est. August. serm. 4. de Sanctis: Quando Christus in Cruce pendens orabat, videbat, & prævidebat omnes inimicos; sed multos ex illis futuros amicos, prævidebat, & ideò omnibus veniam postulavit. Et lib. 2. de Symbolo: Videte vulnera, quæ inflixistis, agnoscite latus, quod pupugistis, & quod per vos, & propter vos, appertum est; nec tamen intrare voluistis. Et in Psalm. 95. Totum iudicare habet, quia pro toto sanguinem dedit. Leo Papa serm. 1. de Nativ. Sicut nullum à reatu liberum reperit, ita liberandis omnibus ve-

nit. Ideò subscribitur imagini Christi Crucifigendi hoc dictum Chrysostomi. *Unusquisque nostrum, non minus gratias agat Christo, quam si ob ipsum solum moriturus venisset; neque enim recusaturus erat, vel propter unum hominem, mori: adeò singulum quemque hominem pari charitatis modo, quo diligit mundum universum. Ideò D. Thom. ad Rom. 5. addit. Sanguinem Christi fuisse pro omnibus, & pro multis: quia si consideretur sufficientia, ipse est propitiatio pro peccatis totius mundi; sed, si consideretur efficacia, effectum non habet, nisi in his, qui salvantur; & hoc ex eorum culpa.*

38 Hinc dico. Deum seriò velle salutem omnium, etiam dum confertur auxilium inefficax: quia hæc collatio oritur non solum ex complacentia, neque ex solo affectu inefficaci sic explicabili vellem; sed ex ardenti desiderio salutis: & ex voluntate non omnino efficaci; sed *semiefficaci*, & media inter inefficacem, & efficacem, qua ita vult conversionem, & salutem hominum per ea media, ut non stet per Deum, sed per hominem, quòd non consequatur conversionem, & salutem per illa media, & ex intentione, qua efficaciter conditionatè vult salutem

tem omnium. Conclusio plures habet partes seorsim probandas, & homines, qui sic desiderarent finem optatum, iure dicerentur, seriò desiderare finem.

39 Et in primis, quòd collatio auxiliij inefficacis oriatur ex complacencia, & affectu inefficaci explicabili per hæc verba: *vellem conversionem, & salutem Petri*, v. gr. videtur notum: quia, ut minimùm, id probant verba ad Rom. 8. *Qui proprio filio suo non pepercit, &c.* Et 1. ad Timoth. 2. *Qui vult omnes homines.* Et Ioan. 3. *Sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret.* Et quod canit Eccles. in Sabbato Sancto: *O ineffabilis dilectio Charitatis, ut servum redimeres, filium tradidisti.* Et Symbolum: *Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cœlis,*

40 Dico 2. Collatio auxiliij inefficacis oritur ex desiderio tali nostræ salutis, ut verè, & propriè dici possit ardens desiderium, & sitis nostræ salutis. Prob. Non minùs desiderat Deus nostram salutem, quàm Christus eam desideravit. Sed Christus ardens desideravit omnium salutem: ergo Deus ardens desiderat omnium salutem. Prob. min. ex Bernar-
do

do de Passione, cap. 13. *Desiderium ardentissimū salutis nostræ ipsum, credimus, fuisse.* D. Thom. in 19. Joann. lect. 3. Per hoc, quod dicitur, sitio, ostenditur eius ardens desiderium de salute generis humani... *vehemens autem desiderium, consuevit, exprimere per sitim.* Confirm. Qui desiderat hominum salutem affectu simili, ac habent homines, qui dicuntur, aliquid ardentem desiderare, licet non absolute efficaciter, verè, & propriè dicitur, ardentem desiderare salutem. Sed Deus desiderat hominum salutem affectu simili, ac homines, qui dicuntur aliquid ardentem desiderare, licet non absolute efficaciter: ergo. Prob. min. Mercator ardentem desiderat, licet non efficaciter, retinere merces tempore naufragij. Iudex valdè pius ardentem desiderat vitam Rei, aliàs Amici, & coniuncti quem, quasi invitum, damnat ad mortem. Sed hoc modo vult Deus salutem omnium: quia his exemplis utitur D. Thom. in explicatione 1. ad Timoth. 2. lect. ergo. Confirm. 2. Qui ponit media in ordine ad salutem, qualia ponunt, imò qualia nec ponunt homines, qui dicuntur, ardentem desiderare aliquid, iure dicitur, ardentem desiderare omnium salutem. Sed Deus
in

in ordine ad salutem omnium ponit media, quædam ponunt, imò qualia nec ponunt homines, qui ardentè dicuntur, desiderare aliquid: ergo. Prob. min. Deus in ordine ad salutem omnium dedit *Filiam: non pepercit Filio: et servum redimeret, Filium tradidit:* utitur tot exhortationibus, consilijs, præceptis: iam elargitur foelicitates: iam tribuit dolores, & vexationes; præcipit, Ecclesiam orare pro salute omnium, &c. Sed homines, qui dicuntur ardentè desiderare aliquid, nec ponunt similia media, ad illud consequendum: ergo. Ideò bene Prosper lib. 2. de vocat. gent. cap. 23. *Sivè igitur novissima contempleretur sæcula, seu prima, seu media, rationabiliter, & propriè creditur, omnes homines salvos fieri, Deum velle, semperque voluisse.* Et cap. 28. *Fit manifestum, quòd manifestis, atque innumeris modis omnes homines, vult Deus, salvos fieri; sed qui veniunt, suo auxilio diriguntur; qui non veniunt, sua pertinacia relictantur.*

41 Dico 3. Deus vult salutem omnium voluntate efficaci subiectivè absoluta, & obiectivè conditionata, si decesserint in gratia, & vi cuius, si per homines non steterit, omnibus dabit salutem:

tem : ideoque hæc voluntas inferet, quòd, si per homines non steterit, dabitur voluntas absoluta efficax de eorum salute. Prob. Deus in Script. sæpè promittit omnibus salutem æternam, si decedant in gratia. Sed promissio Dei non solum affirmat animum promittendi, & se obligandi; sed etiam animum implendi: ergo Deus habet voluntatem efficacem subiectivè absolutam, & obiectivè conditionatam de salute omnium, si decedant in gratia. Min. constat ex dictis disp. 1. de fide, sect. 6. vbi diximus sufficere pro authoritate, ad credendum futuritionem rei promissæ, veracitatem, & sapientiam, eò quòd promissio in Deo affirmet animum implendi. *Confirm.* De fide est, quòd, si Petrus decedat in gratia salvabitur, & sic de Paulo, & alijs. Sed verisimile est, hanc revelationem fundari in volitione efficaci subiectivè absoluta, & obiectivè conditionata de salute omnium, si decedant in gratia: ergo. Prob. min. Hanc volitionem efficacem conditionatam de salute omnium, si decedant in gratia in primis concedunt communiter Thomistæ, dicentes, Deum cognoscere veritates conditionatas in decreto subiectivè absoluto, & obiectivè

con-

conditionato. Et loquendo de presenti voluntate, ita eam vocat Palanco disp. 6. quæst. 11. num. 78. & D. Thom. in 1. dist. 46. quæst. 1. art. 1. ad 2. dicendum, quod, voluntas antecedens potest dici conditionata. Deinde, circa salutem omnium, concedunt hanc volitionem conditionatam Hieronym. & Ambros. in 1. ad Timoth. 2. & Div. Thom. ibi. August. Enchir. cap. 104. Beda lib. variar. quæstion. quæst. 13. Anselm. in Matth. 6. ad illa: *Fiat voluntas tua*. Et D. Thom. in 1. dist. 46. art. 1. & 1. part. quæst. 19. art. 6. ad 1. loquendo cum Damasc. de volunt. antecedenti, quam, dicit, posse vocari conditionatam: ergo verisimile est, hanc revelationem fundari in voluntate subiectivè absoluta, & obiectivè conditionata.

42 *Confirm. 2.* Iudicium regulativum spei, quod debet esse certum, utpotè redundans effectivè certitudinem in spe, iuxta communem sententiam, consistit in hoc iudicio: *Si per me non steterit, consequar salutem*, ut diximus disp. 3. de Spe, sect. 3. Sed verisimile est, quod veritas huius iudicij fundetur in volitione efficaci subiectivè absoluta, & obiectivè conditionata de salute

omn.

omnium, ex modo dictis: ergo. *Con-*
firm. 3. Trident. sess. 6. cap. 3. dicit:
Deus enim, nisi ipsi illius gratia defuerint,
fiuctecepit bonum opus, ipse perficiet. Sed
 verisimile est, hanc definitionem funda-
 ri in voluntate efficaci subiectivè abso-
 luta, & obiectivè conditionata de salu-
 te omnium, propter dicta: ergo datur
 hac voluntas.

43 Dico 4. Deus habet volunta-
 tem *femiefficacem*, seu mediam inter effi-
 cacem, & inefficacem de salute omnium.
 Prob. Qui ita ardentet desiderat salutem
 omnium, ut ponat plura media, quam so-
 lent ponere homines, qui ardentet ali-
 quid desiderant. Et qui ita vult salutem
 omnium, ut habeat voluntatem effica-
 cem conditionatam de salute omnium,
 & talem voluntatem circa salutem om-
 nium, ut, si per nos non fieret, conse-
 quemur salutem; & qui habet volunta-
 tem circa salutem omnium, quam Am-
 brof. & Paulinus vocant *efficacem* quan-
 tum in Deo est. Hic sanè habet volunta-
 tem *femiefficacem* salutis, seu mediam
 inter efficacem, & inefficacem. Sed Deus,
 ex dictis, habet eiusmodi voluntatem
 circa salutem omnium: ergo. Prob. mai.
 Voluntas *femiefficax*, seu media inter vo-
 lun-

luntatem efficacem, & inefficacem, est, quæ partim habet de voluntate efficaci, & partim habet de voluntate inefficaci. Sed eiusmodi est hæc voluntas: ergo, Prob. min. Hæc voluntas habet de voluntate *efficienti*, ardentem tendere in finem, & ponere plura media, & ardua, ad consequendum finem, quod non habet omnis voluntas inefficax; imò frequenter raro habet voluntas inefficax. Deinde habet de voluntate *inefficaci*, esse componibilem cum defectu finis: ergo.

SECTIO V.

Solvuntur Argumenta.

44 **O** Big. i. p. 1. Reg. 16. interdicitur Samueli, rogare pro Saule: *Usquequò tu luges Saul, cum ego protecerim eum*. Et Jerem. 7. interdicitur; orare pro Populo: *Tu noli orare pro Populo hoc, & non obstitas mihi: quia non exaudiam te*. Et Ioan. 10. *Nemo rapiet oves meas de manu mea.* 17. *Non pro mundo rogo.* Et Ioann. 5. *Qui scit, fratrem suum peccare peccatum non ad mortem, peccat, & dabitur ei vita peccantis non ad mortem. Est peccatum ad mortem*.

mortem? non pro illo, dico, ut roget quis. August. tom. 5. lib. 12. de Civit. Dei, cap. 24. *Si de aliquibus ita certa Ecclesia esset, &c. ut supr. & tom. 7. de correptione & gratia. cap. 14. ad ea: Vult omnes, ait, ut sensus sit, nullum hominem fieri saluum, nisi quem saluum fieri, velit, non quòd nullus sit hominum, nisi quem, velit, salvari.* Et epist. 2. ad Evodium: *Non perit unus ex his, pro quibus Christus mortuus est.* Ideò Suarez tom. 2. de Relig. lib. 1. cap. 9. num. 13. dicit, in oratione generali licere *formaliter*, excludere reprobos, non *materialiter*, v. gr. Petrum, Paulum.

45 Resp. Deum advertere Samuelem, non rogare efficaciter pro Saule ex duplici capite: quia Samuel fortè dubitabat: an abiectio Saulis esset tantum comminatoria: ideòque cum hac dubitatione sanctè, & prudenter orare, poterat, efficaciter pro Saule. Similiter nesciebat Samuel: an abiectio, vel non abiectio Saulis, & horum decretum penderet ab orationibus Samuelis, & cum iuxta plures, ut vidimus disp. 4. de Spe, num. 54. possit quis prudenter, & efficaciter desiderare, quòd, scit, non eventurum, si eventus, & non eventus pendeat

deat ex eius voluntate: imò, iuxta alios,
 possit, id. prudenter sperare. Hae senten-
 tia ductus, poterat Samuel, efficaciter
 orare pro non abiectioe Saulis. Et qua-
 si dicit Deus: non sic ores: quia non sic,
 potes, orare: quia metum decretum non
 solum est comminatorium, sed absolu-
 tum, & quia absolutum, etsi esset depen-
 dens à tuis orationibus, iam cum hac
 notitia non potes, prudenter efficaciter
 orare, nec efficaciter desiderare non ab-
 iectionem Saulis, ut diximus disp. 4. de
 Spe, sect. 4. & in eodem sensu explican-
 dus est Ierem. & loca Ioan. Non verò
 interdicat Deus, ne ore ne ineffaciter
 pro Saule, pro Populo, pro Mundo: quia
 potius vult, quòd pro his orent. 1. ad
 Timoth. 2. Inquit Chrysost. homil. 7.
*Imitare Deum, si omnes, ille vult, salvos
 fieri, prò quibus omnibus, oportet, orare: illius,
 & tu concorda voluntate. Ex quo sequit-
 ur, quòd possumus, prudenter ineffa-
 citer desiderare vitiationem peccati
 quem, scimus, futurum; etiam si sit pec-
 catum alicuius, modo prudenter prae-
 sumamus, non existentiam peccati pende-
 re à nostris orationibus.*

46. An verò possimus orare pro vi-
 tiatione rei praeerita, si prudenter prae-

sumimus, decretum rei præteritę esse dependens à nostris orationibus. Negat. Herrer. quæst. 4. num. 16. iudicans, in præsentī providentia solas orationes Christi, & Beatif. Virg. habere privilegiū, se extendendi ad præterita. Affirmat Izq. disp. 42. num. 137. Si petamus, præscindendo à præteritione, Iunio sect. 11. cap. 3. num. 8. Hoc videtur verius: quia tam antiquum est, & tam æternum decretum, non vitandi peccatum futurum, quam decretum, non vitandi peccatum præteritum. Sed cum notitia decreti de non vitatione peccati futuri, possumus orare inefficaciter pro vitatione decreti, & peccati futuri, quando præsumimus, vitationem pendere à nostris orationibus: ergo eadem ratione possumus orare pro vitatione rei præteritæ, dum prudenter præsumi potest, vitacionem pendere ex nostris orationibus. Id etiam videtur constare ex praxi Ecclesiæ, ubi in Officio Defunct. dicit: *Libera animas omnium fidelium, &c.* Et in Canticone Missæ: *Et in electorum tuorum iubeas gregem numerari.* Et in alia oratione: *Beatę prædestinationis liber adscripta retineat.* Et August. relatus à Div. Thom. 1. part. quæst. 19. art. 13. *Nullus sic sal-*

salvus, nisi quem, Deus vult; ideo oran-
das est, ut velit. Et hæc omnia decreta
 Dei sunt æterna. Verum est, quod pru-
 denter præsumimus, magis decreta de
 præteritis, quam de futuris, esse inde-
 pendentia à nostris orationibus.

47 August. de Civit. Dei agebat
 contra errorem quorundam, qui dice-
 bantur Chiliastæ, & coeperunt tempore
 S. Ioannis, qui dicebant, poenas infer-
 ni, sicut, & gloriam, duraturas esse per
 mille annos, qui error etiam tribuitur
 Origini ad annum 220. apud Epipha-
 nium, hæresi 64. ideoque hi, & alij de-
 cepti, rogabant, ut damnati quàm ci-
 tius liberarentur à pœnis: cōtra quos age-
 bat August. in hoc loco, dicens, Eccle-
 siam nullatenus oraturam, ut liberaren-
 tur à pœnis in sensu composito scienti-
 tiæ, & decreti de damnatione, seu Ec-
 clesiam non oraturam, ut citius libera-
 rentur à pœnis: quia in inferno nulla est
 redemptio; non vero verat August. ora-
 re inefficaciter pro impeditione decreti
 de damnatione: quia non verat, quod
 tenet Ecclesia ab Spiritu Sancto; ipso
 August. & alijs Patribus docta. Secunda
 verba Augustini, sicut & alia Ioannis, in-
 telligenda sunt de voluntate efficaci

Salutis: id est, non vult voluntate efficaci, omnes salvari: si enim semel ita velit, nullus ex his peribit: & pro his solum similiter mortuus est Christus efficaciter, & quoad efficaciam; pro omnibus tamen mortuus est, quoad sufficientiam, & pro omnibus rogat ardentius, licet ineffaciter, ut supra vidimus.

48. Obj. 2. Imprudens est, desiderare, quod cognoscitur, non futurum. Sed, si præcedit scientia Media de inefficacia, Deus scit, sub eo auxilio non futurum consensum: ergo non desiderat Deus consensum sub eo auxilio. Prob. mai. Quia nullus faceret prudenter iter, & expensas, ad obtinendam dignitatem, quam, sciret, non obtenturum. 2. Quia Aug. tom. 3. 11. de Genes. ad lit. cap. 17. & 18. dicit: *Primum Angelum non præcivisse suum casum: quia non posset, perseverantiam sperare.* Idem Anselm. sup. de primo homine, 3. Imprudenter suaderet quis, quod alius poneret consensum sine auxilio? quod iret Matrimonium, ad eundem impeditus, & non alia ratione, nisi, quia sub his circumstantiis non erit finis, nec consensus. Sed sub auxilio inefficaci non erit consensus: ergo Deus nequit desiderare consensum sub auxilio inefficaci.

Resp.

49 Resp. Dist. mai. Imprudent
est, desiderare efficaciter, quod agnosci-
tur, non futurum, conc. mai. desiderare
inefficaciter, subdist. si desideretur, exi-
stentiam rei coniungi cum scientia, & de-
creto de non futuritione, conc. mai. si
desiderare existentiam rei, sit desiderare,
impediri scientiam, & decretum de non
futuritione, nego mai. & concess. min. ne-
go conseq. sub eisdem terminis. Ad prob.
dist. Si sciret, non obtenturum dignita-
tem per decretum independens à suo iti-
nere, & expensis, conc. ant. si non obten-
turus esset dignitatem unice ex sua cul-
pa, desidia, & malitia, nego antec. saltem
loquendo de aliquibus expensis. Mitto
ad hæc, & sequentia, paritates hominum
respectu Dei non valere: quia, ut diximus
sup. 3. Deus in signo potestatis ad dan-
dum auxilium inefficax, scit, se habere
infinita media, quæ forent efficacia, &
nescit pro eo signo, nec pro signo de-
creti auxilij inefficacis andaturus fit ali-
quod ex illis: quam scientiam non ha-
bent homines, dum ponunt medium,
quod sciunt inefficax: ideòque admissio,
quod homines imprudenter ponerent ea
media, Deus non poneret imprudenter
auxilium, & si homines possunt, pruden-

ter ponere aliqua media, quæ sciunt inefficacia, ex intentione finis, ut ea ponit Ecclesia: multò magis poterit Deus dare auxilium inefficax ex intentione consensus. *Ad 2.* Conces. ant. nego conseq. Disparitas est: quia, ut diximus disp. 4. de Spe, sect. 4. Spes non solum est desiderium efficax, sed etiam habet certitudinem consecutionis rei, ibi explicatam: ideoque ad spem, saltem, requiritur iudicium conditionatum de futuratione rei, si per me non steterit; at verò ad desiderium inefficax sufficit iudicium de possibilitate rei ex Aristot. 3. Ethicor. 1. & 2, ut sit prudens, sufficit quæ sit de his rebus, quæ à nobis dependent, ut sæpè diximus. *Ad 3.* Conces. mai. quoad 1. par. nego quoad 2. quia ideo imprudenter suaderet, ea fieri; non quia erant non futura; sed quia non habebat potestatem antecedentem, ut fierent. Et conces. min. nego conseq. loquendo de desiderio inefficaxi propter sæpè dicta.

50. Obij. 3. Si possemus, prudenter orare, licet inefficaciter, pro re non futura, & pro præterita pendente à nostris orationibus, possemus orare, ne damnetur Anti-Christus, ne Adamus peccaverit, ne Iudas perierit. Sed hoc est falsum:

sum: ergo. 2. Quia si res non futura potest esse materia orationis, similiter potest esse materia voti, iuramenti, & præcepti. Sed hoc est falsum: ergo. 3. Tam necessarium est auxilium efficax ad consensum, quā mori in gratia ad salutē. Sed qui vult, mori in peccato, non vult serio salutem: ergo qui vult auxilium inefficax, non vult serio consensum. Resp. Negando ant. Quia communiter præsumitur, eiusmodi eventus, & eorum decreta esse independentia à nostris orationibus. Ad 2. Resp. Eam non esse materiam voti, nec iuramenti validi: quia non habet potestatem proximum, ea implendi, quando in signo apto ad retrahendum habet iudicium certum de non futurectione rei, ut diximus disp. 4. de Spē, sect. 4. Nec esset materia serij, & prudentis præcepti in particulari: quia superior nequit prudenter præcipere in particulari, seu respectu subiecti singularis, quod, scit in signo apto ad retrahendū, non esse eventurum, & scit, subditum idem scire. Ad 3. Dist. mai. Tam, & diverso modo, conc. mai. Tam, & eodem modo, nego mai. & concess. min. nego conseq. Disparitas: quia auxilium sufficiens constituit potestatem proximam, ut acquiritur

tur efficacia necessaria, ut sit. consensus
at vero, mori in peccato, non constituit
potestatem antecedentem, ut acquiritur
salus; sed potius est impedimentum salutis.

5.1. Insistes, Carentia auxilij effi-
cacia est impedimentum essentialiter in-
componibile cum perseverantia finali.
Sed Deus libere ponit carentiam auxilij
efficacia: ergo quatenus est ex se impedit
perseverantiam finalem, & non desiderat
ardenter salutem sub auxilio inefficaci.
Prob. min. Ille ponit carentiam auxilij
efficacia, qui ponit auxilium, quod videt
inefficax. Sed Deus ponit auxilium, quod
videt inefficax, ergo. 2. Ille libere ponit
carentiam auxilij efficacia, qui, cum possit
dare auxilia efficacia, ea omittit. Sed ita
se habet Deus: ergo. 3. Sicut impeditio
peccati in ultimo instanti est necessaria ad
salutem, ita est necessaria ad salutem im-
peditio auxilij, coniungendi in ultimo in-
stanti cum peccato. Sed propter primum
qui peccat in ultimo instanti, non vult
serio salutem: ergo Deus dans auxiliū in
circumstantijs, in quibus, videt, coniungē-
dum cum peccato, non vult serio salutē.

5.2. Resp. Dist. mai. Carentia om-
nis auxilij efficacia est impedimentum,
conc. mai. Carentia aliquorum auxilio-

rum

tum efficacium præcisè, nego maior. & dist. min. Deus ponit carentiam aliquorum auxiliorum efficacium, conc. minor. carentiam omnis auxilij efficaci, nego min. & conseq. Ad prob. dist. mai. Ponit carentiam aliquorum auxiliorum inefficacium, conc. mai. ponit carentiam omnis auxilij efficaci, nego mai. & concess. min. nego conseq. Itaque, Deus liberè ponit carentiam eorum auxiliorum efficacium, quæ non dat, cum posset; at verò creatura ponit carentiam auxilij efficaci, seu carentiam efficaciam in auxilio, quod datur prævisum inefficax; quia illud auxilium est indifferens ad efficaciam, & inefficaciam: Deus illud confert ex desiderio efficaci, hortatur, ut ponatur consensus; & creatura ex sua malitia determinat carentiam consensus, & carentiam efficaciam in eo auxilio. *Ad 2.* Dist. mai. Ponit carentiam aliquorum auxiliorum efficacium, conc. mai. ponit carentiam omnis auxilij efficaci, nego mai. & concess. min. in dicto sensu, nego conseq. Solutio constat ex immediate dictis. *Ad 3.* Dist. mai. Sicut, & diverso modo, conc. mai. sicut & eodem modo, nego mai. & concess. minor. nego conseq. Disparitas est quia dans auxilium visum

sum inefficax, dat sufficientiam ex se conducentem ad salutem, quæ conducentia ex sola malitia creaturæ, non obtinet suum finem; at verò peccans non ponit conducentiam ad salutem; sed potius impedimentum salutis.

§.

53. Obij. 4. Iuxta dicta. Talis, tam ardens, & quatenus est ex parte Dei, tam efficax est voluntas salutis omnium, ut, si per homines non stererit, consequentur salutem. Sed hoc est falsum: ergo. Prob. min. Per Deum stat, quod aliqui non consequantur salutem: ergo. Prob. min. ex Augustin. tom. 3. Enchirid. cap. 25. & 27. Multi salvi non fiunt, non quia ipsi nolunt; sed quia Deus non vult; quod absque ulla controversia manifestatur in Parvulis. Et de dono perlev. cap. 12. Plerumque festinantibus parentibus, & paratis Ministris, ut baptisimus Parvulo datur, Deo tamen volente, non datur. Et S. Remig. lib. de tribus epist. ad illa vult omnes, &c. ait: Qui omnia quæcumque voluit, fecit; ideo hoc non faciat, quia noluit, non, quia non possit: quia sicut verè omnia, quæ voluit, fecit, ita verè noluit, quæ non fecit.

fecit. Et D. Thom. in 1. dist. 46. quaest. 1. art. 1. ad 1. dicit: Augustinum intelligere verba Pauli de sola voluntate efficaci erga praedestinos.

54 *Confirm.* Deus non vult, salvos fieri, & pro illis non mortuus est Christus, qui nullam influentiam recipiunt ex tali voluntate, & morte Christi. Sed Parvuli decedentes in utero sine baptismo, & Parvuli nati relati ab August. sunt eiusmodi: ergo Deus non vult, eos salvos fieri, nec pro illis mortuus est Christus. 2. Non est voluntas ardens salutis, voluntas omnino inefficax. Sed voluntas respectu Parvulorum, sic decedentium, est omnino inefficax: ergo.

55 Ob hac Cardinalis Sfrondatus in nodo praedestinationis, part. 1. §. 1. num. 3. sequutus alios, dicit, quod verba Pauli intelligenda sunt de adultis; non verò de infantibus decedentibus ante baptismum. Et addit num. 23. hos parvulos non posse conqueri de Deo: quia, licet non dederit eis gloriam, magnum fecit beneficium, eos rapiendo, ne malitia mutaret intellectum eorum.

56 Nihilominus verius existimo, verba Pauli de omnibus loqui. Disp. 6. de lib. arb. sect. 2. pro viribus proba-

vinus, Deum dare omnibus adultis Christianis, & Gentilibus, sufficientiam ad salutem. Nunc similiter dico cum Ribaden. idem leviter insinuante disp. 6. cap. 4. Palanco disp. 6. quæst. 11. num. 48. Deum velle salutem omnium, etiam infantium, decedentium sine baptismo, & Christum pro omnibus mortuum esse. Id clarè dicere, videtur Trident. sess. 6. cap. 3. *Pro omnibus mortuus est; non tamen omnes beneficium mortis eius recipiunt; sed hi dumtaxat, quibus meritum Passionis eius communicatur.* Ex Concil. Cæsariensi anno 846. cap. 4. *Sicut nullus homo est, fuit, vel erit, cuius in illo natura assumpta non fuerit; ita nullus est, fuit, vel erit homo, pro quo passus non fuerit; licet non omnes Passionis eius mysterio redimantur.* Ex Ignatio Mart. epist. 6. ad Philadel. *Amatorem omnium esse Deum nostrum; & velle, omnes homines salvos fieri.* Epiph. hæresi 55, *Pro toto mundo se obtulit.* Chrysost. homil. 4. in cap. 2. epist. ad Hebræos: *Non pro Fidelibus tantum, sed pro universo mundo; ipse enim pro omnibus mortuus est.* Ambros. serm. in Psal. 118. *Mysticus Sol ille iustitiæ omnibus ornatus est, omnibus venit, omnibus passus est.*

est. Ideo ad Rom. 5. *Qui proprio Filio suo non pepercit; sed pro nobis omnibus tradidit illum.* Et Ecclesia capit: *Omni-potens sempiternus Deus, qui salvos omnes, & neminem, vis, perire, &c.* Vide alia ex Leone, Prosper. & alijs Sanctis supra.

57. Suadetur. Deus vult, salvos fieri, pro quibus pretio sui Sanguinis instituit Sacramenta salutis. Sed Deus pro Infantibus instituit Sacramentum Baptismi: ergo etiam vult, infantes salvos fieri. 2. Deus vult, salvos fieri omnes illos, respectu quorum datur effectus illius voluntatis antecedentis: *Qui vult omnes homines.* Sed respectu Infantum, etiam decedentium sine baptismo, datur effectus illius voluntatis antecedentis ergo. Prob. min. Iuxta D. Thom. effectus illius voluntatis antecedentis: *sunt omnia promissa in salutem, tam naturalia, quam gratuita, sicut potentie naturales.* Sed infantes decedentes sine baptismo accipiunt vitam, & potentia naturales: ergo. 3. Medicus, qui dispo-neret remedium mirabile pro sananda omnibus, mitteret Ministros, & procuraret: quod omnibus adhiberetur remedium, sine dubio diceretur, *velle om-*

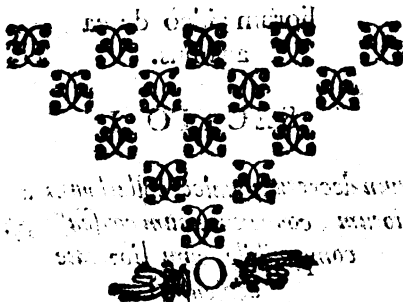
omnes sanare, licet per accidens ex defectu Ministrorum, vel ex alio impedimento naturali non applicaretur remedium. Sed Christus instituit Sacramentum Baptismi, mittit Ministros, qui omnes baptizent, præcipit Parentibus, quod valdè curent, ne decedant sine baptismo, quod caveant, ne moriantur in utero, ne priventur tali remedio: ergo serio vult salutem infantium, etiam decedentium sine baptismo.

58 Quod verò Deus non velit efficaciter, omnes salvari, & sæpè aliqui Infantes decedant sine baptismo, etiam dum videtur, fieri diligencias: crediderim, hoc evenire, vel in pœnam peccati originalis, ut contracti: quia, ut diximus disp. 6. de Incarnat. sect. 3. Christus decretus est in natura humana post visionem peccati originalis, ut imminentis posteris; non post visionem peccati, ut contracti. Vel si hoc non videatur sufficiens; verisimile est, id evenire ex abusu alicuius arbitrij creati, ex aliquo defectu veniali Parentum in conceptione commissi, vel ex similibus abusibus.

59 Unde August. benignè interpretandus est, sumpto ly: Deo volente,

&c.

& , Deus ~~non~~ , negativè , quatenus
 non vult efficaciter , eos baptizari : &
 quatenus in poenam peccati originalis
 contracti , vel defectuum moralium Pa-
 rentum , permittit , causas naturales ita
 disponi , ut moriantur sine baptismo , Si-
 cut ob similes fines permittit , plures
 adultos peccare in ultimo
 instante.

DIS.

DISPUTATIO IV.

UTRUM DECRETUM COLLA-
tivum auxiliorum, connexum cum con-
sensu, sit componibile cum libera-
tate consensus?

CUM PROVIDENTIA, ULTRA
 scientiam, dicat preparationem medio-
 rum; una ex præcipuis quæstionibus,
 quæ in hoc tractatu solent, evolvi,
 est decretum collativum auxi-
 liorum: ideo de ea
 agemus.

SECTIO I.

Utrum decretum unice collativum auxi-
liorum, connexum cum consensu, sit
componibile cum libertate
consensus?

S Up. 1. Certum esse, ad exi-
 stentiam dissensus esse ne-
 cessarium decretum colla-
 tivum auxilij compatibile
 cum dissensu, ita, ut dissensus nequeat
 existere sub auxilio, quin detur tale de-
 cretum. Difficultas est: an possit dari
 po-

potestas proxima libera ad dissensum sub auxilio, quin detur decretum collativum auxilij compatibile cum dissensu?

2. Sup. 2. Principium remotum, connexum cum consensu, esse componibile cum libertate ad dissensum, si sit auferibile per dissensum, ut diximus disput. 4. de lib. arb. sect. 2. quia si principium remotum, connexum cum consensu, est auferibile per dissensum, relinquit potestatem proximam expeditam ad dissensum. Sed, si relinquit potestatem proximam expeditam ad dissensum, est componibile cum libertate ad dissensum: ergo. Mai. est certa: alias non esset auferibile per dissensum. 2. Eatenus eiusmodi decretum non esset componibile cum libertate ad dissensum: quia decretum existens pro priori, connexum cum consensu, est impedimentum dissensus. Sed, si sit impedibile per dissensum, ponendo dissensum, potest facere, quod non existat pro priori tale impedimentum: ergo, si sit auferibile per dissensum, est componibile cum libertate ad dissensum.

3. Sup. 3. Quod, si decretum collativum auxilij, connexum cum consensu, conjungatur cum alio decreto colla-

N

tivo

tivo indifferenti, & compatibili cum
dissensu, est componibile cum libertate
ad dissensum : quia in eo casu non esset
fundamentum, ut auferret libertatem ad
consensum: ideò questio procedit, quā-
do auxilium unice datur per decretum
connexum cum consensu.

4 An verò decretum collativum
auxilij, connexum cum consensu sit con-
iungibile cum alio decreto collativo in-
differenti, potest esse dubium. Negat
Herize disp. 7. cap. 5. & 23. cap. 14.
Muniesa disp. 3. sect. 7. Affirmant com-
muniter Nostri: ideòque dicunt, eius-
modi decretum connexum cum consen-
su non auferre formaliter libertatem ad
consensum: quia cum sit in signo remo-
to, nō excludit formaliter ullum è con-
stitutivis potestatis proximæ indifferen-
tis ad consensum, neque illativè: quia
non infert carentiam decreti collativi
indifferentis, nec ullius constitutivi li-
bertatis.

5 His suppositis. Herize supra, Al-
drete disp. 22. de Incarn. sect. 9. Riba-
den. disp. 2. cap. 1. Thyrsa tom. 2. dis-
put. 12. à sect. 2. dicunt, decretum con-
nexum, unice collativum auxilij, non ef-
se componibile cum libertate ad dissen-
sum.

firm. Izquier. disp. 38. quæst. 1. Quiros
disp. 7. 8. & 9. Horrer. quæst. 3. sect. 2.
dicunt, tale decretum non aufert liber-
tatem. Muniesa disp. 3. sect. 5. Aranda
disp. 32. de Deo, sect. 3. P. Doct. Vin-
centius Ramirez disp. 11. Idemque te-
net Iunius. sect. 12. cap. 3. dummodo
decretum non sit intentivum consensus;
sed connexio proveniat ipsi aliunde,
nempe, vel quia sit intrinseca causalis,
scilicet, sic tendens: *decerno auxilium:*
quia est efficax: vel quia dependeat es-
sentialiter a scientia efficaciz, v. gr. si
sic tendat: *decerno auxilium*, quod præ-
video efficax.

6.

6 Dico cum Communi No-
strorum sentent. Decretum unice col-
lativum auxilij connexum cum con-
sensu, non aufert libertatem ad con-
sensum. Prob. Decretum connexum cum
consensu, & carentia decreti compati-
bilis, nec formaliter, nec illative oppo-
nuntur cum libertate: ergo, stante decre-
to connexo, & carentia decreti compa-
tibili, stat libertas. Prob. antec. quoad
1. part. In primis decretum connexum

non opponitur formaliter cum libertate: aliàs, dato decreto connexo, etiam simul cum compatibile, non daretur libertas. Item. Quod est extra potestatem proximam, non opponitur formaliter cum libertate, quæ est potentia proxima. Sed decretum connexum, utpotè remotè se habens ad consensum, est extra potestatem proximam ad consensum: ergo non opponitur formaliter cum libertate, & consensu. Probatur iam, quòd carentia decreti compatibilis non opponatur formaliter cum libertate ad consensum. Carentia decreti compatibilis: solum opponitur formaliter cum decreto compatibili. Sed decretum compatibile non constituit libertatem: ergo. Minor est vera in communi nostrorum sententia: quia decretum collativum compatibile remotè se habet ad exercitium libertatis: ideòque non constituit, sed est extra libertatem.

7 Quòd verò hoc complexum: *decretum connexum cum consensu: carentia decreti compatibilis*, non opponatur illativè libertati. Probatur. Opponi illativè cum libertate, est, inferre defectum alicuius constitutivi libertatis. Sed hoc complexum non infert defectum ullius

con

Constitutivi libertatis: ergo. Min. videtur vera: quia non est assignabile constitutum libertatis, cuius defectum inferat hoc complexum. *Confirm.* Dato complexo ex decreto connexo cum consensu, & ex carentia decreti compatibilis, dantur omnia constitutiva libertatis: ergo hoc complexum, nec formaliter, nec illative aufert libertatem. Probat. antec. Ideo cum prædefinitione ad consensum dantur omnia constitutiva libertatis, in communi nostrorum sententia: quia prædefinitio remotè se habet ad consensum. Sed decretum collativum connexum, remotè se habet ad consensum: ergo cum decreto collativo connexo dantur omnia constitutiva libertatis. Deinde cum carentia decreti collativi indifferentis dantur omnia constitutiva libertatis propter eandem rationem, quia remotè se habet ad exercitium libertatis: ergo cum complexo ex decreto collativo connexo, & carentia decreti compatibilis, dantur omnia constitutiva libertatis.

Prob. 2. Eatenus complexum ex decreto connexo, & carentia decreti compatibilis auferret libertatem, quatenus esset antecedens connexum cum

consensu Inimpedibile per dissensum. Sed, licet sit connexum, est impedibile per dissensum: ergo. Prob. min. In primis decretum connexum non est cur non sit impedibile, iuxta nostros communiter dicentes, prædissinitionem, & scientiam Mediam de consensu esse impedibiles per dissensum. Deinde carentia decreti compatibilis est impedibilis, & eius contradictorium, scilicet, decretum compatibile, est acquiribile per dissensum. Prob. Eatenus decretum compatibile non esset acquiribile per dissensum: quia debet præcedere remotè ad dissensum. Sed hoc non obstat, ut sit acquiribile per dissensum: ergo. Prob. min. Scientia Media dissensus debet præcedere remotè ad dissensum, & est acquiribilis per dissensum, ut latè diximus disp. 12. de scient. ergo licet decretum compatibile præcedat remotè ad dissensum, potest esse acquiribile per dissensum. *Confirm.* Eatenus non esset acquiribile per dissensum: quia est exercitium libertatis divinæ. Sed hoc non obstat, ut sit acquiribile per dissensum: ergo. Prob. min. Decretum compatibile esse acquiribile per dissensum, est, dissensum inferre, seu esse connexum cum eo, quod sit datum auxilium per

per decretum compatibile. Sed dissensus infert, & est connexus cum eo, quod auxilium sit datum per decretum compatibile: ergo. Prob. mai. Ideo est acquiribilis scientia Media inefficacie per dissensum: quia dissensus infert, & est connexus cum eo, quod auxilium sit datum sub scientia Media inefficacie: ergo similiter.

9 Confirm. 2. Quamvis consensus sit exercitium liberum creaturæ Deus potest acquirere consensum, dando auxilium prævisum efficax: ergo, licet decretum compatibile sit exercitium liberum Dei, ~~creatura~~ potest acquirere decretum compatibile per dissensum. Prob. consequ. Ideo primum est verum, quia Deus supposita scientia Media efficacie, libere ponit auxilium constituens complexum connexum cum consensu. Sed creatura, supposito auxilio, libere ponit dissensum connexum cum eo, quod auxilium detur per decretum compatibile cum dissensu: ergo. Confirm. 3. Sicut supposita scientia Media efficacie, auxilium est purificatio conditionis; ita supposito auxilio, scientia inefficacie est purificatio conditionis, sub qua existet decretum compatibile. Sed propter primum Deus, dando auxilium, supposita scientia Media

efficaciæ, acquirit consensum, & si sit exercitium liberum creaturæ: ergo, quia, supposito auxilio, creatura liberè determinat scientiam inefficaciæ, creatura acquirit per dissensum decretum compatibile. Mai. est vera: quia hæc conditionalis est necessariæ veritatis: *Si existat auxilium sub scientia inefficaciæ, existet per decretum compatibile cum dissensu.* Confirm. 4. Hæc veritas conditionalis: *si auxilium esset efficax, illud conferrem,* continet exercitium liberum Dei. Sed creatura, supposito auxilio, potest acquirere hanc veritatem conditionalem, & scientiam id affirmantem, ut latè diximus disp. 13. de scient. sect. 2. ergo, licet decretum compatibile sit exercitium liberum Dei, poterit acquiri à creatura, supposito auxilio.

10 Dices: Carentiam decreti compatible auferre libertatem: quia, licet decretum compatibile, in genere causæ, remotè se habeat ad dissensum; in genere conditionis, proximè præcedit, & prærequiritur ad dissensum, sed quod proximè præcedit ad dissensum, & est prærequisitum ad dissensum, nequit acquiri per dissensum: ergo. Resp. Nego mai. quia non est fundamentum, ut detur hic duplex

plex influxus decreto compatibili; alter remotus in genere causæ, alter proximus in genere conditionis: quia tam necessarium est, quod præcedat scientia media inefficaciæ, ut detur dissensus, quam, quod præcedat decretum compatibile cum dissensu. Sed scientiæ Mediæ in efficaciam non datur hic duplex influxus; alter remotus per modum causæ; alter proximus per modum conditionis: ergo similiter. 2. Esse conditionem, & esse causam moralem, sunt idem. Sed, per te, decretum in genere causæ solum habet influxum remotum: ergo in genere conditionis solum habet influxum remotum.

SECTIO II.

Solvuntur objectiones ex Ribadeneira.

II **O** Bj. 1. Posito decreto unice collativo, connexo cum consensu, voluntas non potest adiungere dissensum auxilio: ergo decretum unice collativum, connexum cum consensu aufert libertatem, non per se præcisè; sed per carentiam decreti indifferentis, seu quia est unicum collativum.

Prob.

Prob. antec. Posito tali decreto, voluntas nequit adiungere dissensum auxilio, ut *per nullum decretum* dato: nec, ut dato *per decretum connexum* cum consensu, ut patet. Sed nec potest adiungere dissensum auxilio, ut dato per decretum compatibile: ergo. Prob. min. Decretum compatibile non datur. Sed nequit acquiri per dissensum: ergo. Prob. min. 1. Dissensus tam prærequirit decretum compatibile, quam existentiam voluntatis. Sed existentia voluntatis nequit acquiri per dissensum: ergo nec decretum compatibile. 2. Decretum compatibile est decretum gratuitum gratiæ. Sed absurdum est, dicere, dissentientem per ipsum dissensum acquirere sibi decretum gratuitum gratiæ: ergo. 3. Gratia, & præcipuè, prima gratia, est opus solius liberalitatis Dei, quæ nequit à nobis acquiri, & minùs à peccante, & per ipsum peccatum. Sed, si voluntas posset acquirere decretum compatibile per dissensum primæ gratiæ, posset acquirere primam gratiam, & eam acquirere per peccatum: ergo. Mai. est Augustin. lib. 83. quæstion. q. 68. *Et si quisquam sibi tribuit, quòd venit vocatus, non potest sibi tribuere, quòd vocatus est.* Et lib. 1. ad Simplic. quæst.

quæst. 2. *Vt velimus, & suum esse voluit, & nostrum suum, vocando, nostrum, sequendo.* Prob. min. Qui potest adquirere causam totalem, & immediatam alicuius effectus, potest acquirere effectum. Sed creatura per peccatum potest acquirere decretum compatibile, quod est unica causa collativa primæ gratiæ: ergo per peccatum potest acquirere primam gratiam.

12 Resp. Neg. ant. Ad prob. concess. mai. nego min. Ad cuius prob. concess. mai. neg. min. Ad 1. prob. dist. mai. Dissensus tam, & diverso modo, prærequirit decretum compatibile, ac voluntatem, concess. mai. tam, & eodem modo, nego mai. & concess. min. nego consequ. Disparitas est: quia voluntas prærequiritur immediate ad dissensum: & per dissensum nequit, acquiri prærequisitum immediatum ad dissensum, ut diximus disp. 2. de lib. arb. sect. 7. at vero decretum compatibile cum dissensu remote prærequiritur ad dissensum, & quod remote prærequiritur ad dissensum, potest adquiri per dissensum, ut ibi diximus sect. 2. & disp. 4. sect. 4. Ad 2. Concess. mai. dist. min. Absurdum est, quod creatura, non supposito auxilio, ac-

qui-

quirat sibi auxilium gratuitum gratiæ, præcipue per dissensum, conc. min. iam supposito auxilio, subdist. quod illud acquirat directè, & immediatè, & determinatè, conc. min. quod illud acquirat indirectè, vagè, mediatè, & paulò plus, quàm logicè, nego min. & conseq. Et hoc secundo modo creatura, supposito auxilio, acquirit decretum compatibile per dissensum: quia ponit antecedens inferens, Deum liberaliter habuisse hoc, vel illud decretum collativum auxilij compatibile cum dissensu: vel decretum compatibile cum dissensu, & connexum cum dissensu; vel decretum compatibile cum dissensu, & indifferens ad dissensum.

13 Ad 3. Conces. mai. nego min. vel eam distingo, claritatis gratia. Si, non supposito auxilio, posset acquirere decretum compatibile, posset acquirere primam gratiam, conc. min. Si iam supposito auxilio, posset acquirere decretum compatibile, nego min. & conseq. Ad prob. dist. mai. Qui potest acquirere directè unicam causam effectus, potest acquirere effectum, permitto mai. qui potest acquirere indirectè unicam causam effectus, subdist. Si effectus non suppo-

supponatur acquisitus, seu, si possit acquirere causam, non supposito effectu, permitto mai. Si effectus iam supponatur acquisitus, seu, si non possit acquirere causam, nisi, supposito effectu, nego mai. & distincta min. sub eisdem terminis, nego conseq. Quia voluntas, solum supposita iam prima gratia potest acquirere, & indirectè, & vage, & mediatè, & paulò plus, quàm logicè, unicam causam collativam gratiæ per peccatum: ideòque nequit acquirere sibi per peccatum primam gratiam. Quomodò quis posset in alia providentia mereri sibi de congruo, aut de condigno, primam gratiam, diximus disp. 6. de merito, sect. 5. & disp. 9. de Incarn. sect. 3.

14. **Obij. 2.** Nihil potest existere sine prerequisite, ut existat: ergo, existere omnia prerequisite immediata, inferri existere omnia mediata, utpote prerequisite ad immediata. Et è contra, deficere aliquod mediatum, inferri, deficere aliquod immediatum. Nunc sic. Deficiente solo decreto compatibili, solum deficit aliquod prerequisite immediatum: cum ipsum solum defeat, erit prerequisite, immediatum, et aliud differentium;

sum; si nullum deficit prærequisitum immediatum ad disensum, nec deficit prærequisitum mediatum propter dicta.

15 Ad solutionem ingeniosè laborat Iunius. Dist. ant. Nihil potest existere sine prærequisito determinatè prærequisito, ut existat, conc. ant. sine prærequisito vagè solum prærequisito, nego ant. & dist. conseq. Existere omnia prærequisita immediata, quæ sunt determinatè prærequisita, conc. conseq. quæ sunt vagè solum prærequisita, nego conseq. & dist. ly *è contra*; deficere prærequisitum mediatum determinatè prærequisitum ad immediatum, infert, deficere immediatum, conc. conseq. deficere aliquod prærequisitum mediatum vagè solum prærequisitum ad immediatum, infert, deficere immediatum, nego conseq. *Ad subsump.* Deficiente solo decreto compatibili, nullum deficit prærequisitum immediatum ad disensum; sed solum deficit prærequisitum mediatum, quod solum est vagè prærequisitum ad immediatum. Itaque. Nihil potest, existere sine prærequisito immediato ad ipsum, determinatè prærequisito; bene tamen potest aliquid existere sine prærequisito vagè solum prærequisito. Sic
esse.

effectus æquè potens existere à causa immediata *A*, & à causa *B*, rectè potest existere quin existat causa *A*: & quia auxilium æquè potest existere sub scientia efficacia, ac sub scientia inefficacia, existet auxilium, etsi deficiat scientia inefficacia; cum ergo decretum de auxilio iam possit esse decretum compatibile cum dissensu; iam decretum incompatible cum dissensu; etsi deficiat decretum compatibile cum dissensu, potest existere auxilium: quia decretum compatibile cum dissensu, non est determinatè prærequisitum ad auxilium; sed vagè, vel decretum compatibile, vel incompatible cum dissensu.

16 Obij. 3. Creatura per dissensum, neque potest determinare decretum compatibile, directè, neque indirectè: ergo nullo modo. Prob. antequoad 1. part. De ratione libertatis est, non solum determinari à se, sed non determinari ab alio directè, & positivè: ergo Deus non esset immediatè liber ad extremum, si hoc à nobis determinaretur. *Confirm.* Creatura non determinat strictè, & directè decretum compatibile à posteriori: quia stricta determinatio, & à posteriori, sunt termini repugnantes:

tes: quia determinatio debet esse ratio **2** priori rei determinandæ. Non à comitanti, ut modò suppono, non à priori, seu antecedenter: quia utpotè antecedens connexum cum positione decreti compatibilis, & immediatè antecedens, tolleretur immediatam libertatem ad decretum. Deinde non potest indirectè determinare decretum, quod iam supponitur determinatum pro priori: sicut nulla res potest impedire, quod iam supponitur impeditum. In hac difficultate varia dicunt AA.

17 Herrera, & P. Doct. Vincent. Ramirez dicunt, creaturam per dissensum determinare positivè strictè, directè, & antecedenter decretum compatibile. Izquier. disp. 38. quæst. 1. dicit, creaturam posse adquirere decretum compatibile: quia ponendo dissensum, purificat conditionem, sub qua verum est: si existat auxilium, existet per decretum compatibile, liberè ponendum à Deo; sed creatura non potest determinare decretum compatibile: quia sicut effet cōtra nostram libertatem, quod Deus determinaret ad nostros actus liberos, ita effet contra libertatem Dei, quod creatura determinaret eius decretum. **Unig**
fect.

sect. 12. cap. 3. 5. & 8. latus est, sed ingeniosus in explicanda eiusmodi determinatione. Ex cuius doctrina,

18 Resp. conc. ant. quoad 1. part. dist. quoad 2. Non potest determinare indirectè subiectivè decretum per dissensum, conc. ant. creatura non potest determinare obiectivè, vagè, & paulò plus, quàm logicè, subdist. non potest determinare positivè, non supposito auxilio, conc. ant. supposito auxilio, nego ant. & conseq. Ad prob. dist. ant. De ratione libertatis est, nō determinari ab alio, subiectivè, & immediatè, conc. ant. est, non determinari ab alio, mediatè, obiectivè, paulò plus, quàm logicè, & negativè, nego ant. & conseq. Itaque creatura nequit determinare subiectivè decreta Dei : quia hæc determinatio subiectiva est propria libertatis divinæ ; non, quia determinare subiectivè mediatè aliam libertatem, opponatur *libertati* titulo talis : quia, ut diximus disp. 4. de lib. arb. sect. 2. Deus per decretum dans auxilium sub scientia Media de consensu, sive hoc decretum sit *intrinsecè* connexum, sive *extrinsecè* connexum cum consensu, mediatè determinat nostrum consensum, subiectivè ; verum nihil simile acci-

dit creaturæ, respectu decreti Dei; nec deceret hic modus loquendi. Creatura, supposito, auxilio determinat obiectivè, positivè, indirectè, vagè, & paulò plus-quàm logicè, per dissensum decretum compatibile: quia, *supposito* auxilio, determinat obiectivè scientiam Mediam inefficaciæ, quod complexum ex auxilio, & scientia est connexum cum decreto comparibili; seu creatura, supposito auxilio, ponit dissensum, qui dissensus infert, Deum dedisse auxilium sub scientia de inefficaciæ, adeoque per decretum compatibile. Hæc connexio, quam habet complexum ex auxilio, & scientia inefficaciæ, est directæ in ratione connexionis: quia omnis connexio, in ratione talis, est directæ, non tamen est determinatio directæ: quia non est ratio à priori existendi decretum.

19. Ante collationem auxilij, creatura potest determinare indirectè *negativè* decretum compatibile cum dissensu ad modum, quo auferens duos è tribus calamis, v. gr. A. & B. determinat *negativè*, ut, si alter velit scribere, scribat calamo C: sic creatura *ante collationem auxilij*, potest determinare scientiam Mediam inefficaciæ; sub qua, si Deus velit dare
au-

auxilium, dabit per decretum compatibile cum dissensu: ideòque *negativè* determinat decretum compatibile ante collationem auxilij. *Similiter*. Tàm ante collationem auxilij, quàm post collationem auxilij (distributione accomoda) creatura determinat *vagè*; non *determinatè*, decretum compatibile cum dissensu: quia duplex decretum potest dari compatibile cum dissensu, ut diximus disp. 2. & sæpè. *Aliud* connexum cum dissensu, *aliud* indifferens ad dissensum: creatura solum determinat decretum compatibile, hoc, vel illud ex his; quòd verò detur decretum compatibile cum dissensu connexum cum dissensu, vel decretum compatibile cum dissensu indifferens, unicè pendet ex determinatione Dei.

20 Itaque creatura, dissentiendo, determinat positivè, & directè scientiam inefficaciæ: quia determinare positivè, & directè aliquid, est, esse rationem à priori existentia illius; & dissensus est ratio à priori scientia de dissensu, seu scientia inefficaciæ: quia, ut diximus disp. 9. de sciët. & disp. 11. & 12. Deus ideò cognoscit res, quia sunt. *Similiter*. Creatura per dissensum determinat directè, sed magis mediatè, carentiam decreti con-

nexi cum consensu : quia, determinando directè scientiam Mediam de dissensu, eadem ratione directè impedit scientiam Mediam de consensu, & aufert libertatem habendi decretum connexum cum consensu : ideòque est ratio à priori, existendi carentiam decreti connexi cum consensu ; At verò solùm indirectè determinat decretum compatibile cum dissensu, modo dicto. *Ad Confirm.* Concess. mai. & min. dist. ultimam partem. Non potest, indirectè determinare decretum, quod supponitur determinatum à priori subiectivè, independentè à determinatione creaturæ, & sine posterioritate obiectiva respectu determinationis creaturæ, con. quod supponitur pro priori determinatum ; sed dependentè à determinatione creaturæ, & obiectivè posterius respectu determinationis creaturæ, nego. Et dist. subsump. Nulla res potest impedire, quod supponitur impeditum, si sit independens, & non sit obiectivè posterius re, con. si sit dependens, & obiectivè posterius re, nego : Sicut dissensus supponit subiectivè determinatam scientiam Mediam de dissensu ; sed quia scientia Media de dissensu dependet à dissensu, & est obiectivè posterior dissensu, dis-

sen-

sensus eam determinat: similiter dissensus supponit impeditam scientiam Mediam de efficacia; sed, quia hæc impeditio pendet à dissensu, & est obiectivè posterior dissensu, ideò dissensus impedit scientiam Mediam de efficacia.

21 Insistes. Juxta hanc solutionem, eodem modo poterunt dicere prædeterminantes, quòd prædeterminatus ad consensum, est liber ad dissensum: quia potest acquirere indirectè prædeterminationem ad dissensum: siquidem, ponendo dissensum, ponunt antecedens connexum cum eo, quod Deus posuerit prædeterminationem ad dissensum. Resp. Verum esse, quòd possunt id dicere eodem modo; sed neque hoc dicent: neque dicerent eodem iure. Non dicent hoc: quia, si hoc dicerent, concederent, prædeterminationem esse acquisibilem, & impedibilem à creatura. Non dicerent eodem iure: quia per dissensum potest acquiri, quod remotè præcedit ad dissensum, qualis est scientia Media inefficax, & decretum compatibile cum dissensu; At verò per dissensum nequit acquiri, quod proximè præcedit ad dissensum, qualiter præcedit prædeterminatio,

sive se habeat ex parte actus primi, sive se habeat ex parte actus secundi: quia voluntas pro priori ad dissensum est immediate applicata, & determinata per prædeterminationem.

22 Obij. 4. Decretum compatibile cum dissensu non determinatur à dissensu in signo, in quo est decretum. Sed nec determinatur in signo, in quo est dissensus: ergo nullo modo determinatur à dissensu. Prob. mai. Implicat, decretum determinari à dissensu in eo signo, in quo neque est dissensus, nec fuit ante; sed potius præscinditur à dissensu. Sed dissensus nec est in signo decreti, nec fuit ante; sed potius in signo decreti præscinditur à dissensu: ergo. Probatur iam prima min. Quòd decretum compatibile non determinetur à dissensu in signo dissensus, sic. Implicat, decretum determinari, & acquiri in eo signo, in quo non existit decretum. Sed decretum non est in signo dissensus: ergo. Prob. mai. Decretum determinari, & acquiri, est, existere decretum: ergo. Resp. Dist. mai. Decretum compatibile non determinatur activè, & obiectivè in signo decreti, conc. mai. non determinatur subiectivè, & passivè in signo decreti, nego mai.

mai. Ad prob. Dist. mai. Implicat, decretum determinari activè, & obiectivè à dissensu in eo signo, in quo non est, nec fuit, sed præscinditur à dissensu, conc. mai. non determinatur passivè, & subiectivè, nego mai. & concessa min. nego conseq. Et distincta similiter prima min. Ad prob. dist. mai. Implicat, decretum determinari, & acquiri subiectivè, & passivè in signo, in quo non est decretum, conc. mai. quia, sic determinare decretum, est, existere decretum; implicat decretum determinari activè, & obiectivè in signo, in quo non est decretum, nego mai. & concess. min. nego conseq. sub eisdem terminis.

23. Itaque. Hæc est difficultas generalis prioritatis, & posterioritatis naturæ in diverso genere causæ, quæ prioritas, & posterioritas, communiter conceditur à nostris in scientia Media dissensus, & in dissensu: & clarius in scientia Media de consensu, & in consensu. Scientia Media de consensu, v. gr. est prior subiectivè consensu; sed est posterior obiectivè consensu. Scientia Media de consensu determinatur passivè in signo, in quo est; quia in eo signo existit subiectivè prior consensu; sed determi-

natur obiectivè , & activè in signo consensus : quia consensus in eo signo est obiectivè , & determinativè , & quasi activè , prior scientia : quia in eo signo est ratio à priori, ut extiterit scientia pro suo signo. Similiter hæc difficultas est adhuc generalior in omni prioritate naturæ : quia omnis prioritas naturæ causæ, respectu effectus; & posterioritas naturæ effectus, respectu causæ; cum hæc prioritas, & posterioritas resultet ex his, quæ dantur in diversis signis, habet similem difficultatem. Quia inquiri. In quo signo causat effectum? Non in signo causæ : quia effectus non causatur in signo, in quo non est effectus, & effectus non est in signo causæ; non in signo effectus : quia causa non causat effectum in signo, in quo non existit causa, & causa non existit in signo effectus. Non in signo causalitatis : quia in eo signo, neque existit causa, nec effectus : ergo causa nullo modo causat effectum. Sicut ergo ab his se expediunt Philosophi, distinguendo *causare activè*, & *causare passivè* effectum. Ita similiter in presenti distinguimus *determinare obiectivè*, & *quasi activè*; & *determinare subiectivè*, & *passivè* scientiam, quæ dantur in diversis signis.

Obij,

24 Obij. 5. Si creatura determinat per dissensum decretum compatibile, illud directe determinat. Sed hoc negamus : ergo, Prob. mai. Qui post exclusionem rei *A*, ponit necessitatem disiunctivam, ut existat *A*, vel *B*, directe determinat existentiam *B*. Sed creatura per dissensum determinat scientiam inefficaciæ, quæ est disiunctiva necessitas, ut, vel non existat auxilium, vel existat per decretum compatibile, & hanc necessitatem ponit post exclusionem carentiæ auxilij, hoc est, post existentiam auxilij : ergo creatura directe determinat decretum compatibile. Resp. neg. mai. ad prob. dist. mai. Qui post exclusionem rei *A*, ponit necessitatem disiunctivam, ut existat *A*, vel *B*, determinat existentiam *B*, latè, indirectè, logicè, & quasi negativè, conc. mai. determinat *B*, directe, subdist. si positio necessitatis disiunctivæ sit ratio à priori, existendi rem *B*, & connexa sine interruptione cum re *B*, conc. mai. aliter nego mai. & dist. min. Creatura per dissensum determinat scientiam inefficaciæ, quæ est necessitas disiunctiva, &c. & hæc necessitas disiunctiva est ratio à priori, existendi decretum compatibile cum in-

te

interruptione connexionis cum decreto
compatibili, conc. min. sine interrup-
tione connexa, nego min. & conseq.

25. Itaque, Creatura est per dissen-
sum ratio à priori, existendi scientiam
inefficacis, & ratio connexa cum scien-
tia inefficaci, & scientia Media est ra-
tio à priori, existendi decretum compa-
tibile; sed hic iam interruptitur conne-
xio: quia scientia Media inefficaci est
ratio à priori existendi decretum com-
patibile; media libertate Dei, quæ est,
inconnexa cum decreto, compatibili;
idcircoque creatura non determinat direc-
tè decretum compatibile, eo quod de-
terminet scientiam inefficacis. Comple-
xum ex auxilio, & scientia Media ineffi-
cacis est directè connexum cum de-
creto compatibili; quia, ut diximus, con-
nexio, in ratione connexionis, semper
est directa; at verò hæc connexio, ut ta-
lis, non est ratio à priori existendi de-
cretum compatibile: quia hæc connexio,
ut talis, non est ratio à priori, existendi
decretum compatibile, quod requireba-
tur, ut directè determinaret decretum
compatibile: quia auxilium, quod con-
stituit eam connexionem, ut talem, non
est ratio à priori, existendi decretum
com-

compatibile ; sed potius est effectus decreti compatibilis ; ideòque creatura, supposito auxilio, determinans per dissensum scientiam inefficaciam, determinat connexionem directam cum decreto compatibili ; non verò determinat directè decretum compatibile ; quia nec scientia est connexa sine interruptione, nec hæc connexio, ut talis, ex auxilio, & scientia, est ratio à priori, existendi decretum compatibile.

26. Obj. 5. Non est facilius, aliquid esse acquisitivum sui principij proximi, quàm esse illius acquisitionem, & determinationem. Sed auxilium nequit esse acquisitio decreti compatibilis ; ergo nequit esse acquisitivum illius per dissensum. Resp. Nego mai. loquendo de acquisitione indirecta, modo dicto, vel eam, dist. claritatis gratia. Non est facilius, aliquid esse acquisitivum sui principij proximi determinatè requisiti, quàm esse illius acquisitionem, permitto mai. sui principij, non determinatè ; sed vagè requisiti, nego mai. & conc. min. nego conseq. Itaque. Auxilium potest esse, acquisitivum sui principij proximi non determinatè requisiti, medio dissensu ; quia, sicut potest determinare scientiam

Mc-

Mediam de inefficacia, potest etiam, medio dissensu acquitere, & determinare indirectè, modo dicto, decretum compatibile non determinatè requisitum; at verò non benè percipitur, quomodo auxilium possit esse adquisitio decreti compatibilis: quia auxilium est exercitium decreti compatibilis: quomodo ergo exercitium decreti poterit esse adquisitio decreti: ergo benè percipitur, quòd aliquid possit esse adquisitivum sui principij proximi, non determinatè requisiti, quin possit esse adquisitio talis principij. Si auxilium esset actus meritorius, possemus discurre ex dictis disp. 5. de merito, meritum posse causare meritorie suum principium proximum, etià determinatè requisitum, per illos ordines intentionis, & executionis. At verò, cum nec Deus mereatur, nec auxilium sit meritum, non percipitur, quomodo possit esse adquisitio decreti compatibilis.

27 Obij. 6. Decretum compatibile constituit libertatem ad carentiam consensus: ergo. Prob. ant. Carentia necessitatis simpliciter antecedentis constituit libertatem ad carentiam consensus. Sed decretum compatibile est carentia

rentia necessitatis simpliciter antecedentis : ergo. Prob. min. Carentia *omnis decreti* est necessitas antecedens carentiæ consensus. Sed decretum compatibile est carentia huius carentiæ : quia aliquod decretum est contradictorium carentiæ *omnis decreti* : ergo. Resp. Nego ant. ad prob. Dist. mai. Carentia necessitatis *proximæ* antecedentis constituit libertatem , conc. mai. carentia necessitatis *remotæ* antecedentis , nego mai. ut diximus disp. 5. de actibus humanis , sect. 1. & dist. min. Decretum compatibile est carentia necessitatis *remotæ* antecedentis , conc. min. *proximæ* , nego min. & conseq. Ad prob. dist. mai. Carentia *omnis decreti* est necessitas antecedens *remota* , conc. mai. *proxima* , nego mai. & concess. min. nego conseq. Solutio non indiget explicatione : quia argumentum est aperte fallax : cum eadem forma probetur , decretum connexum cum consensu constituere libertatem ad carentiam consensus.

SECTIO III.

Solvuntur obiectiones , intendentes decretum collativum connexum , ratione connexionis , auferre libertatem.

28

O Bj. 1. Per nos , omne constitutivum potestatis proxime ad consensum est inimpedibile per dissensum. Sed decretum connexum est constitutivum potestatis proxime ad consensum : ergo. Prob. min. Carentia necessitatis simpliciter antecedentis ad carentiam consensus est constitutivum potestatis proxime ad consensum. Sed decretum connexum est carentia necessitatis simpliciter antecedentis ad carentiam consensus : ergo. Prob. min. Carentia omnis decreti est necessitas antecedens carentie consensus. Sed decretum connexum cum consensu est carentia omnis decreti : ergo. Prob. min. Quia , dare aliquod decretum , est contradictorium carentie omnis decreti. Solutio est immediate data : quia , ut diximus disp. 5. de actibus humanis. Carentia necessitatis antecedentis proxime , est , quæ con-

si-

stítuit libertatem : quia hæc est, quæ formaliter aufert impedimentum proximum, & determinationem proximam ad unum extremum ; non verò carentia necessitatis antecedentis remotæ, qualis est quodvis decretum collativum, sive connexum, sive inconnexum, propter rationem datam.

29. Obij. 2. Quod se habet ex parte hypothesis scientiæ conditionatæ, affirmantis consensum, constituit potestatem proximam ad consensum. Sed decretum connexum collativum se habet ex parte hypothesis scientiæ conditionatæ, affirmantis consensum: ergo : Prob. min. Id, à quo consensus dependet conditionatè in statu conditionato, se habet ex parte hypothesis scientiæ conditionatæ, affirmantis consensum. Sed consensus dependet conditionatè in statu conditionato à decreto connexo: ergo. Prob. min.. Id, à quo dependet absolutè consensus in statu absoluto, est, à quo dependet conditionatè in statu conditionato. Sed dato decreto connexo, ab illa dependet absolutè consensus in statu absoluto : ergo ab illa dependet conditionatè, in statu conditionato. Resp. Dist. mai. Quod se habet ex parte hypothe-

sis

lis scientiæ conditionatæ contingentis, affirmantis consensum, constituit potestatem proximam ad consensum, conc. mai. quod se habet ex parte hypothesis scientiæ conditionatæ necessariae, nego mai. & dist. min. Decretum connexum se habet ex parte hypothesis scientiæ conditionatæ necessariae, conc. min. scientiæ conditionatæ contingentis, nego min. & conseq. Ad prob. conces. mai. claritatis gratia, vel ea distincta. Id, à quo dependet absolute consensus in statu absoluto, dependet conditionatè in statu conditionato, sub conditione necessaria, vel contingenti, conc. mai. solum sub conditione contingenti, nego mai. & conces. min. dist. conseq. Consensus dependet à decreto conditionatè in statu conditionato, sub conditione necessaria, con. conseq. In statu conditionato, sub conditione contingenti, nego conseq. Itaque hypothesis scientiæ conditionatæ contingentis, affirmantis consensum, seu scientiæ Mediæ, est libertas indifferens ad consensum, & dissensum, & ab hac libertate dependet conditionatè consensus in statu conditionato, conditionatè contingenti: quia verum est contingenter, quòd, si existat libertas, existet consensus.

De

Decretum connexum cum consensu est hypothesis scientiæ conditionatæ necessariæ ; affirmantis consensum : quia hæc veritas est necessaria : *si existat decretum connexum cum consensu , existet consensus* : ideòque consensus dependet à decreto connexo ; conditionatè in statu conditionato, *conditionatè necessario*, & consequenter, non constituit libertatem , sub qua contingenter conditionatè existet consensus.

30. Obij. 3. Auxilium, ut influxivum in consensum , constituit potestatem proximam ad consensum. Sed, dum auxilium datur per decretum connexum, *ut influxivum* in consensum, includit decretum connexum : ergo decretum connexum constituit potestatem proximam. Prob. mai. Auxilium , ut influxivum in consensum , est auxilium , ut actualiter dependens à decreto ; quia est auxilium, ut existens extra suas causas : Sed auxilium, ut existens extra suas causas, actualiter dependet à decreto : ergo auxilium, ut influxivum in consensum, involvit decretum, à quo dependet. Resp. dist. mai. Auxilium , ut intrinsecè influxivum in consensum , constituit potestatem proximam, conc. *mai. auxilium*, ut extrinsecè

P

cè

cè influxivum, nego mai. & dist. min. Auxilium, ut extrinsecè influxivum, involvit decretum, conc. min., ut intrinsecè influxivum, nego min. & conseq. Ad prob. dist. mai. Auxilium, ut extrinsecè influxivum, est auxilium, ut actualiter dependens à decreto, conced. maior. auxilium, ut intrinsecè influxivum, nego mai. & concess. min. nego conseq. Itaque auxilium, ut extrinsecè influxivum in consensum, involvit omnes causas proximas auxilij, quæ sunt causæ remotæ consensus; sed non constituit potestatem proximam ad consensum auxilium, ut sic extrinsecè influxivum: alias, omnes causæ remotæ consensus essent causæ proximæ consensus; solum constituit potestatem proximam ad consensum auxilium, ut intrinsecè influxivum, seu libertas secundum sua prædicata intrinseca, & in his prædicatis non involvitur decretum, neque connexum, neque inconnexum; sed solum necessitas procedendi ab hoc, vel illo decreto: sicut ab hac, vel illa scientia Media.

35 Obij. 4. Si voluntas posset acquirere carentiam decreti connexi, hæc carentia decreti connexi, esset libera voluntati. Sed non est libera voluntati: er-

ergo non potest eam acquirere. Prob. min.
 Si carentia decreti esset libera voluntati;
 ex istentia decreti esset libera voluntati.
 Sed existentia decreti non est libera vo-
 luntati : ergo. Prob. mai. Voluntati
 non esset libera carentia amoris , si non
 posset ponere amorem; ergo carentia de-
 creti non est libera voluntati, si voluntas
 non posset ponere decretum. Resp. Dist.
 mai. Hæc carentia decreti esset media-
 tē libera voluntati, conc. mai. esset imme-
 diatē libera voluntati, nego mai. & nego
 min. dicto sensu. Ad prob. dist. mai. Si
 carentia decreti esset immediatē libera
 voluntati, decretum esset liberum volun-
 tati , conc. mai. Si carentia decreti esset
 mediātē libera voluntati, decretum esset
 liberum voluntati, nego mai. & conces.
 min. nego consequ. Ad prob. concess. ant.
 quia loquitur de actu , nobis immedia-
 tē libero , nego consequ. Itaque libertas
 immediata ad carentiam decreti, seu ad
 carentiam rei, est libertas ad rem : quia
 libertas immediata ad carentiam decre-
 ti, seu ad carentiam rei , est indifferentia
 proxima ponendi rem, & oppositum rei;
 determinandi rem, & oppositum rei:
 ideòque libertas immediata ad unum
 contradictorium, est libertas ad aliud; at

Verò non ita accidit in libertate mediatà, & remota : quia rectè potest quis mediatè liberè determinare unum, quin possit determinare oppositum. Sic. Si duo applicent ignem, ad comburendam domum, quivis potest, determinare combustionem ; & non quivis potest, determinare carentiam combustionis. Sic etiam, quando duo portant lapidem, quivis potest, impedire, portari ab utroque ; & non quivis potest, determinare, portari ab utroque. Et ratio horum est : quia, posse, mediatè impedire decretum, v. gr. & quamvis aliam rem, est, posse, ponere antecedens connexum cum impeditione decreti : & potest contingere, quòd possit quis, ponere antecedens connexum cum impeditione ; & non possit ponere antecedens connexum cum existentia decreti. *Similiter.* Posse, mediatè liberè determinare carentiam decreti, est, posse, determinare antecedens connexum cum carentia decreti dicti, quale est dissensus : & potest contingere, quòd possit quis, determinare antecedens connexum cum carentia decreti connexi, quale est dissensus ; quin possit determinare antecedens connexum cum existentia decreti.

32 De hac potentia mediata, & remote libera late egimus disp. 2. de lib. arb. sect. 8. à num. 104. ubi distinximus triplicem potentiam remote mediata liberam, aliam *positivam*, & *negativam*, quæ potest, mediata determinare rem, & potest, mediata eam impedire: Sic Petrus potest, determinare scientiam de consensu, & potest, eam impedire. Aliam *positivam*, quæ potest, determinare rem, & nequit, eam impedire. Sic, quando plures concurrunt, ad comburendam domum, quivis potest, determinare combustionem; sed non quivis potest, impedire combustionem. Aliam *negativam*, quæ potest, impedire rem; sed nequit, eam determinare: sic possum, impedire tuum ingressum in domum, claudendo ostium; Sed non possum determinare, quod ingrediaris. Vide ibide his, & similibus, late.

33 Insistes. Voluntas, dum consentit libere, non impedit decretum connexum cum consensu. Sed decretum non impediri, est, decretum existere: ergo liberè facit, existere decretum connexum cum consensu. Resp. dist. mai. Voluntas, dum consentit liberè, non impedit decretum connexum libertate mediata, conc. mai. libertate immediata, nego mai. &

dist.min. Decretum non impediri libertate immediata, est, decretum existere, conc.min. libertate mediata, nego min, & nego conseq. Itaque. Loquendo de libertate immediata, idem est, non impediri exercitium immediatè liberum, ac existere: quia idem est, non existere eius carentiam, ac ipsum existere; at verò non est idem, non impediri libertate mediata, ac existere: quia, non impediri libertate mediata, est, libertatem mediatam non ponere impedimentum; & potest contingere, quòd libertas mediata non ponat impedimentum; & quòd ponat impedimentum libertas immediata, ponendo eius carentiam, & tunc non existet.

34. Obj. 5. Eatenus voluntas posset impedire per dissensum decretum connexum cum consensu, quatenus posset per dissensum impedire scientiam efficaciam, impediendo consensum absolutum. Sed ex eo, quòd posset impedire consensum absolutum, nõ sequitur, quòd possit impedire scientiam. Mediam efficaciam: ergo neque quòd possit impedire decretum. Prob.min. Quia scientia efficaciam non dependet à consensu absoluto; siquidem potest existere sine illo.

2. Quia

2. Quia consensus absolutus determinat scientiam visionis ; non verò scientiam Mediam , siquidem determinat scientiam perfectissimam , quam potest : & cum possit determinare scientiam , quæ non maneat suspensa circa existentiam obiecti , non determinabit scientiam , quæ maneat suspensa. *Confirm.* Consensus , ut absolutus , propter hanc rationem non determinat cognitionem de eius possibilitate , præscindentem ab existentia : ergo neque cognitionem futuritionis conditionatæ , præscidentis ab existentia absoluta. 1. Essentia divina potens in primo signo determinare scientiam intuitivam affirmantem existentiam , non potest , iuxta communem sententiam , determinare scientiam quidditativam divinam , præscindentem ab existentia.

35 Resp. Dist. mai. Quatenus , posito auxilio , potest , impedire consensum absolutum , conc. mai. non posito auxilio ; nego mai. & nego min. Ad prob. dist. ant. Scientia efficacia non pender à consensu absoluto , non posito auxilio , conc. ant. posito auxilio , nego ant. & conseq. quia , ut diximus disp. 12. de scient. sect. 4. scientia Media pender à

consensu absoluto, posito auxilio : quia pro eo casu nequit existere sine consensu absoluto ; cum , dato auxilio , ex ipso, & scientia Media resultet antecedens connexum cum consensu absoluto , ut diximus disp. 4. de scient. sect. 4. *Ad 2.* Dist. ant. Consensus absolutus determinat scientiam visionis pro signo existentia absolute , conc. ant. pro signo existentia conditionata , nego : quia pro signo existentia conditionata nequit determinare , nisi scientiam præscindentem ab existentia , & suspensivam , ut diximus disp. 12. de scient. sect. 4. & disput. 11. sect. 3. Etsi Iunio sect. 12. cap. 3. dicat, consensum, ut absolutum, immediate determinare scientiam visionis, mediate scientiam Mediam , & alij aliter sequantur. *Ad confirm.* Conc. ant. & conseq. quod non est contra nos : quia, ut diximus loco citato , consensus , *ut absolutus* , solum determinat scientiam visionis ; consensus re vera absolutus, *ut existens* conditionate, determinat scientiam Mediam. *Ad 2.* Concel. ant. nego conseq. Disparitas est : quia, ut diximus disp. 1. de scient. Nullum est signum essentia divina , quod non sit signum existentia absolute : quia eius essentia,

non

non solum physica, sed metaphysica, est ens à se : ideoque nullum est signum, in quo non possit determinare scientiam intuitivam de existentia ; At verò in consensu absoluto, contingenter existentis datur signum, quod non sit signum existentiae absolutae ; sed solum existentiae conditionatae, in quo solum potest determinare scientiam suspensivam circa existentiam absolutam.

SECTIO IV.

Aliae obiectiões solvuntur.

36 **O**BJ. 1. Si Deus posset dare auxilium per decretum connexum cum consensu, posset simul habere hoc decretum : *Nolo dare auxilium per decretum compatibile cum dissensu, sive tale decretum sit indifferens, sive connexum cum dissensu.* Hoc videtur verum : quia cum decreto connexo cum consensu, & cum libertate ad illud, possunt coexistere cetera omnis decreti compatibilis cum dissensu, indifferentis, & connexi cum dissensu. Nunc sic. In tali casu voluntas non esset libera. Sed hæc nolitio solum pugnat cum decreto com-

compatibili : ergo ex eo præcisè , quòd non detur decretum compatibile , non datur libertas. Min. videtur vera : quia hæc nolitio nec pugnat cum voluntate , nec cum cognitione alliciente , & retrahente , nec cum decreto applicativo Omnipotentia. Prob. mai. Hæc nolitio est inimpedibilis à voluntate creata. Aliàs est connexa cum consensu , vel , saltem , est connexa cum carentia dissensus : ergo. Prob. ant. Decretum , quod nec requirit scientiam efficacia , nec scientiam inefficacia , sed potest existere cum quavis ex his , nequit impediri à creatura. Sed eiusmodi est hæc nolitio : ergo. Prob. mai. Quia voluntas solum potest , impedire decreta Dei , quatenus potest , impedire libertatem ad illa : & voluntas nequit , impedire simul scientiam Mediam de efficacia , & de inefficacia : nec scientiam simplicis intelligentia , qua regulatur hoc decretum.

37 Hoc argumentum sibi proponit Iunio , iure commendat , & solvit. Ex cuius doctrina. Resp. negando assumptum : quia Deus non potest , nolle , nisi prudenter : & consequenter , non potest , nolle liberè , nisi id , quod liberè , potest , velle. Sed quando habet decretum

tum connexum cum consensu, non potest, liberè velle decretum connexum cum dissensu: ergo non potest, nolle, habere decretum compatibile connexum cum dissensu. Prob. min. Quando non habet scientiam inefficaciæ, non potest, velle, dare auxilium per decretum connexum cum dissensu. Sed quando habet decretum collativum auxilij connexum cum consensu, non habet scientiam inefficaciæ sub auxilio: ergo, *Confirm.* (Quidquid sit de complacentia) Deus nequit, velle quod est metaphysicè necessarium: neque nolle quod est metaphysicè impossibile. Sed in casu decreti connexi cum consensu, in quo deficit scientia inefficaciæ sub auxilio, est antecedenter necessaria carentia decreti compatibilis cum dissensu, *connexi* cum dissensu: & est antecedenter metaphysicè impossibilis existentia decreti compatibilis cum dissensu, *connexi* cum dissensu: ergo neque potest, serio velle carentiam talis decreti, neque serio nolle tale decretum. Prob. min. Quando non datur libertas ad aliquod decretum, est antecedenter necessaria carentia talis decreti, & antecedenter impossibilis existentia talis decreti. Sed in tali casu
non

non datur libertas ad tale decretum: et
 ergo. Prob. min. Libertas ad decretum
 collativum auxilij, connexum cum dis-
 sensu, essentialiter constituitur scientia
 Media inefficacie sub auxilio. Sed quan-
 do datur decretum collativum conne-
 xum cum consensu, non datur scientia
 Media inefficacie sub auxilio: ergo.

38. Inq. Iste: Deus simul cum de-
 creto collativo connexo cum consensu, po-
 test, dare, & velle dare auxilium per de-
 cretum compatibile cum dissensu; & po-
 test, non dare, & nolle dare auxilium per
 decretum compatibile cum dissensu
 quia liber est ad hoc. Nunc sic, Hæc no-
 litio est connexa cum carentia dissensus.
 Sed creatura nequit, impedire hanc no-
 litionem: ergo hæc nolitio tollit liberta-
 tem. Prob. min. Creatura nequit, im-
 pedire hanc nolitionem, nisi quatenus
 impediatur potestatem proximam neces-
 sariam ad illam. Sed hæc nequit, impe-
 dire: ergo. Prob. min. Hæc potestas
 proxima ad dictam nolitionem sufficien-
 ter constituitur per scientiam efficaciam,
 & similiter per scientiam inefficaciam.
 Sed creatura nequit, impedire utramque
 scientiam: ergo.

39. Resp. Dist. assumptum. Po-
 test

test, *nolle* dare auxilium per decretum compatibile cum dissensu, quod sit indifferens, conc. quia habet libertatem ad illud; potest *nolle* dare auxilium per decretum compatibile cum dissensu, quod sit connexum cum dissensu, nego: quia, ex immediate dictis, non habet libertatem ad illud. Ad argum. Dist. mai. Nolitio, dandi auxilium per decretum compatibile indifferens, est connexa cum carentia dissensus, nego mai. Nolitio, dandi auxilium, sive per decretum compatibile indifferens, sive per decretum compatibile connexum cum dissensu, nego suppositum, & concess. min. de nolitio, dandi auxilium per decretum compatibile indifferens, propter rationem argumenti, nego consequ. Itaque, ut diximus, Deus nequit, habere decretum, quo *nolit*, dare auxilium per decretum compatibile, sive indifferens, sive connexum cum dissensu, quando darur decretum collativum, connexum cum consensu; potest tamen *nolle* in eo casu dare auxilium per decretum compatibile indifferens; verum hæc *nolitio* ex se sola, non est connexa cum carentia dissensus: quia hæc *nolitio*, ex se sola, permittit, dari auxilium per decretum connexum cum dis-

sen-

sensu , & tunc daretur dissensus. Vnde quod tunc connectitur cum carentia dissensus, est complexum ex *nolitione* , dandi auxilium per decretum compatibile indifferens, & ex decreto connexo cum consensu: & cum creatura possit, impedire decretum conexum cum consensu, etsi non possit, impedire eam nolitionem; potest, impedire connexionem cum carentia dissensus : & consequenter habet libertatem ad consensum. Ad modum, quo. Complexum ex scientia Media efficaciz, & auxilio, est connexum cum carentia dissensus : &, quia creatura potest impedire scientiam Mediam efficaciz, licet non possit, impedire auxilium, potest impedire connexionem cum carentia dissensus: & ideo habet libertatem ad consensum.

40 Insistes. Simul cum decreto connexo cum consensu collativo auxiliij, potest dari hæc veritas obiectiva : *Non dabo auxilium per decretum compatibile, si ve indifferens, si ve connexum cum dissensu; seu hæc: Per nullum decretum compatibile dabo auxilium:* quia dum unice datur auxilium per decretum collativum connexum cum consensu, id accidit, & id potest accidere. *Nunc sic.*

Hæc

Hæc veritas obiectiva est connexa cum carentia dissensus, & inevitabilis à creatura, quæ parte dicit, *Non dabo auxilium per decretum compatibile indifferens*, ut fatemur. Sed etiam est inimpedibilis, quæ parte dicit, *Non dabo auxilium per decretum compatibile cum dissensu, connexum cum dissensu*: ergo decretum collativum connexum cum consensu, simul cum hac veritate obiectiva, quæ solum affert carentiam decreti compatibilis, tollit libertatem. Prob. min. Creatura nequit, impedire veritatem obiectivam, quæ stare potest, stante scientia Media efficaciz, & stante scientia Media inefficaciz. Sed hæc veritas obiectiva stare potest, stante scientia Media efficaciz: quia tunc, potest, non dari auxilium per decretum compatibile cum dissensu; & stare potest, stante scientia Media inefficaciz: quia stante scientia Media inefficaciz potest, non dari auxilium: ergo hæc veritas obiectiva est inimpedibilis à creatura.

41 De hoc, & similibus argumentis, satis diximus disp. 13. de scient. sect. 3. & aliqua disp. 2. de lib. arb. sect. 2. Ex doctrina ibi data. Resp. esse possibile, dari eam veritatem obiectivam, simul

mul cum decreto collativo connexo cum consensu. Ad argum. Nego mai. quoad 2. part. vagè loquendo. Et similiter nego min. vagè loquendo : quia creatura, dato auxilio, potest, impedire hanc veritatem obiectivam. Non dabo auxilium per decretum compatibile cū dissensu, sive indifferens, sive connexum cum dissensu : quia creatura, dato auxilio, potest, ponere dissensum, & ponendo dissensum, infert, auxilium datum esse per decretum compatibile cum dissensu, vel indifferens, vel connexum cum dissensu. Ad modum, quo, propter eandem rationem diximus disp. 13. de scient. sect. 2. & 3. Creaturam, dato auxilio, posse, impedire hanc veritatem: *Non dabo auxilium, si sit inefficax.* Vide ibi latè.

42 Insistes : Veritas obiectiva involvens exercitium liberum Dei, quæ, per se, non pendet à libertate creata; v. gr. hæc: *Non dabo auxilium, si sit inefficax*, potest, pendere, pro casu auxilij: ergo exercitium liberum Dei, quod, per se, non pendet à libertate creata, potest, pendere à libertate creata pro casu auxilij : & consequenter, erit possibile decretum præscindens. 2. Si creatura potest,

test, impedire hanc veritatem: *Non dabo auxilium, si sit inefficax*, poterit, impedire hoc decretum: *Non dabo auxilium inefficax*. Sed nequit, impedire hoc decretum: quia hoc decretum, ex se, non est regulatum scientia Media: ergo. Prob. mai. Creatura, impediendo primam veritatem, impedit veritatem continentem decretum *non collaturum auxilium inefficax*: ergo potest, impedire hoc decretum: *Non dabo auxilium inefficax*.

43 Resp. Concedente. nego consequ. Disparitas est: quia ea veritas continens decretum liberum Dei (ex se indifferens, ut habeatur sub scientia efficacia, vel inefficacia) quæ non pendet absolute à libertate creatæ, potest pendere à libertate creatæ, dato auxilio, seu pro casu auxilij, ut diximus disp. 13. de scient. sect. 3. & tunc creatura non impedit eam veritatē, qua parte includit tale decretum liberum Dei, sed, qua parte includit conditionem *inefficacia*: quia creatura, supposita carentia conditionis, id est, supposito *auxilio iam collato*, potest ponere conditionē inefficacia: quia, ut diximus disp. 13. de scient. sect. 3. dupliciter potest impediri veritas condicionalis, vel impediendo conditionatum,

posita conditione, vel posita carentia conditionati, seu, impedito conditionato, ponendo conditionem; at verò decreta Dei solum possunt, pēdere à creatura, quatenus ab ea pendeat libertas ad tale decretum: Unde, si semel non pendet libertas ad tale decretum à creatura, seu, si tale decretum non pendet in concipi, chymera est, quòd pendeat in exequi à creatura, seu, quòd pendeat pro casu auxiliij.

44 Ad 2. Dist. mai. Potest, impedire hoc decretum, si reguletur scientia Media, conc. mai. si non reguletur scientia Media, nego mai. & dist. min. Si nō reguletur scientia Media, conc. min. si reguletur scientia Media, nego min. & nego conseq. Si autem roges: an hoc decretum re vera pendeat à scientia Media? Resp. re vera pendere: quia Deus omnia sua decreta habet post scientiam Mediam: cum intellectus divinus non dormitet, & actus conditionati intellectus precedant actus liberos voluntatis: ideoque non poterat Deus, habere prudenter hoc decretum: *Non dabo auxilium inefficax*, quin haberet scientiam inefficaciam alicuius auxiliij: alias fultè decerneret, non daret, quod, non poterat,

da-

dato: & cùm creatura possit, videri, omnibus auxilijs consensura, ut diximus disp. 3. de lib. arb. potest impedire omnem scientiam de inefficacia, & consequenter, libertatem necessariam ad hoc decretum, quæ necessario constituitur per scientiam inefficiæ alicuius auxiliij. Ad prob. maioris. Dist. ant. Impedit veritatem continentem decretum: non collaturum, qua parte includit inefficiam, conc. ant. quia parte hæc veritas includit decretum Dei, nego ant. & dist. conseq. eodem modo. Itaque creatura, dato auxilio, potest, ponere conditionem inefficiæ inclusam in hac veritate, quia, dato auxilio, impeditur hæc veritas; at verò creatura nequit, impedire hanc veritatem, quatenus includit decretum Dei, nisi possit, impedire libertatem, ad habendum tale decretum, seu, nisi tale decretum reguletur scientia Media.

45 De his, & similibus, vide plura disp. 13. de scient. sect. 3. ubi egimus de decretis concernentibus cum scientijs medijs reflexis. Et disp. 2. de liber. arb. sect. 2. Ex qua doctrina hoc decretum: *Dò auxilium, quia est efficax, & non darem, si esset inefficax*, possibile est,

& impedibile à creatura: quia supponit scientiam Mediam inefficaciam. Similiter hoc: *Non darem auxilium, si esset inefficax*, est possibile, & impedibile à creatura propter eandem rationem. Similiter hoc: *Nolo dare auxilium, quod video inefficax, neque darem, si esset efficax*, est possibile, & impedibile à creatura: quia supponit scientiam Mediam inefficaciam. Vide Iunio sect. 11. cap. 8. 9. 10.

SECTIO V.

Alia obiectiones.

46

O Bij. 1. Per decretum connexum collativum auxilij vult Deus, consensum pro nostro arbitrio fieri, vel non fieri. Sed consensum non fieri, est, decretum frustrari, vel impediri: ergo per hoc decretum Deus vult vagè frustrationem, vel impeditionem huius decreti. 2. Si hoc decretum possit, impediri per dissensum, hoc decretum esset posterius consensu. Sed aliàs est prius consensu: ergo esset prius, & posterius. 3. Sicut se habet decretum cum consensu ad consensum, ita se habet carentia decreti ad carentiam

Consensus. Sed decretum connexum cum consensu est inseparabile à consensu; ergo carentia decreti connexi erit inseparabilis à carentia consensus. Mai. prob. ex Arist. 2. physic. cap. 3. *Quando existentia est causa existentie, carentia est causa carentie.*

47 Resp. Dist. mai. Per decretum connexum collativum vult Deus, consensum fieri, vel non fieri, ita, ut solum fieri consensus sit extremum volitum, conc. mai. ita, ut utrumque sit extremum volitum, nego mai. & concel. min. nego conseq. Ad 2. concel. mai. & min. dist. conseq. esset prius, & posterius in diverso genere, conc. conseq. in eodem genere, nego conseq. quia decretum est prius subiective consensu, & est posterius obiective, sicut scientia Media efficacia est prior subiective consensu, & posterior obiective, ut diximus disp. 12. de scient. Sicut etiam inter finem, & media datur mutua prioritas in diverso genere causæ. Ad 3. dist. mai. Sicut se habet decretum ad consensum, ita se habet carentia decreti, determinatè requisiti ad consensum, ad carentiam consensus, permitto mai. carentia decreti non determinatè requisiti ad consensum, nego mai. &

Q3.

conce

conc. min. nego conseq. Ad. prob. dista. Quando existentia est causa existentiae, carentia causae, determinatè requisitae ad existentiam, est causa carentiae, permittit; non determinatè requisitae, nego: quia si effectus possit existere per duas causas, ex eo, quod detur carentia unius causae, non sequitur, quod detur carentia effectus: & consensus potest dari per decretum connexum, & per decretum compatibile: unde ex eo, quod detur carentia decreti connexi, non sequitur, quod detur carentia consensus.

48. Obij. 2. Quod, supposito auxilio, nequit, non esse; nequit, impediri à voluntate per auxilium. Sed, supposito auxilio collato per decretum connexum cum consensu, nequit, non esse decretum connexum cum consensu: ergo nequit, impediri à voluntate per auxilium. 2. Ut diximus disp. 5. de lib. arb. sect. 1. ex operatione sub una libertate non infertur metaphysice similis operatio sub simili libertate; & multò minus, sub dissimili libertate: sed, dissentiente creatura, daretur in Deo dissimilis libertas, ad dandum auxilium: ergo ex dissensu creaturae non infertur collatio

rio auxiliij. 3. Si una libertas potest determinare indirecte exercitia alterius libertatis, v. gr. libertas creata exercitia libertatis **De**: una libertas creata poterit determinare indirecte, & argutive, exercitia alterius libertatis creatæ. Sed hoc ipso non erit possibilis creatura rebellis: quia ex consensu sub infinitis libertaribus, poterit, argui dissensus sub alijs infinitis: ergo.

49 **Resp.** concess. mai. nego min. vel dist. min. Supposito auxilio collato per decretum connexum, nequit non esse decretum connexum, in sensu composito collationis per eiusmodi decretum, conc. min. in sensu diviso factibili & voluntate per auxilium, & nego min. & conseq. quia voluntas posito auxilio, potest, dissentire, & per dissensum impedire directe decretum connexum cum consensu; & determinare indirecte decretum compatibile, ut diximus sect. 3. **Ad** 2. dist. mai. Ex sola operatione sub una libertate non inferitur similis operatio, sub simili, nec dissimili libertate, conc. mai. ex operatione, non sola, nego mai. & concess. min. nego conseq. Quia, dato dissensu, non datur solus dissensus, sed auxilium, seu libertas, sub quo datur; & ex

disensu, & auxilio rectè inferitur, Deum dedisse auxilium. *Vel si velis.* Resp. aliter, dist. mai. Ex operatione sub una libertate non inferitur operatio sub simili, nec dissimili libertate, si operatio sub una libertate non supponat essentialiter similem operationem sub dissimili libertate, conc. mai. si supponat essentialiter similem operationem sub dissimili libertate, nego mai. & concel. min. nego conseq. Quia dissensus essentialiter supponit, Deum dedisse potestatem ad illum: ideò, quæ ex dissensu rectè inferitur, Deum sub dissimili libertate dedisse auxilium. *Ad 3.* dist. mai. Si libertas creata potest, determinare indirectè exercitia libertatis Dei; libertas creata posset, determinare indirectè exercitia alterius libertatis creatae, *attento præcisè prædicato libertatis*, ad merendum, & demerendum, conc. mai. *attentis alijs prædicatis*, quæ de facto dantur in libertate creata, nego mai. & dist. min. non erit possibilis creatura rebellis, *attento præcisè prædicato libertatis*, ad merendum, & demerendum, conc. min. *attentis alijs prædicatis*, nego min. & conseq.

50 Itaque. Cum intenderent Thomistæ, ex indifferentia auxiliorum, & scien-

scientia Media, sequi, esse possibilem creaturam rebellem, & hoc haberent, ut maximum absurdum, duo diximus disp. 3. de lib. arb. sect. 4. 1. ex indifferentia auxiliorum, seu ex præciso capite indifferentiæ, ad merendum, & demerendum, non sequi possibilitatem creaturæ rebellis: quia rectè stat indifferentia ad merendum, & demerendum sub hoc auxilio cum necessitate vaga, merendi, & consentiendi sub infinitis auxilijs. Diximus.

2. Non esse absurdum possibilitatem creaturæ rebellis, imò diximus, possibilitatem creaturæ rebellis sequi ex dominio Dei, & ex alijs prædicatis, quæ realiter habet libertas creata, quæ prædicata distinguuntur per rationem ab hoc prædicato, sumpto per rationem *indifferentia ad merendum, & demerendum*: quia libertas creata realiter habet maiorem independentiam, quam possumus dare, ab exercitijs aliarum libertatum: quia hæc independentia videtur, sequi ex textibus, unde constat, dari in nobis libertatem: & possumus, dare libertati creatæ talem independentiam ab exercitijs aliarum libertatum, ut ex dissensu sub una libertate non, inferatur vagè consensus sub alijs infinitis libertatibus: ideoque hæc indepen-

pendentia danda est ; at verò non datur hæc omnimoda independētia inter exercitia libertatis creata, & exercitia libertatis divinę ; sed potius datur magna dependentia , alias non daretur libertas creata: ideòque de ratione libertatis divinę est, quòd in suis exercitijs pendeat ab exercitijs libertatis creata: quæ dependentia; etsi, primo aspectu, sonet imperfectionem ; re verò, dicit maximam perfectionem, & dominium, ut ibi vidimus : sicut dependentia connexionis, quam dicit omnipotentia à possibilibus, primo aspectu, sonat imperfectionem; sed, ut diximus disp. 2. de scient. est maxima perfectio.

51 Obij. 3. Nequit salvari libertas, nisi sit modo indifferenti, & componibili cum utroque extremo. Sed, si auxilium unicè detur per decretum connexionum cum consensu, libertas non est modo indifferenti, & componibili cum utroque extremo : ergo. Prob. min. Dato dicto decreto, libertas solum est modo componibili cum consensu : ergo. 2. Dato auxilio, unicè, per decretum connexionum cum consensu, voluntas nequit impedire decretum, nec ponere dissensum: ergo non est libera. Prob. ant. Voluntas

tas solum potest, operari modo, quo est. Sed, dato auxilio, unice, per decretum connexum cum consensu, est modo incomponibili cum dissensu: ergo non potest ponere dissensum. Quomodo enim poterit ponere dissensum, ut operans modo inconponibili cum dissensu.

52 Resp. Dist. mai. Nequit, salvari libertas, nisi sit modo indifferenti ex parte actus primi proximi, & attentis intrinsicis libertatis, conc. mai. nisi sit modo indifferenti ex parte actus primi remoti, & attentis extrinsicis libertatis nego mai. & dist. min. Dato auxilio per decretum connexum, libertas non est modo indifferenti, attentis extrinsicis libertatis, & quæ sunt in signo remoto, conc. min. attentis intrinsicis libertatis, & quæ sunt in actu primo proximo, nego min. & conseq. quia etiam ex scientia Media de consensu, & ex auxilio, resultat antecedens connexum cum consensu: & quia scientia Media est in signo remoto, & extrinseca auxilio, actus primus, & libertas secundum intrinsicam, est modo indifferenti ad utrumque, & sufficienti ad libertatem. Ad 2. nego ant. Ad prob. dist. mai. Voluntas solum potest operari modo, quo est ex parte actus primi pro-

proximi, & secundum intrinseca actus primi proximi, conc. mai. modo, quo est ex parte actus primi remoti, & secundum extrinseca actus primi proximi, nego mai. & dist. min. Est modo in componibili cum dissensu, attentis, quæ dantur ex parte actus primi remoti, & extrinsecis actui primo proximo, conc. min. attentis, quæ dantur ex parte actus primi proximi, & quæ sunt intrinseca actui primo proximo, nego min. & conseq. Quia hac ratione, ut sæpè diximus, potest impedire scientiam Mediam de consensu, quæ, simul cum auxilio, constituit antecedens connexum cum consensu, quia scientia Media est extrinseca libertati, & est in signo remoto ad consensum.

§ 3. Obij. 4. Ex Thyrsotom. 2. disput. 12. à sect. 2. Creatura non potest determinare decretum compatibile. Prob. 1. Creatura nihil potest circa decretum, nisi quatenus potest circa scientiam Mediam. Sed scientia Media de dissensu non est necessitas discernendi auxilium & decretum compatibile: ergo nequit determinare decretum. 2. Creatura nequit, determinare Deum, ad aliquid discernendum, nisi in vi alicuius dispositionis divinæ, libere amata à Deo.

& ut amata à Deo : quomodo enim creatura determinabit voluntatem divi-
 nam, nisi ex facultate liberè data à Deo,
 atque adeò ex suppositione liberè ama-
 ta à Deo. Sed in casu præsentì non da-
 tur dispositio, quæ, ut volita à Deo, pos-
 sit, determinare Deum ad decretum
 compatibile: quia solùm datur supposi-
 tio auxilij, quæ, ut volita per decretum
 incomponibile cum dissensu, nequit, de-
 terminare Deum, ad decretum compo-
 nibile cum dissensu : ergo creatura ne-
 quit, determinare decretum compati-
 le. Ex hoc infert, creaturam non posse,
 impedire decretum connexum : aliàs,
 cum non posset adquirere decretum com-
 patibile, posset, facere, auxilium existe-
 re sine ullo decreto.

54 Resp. negando assumptum, lo-
 quendo de determinatione directà va-
 ga, & paulò plus, quàm logica, ut dixi-
 mus sect. 3. Ad prob. concess. mai. dist.
 min. Scientia Media inefficaciæ non est,
 se sola, connexa cum decreto compati-
 bili, conc. min. scientia Media ineffica-
 ciæ, simul cum auxilio, vel supposito
 auxilio, nego min. & conseq. Solutio
 constat ex dictis. Ad 2. nego mai. quoad
 2. part. quatenus dicit, ly ut amata: quia

Verum est, creaturam non posse, determinare decretum Dei, nisi ex suppositione auxilij voluntariè, & liberè dato à Deo, quod auxilium constituit potestatem proximam creaturæ, ad acquirendum decretum; & non constituit hanc potestatem auxilium, ut amatum: quia, ut amatum, dicit decretum collativum, seu amorem; & decretum collativum, & amor sunt extra potestatem proximam creaturæ determinandi decretum. Et hinc patet ad reliqua.

SECTIO VI.

An Deus de facto conferat auxilium efficax per decretum connexum cum consensu?

§ 5. **S** Up. 1. Cum omnibus apud Izquierd. disp. 40. num. 60. Junio sect. 10. cap. 4. num. 6. Deum non posse, odio habere honestatem; et si aliquando possit velle carentiam honestatis: ideòque etiam qui dicunt, Deum posse, dare auxilium inefficax, quia inefficax, quales sunt Vazquez, Meratio, Alarcon, apud Ribad. disp. 8. num. 1. Uq. disp. 40. num. 58. Quirós disp. 22. num.

num. 42. licet sibi discors à num. 42. hi omnes dicunt, Deum non amare *inefficaciam* in actu secundo : quia hoc esset ; amare peccatum , & odio habere honestatem. Id clare docet Iunio sect. 10. cap. 4. num. 7. dicens, Deum sepe dare auxilium , *quia inefficax* ; non tamen amare ; sed potius, odio habere *inefficaciam*. Sicut, quando inimicus vult malum inimico , *quia inimicus est* , non amat, sed odio habet inimicum : sic Deus dans auxilium inefficax in poenam peccati, vult auxilium inefficax , *quia inefficax* ; sed non amat ; potius, odio habet *inefficaciam*. Et Herrer. quest. 12. Muniesa disp. 7. sect. 10. Aranda lib. 3. de Incarn. disp. 2. sect. 6. P. Doct. Vincentius Ramirez disp. 14. de prædest. dicunt, Deum posse, dare auxilium, *quia inefficax* , ly *quia* denotante rationem conditionis : quia iudicant, Deum posse prædefinire poenitentiam, ante absolute prævisum peccatum. De hoc iam diximus disp. 8. de Incarn. cum Suarez, Ribaden. disp. 8. de prædest. apud quem plures. Deum non posse prædefinire poenitentiam, ante absolute prævisum peccatum ; quia hæc intentio determinaret, ad amandam inefficaciam in actu secundo.

Quia

56 Quia ex intentione finis, nequit oriri electio, quæ non sit electio formalis, eligens medium, quia utile ad finem: & electio eligens hoc medium, seligendo hoc ab alio, seu eligens hoc, præ alio, debet amare maiorem utilitatem, quàm habet hoc medium, potius, quàm aliud. Hoc fradere, ibi intendimus, præter rationes à priori. Quia, sicut intentio specificatur à fine, ita electio specificatur ab utilitate mediij. Sed intentio ita respicit bonitatem finis, ut bonitas sit formaliter amata: ergo electio ita respicit utilitatem mediij, ut utilitas sit formaliter amata. Prob. mai. ex D. Thom. quæst. 8. art. 3. Sed contra: *Actus specificantur ex obiectis: & diverse bonitatis sunt finis, & id, quod est ad finem, quod dicitur utile.* Et ibi art. 2. *Ea, quæ sunt ad finem, non sunt bona, vel volita propter ipsa; sed ex ordine ad finem: unde voluntas non in ea fertur, nisi quatenus fertur in finem: unde hoc ipsum, quod in eis vult, est finis.* Et ibi art. 3. *In ea, quæ sunt ad finem, in quantum huiusmodi non potest ferri voluntas, nisi feratur in finem.* Et ibi, ad secundum: *Quandocumque quis vult ea, quæ sunt ad finem, vult eodem actu finem.*

Ubi.

57 Ubi, ut vides, ex mente Divi Thom. electio, ad quam determinat intentio finis, non est electio præscindens à materiali, & formali; sed est electio formalis, & tendentia voluntatis, quæ sit amor medij, ut medij, & simul sit amor finis: adeoque medij, ut utilis ad consequendum finem. Ex quo sequitur, electionem ortam ex intentione finis, quæ eligit *A*, præ *B*, non respicere quamvis utilitatem repertam in *A*; sed eam, quæ redit *A*, potius utile, quam *B*: quia, si de ratione electionis est respicere, & amare utilitatem; de ratione electionis *A*, præ *B*, erit, respicere, & amare maiorem utilitatem, quæ datur in *A*, præ *B*: quia, si rogaretur, cur eligis hoc medium, præ alio, sanè responderet: quia hoc est utilius alio.

58 Ibi retulimus Ribaden. de act. hum. disp. 10. cap. 10. & disp. 8. de prædest. Iaq. disp. 32. de Deo, quæst. 5. Iunio sect. 10. cap. 4. P. Doct. Vincenti Ramítez disp. 14. de prædest. cap. 3. dicentes, motivum obiectivum, ad amandum aliquid, posse, non amari. De quo ibi. Sed quidquid sit, an in alijs materijs motivum obiectivum amari possit, non amari, de quo disp. 4. de bonit. &

R.

ma-

malit. sect. 4. Hæc regula non habet locum in electione orta ex intentione finis: quia, ut vidimus, ex D. Thom. de ratione electionis est, amare utilitatem medij: & de ratione electionis *A*, præ *B*, est, amare maiorem utilitatem, quæ datur in *A*, præ *B*, eam ordinando ad finem, & amando eodem actu finem. Vide ibi, & disp. 8. de Incarn. sect. 4.

59. Sup. 2. ex dictis disp. 2. sect. 4. Deum esse specialem benefactorem, saltem, frequenter loquendo, in collatione auxilij efficacis: ideòque moveri ex efficacia, ad dandum auxilium efficax, & dare illud, quia efficax. Hanc esse communem nostrorum sententiam, testatur Ribad. disp. 3. num. 1. Rip. disp. 113. addens, ita præscriptum, esse toti Societati à P. N. Generali Claudio Aquaviva, quos citat, & sequitur Herrera quæst. 5. sect. 3. P. Doct. Vincentius Ramirez disp. 11. cap. 4. Ex quibus.

60. Dico. Verisimile est, Deum semper conferre auxilium efficax per decretum connexum cum consensu. Prob. Deus, utpotè specialis benefactor, semper dat auxilium efficax, quia efficax. Sed magis commendatur benefici-

ficientia Dei erga nos , & melius intelligitur vehemens , & ardens desiderium nostræ salutis , si illud conferat per decretum connexum cum consensu : ergo Deus dat auxilium per decretum connexum cum consensu.

61. Obij. Si Deus de factō, ut specialis benefactor, dat auxilium, quia efficax, per decretum connexum cum cōsensu, hæc esset bona consequentia: *Deus non dat auxilium , quia efficax , ut specialis benefactor , per decretum connexum cum consensu : ergo non dat auxilium efficax.* Sed dissentiens non potest , impedire hoc consequens : *non dat auxilium efficax*: ergo non potest, dissentire. Prob. min. Dissentiens nequit, impedire antecedens *relatum* , ex quo infertur : ergo nequit, impedire consequens. Prob. ant. Si posset, impedire antecedens relatum, posset determinare oppositum, scilicet, *Deus dat auxilium , quia efficax , ut specialis benefactor, per decretum connexum.* Sed dissentiens nequit , hoc determinare : quia hoc unice pendet ex libertate Dei: ergo.

62. Resp. Dist. mai. Hæc est bona consequentia : *Deus non dat auxilium, quia efficax , ut specialis benefactor , per*

decretum connexum : ergo non dat auxilium efficax ; in hac providentia , conc. mai. est bona consequentia absolute : Deus non dat auxilium , quia efficax , &c. ergo non dat auxilium efficax : nego mai. quia in alia providentia posset , dare auxilium efficax , quin esset formaliter specialis benefactor , quin illud daret , quia efficax , nec per decretum connexum , & nego min. dato auxilio , prout consequens includit in hac providentia. Ad prob. dist. mai. Dissentiens non potest , impedire antecedens relatum , & potest , impedire præsentem providentiam , conc. mai. & nequit , impedire præsentem providentiam , nego mai. & hinc patet ad reliqua. Si forte quis velit , quòd voluntas creata non possit , impedire præsentem providentiam : dicere poterit , quòd , dato auxilio , poterit determinare indirectè decretum connexum cum consensu : quia , dato auxilio , potest , ponere consensum , qui , simul cum ea providentia , quæ ponitur inimpedibilis , constitueret antecedens connexum cum eo , quòd Deus daret auxilium , quia efficax , ut specialis benefactor , & per decretum connexum cum consensu :

63. Obij. 2. Beneficium non est
est

æstimandum ex eventu pendentem à libertate recipientis: Sed, Deum dare auxilium efficax, ut specialem benefactorem, & per decretum connexum, pendet à voluntate recipientis: ergo. Prob. min. Dato auxilio, recipiens posset, dissentire, & facere, quòd auxilium non esset efficax, nec datum, quia efficax, nec per decretum connexum. Resp. dist. mai. Beneficium non est æstimandum ex eventu pendentem à libertate recipientis, si faciens beneficium non det *physicè*, neque *moraliter* eventum pendentem à voluntate recipientis, permitto mai. si det *physicè*, & *moraliter* eventum pendentem à voluntate recipientis, nego mai. & distincta similiter min. nego conseq. quia ut diximus disp. 4. de lib. arb. sect. 2. Deus, dando auxilium in circumstantijs, in quibus videt, coniungendum cum consensu, moraliter dat consensum, & moraliter discernit consentientem à dissentiente, eo quòd det auxilium in eis circumstantijs ex intentione consensus: & potius hæc sunt vera, quando dat auxilium in his circumstantijs per decretum connexum cum consensu.

64 Obij. 3. Si Deus, quoties dat auxilium efficax, illud dat, quia efficax,

R 3

&

& per decretum connexum cum consensu ; quando non dat auxilium , quia efficax , neque per decretum connexum , cum consensu , quasi insidiabitur salutem reproborum , quærens media inefficacia , potius , quàm efficacia ad salutem : quasi sollicitus , ne fortè per alia media consequantur salutem : ergo dicendum est , Deum non dare auxilium efficax , quia efficax , nec per decretum connexum cum consensu ; Imò dicit Lesio , & Ribadenei. dicendum , ita Deum æqualiter dare auxilia sufficientia ad salutem , ut , in conferendo , nullum habeat respectum ad bonum , vel malum usum nostræ voluntatis. 2. Quia non percipitur , quòd ferio , & ardentè daretur auxilium inefficax ex intentione salutis , si ante collationem attenderetur , & daretur notitia abusus , & dissensus.

65 Resp. ex dictis. disp. 1. & 2. Scientiam Mediam dirigere , & præcedere non solum ad collationem auxilij efficacis , quia efficacis , sed etiam *efficacis* , etsi non moveatur ex efficacia , ut diximus disp. 2. sect. 5. & dum confertur auxilium inefficax , ut diximus disp. 3. sect. 1. ex quibus. Resp. nego ant. quia , ut dicit Paul. ad Rom. 9. *Cuius vult misere-*
tur

aur, & quem vult, indurat. Iacob elegit, Esau odio habuit, ex suo dominio, & voluntate. Et ad Corinth. 4. Quis est, qui ea discernit. In quæ Augustin. Enchirid. cap. 32. Deus discernit, conferendo illam gratiam, per quam præparat voluntatem, & illam adiuvat. Et ad Simplician. quæst. 2. Per illam gratiam discernit Deus, per quam vocat modo, quo, novit, congruere vocato, ut vocationem nõ respuat. Et lib. 5. de prædest. SS. cap. 5. A quo, nisi ab illo, qui te discernit ab alio, cui non donavit, quæ donavit tibi. D. Thom. 1. par. quæst. 25. art. 5. ad 2. Non tamen potest esse, quòd aliqua faciat, quæ non præsciverit, & præordenaverit, se facturum. Et subdit rationem: quia ipsum facere subiaceat præscientiæ, & præordinationi. Et 3. cont. Gentes, cap. 98. Non est possibile, quòd aliquis faciat, quod non sit ab eo volitum. Et 2. cont. Gent. cap. 23. Atque adeò quidquid ab ipso causatur, cognitum est, & volitum à Deo. Ex quibus, & ex dictis disp. 10. de scient. sect. 4. & disp. 11. sect. 1. vbi vidimus, Deum attendere circumstantias loci, & temporis, ad dandum gratiam congruentem; constat, ad collationem auxilij præcedere scientiam de efficacia; & ex nuper dictis constat, dare

R. 4.

gra.

gratiam, quia efficacem. Similiter constat ex dict. disp. 3. sec. 4. quomodo componatur cum scientia inefficacia, quod Deus serio, & ardentè desideret consensum, & salutem.

DIS.

DISPUTATIO V.

DE DECRETO APPLICATIVO
Omnipotentia.

CUM EGERIMUS DE DECRETIS

Dei circa media, quæ adhibentur circa
nostros actus liberos; agendum mo-
dò de decretis, quæ immediate
versantur circa ipsos
actus.

SECTIO I.

*An, ut Deus operetur ad extra, præviè re-
quiratur aliquod exercitium liberum,
quo applicet Omnipotentiam,
ad operandum?*

SUp. I. Deum physicè im-
mediate concurrere ad
omnem entitatem crea-
tam bonam, ut constat ex
Script. & PP, apud Ruiz disp. 5. de pro-
vid. sect. 2. & 3. Raynaudo in discussio-
ne novæ libertatis, 1. part. capit. 4. ideò
sententia Nicolai Boneti, Pelagij, Du-
randi, Aureoli, & Dolæ gravibus nota-
tur

tur censuris. Dixi entitatem *bonam*: quia, Deum non concurrere immediate ad entitatem actus mali, rationabile iudicat Bonav. Ariminus: & non destitutum auctoritate iudicat Vazquez, & probabile Petrus Hurtado apud Izquier. disp. 38. quibus satis favet Ribadeneir. Sed hoc errori proximum iudicat D. Thom. in 2. dist. 37. quæst. 2. art. 2. & hæreticum credebatur à multis tempore Alberti Magni, apud Izquier. num. 74. & Aranda disp. 34. num. 174. Hoc non vetat, Deum licitè, & liberè permittere peccatum ex Aug. Enchirid. cap. 27. *Quia melius iudicavit de malis benefacere, quàm mala esse, permittere.*

2. Necessitas huius influxus immediati fundatur in dominio Dei, & subiectione creaturæ, ita, ut saltem ex utroque resultet efficax ratio, ad probandam necessitatem huius influxus: quia necessarium est, ex vi dominij Dei, & subiectionis creaturæ, utpotè perfectissimi dominij, & summæ subiectionis, ut nihil creatum existat, nisi immediate subiectum quoad esse, & conservari dominio Dei: alias non esset perfectissimum dominium Dei, nec summa subiectio creaturæ.

Cum

3 Cùm ergo de fide sit, Deum non agere ex necessitate naturæ, nec exco modo, sed perfectissima Sapientia, & arte, & omnino liberè facere omne bonum, & permittere malum, communiter necessariò creditur, aliquod esse exercitium liberum Dei, quo liberè applicet suam Omnipotentiam ex Iob. 23. *Quodcumque voluit, hoc fecit.* Psalm. 113. *Omnia, quæcumque voluit fecit.* Psalm. 148. *Ipsè dixit, & facta sunt, ipse mandavit, & creata sunt.* Sapien. 11. *Quomodo enim posset aliquid permanere, nisi tu voluisses.* Apocalip. 4. *Tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt.* Ephes. 1. *Operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ:* Ideò non rectè docuit Vazquez, & alij apud Izquierd. disp. 38. numer. 65. Omnipotentiam applicari per immensitatem, sine prævia volitione.

4 Difficultas est: an hoc exercitium Dei debeat esse prævium ad actionem, qua in actu 2. Deus operatur? Hemelm. Ortega contròv 3. de Deo, disp. 3. & alij apud Muniesa disp. 9. sect. 2. non distinguentes Omnipotentiam à voluntate, non videntur, exigere præviam operationem, ad operandum. Et multi cum

D.

D. Thom. Caprelo, probabiliter dicunt apud Ribadenei. disp. 10. num. 16. Dei actionem ad existentiam creaturarum consistere in volitione Dei. Idem docet Palancus de provid. frequenter, qui actionem Omnipotentiae ponit in decreto, quo immediate producit actionem creatam. Idem ferè Vazq. 1. part. disp. 99. cap. 7. & alij connotantes apud Izquier. disp. 38. num. 65. qui non exigunt, hoc decretum esse prævium; sed sufficere esse comitans: etsi alij connotatores, pro diverso modo constituendi connotatum, diversè sentiant. Ribaden. disp. 10. præter decretum erga alia constitutiva libertatis, non requirit aliam applicationem Omnipotentiae, quam suum decretum comitans, quo non effectivè; sed affectivè influit in effectum. Reliqui omnes requirunt præviam applicationem Omnipotentiae; etsi in qualitate differant. Thomistæ apud Boliv. tract. 5. dub. 3. dicunt, Omnipotentiam applicari per decretum antecedens, & absolutum, & addunt physicam prædeterminationem. Cum his (reiecta prædeterminatione) conveniunt plures Scotistæ. Etsi quinque ex præcipuis apud Izquier. num. 66. ne decretum lædat libertatem, prærequirunt

Sunt scientiam Mediam, quibus consentire, videtur Muniesa disp. 3. de provid. sect. 5. dicens, Omnipotentiam applicari ad actus bonos per decretum conexum cum operatione. Et Aranda disput. 34. num. 191.

5 Omnes Nostri dicunt, Omnipotentiam præviè applicari per exercitium indifferens ad nostros actus liberos. Nā aliqui apud Ribaden. disp. 6. num. 20. dicunt, applicationem Omnipotentiz Apositis alijs (constitutivis libertatis) consistere in *omissione* volitionis, quæ, velit, necessitare antecedenter. Alij (Apositis alijs constitutivis libertatis) in *volitione* necessitatis antecedentis. Ita Herize, Herrer. quæst. 8. num. 3. & alij. Idem tenere, videtur Ribaden. disp. 10. num. 19. Reliqui Nostri dicunt, Omnipotentiam applicari ad actus liberos, si vè bonos, si vè malos per decretum, quod sit efficax, quoad applicandam Omnipotentiam; & inefficax, quoad concursum in actu secundo. Quoad effectus à solo Deo pendentes, vel pendentes à Deo, & creatura, sed ab hac necessario, applicari per decretum conexum cum operatione. Et, licet aliqui negent; communiter dicunt, hæc decreta con-

constituere potestatem proximam. Vide AA. apud Ribaden. à disp. 9. ad 11. Izquier. disp. 38. num. 64. Iunio sect. 7. P. Doct. Vincent. Ramirez disput. 10. cap. 2.

6 Si verò actus necessariò procedentes à creatura sint materialiter mali, ut motus primo primi, dicit Iunio cap. 9. num. 10. Omnipotentiam applicari per decretum indifferens; sed alij, ad eiusmodi effectus necessarios materialiter malos, dicunt, Deum concurrere per decretum connexum, & eos causare per se. Vide AA. disp. 6. de bonit. & malit. sect. 3. disput. 2. de act. hum. num. 79. & disp. 6. de peccat. Quando verò causa ex se est necessaria, ita, ut eius exigentiæ sit debitus concursus, sufficere, Omnipotentiam applicari per decretum indifferens, dicunt Arriaga 1. part. disp. 32. Oviedo contrav. 6. physic. punct. 2. & supponitur à Suarez prologom. 2. de grat. cap. 7. num. 16. Imò simili decreto, videtur, satisfieri exigentiæ causæ, quidquid dicat Izquierdo supr. num. 126. quia natura solum curat de consecutione illius, quod petit, & non curat de qualitate decreti, quo obtinebit effectum. De modo tenden-

den.

dendi decreti applicativi sunt variz sententiz, de quibus postea.

SECTIO II.

Deus ad effectus necessarios causæ secundæ sæpè applicat Omnipotentiam per decretum efficax, & interdum per decretum indifferens.

7 **S**Up. 1. Omnipotentiam sufficienter applicari ad effectus non malos, provenientes à causis necessarijs, per decretum indifferens. Prob. Ad effectus necessarios eiusmodi sufficit ea applicatio, quæ reddat causam naturaliter connexam cum consecutione effectus. Sed, positis reliquis prærequisitis, & applicatione Omnipotentia per decretum ex se indifferens, ignis, v. gr. est naturaliter connexus cum existentia caloris: ergo ad effectus necessarios causæ necessariæ sufficienter applicatur Omnipotentia per decretum indifferens.

8 **S**Up. 2. Pro huiusmodi effectibus esse apertissimam applicationem decretum ab intrinseco efficax: quia per tale decretum Deus exercet suum dominium,

nium, determinando operationem creaturæ quoad speciem, & quoad individuum. Difficultas esse poterat de decreto indifferenti. Sup. 3. Pro effectibus à solo Deo procedentibus, Omnipotentiam applicari per decretum conexum cum effectu: quia nulla aptior applicatio excogitari potest, ut Omnipotentia, subiecta voluntati Dei, operetur, quàm imperium voluntatis, ex Genes. 1. *Ipse dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt.*

9 Sup. 4. Cum Suarez metaph. disput. 11. sect. 1. num. 3. Vazq. 1. 2. disp. 95. cap. 4. Non esse contra Scripturam & SS. PP. dicere, Deum non esse causam per accidens effectus per se non mali: quia, etsi de facto omnis effectus non malus sit per se causatus à Deo, contra Manichæos dicentes, aliquas substantias esse intrinsecè malas; possibile tamen est, quòd Deus eiusmodi effectus, pro suo natu velit, causare solum per accidens. Imò, id possibile iudicant Rip. & Izq. ut diximus disp. 4. de vii. sect. 6. Ideò, licet hæc sit bona conclusio. *Est effectus per se causatus à Deo: ergo est non malus*; non ab opposito: *Est non malus: ergo est per se causatus à Deo* quia

quia hæc solum valet in hac providentia.

10. Diso: Deum quoad effectus necessarios non malos causarum secundarum frequenter applicare suam Omnipotentiam per decretum connexum, & interdum per decretum indifferens. Quod frequenter applicet Omnipotentiam per decretum connexum, non indiget probatione: quia hoc tenet communis sententia Theologorum.

11. Quod applicet Omnipotentiam per decretum indifferens. Probatur. Ille modus applicandi Omnipotentiam concedendus est Deo; qui magis commendat dominium, & libertatem Dei; si salvet, Deum de terminare positivè causas secundas necessarias quoad individuum. Sed hic modus applicandi Omnipotentiam magis commendat dominium, & libertatem Dei: & salvat, Deum determinare positivè causas necessarias quoad individuum: ergo concedendus est Deo. Min. quoad 1. part. est vera: quia sic datur in Deo libertas ad applicandum naturaliter Omnipotentiam per plura; & diversa exercitia, scilicet, iam per decretum connexum; iam per decretum indifferens pro libito suæ voluntatis. Quod sic salvetur, Deum de-

S

ter-

terminare positivè causas secundas necessarias quoad individuum. Prob. Qui ponit antecedens connexum cum hac numero operatione quoad individuum; determinat positivè causam secundam quoad individuum. Sed Deus sic applicans Omnipotentiam, ponit antecedens connexum cum hac numero operatione: ergo. Prob. minor. Decretum non concurrendi ad alias operationes, etsi, ex se, sit indifferens, simul cum reliquis prærequisitis ad operationem, in causa necessaria; est antecedens connexum cum hac numero operatione. Sed huiusmodi est hoc decretum: ergo. Mai. est vera: quia decretum applicativum, simul cum reliquis prærequisitis, est connexum cum operatione. Sed non cum alia: ergo cum hac.

12 Obijcies. Fortè decretum essentialiter supponens scientiam connexam cum effectu, est connexum cum effectu. Sed hoc decretum essentialiter supponit scientiam connexam cum effectu: ergo. Prob. min. Hoc decretum supponit hanc scientiam necessariam: si existat causa necessaria cum omnibus prærequisitis positivis, & negativis, existet effectus. Sed etiam supponit hanc
 scientiam

scientiam visionis, *existant omnia prærequisita* : ergo. *Confirm.* Si non supponeret has scientias, Deus applicans Omnipotentiam per hoc decretum, non determinaret positivè quoad individua. Sed determinat: ergo. 2. Si non supponeret essentialiter has scientias, Deus, posita applicatione, posset, non concurrere, & posset, non existere effectus. Sed hoc videtur falsum: alias, frustra applicaretur Omnipotentia: ergo.

13 Resp. concess. mai. nego min. Ad prob. concess. mai. nego min. Quia decretum applicativum Omnipotentia, sicut accidentaliter supponit posita omnia prærequisita: ita accidentaliter supponit scientiam visionis de reliquis prærequisitis. *Ad confirm.* Dist. mai. Deus non determinaret essentialiter, quoad individuum, per decretum applicativum, conc. mai. non determinaret accidentaliter, per decretum applicativum, nego mai. Et, si fortè aliquando prius applicaret Omnipotentiam, ut potest, quam poneret omnia prærequisita: tunc per positionem ultimi prærequisiti, determinaret positivè quoad individua. *Ad 2. concess. mai. nego min. & subsumptam probationem* : quia posset

Deus pro suo nutu, &, ut exerceat suum dominium, prius applicare Omnipotentiam, & tribuere voluntati hoc constitutum voluntatis proxima, & postea dare, vel non dare, ut velit, reliqua prerequisite.

SECTIO III.

Deus non applicat Omnipotentiam ad eventus necessarios, moraliter malos, seu, ex se materialiter malos, per decretum efficax ita, ut sit causa per se actus necessarij.

14 Ante probationem suppono, plures AA. apud Oviedo contrav. 7. de peccat. dicere, Deum posse causare per se in voluntate creata odium Dei, quod sit necessarium creaturæ. Ita Nominales, Capreolus, Conradus, Godoy tom. 2. in 1. part. tract. 4. disp. 36. quest. 14. num. 121. dicens: *Potest dari odium Dei omnino necessarium: in quo casu Deus necessitat voluntatem, & non causat malitiam, que in tali casu non datur in odio: actus enim non liber nequit, esse malus moraliter.* Vazq. 1. part. disp. 191. cap. 3. num. 8. dicit: *Casu, quo Deus causaret per se odium Dei*
ne-

necessarium, non fore auctorem peccati: quia odium necessarid elicitum, non foret peccatum. Ibi refert sententiam aliquorum dicentium, Deum infundere Daemonibus odium Dei; quam sententiam probabilem iudicat Gabriel, & Ocham, & dicit, hanc sententiam non esse impugnandam, ex eo, quod Deus foret author peccati; sed ex eo, quod odium Dei sit actus vitalis. Idem docet Tann. disp. 4. de pec. dub. 5. nix. 10. Oviedo contrav. 7. de pec. num. 5. 1. dic. 3. *Seclusa difficultate, or- ra ex vitalitate, Deum posse, causare per se odium Dei extra subiectum, vel in subiectis, quæ non reddantur, formaliter odio habentia Deum, v. gr. in ligno, aut lapide.* His suppositis,

15. Probatur conclusio. Si Deus per decretum efficax applicaret Omnipotentiam, & causaret per se mendacium, vel odium Dei necessarium, Deus esset causa per se malitiæ moralis mendacij, & odij Dei. Sed hoc non est dicendum: ergo. Prob. mai. Ideo creatura causat per se actiones intrinsecè malas in subiectis; in quibus solum essent materialiter malæ; quia velet quod est materialiter malum, & cognoscendo, esse malum, licet respectu eorum comittentium

actiones, non esset formaliter malum. Sed Deus, sic causans per se mendacium, & odium Dei necessarium, causat per se, quod est materialiter malum, ita, ut sola ignorantia, vel necessitas excuset à malitia formali: & sic causat liberè, & cognoscendo, esse ita malum: ergo Deus esset causa per se malitiæ moralis. *Confirm.* Mendacium, & odio habere Deum, est ita per se malum, & dissonum rationi, ut non aliter possit, exerceri sine culpa, quam illud exercendo sine libertate, aut cum errore invincibili. Sed Deus sic causans per se mendacium, & odium Dei in Petro, v. gr. ea causaret cum libertate, & sine errore: ergo id exerceret cum culpa.

16 Prob. 2. Si Deus necessitaret, modo dicto, ad mendacium, Deus causaret per se quidquid est in peccato mendacij, præter unum, quod est causabile à Deo. Sed hoc implicat: ergo. Prob. mai. Quidquid est in peccato mendacij, præter libertatem, est actus mendacij, ut elicited à voluntate cum cognitione. Sed Deus, sic necessitando, causaret per actum mendacij, ut elicited à voluntate cum cognitione, & solum non causaret libertatem, quæ est causabilis à Deo: ergo

Ergo. Confirm. Ideò, iuxta Thomistas, et si Deus prædeterminet ad materiale mendacij, & erroris moralis, nequit præcipere hoc materiale: quia malum, quod alteri, non imputaretur ad culpam, imputaretur, sic præcipienti. Sed idem accideret, si Deus, dicto modo, causaret per se mendacium necessarium: ergo. **Prob. min.** Ideò primum est verum: quia præcipiens est præcisivus. Sed tam præcisivus est sciens, & volens, liberè decernens, quàm præcipiens: ergo. 2. Non minus excusat à culpa, operari ex necessitate, quàm operari ex præcepto obligante: & magis est pro determinatione necessitantis actio facta ex necessitate; quàm pro determinatione præcipientis actio facta cum cognitione obligationis ab eliciente. Sed mendacium factum à voluntate cum cognitione obligationis, non excusaret à malitia præcipientem: ergo mendacium factum ex necessitate, non excusaret à malitia necessitatem. **Confirm.** 2. Ideò implicat præceptum Dei circa materiale mendacij: quia præceptum esset regula honestatis illius. Sed decretum decernens materiale mendacij, esset regula honestatis illius: ergo. **Prob. min.** Quod reddit mendacium conforme

divino beneplacito, quod nequit velle, nisi bonum, est regula honestatis illius. Sed huiusmodi decretum necessitans redderet mendacium conforme divino beneplacito, quod nequit velle, nisi bonum: ergo. 3. Non minus repugnat mendacio non malitia, ac honestas. Sed quia repugnat honestas, nequit dari præceptum circa materiale mendacij: ergo quia repugnat non malitia, nequit, dari voluntio libera divina circa mendacium necessarium, & circa materiale mendacij. Vnde de plura disp. 5. de præcat. vbi pro viribus impugnavimus prædeterminationem ad materiale peccati.

17. Obij. Qui sine libertate operatur, se habet in operatione, sicut agens naturale, v. gr. ignis. Sed nulla est indecentia in eo, quod Deus concurret ad effectus causarum secundarum naturalium: ergo neque in eo, quod determinet, & necessitet ad effectus in naturis turpes. Ad argum. Resp. dist. mai. Qui sine libertate operatur, se habet formaliter, ut agens naturale, conc. mai. quia non imputatur ipsi culpa; se habet materialiter, sicut agens naturale, nego mai. quia re vera ponit actionem contra legem obligantem ipsum in actu 1. quod non facit

facit agens naturale; & concessa min. nego conseq. quia *determinanti* imputatur malitia, quæ respectu agentis, est materialis, ut patet in homine, qui incitaret amentem ad odium Dei, occisionem, & alia, ex se, mala. Itaque in eo casu datur lex, per se, obligans in actu 1. ad vitandum odium, & mendacium, & ex se, vim habet obligandi in actu 2. etsi per accidens non obliget.

18 Obij, 2. Dum quis iudicat invincibiliter, personas divinas esse quatuor, Deus est causa per se erroris, quod credit, personas divinas esse quatuor. Sed hic error est materialiter malus: ergo Deus est causa per se actus materialiter mali. Idem accidit in mendacio, dum quis invincibiliter iudicat, esse bonum, & obligatorium, mentiri, ad vitandas rixas, quod frequenter accidit. Resp. dist. mai. Deus est causa per se illius erroris, ut in illis circumstantijs, conc. mai. præscindendo à circumstantijs, nego maior. & dist. minor. error, ut in illis circumstantijs, seu dum existimatur obligatorius, est remote materialiter malus, conc. min. est proxime materialiter malus, nego minor. & conseq. Itaque in eo casu datur regula generalis dicens: honestum est facere, quod

quod certò iudicatur obligatorium, & imperium talis erroris est bonum, & si fiat per gratiam, ut fieri potest, est meritorium vitæ æternæ, ut diximus disp. 3. de Fide, sect. 3. At verò in præsentī casu mendacium factum sine libertate, non est laudabile, nec potest consiliari, nec datur regula dicens, esse licitum, & minùs, esse honestum, mentiri.

19 Obij. 3. Admisso, quòd actus vitales consistant in qualitate, & non in actione, ut veriùs iudicavi in philosophia; Deus posset, se solo producere odium Dei in lapide: ergo similiter poterit necessitare, & causare per se odium in voluntate. Prob. ant. quia tunc odium esset qualitas de genere physico, sicut albedo: quia non reddit lapidem, odio habentem Deum. Et hinc consequ. quia non minùs manet in genere physico, odio habere Deum sine libertate; quàm odium Dei in lapide. Resp. nego antec. Quia odium Dei est adeò dissonum rationi, & Deo, ut nullatenus sit causabile per se ab agente libero, & rationali, nec in subiecto rationali, neque in sensibili, nec extra subiectum: Ideòque, respectu causantis per se liberè, semper est in linea morali.

Ex

20 Ex his sequitur, quod, si Deus applicaret Omnipotentiam ad similes effectus necessarios per decretum indifferens, vel per connexum; sed non in vi affectus; sed ratione tendentiæ adversariæ, ita, ut non vellet, nec amaret actum materialiter malum, tunc dici posset, quod Deus non erat causa per se actus mali; & ita dici debet: quia moraliter non determinaret ad illum, nisi logicè, & permissivè: quia non tenetur negare applicationem Omnipotentiae, dum causæ secundæ eam exigunt, ut in simili diximus disp. 4. de lib. arb. sect. 3. & disp. 1. de act. hum. sect. 2.

SECTIO IV.

Deus applicat Omnipotentiam ad actus liberos per decretum indifferens, & nequit eam applicare per decretum connexum.

21 **S**Up. Hanc sententiam, quæ est communis nostris AA. ut vidimus sect. 1. fuisse etiam communem antiquis Thomistis, ut testatur Ortega contrav. 3 de Deo, disp. 3. quæst. 2. certam. 1. Oppositum tamen docent iam Tho-

Thomistæ apud Boliv. dicentem tract. 5. dub. 1. §. 5. non sufficere decretum indifferens ad actus nostros liberos: & dub. 3. §. 1. esse necessariam prædefinitionem efficacem ad existentiam actus liberi, nam dub. 1. num. 77. de applicatione Omnipotentiaæ diversè, seu variè loquitur: nam iam dicit, decretum efficax esse præparationem actualem, seu in actu 2. iam dicit, esse præparationem in actu 1. sed simul cum alia præparatione. Tandem addit, quod, ut voluntas sit potens in actu 1. debet, esse præparata Omnipotentia, sed hanc præparationem consistere in eo, quòd Deus sit potens, se determinare, ad concurrendum. Per varias conclusiones, nostram sententiam resolvemus.

22. Dico 1. Deus non applicat Omnipotentiam ad actus moraliter malos per prædefinitionem efficacem ad materiale odij Dei, v. gr. Prob. Si Deus applicaret Omnipotentiam per prædefinitionem efficacem ad materiale odij, etiam materialiter sumptum, Deo tribueretur malitia odij. Sed hoc implicat: ergo. Prob. maior. (& demus malitiam peccati consistere in privativo: quia si con-

consistat in positivo, fortiores sunt rationes, ut vidimus disp. 5. de peccatis.) Malitia formalis odij Dei consistit in eo, quod prædicatum genericum actus humani non contrahatur per differentiam amoris. Sed, si Deus vellet efficaciter materiale odij, materialiter sumptum, Deo tribueretur, quod prædicatum genericum actus humani non contrahatur per differentiam amoris: ergo. Prob. min. Cui tribuitur, quod actus contrahatur per differentiam essentialiter incomponibilem cum differentia amoris, tribuitur, quod actus non contrahatur per differentiam amoris. Sed, si Deus vellet efficaciter materiale odij, etiam materialiter sumptum; Deo tribueretur, quod actus contrahatur per differentiam essentialiter incomponibilem cum differentia amoris: ergo. Min. videtur vera: quia Deo tribuitur, quod actus contrahatur per differentiam odij, etiam materialiter sumptam, secundum positivum, quod dicit hæc differentia: & differentia odij, etiã materialiter sumpta, secundum positivum, quod dicit, est essentialiter incomponibilis cum differentia amoris: quia amor, & odium eiusdem obiecti, non solum moraliter, sed etiam

etiam in physice opponuntur: & præcipue
opponuntur, quod idem actus sit amor,
& odium eiusdem obiecti.

23 Mai. quæ videtur vera, prob.
In omnibus essentialiter oppositis, cui
debetur, quod actus contrahatur per
differentiam dissensus, tribuitur, quod
actus non contrahatur per differentiam
assensus. Cui tribuitur, quod actus con-
trahatur per differentiam amoris non
prohibiti erga aliquod obiectum, tribui-
tur, quod non contrahatur per differen-
tiam odij. Cui tribuitur, quod animal
contrahatur per rationale, tribuitur,
quod non contrahatur per irrationale.
Sed non alia ratione, nisi quia ei tribui-
tur, quod contrahatur per differentiam
essentialiter incomponibilem cum alia:
ergo cui tribuitur, quod actus contra-
hatur per differentiam essentialiter in-
componibilem cum differentia amoris,
tribuitur, quod non contrahatur per
differentiam amoris. *Confirm.* Qui vult
aliquid, cum quo cognoscit, aliud esse
non posse, vult carere illo alio. Sed
Deus volens efficaciter materiale odij,
etiam materialiter sumptum, vult, actum
contrahi per differentiam odij, cum qua
cognoscit, non posse esse differentiam
amo-

amoris: ergo vult carere differētia amoris. Mai. est D. Thom. 1. 2. quæst. 71. art. 5. *Qui vult aliquid, cum quo aliud esse non potest, ex consequenti vult, illud carere, nisi fortè non perpendat.* Et 1. part. quæst. 49. art. 1. *Agens, in quantum sua virtute producit aliquam formam, ad quam sequitur corruptio, & defectus, causat sua virtute illam corruptionem, & defectum.* Et lib. 1. cont. Gent. cap. 81. numer. 4. *Sapientis voluntas ex eo, quod est de causa, est de effectu, qui ex causa de necessitate sequitur.*

§.

24 Dico 2. Deus non applicat Omnipotentiam ad actus nostros liberos bonos per decretum efficax prædeterminativum. Hæc conclusio probari posset omnibus rationibus, quibus disp. 6. de iustific. à sect. 1. probavimus, principium connexum, immediatè influens in actum, auferre libertatem actus, præcipuè, si principium sit inimpedibile à voluntate. Et rationibus, quibus disp. 2. de lib. arb. sect. 3. probavimus, principium connexum inimpedibile, esse necessitatem antecedentem ad actum: quas
ra-

rationes non repetimus: quia ibi pro viribus late sunt positæ. His omisis,

25. Prob. conclusio. Implicat, voluntatem liberè elicere amorem, nisi sit parata Omnipotentia, ad concurrendum ad carentiam amoris. Sed implicat, Omnipotentiam esse paratam, ad concurrendum ad carentiam amoris, dum parat Omnipotentiam ad amorem, volendo efficaciter amorem: ergo implicat Omnipotentiam parari ad amorem liberum per volitionem efficacem amoris. Prob. min. Implicat, Deum esse paratum, ad concurrendum ad carentiam amoris, & velle efficaciter, per præparationem Omnipotentia non concurrere ad carentiam amoris. Sed Deus volens efficaciter, volitione præparante Omnipotentiam, concurrere ad amorem, vult efficaciter; voluntate præparante Omnipotentiam non concurrere ad carentiam amoris: ergo. Prob. min. Amor est essentialiter incomponibilis cum carentia amoris. Sed iuxta Div. Thom. 1. 2. quæst. 71. art. 5. *Qui vult aliquid, cum quo aliud esse non potest, ex consequenti vult, illo carere*: ergo. Confirm. Omnipotentiam esse paratam ad carentiam amoris, est, ita esse paratam, ut,

ut, si per voluntatem non steterit, concurreret ad carentiam amoris. Sed implicat, Omnipotentiam sic esse paratam, dum per volitionem preparativam vult efficaciter amorem: ergo. Prob. min. Omnipotentiam esse sic paratam ad carentiam amoris, est, quod non, nisi per voluntatem, stet, ne detur carētia amoris. Sed velle efficaciter, concurrere ad amorem, est, velle, esse amorem, & quod carentia amoris stet per ipsum, & non per solam voluntatem: ergo.

26 Prob. 2. Decretum applicativum Omnipotentiae constituit actum primum, potestatem proximam, voluntatem expeditam ad eius exercitia. Sed nihil constituens actum primum, potestatem proximam, & voluntatem expeditam ad eius exercitia, potest esse connexum cum actu: ergo. Mal. videtur vera: quia de ratione libertatis est, quod possit, coniungere sua exercitia cum omnibus prærequisitis ex parte actus primi, ut diximus disp. 1. de liber. arb. sect. 1. & disp. 6. de iustif. sect. 1. & 3. Min. etiam videtur vera: quomodo enim erit expedita ad sua exercitia, dum redditur incomponibilis cum uno exercitio. *Confirm.* Nequit causa creata libe-

T

ra,

ta, utpotè causa secunda, intelligi, potens in actu primo ad actum, quin causa prima intelligatur parata, ad concurrendum cum ipsa. Sed causa prima nequit, esse parata per decretum efficax, ad concurrendum cum creatura ad actum liberum, propter dicta: ergo nequit, parari Omnipotentia ad actum liberum, per decretum efficax.

27 Dices: Decretum efficax non constituere potestatem proximam creaturæ, sed solum potestatem proximam Dei, ad concurrendum cum creatura. Contra. Quando duæ causæ proximæ, indivisim concurrunt ad actum, ita, ut actus non possit existere, nisi ab utraque, ex duabus sit una potentia proxima adæquata ad actum. Sed, per vos, decretum efficax constituit potestatem proximam Dei; & potestas proxima Dei, & creaturæ indivisim concurrunt ad actum: ergo decretum efficax constituit potestatem proximam creaturæ.

2. Præcisè deficiente potestate proxima Dei, etsi dentur alia constitutiva ex parte creaturæ, non datur potestas proxima creaturæ. Sed decretum constituit potestatem proximam Dei: ergo & potestatem proximam creaturæ. Prob. mai.

Creat

Creatura nequit, se sola, producere actum: ergo non datur potestas proxima creaturæ, deficiente potestate proxima Dei. Et eadem ratione non datur potestas proxima Dei, donec detur potestas proxima creaturæ: adeoque hæ duæ potestates proximæ mutuò se includunt, & ex utraque resultat una potestas proxima adæquata. 3. Actus non est proximè possibilis, donec omnes causæ physicae essentielles, ad actum sint proximè potentes ad actum: aliàs, sicut esset proximè possibilis actus ante potentiam proximam alicuius, esset etiam proximè possibilis ante potentiam proximam omnium, cum æqua sit ratio: ergo neque aliqua talium causarum est proximè potens ad actum, donec sint reliquæ: quia potentia proxima causæ, & possibilitas proxima extrinseca actus, vel idem sunt, vel sunt correlativa. 4. Quævis conditio, ex parte causæ requisita ad causandum, constituit potentiam proximam causæ, ut omnes fatentur: ergo multò magis expectabit ad potentiam proximam concausæ physicae, cuius iuvamine magis eget, quam iuvamine conditionis.

28. Prob. 2. Præcipue contra Bo-

T 2

li-

livar. Decretum efficax, sive sit preparatio Omnipotentia in actu primo, simul cum alio; sive sit preparatio in actu secundo, nequit esse necessarium ad existentiam actus liberi: ergo nullo modo preparatur Omnipotentia ad actum liberum per tale decretum. Probat. Sola voluntas determinat actum liberum, posita libertate. Sed, si eiusmodi decretum esset preparatio Omnipotentia quovis ex his modis, non determinaret sola voluntas, supposita libertate: ergo. Mai. est D. Thom. & SS. PP. quos in solutione argumentorum ponemus.

29 Contra hanc conclusionem plura obijei solent, quæ soluta sunt disp. 4. de lib. arb. sect. 2. agendo de discretionem consentientis à dissentiente. Et disp. 2. de lib. arb. à sect. 2. ideo ea omitimus.

30 Obij. Impliat, actum liberum existere, nisi ex determinatione Dei: ergo omnis actus liber essentialiter supponit decretum efficax prædefinitivum. Prob. ant. Nequit, existere, actus liber, nisi dependenter à dominio Dei, formaliter, & proxime. Sed nequit, existere dependenter à dominio Dei, formaliter, & proxime, nisi existat ex determi-

na-

ratione Dei. ergo. Prob. mai. Deus non minus est supremus Dominus, & primus Dominus, quàm primum efficiens. Sed, quia est primum efficiens, nequit, existere, actus liber, quin immediate influat in actû liberû: ergo, quia est supremus Dominus, nequit, existere actus liber, nisi dependenter à dominio formali, proximo ex immediata determinatione Dei. *Confirm.* Omne ens non solû pendet in primo esse proximè, & formaliter, à dominio Dei, ut efficiente; sed etiam in conservari: ergo omne ens immediate pendet à Deo, ut Domino, etiam immediate. Ant. constat ex Sap. 11. *Quomodo posset aliquid permanere, nisi tu voluisses.* Ideò diximus disp. 2. de vil. sect. 3. esse impossibilem creaturâ essentialiter indestructibile. Prob. conse. Ideò primum est verum; quia dominium Dei est quæ universale, & magnum, ac eius efficiëntia. Sed, quia est ita universalis eius efficiëntia, debet influere in omne ens proximè, & immediate: ergo, quia est universale eius dominiû, debet influere in omne ens, ut immediate Dominus.

31 *Confirm. 2.* Nequit Deus, necessitari, ad influendum in actum liberum, ex eo, quod dederit principia proxima, & expedire ad illum: ergo ultra

dominium, quod exercuit, dando principia proxima, necessarium est aliud exercitium proximum eiusdem dominij in actum. Prob. ant. Ideò Deus nequit, necessitari, ad conservationem, ex vi primæ productionis: quia non sufficit ad conservationem dependentia in primo esse; sed ultra, requiritur dependentia dominij in conservari. Sed ad existentiam actus liberi non sufficit dependentia principij proximi; sed requiritur dependentia proxima actus: ergo nequit Deus, necessitari, ad influendum in actum, ex eo, quòd dederit principia proxima ad actum. 3. Si actus liber non penderet à dominio proximo Dei, creatura non subordinaretur dominio Dei. Sed hoc est falsum: ergo. Prob. mai. Determinatio creature solum penderet præsupositivè à dominio Dei: ergo 4. Si concursus creature, ut est causa efficiens, solum præsupositivè penderet ab efficientia Dei: causa efficiens creata non subordinaretur primo efficiēti: ergo si dominiū creature solum penderet præsupositivè à dominio Dei, non subordinaretur dominio Dei,

3203 Quia potius dominium Dei, & Omnipotentia subordinaretur domino, & determinationi creature. Sed hoc

est absurdum: ergo. Prob. min. Quia subordinatio, & subiecto dicit inferioritatem, & subiectionem respectu causæ, cui subijcitur, & subordinatur. 2. Quia ex duobus causis concurrentibus, & necessarijs ad effectum, illa principalius concurrat, quæ, in concurrente, sibi subijcit, & subordinat aliam: quia ex terminis est notum, quod illa est causa principalior, quæ concurrat, ut domina, quam ea, quæ influit, subdita alterius imperio: ergo si Omnipotentia concurrat subdita, & creatura, ut domina, creatura erit causa principalior. 3. Si Omnipotentia influit, ut subordinata, non concurrat, ut causa prima, quia causa prima ut talis, debet concurrere, ut superior in influendo, & subordinando alias causas: sic: quia habitus subordinatur voluntati, in concurrente; & potentia deambulatoria, in deambulando, sunt inferiores voluntati in concurrendo, & ambulando. Hæc simul Boliv. dub. 3. à n. 71.

33 Resp. Dist. ant. Implicat, actum liberum existere, nisi ex determinatione mediata Dei, logica, vel physica, pro qualitate effectus, conc. ant. nisi ex determinatione immediata Dei, nego ant. Ad prob. nego mai. Ad prob. dist. maior. Non minus, & diverso modo, est Domi-

nus, ac primum efficiens, conc. maior. & eodem modo, nego mai. & concess. min. nego conseq. Itaque verum est, quòd Deus, eo quòd sit primum efficiens, debet, immediatè influere in omne ens, ut diximus sect. 1. At verò, eo quòd sit primus Dominus, non petit, immediatè influere in actum liberum, ut proximè dominus, seu, ut proximè determinans: quia supposita libertate, sola voluntas est, quæ immediatè determinat, ut constat ex Dionys. de Cœlest. Hierarch. lib. 9. capit. 9. *Sicut in nostra potestate non est, ut divine illuminationis donum offeratur; ita non, nisi in nostra potestate, est, ut oblatum suscipiatur.* Ex Clement. Roman. epist. 3. *Nihil est, quod audientis fidem, ad credendum, determinet, extra arbitrium eorum.... Si quid esset, quod, ad credendum, vel non credendum, determinaret meritum, & libertas tolleretur.* August. de spirit. & lit. cap. 34. *Consentire, & dissentire, propriæ voluntatis est.* Et lib. 83. quæstion. q. 68. *Si quis sibi tribuat, quòd veniat vocatus; non tamen, quòd vocatus sit.* Et ad Simplician. quæst. 2. *Ut velimus, suum esse, voluit, & nostrum: suum, vocando, nostrum, sequendo.* Anselm. de Concor. cap. 1. *Sola voluntas determinat ibi, quid teneat.* D. Thom.

Thom. in 2. dist. 28. quest. 1. art. 1. *Non
esset homo liberi arbitrij, nisi ad ipsum de-
terminatio sui actus pertineret.* Et dist. 39.
quest. 1. art. 1. *Potentia voluntatis, quan-
tum in se, est indifferens ad plura; sed quod
determinatè exeat in hunc actum, non est
ab alio determinante; sed ab ipsa voluntate.*
Et art. 2. *Neque ad aliquid eorum determi-
natur, nisi ex se ipsa.* Vide plura disp. 10.
de scient. sect. 4. & 5. & disp. 2. de lib. arb.
sect. 4.

34. Ideò Augustin. Enchirid. cap.
32. explicat dominium Dei, & quomodo
illud exerceat in nostros actus liberos
his verbis: *Restat, ut propere recte di-
ctum intelligatur, non est volentis, &c.*
*quia homini voluntatem, & prout ad-
iuvandam, & adiuvant preparatam.* Et
Anselm. de Concord. cap. 3. utens exem-
plo divitis dantis vestem iudo, ait: *Ita
dici potest, non est induti, quod indueretur
sed misericordis danti vestem, multo magis
magis hoc discitur, si ille, qui dedit vestem
dedisset etiam potestatem, ea utendi.* Et Ad
Thom. 1. part. quest. 6. *Omnia causa pri-
maria plus influunt in effectum, quam secon-
daria: quia virtus, & esse cause secundari-
e equum est à causa prima.* Et in 2. dist. 28.
quest. 1. art. 1. ad 3. loquendo de gratia
ait:

ait: Ideo ipsa sola, eadem actum, dicitur, operari, non, quod sine libero arbitrio operetur, sed, quia ipsa est principalior causa. Vide plura. disp. 4. de lib. arbit. sectio. 2. & 4.

35. Ad confirm. Conces. ant. nego consequ. loquendo de dominio electivo. Ad prob. dist. mai. Equè universale, & magnum, est dominium Dei electivum, ac eius efficientia, sed diverso modo, permitto mai. eodem modo, nego mai. & conces. min. nego consequ. propter immediate dicta. Permissi mai. Quia Deus non habet dominium electivum circa existentiam peccati, & physice causat peccatum consistens in possessione. Ad 2. confirm. nego ant. Ad prob. conces. mai. & min. nego consequ. Quia, ut diximus. disp. 2. de vii. sect. 3. ex multis locis Script. & PP. Deus est liber, ad destruendum quamvis creaturam, ut verò ex nullo loco Script. nec PP. constet, quod Deus possit, impedire exercitium creaturæ, semel data libertate creaturæ; potius constet, non posse impedire tale exercitium, cum sola creatura determinet, quid teneat, ex sepe dictis. Ad 3. Nego mai. Ad prob. dist. ant. Determinatio creaturæ solum

penderet, *determinativè*, *legitè*, *præsuppositivè*, à dominio Dei, conc. ant. solum penderet, *effectivè*, *præsuppositivè*, à dominio Dei, nego ant. & conseq. quia determinatio creaturæ immediate penderet à dominio physico, seu à dominio physice effectivo; non penderet immediate à dominio electivo, seu immediate electivo: quia nec datur, nec potest, dari hoc dominium Dei respectu actus liberi: alias, non determinaret sola voluntas. *Ad 4.* Conces. ant. dist. conseq. Si dominium creaturæ solum penderet præsuppositivè à dominio physico Dei, seu physice effectivo, non subordinaretur dominio Dei, conc. conseq. Si solum penderet à dominio electivo Dei, nego conseq. Quia Deus solum habet eiusmodi dominium electivum circa actum liberum: ideòque si ita pendet à dominio electivo Dei, subordinatur quantum potest.

36 *Ad 5.* Nego mai. etsi non dissonet D. Thom. hæc locutio: *Omnipotentia subditur libertati creatae quoad usum libertatis.* Itaque aliud est, quòd Deus, dando libertatem, relinquit creaturam in manu consilij sui, ut sola voluntas de-terminet, quid faciat, ut dicunt. & si volens

& D. Thom. aliud, quod subordinetur: quia hæc vox *subordinatio*, & *subiectio*, vitanda est, cum sonet inferioritatem respectu causæ, cui subijcitur, & subordinatur; quam inferioritatem non habet Deus, dans creaturæ esse, vires, & libertatem, quæ non possit exire in actum, nisi Deo immediate concurrente. *Ad 2.* Concess. mai. nego min. quia, ut diximus, Omnipotentia non subijcitur, nec subordinatur creaturæ; verum est, quod sola creatura influit, ut domina immediate electiva; sed ita concurrit, accepto esse, & dominio, à Deo; qui etiam physice immediate concurrit. *Ad 3.* Concess. ant. nego consequ. Habitus, & potentia deambulatoria non dant esse voluntati, nec determinant mediata logicè; sed solum sunt concause partiales in omni sententia, inferiores, & subiectæ voluntati; Deus verò dat esse voluntati, & libertatem, & mediata logicè determinat exercitium libertatis.

5.

37. Dico 3. Decretum applicativum Omnipotentis debet, esse indifferens. Prob. Decretum applicativum Om-

Omnipotentia, debet, esse tale, ut, semel posita libertate, solum maneat in dominio voluntatis, se determinare ad unum exercitium, præ alio. Sed hoc ipso, decretum applicativum Omnipotentia est indifferens: ergo. Prob. mai. ex illo Ecclesiastici 25. *Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilij sui*. Et paulò post: *Apposuit tibi aquam, & ignem, ad quod volueris, porrige manum tuam*. Et Matth. 23. *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos: tollite iugum meum super vos*. Confirm. 1. Decretum applicativum Omnipotentia est tale, ut, data libertate, ipsa determinet unum, præ alio. Sed hoc ipso est indifferens: ergo. Prob. mai. ex D. Thom. iv 2. dist. 25. quæst. unica, art. 1. ad 3. *Deus operatur in nobis, ita tamen, quòd in unoquoque iuxta eius conditionem*. Unde in rebus naturalibus sic operatur, sicut ministrans virtutem agendi, & sicut determinans naturam ad talem actionem, in libero autem arbitrio hoc modo agit, ut virtutem agendi ministret, & ipso operante, liberum arbitrium agat: sed tamen determinatio actionis, & finis in libero arbitrio constituitur. Confirm. 2. Semet applic-

applicata Omnipotentia ad actus liberos, actus liberi eveniunt contingenter. Sed, si Omnipotentia applicaretur per decretum connexum, non evenirent contingenter: ergo. Prob. mai. ex D. Tho. 1. part. quæst. 19. art. 8. *Vult autem, quedam fieri contingenter, & quibus aptavit causas contingentes, ex quibus effectus contingenter eveniunt.* Sed una ex causis, quæ aptat, est Omnipotentia applicata ad actus liberos: ergo, applicata Omnipotentia, actus liberi eveniunt contingenter.

38. Obij. Ex Bolivar. Actus liber essentialiter exigit, existere providè causatus. Sed, posito solo decreto indifferenti applicativo, existeret absque providentia Dei: ergo. Prob. min. Posito solo decreto indifferenti, non existeret amor, præ odio, ex dispositione Dei: ergo. Prob. ant. Ex vi decreti indifferentis, non disponit, esse amorem, potius quam odium: quia est indifferens, ut, quodvis ponatur; & solum existit amor, præ odio, ex determinatione creaturæ: ergo. *Confirm.* Quod non existit ex dispositione Dei, existit absque providentia Dei. Sed, si Omnipotentia applicatur per decretum indifferens, amor, præ odio, non

ext.

existit ex dispositione Dei, sed solum
 ex dispositione creaturæ: ergo. Mai. est
 Boetij lib. 4. de consol. prol. 6. apud D.
 Thom. hic quæst. 22. art. 2. Providentia
 est ipsa divina ratio, in supremo omnium
 Principe constituta, quæ cuncta disponit.
 2. Si daretur decretum indifferens, amor
 existeret à casu respectu Dei: ergo non
 existeret providè. Probat. Illud exi-
 stit à casu respectu Dei; quod existit præ-
 ter eius voluntatem, quin Deus velit
 existere. Sed sic existeret amor: ergo.
 Mai. est D. Thom. 1. cont. Gent. cap. 78.
 ratione 4. Ubi probat, Deum velle om-
 nia in singulari, & determinatè: quia ex
 opposito sequeretur, existere casu. 3.
 Quod existit, Deo non iubente, existit
 absque providentia Dei. Sed si daretur
 decretum indifferens, amor, præ odio,
 existeret, Deo non iubente: ergo. Mai.
 est D. Thom. 3. cont. Gent. cap. 90. ubi
 docet, ex persona blasphemantium dici
 Thren, *Quis est iste, qui dixit, ut fieret, Do-
 mino non iubente.* 4. Quod non existit
 ex determinatione Dei, existit absque
 providentia Dei. Sed si daretur decre-
 tum indifferens, amor, præ odio, non exi-
 steret ex determinatione Dei: ergo. Ma-
 ior est D. Thom. 1. par. quæst. 23. art. 1.
 ubi

ubi dicit, quòd, negare, Deum prædeterminare electiones nostras, est, negare providentiam Dei: ideo Damascen. dicente: *Omnia quidem præcognoscit Deus; non autem omnia prædeterminat*, dicit ad 1. *Damascen. nominat prædeterminationem impositionem necessitatis*: ergo supponit D. Thom. Deum ad omnia prædeterminare, prædeterminatione non necessitante.

39 Resp. concess. mai. Nego min. Ad prob. nego antec. (loquendo de dispositione positiva, dum amor est bonus; & permissiva, dum est malus.) Ad prob. Dist. ant. Ex vi decreti indifferentis, non disponit (sensu dicto) immediate, esse amorem, præ odio, conc. ant. non disponit mediatè, nego ant. & conseq. Quia dat auxilium prævisum efficax: & quia efficax, & per decretum connexum cum amore (dum est bonus) ut diximus disp. 4. sect. 6. & dat auxilium prævisum inefficax, dum amor est malus: ideoque logicè determinat, etsi sine affectu, amorem malum. Ad 1. Confirm. concess. mai. nego min. quia omnia disponit (modo dicto) mediatè, alia positivè, alia permissivè, dum sunt exercitia nobis libera. Ad 2. Nego ant. Ad prob. conc. mai. (dum amor

amior est bonus) nego minor. quia Deus omnia bona vult in singulari, etsi volitione inefficaci. Et quidem malitia formalis non existit à casu respectu Dei, & tamen non vult malitiam in singulari: sicut ergo ipsi interpretantur *ly velle omnia*, ita, ut comprehendat malitiam, ita & nos interpretamur *ly velle bona* de volitione inefficaci. Ad 3. dist. mai. Quod existit, Deo non iubente strictè, vel latè id est, Deo non disponente, positivè, vel permissivè, existit absque providentia Dei, conc. mai. Deo non iubente strictè, nego mai. & ita exponit hunc locum noster Cornelius, Venerab. P. Gaspar Sanchez.

40 Ad 4. dist. mai. Quod non existit ex determinatione mediata, & logica Dei (positiva, vel permissiva, existit absque providentia Dei, conc. mai. ex determinatione immediata, nego mai. & multò minus ex *predeterminatione physica* Dei. Quia, ut monui disp. 2. de lib. arb. sect. 5. non inveniuntur apud D. Thom. nomina *præmotionis physicae*, *prædeterminationis physicae*: vel assignent ubi. Solum tribus locis nominat *predeterminationem* sine addito *physicam*. 1. est hic quæst. 23. art. 1. ad 1. ubi ait: *Damasce-*

nus nominat prædeterminationem impossibilitatem necessitatis: sicut est in rebus naturalibus, quæ sunt prædeterminatæ ad unum. Unde prædestinatio non excluditur. Vbi, ut vides, contraponit prædeterminationem Prædestinationi. Et hanc, dicit, dariis secus illam: quia prædeterminatio importat necessitatem: ergo, ex mente D. Tho. prædeterminatio hic significat necessitatem oppositam libertati: Et dicit, ideò negari à Damasceno prædeterminationem ad nostros actus liberos: quia prædeterminatio significat necessitatem. Secundus locus est commentar. in Dionys. de divin. nomin. cap. 5. sect. 3. Tertius est 1. 2. quæst. 1. art. 4. & in his locis, ut notat Ruiz disp. 49. de scient. sect. 3. sumuntur pro Synonymis hi termini à D. Tho. Prædestinatio, prædeterminatio, præordinatio, prædefinitio, hoc tamen nomen physica prædeterminatio nullibi invenitur apud D. Thom. Vide loco citat. notabiles Dominicanos, idem sentientes. Sane, quæst. 6. de malo, art. unico, ad 1. ait: Intellectus movetur à voluntate, ad agendum; voluntas autem non ab alia potentia, sed à se ipsa. Et cap. 3. de potent. art. 7. ad 1. Voluntas dicitur, habere dominium sui actus; non per exclusionem cause primæ. Sed,

Sed quia causa prima non ita agit in voluntate, ut eam ad unum determinet...

Ideo determinatio actus relinquitur in potestate voluntatis. Vide similia ex D Thō. §. antecedente. Et disp. 5. de pec. sect. 5. & disp. 2. de lib. arb.

41 Obij. 2. ex eod. Implicat, Deum, cæco, & ignorant modo concurrere ad existentiam actus liberi. Sed decreto indifferenti sic concurreret: ergo. Prob. min. Ille cæco modo concurrit, qui præparat concursum, ad effectum ponendum ex determinatione alterius. Sed Deus sic concuteret: ergo. Prob. mai. Qui tradit alteri manum, ex cuius determinatione formanda est litera A, potius quam B, cæco modo concurrit, ad formandum literam A, ergo. 2. Si sufficeret, Omnipotentiam applicari per decretum indifferens, non esset necessaria applicatio indifferentiæ. Sed hoc negamus: ergo. Prob. mai.. Voluntas, positis reliquis prærequisitis posset determinare se, & Omnipotentiam ad amorem: Sed aliunde Deus, positis reliquis prærequisitis, posset, impedire amorem: quia dici posset, quod ultra principia intrinseca, requiratur decretum, ea non impediendi. 3. Non esset inconueniens, quod, po-

fitis illis prærequisitis, non posset Deus, impedire amorem : quia etiam, data libertate, nequit impedire amorem, iuxta nos : & ideo hoc non est inconueniens, quia Deus est liberum, dare libertatem, & posset impedire amorem, eam negando. Sed similiter est Deo liberum, dare omnia prærequisita : ergo.

42. Resp. conc. maior, nego min. Ad prob. dist. mai. Si ante præparationem nesciat, quid aliter determinabit, parato concursu, conc. mai. si sciat, nego mai. & dist. min. nego conseq. Probatio similiter distinguenda, Deus autem scientia Media scit, quid determinabit voluntas, data libertate, ut diximus disp. 2. & 3. Ad 2. Nego mai. Ad prob. nego mai. vel eam dist. Posset remotè se determinare, conc. maior. posset proximè, nego mai. & nego min. quia, ut diximus. sect. 1. & 2. Deus concurrit per voluntatem, & per positivam volitionem applicantem Omnipotentiam. De quo plura postea. Ad 3. nego mai. quoad 1. par. Qui uerum est, quod, data libertate, nequit Deus, impedire amorem, sed libertas debet constitui per decretum applicativum Omnipotentiae, quale non est decretum, dandi illa prærequisita : quia ad hoc non

da-

datur fundamentum; imò, sic minùs extenderetur dominium Dei: quia in hoc modo discurrendi non posset Deus, impedire amorem, . . . positis reliquis prærequisitis; & in nostro modo discurrendi potest, illum impedire: ergo minùs extenderetur dominium Dei.

43. Obij. 3. Posito decreto indifferenti, non esset maior ratio, quare creatura determinaret immediate actum liberum, quam Deus. Sed hoc est falsum: ergo. Prob. maiorem. Posito decreto indifferenti, tam indifferens est Deus, ad concurrendum cum creatura, quam creatura ad concurrendum cum Deo. Sed, quando concurrunt duo agentia indifferentia, non datur maior ratio, ut primum determinet secundum, quam e contra: ergo. *Confirm.* Determinare ad consensum, prae dissensu, est ponere consensum cum bimoda indifferentia ad dissensum, absque praevia determinatione alterius. Sed Deus in hoc casu poneret consensum cum omni moda indifferentia ad dissensum absque praevia determinatione creaturae: ergo non est maior ratio, ut creatura determinet Deum, quam e contra. Resp. Nego. mai. Ad prob. dist. in hoc casu oritur Neg. siq. mai. - ilq. q.

mai. Posito decreto indifferenti, tam indifferentis est Deus, indifferentia contingentiae, quam creatura, conc. mai. indifferentia dominij electivi, nego mai. & dist. min. Quando concurrunt duo agentia æque indifferentia, indifferentia dominij electivi, non est, cur potius unum determinet, ac aliud, conc. min. æque indifferentia, indifferentia contingentiae; sed unum solum indifferens, indifferentia dominij electivi, nego min. & conseq. Ad confirm. dist. mai. Determinare ad consensum, est, ponere consensum cum omnimoda indifferentia dominij electivi, conc. mai. indifferentia solius contingentiae, nego mai. & dist. min. Deus poneret consensum cum indifferentia contingentiae, conc. min. cum indifferentia dominij electivi neg. min. & con. eq. Quia, ut diximus in rationibus conclusionis, data libertate, sola voluntas est, quæ habet dominium electivum: quia sola voluntas determinat mereretur, consentire, vivit per consensum. Et Deus, dando liberaliter libertatem, reliquit eam in manu consilij sui, ut pro suo arbitrio ponat omittat, & determinet actum.

44 Obij. 4. Gonet. Si Omnipotentia applicaretur decreto indifferenti, appli-

applicaretur decreto, aliunde determinabili. Sed hoc implicat: ergo. Prob. min. Decretum se habet ex parte causæ. Sed implicat causa, quæ expectet suum effectum, ut influat in illud, & determinetur: ergo. 2. Si ita esset, Deus, præparans Omnipotentiam, expectaret determinationem creaturæ, ut simul cum ea poneret effectum. 3. Ex Godoy. D. Thom. reducit libertatem nostrorum actuum in efficaciam divinæ voluntatis, quam non solum vult actus; sed etiam vult, fieri liberè. Sed hæc volitio est efficax: ergo ad actus liberos requiritur volitio efficax.

45 Resp. Dist. mai. Applicaretur decreto, aliunde determinabili, id est, ab exercitio distincto à decreto, & à causa distincta à decreto, conc. mai. determinabili à causa adæquata, ut distincta à decreto, nego maior. & nego min. sensu dicto. Ad prob. conc. maior. nego mi. quia quævis causa expectat causalitatem, ut in actu secundo causet effectum. Quod opponeretur rationi causæ, esset, expectare, quòd aliunde, seu ab alia causa, esset prius positus effectus, ut postea ipsa influeret in effectum: quia sic inutiliter esset causa; non verò opponitur rationi

tionem causæ, quòd simul cum alia conc.
 causa constituat causam adæquatam, &
 quòd ea conc. causa sit, quæ determinet,
 quæ vivat, mereatur, & consentiat: sic
 constituit causam adæquatam habitus,
 cum voluntate, & decretum applicati-
 vum, & ipsa Omnipotentia, cum volun-
 tate; quod decretum applicativum de-
 terminat activè inadæquatè; quia acti-
 vè concurrat in determinationem; non
 determinat formaliter immediate: quia
 non est connexum cum determinatio-
 ne: nec denominative: quia non est prin-
 cipium volitivum, cui imputetur deter-
 minatio ad unum, potius quam ad
 aliud.

46 *Ad 2. Conces. mai. sensu dicto,*
 nego min. Nec est alienum in Script. &
 PP. quòd Deus dicatur, spectare ope-
 rationes creaturæ. *Isaia 5. Expectavi, ut*
faceret ubas, & fecit lab. uscas. Expecta-
vi iudicium, & ecce iniquitas. Apoca-
 lypsis 3. *Sto ad ostium, & pulso.* Ad 3.
 Conces. mai. & dist. min. Hæc volitio
 est efficax, quoad dandum libertatem,
 conc. min. quoad existentiam actus, sub-
 dist. Volitio collativa auxilij, conc. min.
 applicativa Omnipotentia, nego min.
 & conseq. Itaque. Deus vult, nostros
 actus

actus ~~existere~~ liberè. Hæc volitio est efficax, in ordine ad dandum libertatem: quia, ut dicit D. Thom. eventui contingenti præparat causas contingentes. Similiter, ut diximus disp. 4. sect. 6. volitio collativa auxilij, remota se habens ad consensum, est efficax in vi affectus; volitio verò applicativa Omnipotentia est indifferens, propter rationes conclusionis.

47. Obij. 5. Duas propositiones damnatas ab Innoc. XI. 1. *Deus donat nobis suam Omnipotentiam, ut ea utamur, sicut aliquis donat alteri librum, aut villam.* 2. *Deus subijcit nobis suam Omnipotentiam.* Sed hæ propositiones videntur continere nostram doctrinam: quia, iuxta nos, Deus ita parat suam Omnipotentiam, ut relinquatur dominio voluntatis, quod eam determinet: ergo. Resp. conc. mai. nego. min. Quia illæ propositiones iure sunt damnatæ, ut iacent, & in nullo ex nostris AA. reperiuntur, ut iacent, similes propositiones. Quod unus, vel alter dicit, est, Deum quasi subijcere nobis suam Omnipotentiam, quod limitativum quasi valde alienat ly *subijcit*. Cui locutioni fortè occasionem dedit Isai. 43. *Ser vire me, feci tibi*
stis

stis in iniquitatibus. Anselm. de casu diaboli. cap. 18. *Non solum habet aliquis à Deo, quod Deus sponte dat; sed etiam quod sponte rapit, Deo permittente.* Et ex Bernard. dicenti: *Deum, quasi invitum, damnare, ut vidimus disp. 3. sect. 4.* Et quidem potius denotat, subiectionem esse obligationem ex iustitia, ad faciendum, quod velit creatura, quam parare indifferenter Omnipotentiam, ut creatura determinet. Et Thomista communiter dicunt, ut vidimus disput. 5. de Incarn. sect. 1. *Deum non solum esse obligatum ex iustitia, ad acceptanda merita Christi; sed esse obligatum ex iustitia ad præmianda merita Sanctorum.* Verius tamen, & deceptius iudico, non esse utendum his terminis: *Deus quasi subijcit Omnipotentiam:* quia videntur, male sonare: qua solum ratione, forte iure damnetur non solum hic modus loquendi *subijcit*; sed etiam hic, *quasi subijcit.* Sarius est cum Script. dicere, quod parat Omnipotentiam, *relinquendo nos in manu consilij nostri.*

48 Obj. 6, Trident. sess. 6. can. 8; dicit: *Si quis dixerit, mala opera, ita, ut bona, Deum operari ... anathema sit.* Sed, si indifferenter applicat Omnipotentiam, æquè

æquè operatur mala opera, ac bonar
quia decretum æquè est indifferens ad
utrumque: ergo Resp. Conces. mai. ne-
go min. quia, licet decretum applicati-
vum sit indifferens, est tamen volitio se-
ria, & ardens bonæ operationis; & noli-
tio inefficax malæ operationis, ut dixi-
mus disp. 3. sect. 4.

SECTIO V.

*Solvuntur argumenta, intendentia non esse
necessarium decretum applicativum, præ-
ter decretum causarum cum reliquis
prærequisitis.*

49 **A**Nte propositionem ob-
iectionum sciendum est,
esse communem modum loquendi Scrip-
tur. & PP. Deum sua voluntate omnia
facere. In Deo idem esse, velle, ac face-
re. Et hæc verba, quoad fieri possit, ri-
gorosè intelligenda sunt: ideòque, si in-
telligi possint, ita, ut explicent volitio-
nem directam operationis, hanc volitio-
nem explicare, debent, præcipue, si ita
magis extendatur dominium Dei. Quòd
autem Script. & PP. ita loquantur, con-
stat ex Job. 23. *Quodcumque voluit, hoc*
fe-

fecit. Ex Psalm. 115. *Quaecumque voluit; fecit.* Et Psalm. 148. *Ipsē dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt.* Ephes. 1. *Operatur omnia secundum consilium voluntatis suae.* Greg. Nisi in examet: *In divina natura cum voluntate ita concurrere potestatem; ut Dei potestatis mensura sit ipsa voluntas.* August. in Enchir. cap. 95. *Non fit aliquid, nisi Omnipotens, fieri, veli, vel faciendo, ut fiat, vel ipse faciendo.* Et lib. 3. de doctrin. Christ. *Voluntas Dei est prima, & summa causa omnium corporaliū specierum, & motionum.* Et in Psalm. 144. *Apud Deū hoc est, velle, quod, facere: quia ex eius voluntate res habent esse.* Tandem Genes. 1. *Dixit Deus, fiat lux, & facta est lux.* Vide plura apud Ruū disp. 11. & 14. de voluntate. Obij. 10. *Omnipotentia* Iste ipsa est virtus necessitata, ad concurrendum ad omnes effectus causarum secundarum. Sed aliunde per immensitatem est praesens omnibus causis secundis: ergo, existente causa secunda, cum reliquis praerequisitis, sufficienter applicata est Omnipotentia, quin indigeat alio decreto. 2. *Posita causa cum reliquis praerequisitis, & nōdicatione, impeditur pro-*
du-

ductionem effectus: ignis, v. gr. est metaphysicè necessitatus, ad producendum ignem, cum concursu Omnipotentiz: ergo non requireretur aliud decretum applicativum, quàm decreta, dandi prærequisita, & nolitio, impediendi effectum. Resp. conc. mai. dist. min. Per immensitatem est præsens physicè omnibus causis, conc. min. est præsens intentionaliter, & liberè, nego min. & conseq. Quia præsentia intentionalis, & libera Omnipotentiz prærequiritur, ad causandum, ut constat ex textibus allatis, & ex Iustino Mart. quæst. 3. ad Gët. *Si Deus facit, quia est, coactè facit: si autem facit, quia vult, spontè facit, quando vult, quale vult, & quantum vult.* Ideò scimus, ignem Babylonicum, cum reliquis prærequisitis, & præsentia physica Omnipotentiz, non combussisse: quia defuit præsentia intentionalis, & libera per voluntatem.

51 Ad 2. Permissio ant. nego conseq. Quia, data nolitioe, impediendi effectum, hæc nolitio secum afferet decretum applicativum Omnipotentiz, quo velit productionem ignis, ut diximus sect. 2. quia, ponere in Deo hanc volitionem applicativam Omnipotentiz, est
ma-

magis conforme Script. & PP. & magis commendat dominium Dei, & subiectionem creaturæ: sic enim effectus causæ secundæ non solum existet, Deo immediate efficiente; sed etiam, Deo directe volente esse etus bonos, & permittere malos.

52 Obj. 3. Eò præcisè, quòd voluntas habeat omnia prærequisita cum iure, determinandi se, & Omnipotentiam, Omnipotentia est sufficienter applicata. Sed, ut sic se habeat voluntas, non est necessarium decretum applicativum, constituens potestatem proximam: ergo. Prob. min. Eò præcisè, quòd voluntas habeat reliqua prærequisita, cum carentia necessitatis antecedentis ad actum, vel ad carentiam actus, voluntas existit cum iure, determinandi se, & Omnipotentiam. Sed voluntas potest sic existere, quin detur decretum applicativum, constituens potestatem proximam: ergo. Mai. videtur vera: quia voluntas sic existens, posset operari, & non operari, alias esset antecederet necessitata, aut impedita. Prob. min. Ut ita existat voluntas, sufficit, quòd detur in Deo nolitio determinandi, & nolitio impedimenti antecedentis,
aut

aut ommissio actus determinandi, aut impediendi: ergo, saltè pro actibus liberis, non requiritur decretum applicativum, constituens libertatem.

53 Resp. Dist. mai. Eò ipso, quòd voluntas sit instructa omnibus prærequisitis, cum iure proximo, determinandi se, & Omnipotentiam, est sufficienter applicata Omnipotentia, conc. mai. cum iure remoto, determinandi se, & Omnipotentiam, nego mai. & nego min. de iure proximo. Ad prob. dist. mai. Hoc ipso, quòd voluntas sic existat, cum carentia necessitatis antecedentis, est formaliter, vel illativè cum iure proximo, se determinandi, & Omnipotentiam, conc. mai. est formaliter cum iure proximo, determinandi se, & Omnipotentiam, nego mai. & dist. min. Potest sic existere, quin formaliter interveniat pro eo signo decretum applicativum, constituens potestatem, permitto min. quin formaliter interveniat pro hoc, vel pro alio signo, nego min. & conseq. Quia, cum ex nostris rationibus supponamus, requiri decretum applicativum ex parte potestatis, nolitio necessitatis antecedentis, & impedimentum antecedentis secum affert decretum applicativum.

stis in iniquitatibus. Anselm. de casu diaboli. cap. 18. *Non solum habet aliquis à Deo, quod Deus spontè dat; sed etiam quod spontè rapit, Deo permittente.* Et ex Bernard. dicenti: *Deum, quasi in vitum, damnare,* ut vidimus disp. 3. sect. 4. Et quidem potius denotat, subiectionem esse obligationem ex iustitia, ad faciendum, quod velit creatura, quam parare indifferenter Omnipotentiam, ut creatura determinet. Et Thomistas communiter dicunt, ut vidimus disput. 5. de Incarn. sect. 1. Deum non solum esse obligatum ex iustitia, ad acceptanda merita Christi; sed esse obligatum ex iustitia ad premianda merita Sanctorum. Verius tamen, & deceptius iudico, non esse utendum his terminis: *Deus quasi subijcit Omnipotentiam:* quia videntur, malè sonare: qua solum ratione, fortè iure damneretur non solum hic modus loquendi *subijcit*; sed etiam hic, *quasi subijcit.* Satis est cum Script. dicere, quod parat Omnipotentiam, relinquendo nos in manu consilij nostri.

48 Obij. 6, Trident. sess. 6. can. 8. dicit: *Si quis dixerit, mala opera, ita, ut bona, Deum operari ... anathema sit.* Sed, si indifferenter applicat Omnipotentiam, æquè

æquè operatur mala opera, ac bonar
quia decretum æquè est indifferens ad
utrumque: ergo Resp. Conces. mai. ne-
go min. quia, licet decretum applicati-
vum sit indifferens, est tamen volitio fe-
ria, & ardens bonæ operationis; & noli-
tio inefficax malæ operationis, ut dixi-
mus disp. 3. sect. 4.

SECTIO V.

*Solvuntur argumenta, intendentia non esse
necessarium decretum applicativum, præ-
ter decretum causarum cum reliquis
prærequisitis.*

49 **A**Nte propositionem ob-
iectionum sciendum est,
esse communem modum loquendi Scrip-
tur. & PP. Deum sua voluntate omnia
facere. In Deo idem esse, velle, ac face-
re. Et hæc verba, quoad fieri possit, ri-
gorosè intelligenda sunt: ideoque, si in-
telligi possint, ita, ut explicent volitio-
nem directam operationis, hanc volitio-
nem explicare, debent, præcipue, si ita
magis extendatur dominium Dei. Quod
autem Script. & PP. ita loquantur, con-
stat ex Job. 23. *Quodcumque voluit, hoc*
fe-

fecit. Ex Psalm. 115. *Quaecumque voluit; fecit.* Et Psalm. 148. *Ipsē dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt.* Ephes. 1. *Operatur omnia secundum consilium voluntatis suae.* Greg. Nisi in examiner: *In divina natura cum voluntate ita concurrere potestatem; ut Dei potestatis mensura sit ipsa voluntas.* August. in Enchir. cap. 95. *Non fit aliquid, nisi Omnipotens, fieri vellet, vel faciendo, ut fiat, vel ipse faciendo.* Et lib. 3. de doctrin. Christ. *Voluntas Dei est prima, & summa causa omnium corporaliū specierum, & motionum.* Et in Psalm. 144. *Apud Deū hoc est, velle, quod, facere: quia ex eius voluntate res habent esse.* Tandem Genes. 1. *Dixit Deus, fiat lux, & facta est lux.* Vide plura apud Ruñ disp. 11. & 14. de voluntate. Obij. 6. *Omnipotentia* scilicet ipsa est virtus necessitata, ad concurrendum ad omnes effectus causarum secundarum. Sed abinde per immensitatem est praesens omnibus causis secundis: ergo, existente causa secunda, cum reliquis praerequisitis, sufficienter applicata est Omnipotentia, quin indigeat alio de-ereto. 2. *Posita causa cum reliquis praerequisitis, & notatione, impeditur produ-*

ductionem effectus: ignis, v. gr. est metaphysicè necessitatus, ad producendum ignem, cum concursu Omnipotentia: ergo non requireretur aliud decretum applicativum, quàm decreta, dandi prærequisita, & nolitio, impediendi effectum. Resp. conc. mai. dist. min. Per immensitatem est præsens physicè omnibus causis, conc. min. est præsens intentionaliter, & liberè, nego min. & conseq. Quia præsentia intentionalis, & libera Omnipotentia prærequiritur, ad causandum, ut constat ex textibus allatis, & ex Iustino Mart. quæst. 3. ad Gët. *Si Deus facit, quia est, coactè facit: si autem facit, quia vult, spontè facit, quando vult, quale vult, & quantum vult.* Ideò scimus, ignem Babylonicum, cum reliquis prærequisitis, & præsentia physica Omnipotentia, non combussisse: quia defuit præsentia intentionalis, & libera per voluntatem.

51 Ad 2. Permissio ant. nego conseq. Quia, data nolitioe, impediendi effectum, hæc nolitio secum afferet decretum applicativum Omnipotentia, quo velit productionem ignis, ut diximus sect. 2. quia, ponere in Deo hanc volitionem applicativam Omnipotentia, est

ma-

magis conforme Script. & PP. & magis commendat dominium Dei, & subiectionem creaturæ: sic enim effectus causæ secundæ non solum existet, Deo immediate efficiente; sed etiam, Deo directe volente effectus bonos, & permittere malos.

§ 2 Obj. 2. Eò præcisè, quòd voluntas habeat omnia prærequisita cum iure, determinandi se, & Omnipotentiam, Omnipotentia est sufficienter applicata. Sed, ut sic se habeat voluntas, non est necessarium decretum applicativum, constituens potestatem proximam: ergo. Prob. min. Eò præcisè, quòd voluntas habeat reliqua prærequisita, cum carentia necessitatis antecedentis ad actum, vel ad carentiam actus, voluntas existit cum iure, determinandi se, & Omnipotentiam. Sed voluntas potest sic existere, quin detur decretum applicativum, constituens potestatem proximam: ergo. Mai. videtur vera: quia voluntas sic existens, posset operari, & non operari, aliàs esset antecederet necessitata, aut impedita. Prob. min. Ut ita existat voluntas, sufficit, quòd detur in Deo nolitio determinandi, & nolitio impedimenti antecedentis,

aut

aut ommissio actus determinandi, aut impediendi: ergo, saltè pro actibus liberis, non requiritur decretum applicativum, constituens libertatem.

53 Resp. Dist. mai. Eò ipso, quòd voluntas sit instructa omnibus prærequisitis, cum iure proximo, determinandi se, & Omnipotentiam, est sufficienter applicata Omnipotentia, conc. mai. cum iure remoto, determinandi se, & Omnipotentiam, nego mai. & nego min. de iure proximo. Ad prob. dist. mai. Hoc ipso, quòd voluntas sic existat, cum carentia necessitatis antecedentis, est formaliter, vel illativè cum iure proximo, se determinandi, & Omnipotentiam, conc. mai. est formaliter cum iure proximo, determinandi se, & Omnipotentiam, nego mai. & dist. min. Potest sic existere, quin formaliter interveniat pro eo signo decretum applicativum, constituens potestatem, permitto min. quin formaliter interveniat pro hoc, vel pro alio signo, nego min. & conseq. Quia, cum ex nostris rationibus supponamus, requiri decretum applicativum ex parte potestatis, nolitio necessitatis antecedentis, & impedimentum antecedentis secum assert. decretum applicativum.

applicativum Omnipotentia: alias eadem forma arguendi probaretur, non esse constitutivum potestatis proxima carentiam formalem physicam prædeterminationis; nec carentiam formalis necessitatis antecedentis immediate, nec carentiam imperij, etiam necessario prærequisiti; sed sufficere carentiam illativam: contra quæ pro viribus egimus disp. 5. de actibus humanis.

SECTIO VI.

De tendentia, & obiecto decreti applicativi, præcipue de decreto applicativo Omnipotentia ad peccatum.

54. **R**atio difficultatis est: quia hoc decretum, ut supponimus, est indifferens. Vel ergo per hoc decretum vult Deus suum concursum in actu secundo, vel non? Si non vult suum concursum in actu secundo; quomodo applicat Omnipotentiam? Quia, sicut potentia loco motiva applicatur per volitionem ambulandi, & ridiculum esset dicere, applicari ad ambulandum per voluntatem cantandis simi-

similiter accidit in nostro casu. Si vult decretum in actu secundo, in primis vult peccatum, saltem inefficaciter: deinde, cum talis volitio, utpotè indifferens, non sit efficax ab intrinseco, inefficaciter vult bonum opus, & cum ea stabit volitio efficax concurrendi: quomodo ergo applicabitur ad actum per decretum componibile cum volitione efficaci concurrendi? Hæc difficultas in varios dicendi modos divisit nostros AA.

55 Suárez, Lesio, Ruiz, Herize, Alarcon, Meratio, Martinon, Oviedo controva 10. philosoph. num. 40. Izq. disput. 38. de Deo; num. 64. dicunt, Deum applicare Omnipotentiam volitione indifferenti, quasi conditionali, qua velit, cōcurrere cum creatura, etiam ad peccatum, ex suppositione, quod illa se determinet ad peccatum. Addit Herize disp. 6. de scient. num. 46. & nemine posse negari, volitionem applicativam esse volitionem cooperationis in actu secundo; etiam dum actus est malus; & solum refragari quosdam AA. Izq. num. 75. 76. & 79. dicit, Deus detestari actionem malam, prout a creatura; quia sic est mala; causare tamen

amare, & velle eam efficaciter conditionate, ut procedentem à Deo: quia sic est bona, & nec materialiter mala.

56 Aldrete disp. 1. de volunt. sect. 16. num. 6. ait, Deum parare concursum ad actum pravam per complacentiam, quæ sit gaudium conditionale de bonitate transcendentali actus sub hypothesei malitiæ. Lince lib. 4. phys. tract. 8. ait, applicari per volitionem actus mali quoad entitatem, seu materialiter sumpti. Lugo disp. 8. de poenit. num. 165. Arriaga 1. part. disp. 32. num. 26. Anton. Perez disp. 5. de volunt. num. 40. dicunt, Omnipotentiam applicari per volitionem disiunctivam peccati, vel boni operis.

57 Iunio sect. 7. à cap. 7. cum bene, & acutè impugnasset volitionem disiunctivam contradictoriorum, dicit: Quando libertas est ad plures actus positivos, inter quos sint actus boni, & mali, decretum applicans Omnipotentiam debet, esse volitio disiunctiva omnium: si verò libertas sit ad peccatum, & carentiam; tunc volitio applicans Omnipotentiam debet, tendere disiunctivè in peccatum, & aliud obiectum non malum, sive eiusdem, sive diversæ

libertatis, quamvis sit naturaliter impossibile: v. gr. sic: *volo peccatum, vel cucurbitam*. Hanc conclusionem prosequitur usque ad caput 12. eamque doctè, & ingeniosè interdidit, liberare ab errore, & censura: eò quòd Salas 1. part. tract. 3. disp. 1. indemnus dicat, peccatum esse Deo physice voluntarium; & Ruiz apud ipsum, cap. 7. dicat, Deum determinare positivè individuationem peccati: & Thomas Sanchez dicat, Nos posse licitè suadere, ut determinatus ad unum è duobus peccatis, eligat minus.

§ 8. Quiròs disp. 59. physic. num. 24. dic it, Deum applicare Omnipotentiam per actum semiefficacem, qui sic tendat: *Volo, quatenus est ex me, consensus bonum*: qui actus est efficax, in ordine ad applicandum Omnipotentiam, & inefficax, in ordine ad consensum: ideòque vocatur semiefficax. Vel qui sic tendat: *Volo, ne per me sit defectus consensus*. Vel sic: *Volo implere minus cause primæ in actu primo*. Ribadent. disp. 9. de prædest. cap. 4. Herrer. quæst. 8. sect. 3. dicunt, non dari aliam applicationem Omnipotentiz ad actus liberos, ultra decreta aliorum prærequisitorum,

& exclusiones necessitatis antecedentis ad aliquod; etsi Ribadeneir. addat suum decretum comitans. Annato disp. 4. de scient. cap. 7. dicit, Omnipotentiam applicari per hunc, vel similem actum: *Volo attemperare Omnipotentiam arbitrio creaturae*. P. Doct. Vincent. Ramirez disp. 10. cap. 5. dicit: Pro effectibus necessarijs, qui à Deo, & creatura procedunt, & continent malitiam moralem materialem, & pro effectibus creature liberis, Deum applicare Omnipotentiam in actu primo per volitionem, qua vult, Omnipotentiam esse paratam, ut ex determinatione agentis creati concurret in actu secundo.

59 Hæ sunt sententiæ. Qui velit earum impugnationes videre, legat Iunium sect. 7. acutè, & ingenio, quo solet, eas impugnantem. Bolivar tract. 5. dub. 1. à numer. 22. latè, & Pat. Doct. Vincent. Ramirez disput. 10. capit. 4.

§.

Nostra sententia proponitur

60 Sup. ex dictis disp. 4. de iust. sic. sect. 2. *Vbi dedimus*, cum Oviedo
sona

Controvers. 4. de Iustific. num. 11. regu-
lam generalem pro lege, præcepto, vo-
to, & matrimonio, esse aliquos modos
exercitos in actibus, qui non relucet in
obiectis actuum; sic, ut cum pluribus di-
ximus in philosoph. possibilis est volitio
Dei, quæ sit creatio Angeli pro instati A.
Hæc volitio haberet eundem modum
tendendi signatum, ac altera volitio exi-
stentiæ Angeli pro instanti A, quæ non
esset creatio: unde prima volitio esset
creatio ex suo modo tendendi exercito,
non ex modo tendendi signato. Similiter
diximus, condonationem extrinsecam esse
talem ex modo tendendi exercito: ideò
dixim. ibi sec. 2. n. 31. nolitionem indigna-
tionis ortam ex potestate iuris, ad se in-
dignandum, aliquando esse condonationem
formalem: aliquando non. Ideòque no-
litio eiusmodi; quæ sit condonatio for-
malis, erit talis ex modo tendendi exer-
cito, qui modus neque relucet in obie-
cto nolito, neque in subiecto respecto.
Similiter. Actus cum simili tendentia
signata *ne comedas*, potest iam esse præ-
ceptum; iam non. Et cum hac tenden-
tia signata: *dabo librum*, potest alter actus
esse *promissio*, secus alter. Et cum simili
tendentia signata: *faciam hoc*, potest al-

ter esse *votum*; secus alter. Et generaliter, quoad leges, præcepta, votum, & matrimonium, sufficit, tales actus respicere inefficaciter actiones obligatorias; quod rectè componitur cum eo, quòd efficaciter nolit positionem actionis obligatoriz: quia ex modo exercito, non ex signato tales sunt. Sic Superior potest rem præcipere sub vera obligatione, & interius efficaciter velle, ne res ponatur, ut occasionem habeat puniendi, vel obtinendi alium finem: Sic Deus præcepit Abraham, occidere filium, & efficaciter volebat occisionem: Sic potest quis, contrahere matrimonium, sine voluntate efficaci exercendi actiones, ad quas se obligat; imò cum voluntate efficaci, non implendi, ut accidit B. Virgini. Similiter dispensatio legis, & voti potest ferri inefficaciter in negationem rei præceptæ, & ex speciali modo exercito auferre obligationem. Ex his,

61 Dico. Non esse necessarium, decretum applicativum Omnipotentiz esse tale, ratione obiecti voliti, seu ex modo tendendi signato; sed sufficere, quòd sit tale ex modo tendendi exercito: Ideoque contingere potest, quòd ex duobus decretis, habentibus eundem
mo-

modum tendendi signatum, iam hunc, iam illud, aliud sit decretum applicativum Omnipotentiz; aliud non sit applicativum Omnipotentiz, v.gr. decretum applicativum Omnipotentiz operantis, quia Deus vult, & cuius velle, est, operari debet esse conformiter ad Script. & SS. PP. hæc, vel illa volitio boni operis, vel prærequisitorum ad bonum opus liberum, pro diversitate sententiarum, quam retulimus.

62 Dico igitur, quod omnia hæc decreta, alias possibilia, & inconnexa cum operatione possunt, esse decreta formaliter applicativa Omnipotentiz; non ex modo tendendi signato; sed ex modo tendendi exercito, qui modus non relucet in obiecto; Si c. Potest dari decretum inefficaciter volens rectam operationem, quod sit applicatio Omnipotentiz; &, quod aliud decretum, habens similem tendentiam signatam, non sit applicatio Omnipotentiz: quia primum decretum non est applicatio ex modo tendendi signato; sed ex modo tendendi exercito, quod non relucet in obiecto. *Similiter.* Potest dari decretum circa re liqua constitutiva libertatis, quod sit formalis applicatio Omnipotentiz; & po-

est dari aliud decretum similis tenden-
tiae signatae, quod non sit applicatio Om-
nipotentiae: quia primum decretum non
est applicatio Omnipotentiae, ex modo
tendendi signato; sed ex modo tendendi
exercito. Simi iter potest esse applicatio
Omnipotentiae decretum sic tendens: vo-
lo, quatenus est ex me, consensum liberum:
volo, ne per me stet defectus actus: volo ad
implere munus causae primae & alia, quae
alias possibilia sint, & non fatua; & pos-
sunt, dari decreta cum simili modo ten-
dendi signato, quae non essent applicatio
formalis; sed, ad summum, applicatio il-
lativa Omnipotentiae: quia prima decreta
non sunt applicatio formalis ex modo
tendendi signato. Ideo.

63 Dico. Contingere potest, quod
sint decreta formaliter applicativa Om-
nipotentiae, decreta habentia eundem
modum tendendi signatum, ac prescri-
bitur a sententijs relatis; modò alias sine
possibilia, & non fatua; Et si alia decre-
ta, habentia similem modum tendendi,
non sint formalis applicatio Omnipoten-
tiae: eo quod prima decreta sint for-
malis applicatio Omnipotentiae ex mo-
do tendendi exercito; & non ex modo
tendendi signato,

Prob.

84. Prob. Illud debet, esse decretum applicativum Omnipotentiae ad actus liberos; quod (cum alias sit possibile, non dicens indecentiam, nec fatuitatem) magis commendet dominium Dei circa applicationem Omnipotentiae. Sed, si contingere posset, quod decreta habentia eundem modum tendendi signatum, ac praescribitur a sententijs relatis (modo alias sint possibilia, nec dicant indecentiam, nec fatuitatem) sint applicatio formalis Omnipotentiae; magis ampliatur dominium Dei in ordine ad applicationem Omnipotentiae: ergo. Prob. min. Si posset contingere, quod decreta, habentia similem modum tendendi, sint applicatio formalis Omnipotentiae, Deus poterit applicare Omnipotentiam: iam per decretum efficax, dandi reliqua praerequisita; iam per decretum volens inefficaciter consentum, iam per decretum semiefficax. *Volo, quatenus est ex me*: iam per alia relata, modo sint possibilia, nec dicant indecentiam, nec fatuitatem; Si non possit contingere, quod decreta, habentia similem modum tendendi signatum, sint applicatio formalis Omnipotentiae, solum poterit, applicare Omnipotentiam, alligatus
ad

ad modum tendendi signatum ; quem assignat quævis sententia. Sed maius dominium est, in ordine ad applicationem, posse applicari Omnipotentiam per decreta, habentia modum tendendi signatum, ac præscribunt omnes sententiæ relatæ ; quam solum posse applicari ad modum tendendi signatum, quem assignat quævis sententia: ergo.

65 Hic modus constituendi decretum applicativum placuit : quia præterquam verisimilis est, & conformis ad ea, quæ diximus disp. 4. de iustif. agendo de extrinseca condonatione : sic quodammodo morem gerimus omnibus adeò doctis, & ingeniosis sententijs: non disputando de possibilitate, indecentia, fatuitate aliquorum ex decretis relatis. De quo videri possunt citati AA. Sed hoc nota: quòd decreta, quibus Deus frequenter applicat Omnipotentiam, sive sit decretum, quo velit prærequisita, sive quodvis aliud, directe tendunt in opus bonum: quia hoc denotat Script. & PP. quòd, videlicet, Deus omnia, bonæ voluntate, operetur.

66 Obij. 1. Hic modus tendendi exercitus est inexplicabilis : ergo. Resp. cum Oviedo dist. ant. Est inexplicabilis.

lis à priori, conc. ant. est inexplicabilis à posteriori, nego ant. Itaque. Hic modus tendendi exercitus decretorum est inexplicabilis à nobis à priori: quia nos non habemus intuitionem actuum interiorum, præsertim divinorum; à posteriori verò explicabilis est ex effectibus: nec maior explicatio exigenda est; cum plures sint actus maioris explanationis incapaces. Effectus huius applicationis est, reddere creaturam expeditam, ad operandum, ita, ut per illam stet, & ipsi tribuatur, si non ponat actum. Sic: solum ex effectibus cognosci potest, quomodo Deus possit, condonare peccatum condonatione extrinseca, quæ sit talis ex modo tendendi exercito, non verò ex modo tendendi signato. Sic etiam percipitur quomodo iudex possit, condere leges, ex quibus oritur obligatio ex modo tendendi exercito, non verò ex modo tendendi signato. Sic: quomodo Deus possit, creare Angelum volitione, quæ sit creatio ex modo tendendi exercito, & non ex modo tendendi signato, & alia, quæ diximus de præcepto, promissione, & voto in suppositione.

sequitur, posse, applicari Omnipotentiam ad peccatum per odium inefficax peccati. Sed hoc est falsum: ergo. Prob. 1. ex Sap. 11. *Nihil odisti eorum, quæ fecisti* 2. Experientia constat, potentiam executivam, & appetitivam, sive innatam, sive elicitam, eodem tendere, & non in contraria, veluti rixando. Sed Omnipotentia influit, & tendit in peccatum, etsi ex determinatione creaturæ: ergo applicatio Omnipotentia, debet tendere in peccatum, & non fugere positivè à peccato. Prob. mai. Appetitus datus est, ut adiuvet potentiam executivam, non, ut cum ea rixetur: ut eam adducat ad suum terminum; non, ut avertat ab illo: ergo. Resp. Conc. mai. nego min. Ad 1. prob. dist. verba. *Nihil odisti eorum, quæ fecisti*, ut causa per se, & ex propria determinatione, conc. ant. ut causa per accidens, & quasi invitæ, & per rapinam concursus, nego ant. & consequ. Itaque, ut diximus. Deus frequenter applicat Omnipotentiam, volitione directâ inefficaci boni operis, quæ volitio est nolitio, seu odium inefficax peccati, & verba relata intelliguntur de operibus bonis; vel, saltem non malis, non verò de peccatis, Ad quæ *servire,*

vire, dicitur Deus, & quasi raptius concurrere, ut supra vidimus.

67 Ad 2. Dist. mai. Experientia constat, potentiam executivam, & appetitivam eodem tendere in his, quæ necessario fiunt, conc. mai. in his, quæ liberè fiunt, nego mai. Quia sæpe caro pugnat adversus spiritum. Et casu, quo potentia executiva, & appetitiva eodem tendant in his, quæ fiunt ex propria determinatione, secus in his, quæ fiunt ex aliena determinatione. Ideo, permissa mai. cum distinctione data, & conc. min. nego conseq. Quia in his, quæ fiunt ex aliena determinatione, non sequitur potentia executiva potentiam appetitivam; sed in contraria tendunt: Sic; dum pater ex aliena determinatione occidit filium, appetitus elicitus, & potentia executiva in contraria tendunt: Omnipotentia autem ex aliena determinatione, & sic contra propriam inclinationem elicitam, tendit in peccatum; ex dictis.

69 Infites: Sicut potentia executiva tendit in terminum per causalitatem, quæ est motus physicus in terminum; ita applicatur per affectum, qui sit motus intentionalis in terminum; ergo; sicut

sicut potentia executiva per solam noli-
tionem efficacem retrahitur à termino:
ita per solam volitionem efficacem ap-
plicabitur ad terminum. 2. Ex Scriptis
& PP. apud Ruiz disp. 11. de volunt.
sect. 4. Ideò res sunt, quia Deus vult:
ergo, dum existit peccatum, datur ali-
qua volitio peccati. Resp. Dist. ante ca-
quoad 2. part. & loquendo de applica-
tione in actu secundo. Applicatur per
affectum causæ determinatiss, conc. ant.
per affectum causæ, quasi invitè deter-
minatæ, nego ant. & eodem modo dist.
conseq. At verò in actu primo non ap-
plicatur causa determinanda, v.gr. Om-
nipotentia, per affectum ad peccatum,
etiam causæ determinantis: quia nullum
datur fundamentum. Ad 2. Dist. antec.
Ideò res sunt, quia Deus vult positivè,
vel permissivè, conc. ant. quia Deus
vult positivè, subdist. res bonæ, conc.
ant. res malæ, nego ant. & dist. conseq.
datur affectus permissivus peccati, conc.
conseq. positivus, nego conseq.

70 Obij. 3. Stante volitione inef-
ficaci consensus, qua exercitè, dicimus,
applicari Omnipotentiam, potest dari
nolitio efficax consensus. Sed, data noli-
tione efficaci consensus, non est Omni-
po-

potentia applicata ad consensum: ergo.
 Prob. min. Quia esset, parare, & negare
 concursum ad consensum: parare, quia
 applicat Omnipotentiam ad consensum:
 negare, quia habet nolitionem concur-
 sus: ergo applicatio Omnipotentiz non
 solum consistit in prima voluntate; sed
 in illa, & carentia huius nolitionis. Resp.
 concess. mai. nego min. Ad prob. dist.
 ant. Esset, parare concursum in actu pri-
 mo; & negare concursum in actu secun-
 do, conc. ant. esset, parare concursum
 in actu primo, & negare concursum in
 actu primo, nego ant. & conseq. Itaque
 ea nolitio efficax consensus potest, esse
 pure intentiva carentiz consensus: &
 tunc simul paratur concursus in actu
 primo, & negatur concursus in actu se-
 cundo; & potest esse nolitio efficax con-
 sensus, immediate executiva consensus:
 & tunc esset, negare concursum in actu
 secundo; & saltem, exercitio negare con-
 cursum in actu primo ad consensum:
 quia hæc nolitio esset necessitas imme-
 diata antecedens: ideoque auferens li-
 bertatem: & eius carentia positiva est
 constitutiva libertatis, ut diximus disp.
 5. de act. hum. sect. 2. adeoque donec
 positive intelligatur hæc carentia, non

parabitur concursus in actu primo ad consensum.

71 Obij. 4. Deus per applicationem Omnipotentia, exercitè vult, & signatè velle, potest, libertatem. Sed existentia libertatis est necessitas vaga existentia peccati, vel carentia: ergo Deus per applicationem Omnipotentia vult vagè existentiam peccati, vel carentia. Prob. conseq. Volitio antecedentis determinatè connexi cum uno extremo, est volitio determinata extremi: ergo volitio antecedentis vagè connexi cum peccato, & carentia, erit volitio vaga peccati, & carentia. Resp. conc. mai. & min. nego conseq. Ad prob. nego ant. absolute loquendo: quia hoc principium *velle antecedens determinatè connexum cum uno extremo, est, velle determinatè illud extremum*, est absolute falsum, ut multis exemplis, tam in materijs physicis, quam in moralibus monstravimus disp. 2. de act. hum. sect. 2. num. 25. disput. 6. de bonit. & malit. sect. 3. & disp. 4. de act. hum. sect. 3.

72 Solum est verum hoc principium in quatuor casibus. 1. Quando expositione antecedentis connexi cum extremo sequitur extremum sine novo exercitio

Volitio libertatis ; tunc velle antecedens, est, velle terminum : sic sequitur combustio domus ex applicatione ignis: formale peccati ex positione materialis : & ideo, velle applicationem ignis, est, velle combustionem, saltē interpretativē : & velle materiale peccati, est, velle formale. 2. Quando ponitur antecedens connexum per modum intentionis subiectivē determinantis ad electionem medij. Sic volitio pœnitentiæ, ante absolute prævisum peccatum, est volitio, saltē virtualis, & interpretativa, peccati, ut diximus disp. 8. de Incarn. sect. 2. & disp. 4. de bonit. & malit. sect. 4. 3. Quando ex positione antecedentis connexi sequitur terminus, quem, *quod* tenetur, vitare, ponens antecedens, ne sequatur terminus. 4. Quando ex positione antecedentis se ponit in periculo, volendi peccatum.

73 Iam antecedens illud, quod, ut diximus, absolute est falsum, præcipue, debet, esse falsum respectu Dei, modo desint quatuor circumstantiæ dictæ: quia multa licent Deo, quæ non licent creaturæ. Sic Deo licet, velle mortem Petri, morbos, dolores, pestem, famem, interitum mundi, damnationem mul-

torum , non dare auxilium efficax finale , quæ non licent creaturæ. Creaturæ sæpè non licet , causare per se antecedens , ex quo videt , futurum peccatum ; & Deus sæpè potest , causare per se physicè ; imò sæpè , moraliter tale antecedens , ut diximus disp. 4. de liber. arb. sect. 3.

74 Præcipuè, falsum est dictum antecedens , quando illud antecedens est connexum cum termino , qui iam supponitur : quia , si iam supponitur existens terminus , stulta esset , non dico *complacentia* ; sed volitio , & procuratio termini. Sic volitio pœnitentiæ , post absolutè prævisum peccatum , non est volitio peccati : & data visione termini , ut extra omnes suas causas , esset stulta volitio termini. Hac ratione , dici posset , quòd , *velle libertatem* , non esset , velle vagè peccatum , vel carentiam : quia iam aliundè supponitur , extitutum peccatum , vel carentiam : quia existere peccatum , vel carentiam , est antecederè necessarium. *Confirm.* Stultum est , velle discernere , & procurare , quòd deficiat chymera sub his terminis : quia hoc est necessarium. Sed velle vagè , quòd existat peccatum , vel carentia , est , formalis-

lissimè, & signatè velle, quòd deficiat
 chymera: ergo. *Confirm.* 2. Sicut stultum
 est, velle efficaciter, procurare, & decer-
 nere, quòd est impossibile, ita stultum
 est, velle, procurare, & decernere, quòd
 est necessarium: Sic stultum esset, sic de-
 cernere: *Volo, quòd, si existat homo, sit*
animal rationale. Sed existere peccatum,
 vel carentiam, est antecedenter necessa-
 rium: ergo stultum esset, id velle, &
 consequenter nequit Deus, id velle. Hæc
 vera sunt. Sed fallaciter

75 Insistes: Etsi sit antecedenter
 necessarium, existere peccatum, vel ca-
 rentiam: ideòque non possit Deus, id
 velle; non est antecedenter necessarium,
 existere peccatum, vel carentiam liberè;
 sed contingens: quia hæc sunt *contrariæ*
quæ non possunt simul existere; sed pos-
 sunt *simul deficere:* & consequenter hoc,
 utpotè contingens, erit volibile. *Nunc*
sc. Ante existentiam libertatis non est
 antecedenter necessarium, aliunde po-
 situm, nec determinatum, quòd pecca-
 tum, vel carentia existat liberè. Sed li-
 bertas est necessitas vaga existentiz li-
 beræ peccati, vel carentiz: ergo Deus
 volens efficaciter libertatem, vult effi-
 caciter, existere liberè peccatum, vel

carentiam. Prob. conseq. ex illo principio: *Qui vult antecedens &c. connexum cum extremo non præsupposito, vult extremum*: quia non habet maiorem connexionem illud antecedens cum extremo, nec est magis procurativum extremi, quàm libertas est connexa, & procurativa vagè peccati, vel carentiæ. Hæc ingeniosa sunt; sed fallacia, ut vidimus locis citatis, & in hoc tractatu, disp. 3. ubi diximus, Deum ex directione scientiæ inefficiæ dare auxilium inefficax, & posse, illud dare per decretum connexum cum peccato, quæ collatio non supponit absolutè peccatum; sed solum conditionatè, quin ea collatio sit amor, nec volitio peccati. Unde solum est verum, quòd, qui vult antecedens connexum cum extremo, non aliunde posito absolutè, determinat logicè extremum; non verò, quod vult extremum, nisi in quatuor casibus assignatis.

76 Resp. ad argum. in forma. Conc. assumpto, nego, quòd hoc sit volibile disiunctivè, & vagè, à Deo. Ad prob. conc. mai. & min. Dist. conseq. vult, existere liberè peccatum, vel carentiam, volitione terminata ad libertatem, seu vult ea extrema reduplicativè, ut libera,

conc.

Conc.conseq.vult, peccatum, vel carentiam existere liberè, volitione terminata ad peccatum, & carentiam, seu ad ea extrema specificativè sumpta, & secundum se, nego conseq. Itaque. Deus in eo casu potest, velle libertatem, quæ est contingens, & consequenter potest, velle vagè ea extrema reduplicativè, ut libera, quatenus dicunt libertatem: quia hoc est contingens; non verò potest velle vagè ea extrema secundum se, nec specificativè sumpta: quia sic sunt necessaria. Vel alijs terminis. Deus potest, velle libertatem, quæ est disiunctiva necessitas peccati, vel carentæ, & in hoc sensu potest, velle ea extrema, ut extrinsecè disiuncta; nequit tamen, velle disiunctivè ea extrema: quia esset, velle peccatum: nec est necessarium, quòd ea sic velit, volendo libertatem, seu ex eo, quòd velit libertatem: quia *principium* assumptum est falsum absolute, respectu omnium: & præcipuè, respectu Dei, qui non tenetur, vitare antecedens connexum cum peccato. Et minùs impletionem muneris causæ primæ in præparatione Omnipotentis, ex qua resultet antecedens connexum cum peccato.

77

Insistes. Libertas tendit, ut

Y 3

sit,

fit, vel non fit peccatum, quamvis hoc est necessarium: ergo volitio poterit, tendere, ut sit, vel non sit peccatum, quamvis hoc sit necessarium. Resp. negando ant. quia illud disiunctum non est exercitium libertatis. Itaque. Libertas non est *terminativè*; sed solum *subiectivè* vaga; quia libertas determinatè est duplex potestas, alia ad peccatum, alia ad carentiam: hoc complexum respicit vagè ex parte subiecti illa extrema; non verò ex parte termini. Et volitio assignata respiceret vagè ex parte termini ea extrema. Vide plura de hoc argumeto disp. 6. de pec. sect. 2. à numer. 21. ad 25. ubi diximus, hanc volitionem esse vagam necessitatem, ut sit consensus, vel carentia, neque vult vagè, neque tendit vagè; ut sit consensus, & carentia: quia hoc est necessarium. Ubi diximus, quòd hæc propositio: *consensus, vel carentia libera, vel aliquod extremum, per se, sequitur ex necessitate disiunctiva*, est falsa, si terminus *extremum* sumatur in suppositione determinata: ita, ut *sequi per se* prædicetur disiunctivè de quolibet extremo sic; vel consensus *sequitur per se*; vel carentia *sequitur per se*; est vera, si terminus *extremum* sumatur in sup-

suppositione confusa; sed hoc solum im-
 portat, libertatem esse necessitatem dis-
 iunctivam consensus, vel carentiæ; non
 verò, quòd velle libertatem, sit, velle
 disiunctivè ex parte termini consen-
 sum, & carentiam. Hæc, ex se,
 sunt confusa, sed
 vera,

DISPUTATIO VI.

DE PRÆDEFINITIONIBVS

regulatis scientia Media.

HOC BELLUM EST DOMESTICUM inter PP, Suarez, & Vazquez, eorumque Discipulos.

SECTIO I.

An sit possibilis prædefinitio efficax nostri consensus liberi, regulata scientia Media?

SUp. 1. Prædefinitionem efficacem nostri consensus liberi sub determinato auxilio, vel sub hoc, vel illo auxilio indifferenti, essentialiter supponere scientiam Mediam de consensu quia Deus nequit, prudenter decernere aliquod obiectum, quin videat, se habere media ad illud obtinendum. Sed nequit aliter videre hæc media, nisi per scientiam Mediam, vt diximus disp. 11. de scient. & disput. 3. de liber. arbitr. ergo.

Sup.

2. Sup. Prædefinitionem divinam non esse conditionalem, sed absolutam (quidquid dicat Herize) quia aliud est, quod dependeat ab aliquibus conditionibus, ut ponatur, quod decernit, scilicet, à positione auxilij, seu libertatis; aliud est, quod sit conditionalis. 1. est verum; sed, quia hæc prædefinitio secum affert purificationem conditionis: quia connectitur cum eo, quod detur auxilium, seu libertas: ideò non est conditionalis; sed absoluta,

3. Sup. 3. Cum Ribadeneir. disp. 12. de prædestinat. à num. 14. Izquierd. disp. 39. imò, & cum omnibus T. T. teste Arriaga, disp. 34. de prædestinat. contra quosdam antiquos R. R. & Franciscum Felix dicentem, esse frustrabilem in sensu diviso, capit. 2. de prædestin. difficult. 5. Prædefinitiones efficaces divinas esse infrustrabiles, & ab intrinseco infrustrabiles: quia decretis Dei tribuenda est omnis perfectio in sua linea. Sed infrustrabilitas est perfectio de linea prædefinitionis efficacis divinæ, sicut infallibilitas est perfectio de linea scientiæ: ergo. Ideò malè confundunt aliqui frustrabilitatem cum evitabilitate. Dictæ prædefinitiones sunt evitabiles à voluntate crea-

creata: quia hoc petit ipsum dominium Dei, & nostra libertas, ut diximus disp. 4. at verò non sunt frustrabiles: quia frustrari decretum, est, coniungi carentiam rei decretæ cum prædefinitione: decretum enim, quod non datur, non frustratur: sicut scientia, quæ non datur, seu impeditur, non est falsificabilis in sensu diviso.

4 Sup. 4. Eiusmodi prædefinitiones, etsi immediate *affective* velint consensum; non ideo immediate *effective* causant consensum, sed media libertate creata. Sive prædefinitio velit consensum, ut *liberum*, id est, libertatem, & consensum; sive velit solum consensum, modò essentialiter supponat scientiam Mediam. Quia potest quis, velle efficaciter homicidium, præcipuè, causandum ab alio, quin hæc voluntas immediate causet homicidium; imò, cum prædefinitio sit de consensu libero, nequit, immediate illum causare, ut sæpè diximus ex disp. 5. de act. human. & 6. de iustifica. Sed de hoc in rationibus conclusionis.

5 His suppositis. Vazq. disp. 89. ca. 10. Valentia tom. 1. disp. 1. quæst. 23. Lessius de prædest. sect. 5. Alarcon disp. 1. cap.

cap. 6. Pennotus in propug. libert. lib. 6. sect. 6. Herize disp. 23. cap. 9. uterque Hurtado, Martinon, Monceus, Meratius, Suarez, Lusitanus, Ortega contr. 3. de Deo, disp. 1. & contr. 4. disp. 6. Favet Thyrsus, etsi non omnino recedit ab opposita sententia. Iunio sect. 6. cap. 11. dicit, prædefinitiones non posse, stare cum libertate; si sint decreta executiva, secus, si sint purè intentiva; sed, quia simul docet, non esse purè intentivam, ideò citandus pro sententia Vazq.

6 Eximius Suarez lib. 1. de auxil. cap. 16. & lib. 13. cap. 16. 17. & 19. & lib. 1. de prædest. cap. 8. dicit, Deum posse, prædefinire nostros actus liberos: & licet adeò modestus, dicit improbabile oppositum, & ferè contra omnes TT. præsertim antiquos. Sequuntur communiter Nostri, cum Montoia disp. 6. Izq. disp. 39. quæst. 2. Ribad. disp. 12. Herrer. quæst. 10. sect. 2. Muniesa disp. 6. Aranda disp. 31. Quiròs disp. 11. de prædest. & disp. 89. de anima, dicit, à nemine Societatis posse, negari post literas Generalis, quas ibi refert, datas ad universam Societatem. Idem dicit Avendaño: quia id propositum est

est speciali ordinatione à Claudio Aquas-
viva post consilium doctissim. Magi-
strorum; quam ordinationem observa-
ri, iussit Franciscus Piccolomini ordina-
tione Congregationis Generalis 9. mis-
sa ad Provincias anno 1651. quam re-
fert sect. 7. problem. 4. num. 787.
Eandem sententiam noviter illustrat
P. Doct. Vincent. Ramirez disp. 12.

7 Ex his, ut Quiròs, Esparza, &
Aranda, non solum iudicant possibles
tales prædefinitiones; sed etiam, esse ne-
cessarias ad providentiam efficacem
actuum liberorum. Alij non iudicant
necessarias; sed dicunt, dari de facto
cum Suarez, Montoia, Aldrete, Ribad.
cap. 2. Herrer. sect. 4. Muniesa sect. 10.
P. Doct. Vincent. Ramirez sect. 3.

SECTIO II.

*Deus potest, efficaciter prædefinire nostros
actus liberos prædefinitione antece-
denti purè intentiva.*

• **P** Robatur. Eatenus non pos-
set Deus prædefinire no-
stros actus liberos: quia, cum tali præ-
definitione, non staret libertas. Sed, cum
tali

Tali prædefinitione, staret libertas: ergo.
Prob. min. Libertas est potestas proxima expedita ad consensum, & dissensum. Sed, cum tali prædefinitione, stat potestas proxima expedita ad consensum, ut patet; deinde stat potestas proxima ad dissensum: ergo. **Prob. min.** Prædefinitio consensus non pugnat cum potestate proxima expedita ad dissensum, quia connexa cum consensu: sed neque pugnat, quia præcedit ad consensum, modo est evitabilis; ut est talis prædefinitio: ergo. **Mai. & min.** quoad 1. part. est communis nostrorum sententia: quia complexum ex scientia Media de consensu, & auxilio, est connexum cum consensu, & præcedit ad consensum, & non pugnat cum potestate proxima expedita ad dissensum. **Decretum collativum auxilij,** connexum cum consensu, præcedit ad consensum, & non pugnat cum potestate proxima expedita ad dissensum, iuxta communem nostrorum sententiam, præsertim, si coniungatur cum decreto compatibili, ut vidimus disp. 4. sect. 1. & disput. 4. de lib. arb. sect. 2. quia non alia ratione consentiens, stante scientia visionis de consensu: & stante complexo scientie.

Me-

Media de consensu , & auxilio , habet potestatem proximam ad dissensum , nisi quia potest , vitare scientiam visionis , & complexum ex scientia Media , & auxilio , vitando scientiam Mediam. Claudens oculos liberè non videt , non alia ratione , nisi quia potest , vitare eam cæcitatem.

9 Prob. iam min. Id , quod sequitur nostram liberam determinationem , est evitabile à nostra libertate. Sed prædefinitio consensus liberi sequitur nostram liberam determinationem : ergo. Mai. constat ex August. lib. 1. retrac. cap. 22. *In potestate nostra non est , nisi quod nostram sequitur voluntatem.* Prob. min. Quod sequitur scientiam Mediam de consensu sub auxilio , sequitur nostram liberam determinationem. Sed eiusmodi prædefinitio sequitur scientiam Mediam de consensu sub auxilio : ergo. Prob. min. Deus , utpotè prudentissimus , non prædefiniret efficaciter consensum sub auxilio , nisi prævidisset , quòd , si daretur auxilium , daretur consensus : ergo.

10 Confirma. Deus non solum potest , dare auxilium per decretum conne-
gum cum consensu , ut diximus disp. 4.

lect.

Text. 2. sed de facto dat auxilium per decretum connexum cum consensu: & dat illud, quia efficax, intendendo efficacia in actu secundo, & consensum. Sed hoc est, Deum prædefinire consensum: ergo Deus non solum potest prædefinire, sed de facto prædefinit nostrum consensum. *Confirm. 2.* Deus scit, quod, si existat auxilium, existet consensus: & dato auxilio, existet consensus, si non immutetur hypothesis. Sed per prædefinitionem non immutatur hypothesis: ergo. Prob. min. Non immutatur hypothesis per id, quod sequitur voluntatis determinationem. Sed prædefinitio sequitur determinationem voluntatis: ergo. Prob. min. Quia, nisi Deus prævidisset, quod, si existeret auxilium, existeret consensus, non prædefinisset consensum.

11 Prob. 2. Deum prædefinire consensum, est, Deum velle efficaciter, & irresistibiliter nostrum consensum liberum. Sed Deus potest velle efficaciter, & irresistibiliter nostrum consensum liberum: ergo. Prob. min. ex Script. & PP. Genes. 50. *Nam Dei possumus, resistere voluntati?* Esther 13. *Non est qui possit, resistere voluntati tue, si decreveris,*

vis, salvare Israel. Ad Roman. 9. *Voluntati eius quis resistet?* Similia habet Chrysostom. homil. 2. in Psalm. 50. *Si Deus dixerit adultero: iam nolo, ut adulter sis: verba statim vertuntur in opera, & ut scias, quod ita est, dixit, fiat Caelum, & factum est.* August. Enchirid. *Ubi est illa Omnipotentia, qua in Caelo, & in terra omnia, quaecumque voluit, fecit: Si colligere filios Israel, voluit, & non fecit?* Et concludit: *quis tam impie desipiat, ut dicat, Deum malas hominum voluntates, quas voluerit, quando voluerit, ubi voluerit, non posse, in bonum convertere?* Et de corrup. & grat. cap. 14. *Volenti salvum facere, nullum hominis resistit arbitrium; sic enim velle, & nolle in volentis, & nolentis est potestate; ut divinam voluntatem non impediat, nec superet potestatem.* Et infra de ipsis hominum voluntatibus, quod *vult, cum vult, facit.* Eadem Basil. Cyril. Hieronym. Prosper. Fulgent. & alij apud Rom. disp. 6. de provid. Imo Fulgent. lib. 1. ad Monimum, cap. 13. de facto concedit predefinitionem respectu omnium predestinatorum: sic enim ait: *Quos predestinavit ad gloriam, predestinavit ad iustitiam.*

12.

Confirm. Eatenus non posset

Deus,

Deus, velle efficaciter nostrum consensum liberum: quia hæc volitio esset applicatio Omnipotentia, & decretum executivum consensus. Sed non omnis volitio efficax, decretum, seu intentio, est decretum executivum obiecti, quod intendit: ergo. Prob. min. Volitio, electio, seu intentio gloriæ, ut coronæ (& est obiectum, ponendum à solo Deo) non est immediatè executiva gloriæ, ut coronæ: ergo. Ant. quod disp. 8. constabit, esse verum: quia volitio, electio, & intentio gloriæ, ut coronæ, est liberalis: & non supponit visionem absolutam meritorum; & voluntas executiva gloriæ, ut coronæ, est debita, & supponit visionem meritorum: est etiam D. Thom. hic ques. 23. ar. 4. *Prædestinatio secundum rationem præsupponit electionem, & electio dilectionem.* Ubi prædestinatio, quæ ex disp. 1. sect. 1. est præparatio, & executio mediorum, distinguitur ab electione, seu intentione gloriæ. *Confirm. 2.* Possibilis est intentio efficax alicuius obiecti, exercitè, imò signatè volens, obiectum intentum exequi per aliud decretum. Sed hæc intentio esset purè intentiva, & non executiva: ergo. Ant. videtur verum: quia non apparet implicatio: & sic ma-

gis ampliatur dominium Dei, quo, possit, se exercere per plures actus circa obiecta, iam intendendo efficaciter purè intentivè, iam executivè. Et hoc vulgare videtur in humanis: quia qui manè vult efficaciter, deambulare vespere, exercitè, vel signatè vult, deambulationem exequi per aliam volitionem. *Confirm. 3.* iuxta Iunium. Potest Deus reflexè imperare intentionem, seu decretum executivum gloriæ, v. gr. Sed hoc imperium non esset executivum obiecti, quod intendit: ergo. Prob. min. Hoc imperium intendit, gloriam poni in executione per secundum decretum. Sed imperium non exequitur immediatè gloriam per secundum decretum, ut patet: ergo. Prob. mai. Idem est, velle, secundum decretum ponere gloriam, ac velle, gloriam poni per secundum decretum. Sed imperium vult, secundum decretum ponere gloriam: ergo.

13 Prob. 3. Promissio Dei non destruit, quod promittit, imò obligat, ad faciendum, quod promittit, & si promissio fuerit conditionata, obligat conditionatè ad faciendum, & absolutè obligat, posita purificatione conditionis. Nunc sic. Deus potest, promittere,
iam

iam absolutè, iam conditionatè nostròs actus liberos, quin promissio destruat nostram libertatem: ergo Deus potest prædefinire nostros actus liberos, quin prædefinitio destruat nostram libertatem. Consequent. videtur bona: quia ideò primum est verum, quia promissio supponit scientiam Mediàm de nostra libera determinatione sub conditione: & eandem supponit prædefinitio. Prob. ant. Ezechiel. 36. *Faciam, ut in præceptis meis ambuletis, & iudicia mea custodiatis, & operemini.* In quæ Augustin. de prædest. cap. 11. *Attendite fratres, & videbitis, Deum, illa, promittere, facturum se, ut faciant, quæ iubet, ut fiant.* Ioann. 16. *Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* Sed sæpè petimus nostros actus liberos, & Ecclesia id orat: *da nobis Fidei, Spei, & Charitatis augmentum*, & alibi: *fac, nos amare, quòd præcipis.* Et alibi: *infunde cordibus nostris tui amoris affectum.* Et similia in orationibus Ecclesiæ. Mitto alia, quia ea sufficient, suppositis, quæ diximus disput.

4. de decreto conne-

xo.

SECTIO III.

Solvuntur Obiectiones.

14. **O** Bij. 1. Ex possibilitate prædefinitionis sequitur, hanc esse bonam consequentiam: *carentia prædefinitionis libera non est possibilis: ergo existit.* Sed hæc ex terminis est mala consequentia: quia ex eo, quòd res sit impossibilis, infert, existere: ergo prædefinitio non est possibilis. Prob. maior. Hæc est bona conseq. *Prædefinitio libera non existit: ergo est possibilis:* ergo & prima. Prob. conseq. quia bene valet ab opposito consequentis ad oppositum antecedentis. De hoc argum. quo in simili primò usus est Ribadeneir. disp. 19. de act. human. num. 9. ipso teste, egimus disp. 6. de bonit. & malit. sect. 5. Habetur etiam ab Izquier. in Pharo disp. 14. nu. 127. & ipsi tribui, solet. Resp. conc. mai. nego minor. Quia, ut diximus disp. 2. sect. 2. de scientia. Deus connectitur cum possibilitate possibilium: & possibilitas possibilium connectitur cum Deo, & consequenter ex eo, quòd unum possibile fiat impossibile, sequitur, dari chyme,

meram, & existere illud possibile, quod sit impossibile.

15 Obij. 2. Voluntas nequit, per dissensum impedire prædefinitionem ad consensum: ergo nequit, impedire consensum. Prob. ant. Voluntas nequit, impedire exercitium libertatis divinæ. Sed impeditio prædefinitionis est exercitium libertatis divinæ: quia est, Deum non prædefinire consensum: ergo. 2. Non est in potestate libera alicuius, omittere actum, quem, ipse non potest, ponere pro libito. Sed voluntas nequit, ponere pro libito prædefinitionem consensu: ergo nequit, impedire prædefinitionem. Prob. mai. Qui pro suo nutu nequit, amare, nequit, liberè omittere amorem: ergo. Prob. conseq. Quia, sicut ponere liberè actum, est, illum ponere, cum potestate omittendi: ita, ponere liberè omisionem actus, est, eam ponere, cum potestate ponendi actum.

16 De hoc argum. egimus disp. 4. sect. 3. & disp. 2. de lib. arb. sect. 8. & ibi etiam diximus de diversitate potestatis proximæ, & remotæ: quæ videnda sunt, ne repetamus. Ex quibus: nego ant. Ad prob. dist. mai. Nequit, impedire exercitium libertatis divinæ, non

impediendo libertatem ad illud , conc. mai. impediendo libertatem ad illud , nego mai. & dist. min. Impeditio , seu , non ponere prædefinitionem , est exercitium libertatis divinæ , quando habet libertatem ad prædefinitionem , conc. min. quando non habet libertatem ad prædefinitionem , nego min. & conseq. Itaque voluntas impedit prædefinitionem , impediendo scientiam Mediam de consensu , quæ constituit potestatem necessariam ad prædefinitionem , & impedita hac scientia , iam est necessaria , non libera , omissio prædefinitionis . *Ad 2.* Dist. mai. Non est in potestate libera immediata , conc. mai. in potestate libera mediata , nego mai. & conc. min. nego conseq. Probatio probat , quod intendimus. Itaque. Immediate liberè omittens amorem , potest æquè ponere amorem : aliàs non omitteret immediate liberè ; at verò hoc fallit in his , quæ sunt mediate libera , & falleret in amore , si omissio esset solum mediate libera , quia potest , contingere , quòd quis possit , pro suo nutu impedire , quòd ipse , & Petrus portent lapidem ; & non possit , determinare , quòd ipse , & Petrus portent lapidem. Et potest , contin-

gere,

gere , quòd ipse determinet combustionem domus, applicando ignem ; & non possit, impedire combustionē , eò quòd alij simul applicent alios ignes. Vide plura ibi disp. 4. sect. 3. & loco citato de lib. arbit. ubi distinximus triplicem potestatem liberam mediatam : aliam *positivam* , & *negativam* , quæ potest mediatè determinare, & mediatè impedire ; aliam positivam , quæ potest determinare ; sed non impedire ; aliam negativam , quæ potest impedire ; sed non determinare ; exēpla ibi dedimus. Quod verum est, quòd voluntas creata ponens liberè impeditionem prædefinitionis, potest, ponere eam non impeditionem : & idem accidit in alijs libertatibus mediatis ; non verò, quòd hoc ipso possit determinare prædefinitionem : quia ea non impedio, quam ipsa ponere potest, scilicet, determinatio scientiæ Mediæ consensus , est indifferens , ut sit prædefinitionis.

17. Insistes: Non impediri prædefinitionem, est, prædefinitionem existere. Sed voluntas potest, non impedire : ergo potest, determinare prædefinitionem. Resp. Dist. mai. Non impediri prædefinitionem omninò absolutè, & sine limi-

tatione, est, prædefinitionem existere; conc. mai. non impediri ex parte creaturæ, nego mai. & concess. min. nego consequ. Itaque. Non impediri omninò absolute prædefinitionem, formalissimè est, existere prædefinitionem, seu, non existere carentiam prædefinitionis; at verò, non impediri ex parte creaturæ, est, creaturam non ponere impedimentum: &, licet creatura non ponat impedimentum, Deus potest, illud ponere: quod sufficit, ut non existat: quia hoc est discrimen inter rem existere, & rem non existere: quia, ut res existat, requiritur, quòd detur carentia omnis impedimenti essentialis; at verò, ut res non existat, sufficit, quòd detur unum impedimentum. Vel *alijs terminis*, Dist. mai. Non impediri prædefinitionem, libertate immediata, est, prædefinitionem existere, conc. mai. non impediri, libertate mediata, nego mai. & dist. similiter min. nego consequ. Vide disp. 4. sect. 3. quia, etsi libertas mediata non ponat impedimentum, potest illud ponere libertas immediata.

18 Insistes 2. Voluntas ponendo consensum, liberè non frustrat prædefinitionem. Sed, liberè non frustrare, est,
pos-

posse, frustrare: ergo. 2. Voluntas nequit, impedire hanc prædefinitionem ab æterno. Sed hæc, semel existens, existit ab æterno: ergo. Prob. mai. Voluntas, quando non est, nihil potest, facere: ergo. 3. Prædefinitio est necessitas antecedens; quia est necessitas, & antecedit consensum, & quia, ipsa posita, ex necessitate sequitur consensus: quia nequit, esse sine consensu: ergo tollit libertatem, Resp. Dist. mai. Liberè non frustrat, libertate versante inter unum *non frustrare*, & aliud *non frustrare*, conc. mai. libertate versante inter *non frustrare*, & *frustrare*, nego mai. Et distincta min. nego consequ. Itaque dupliciter, potest, *non frustrari* prædefinitio consensus, alio modo, ponendo consensum; alio modo, impediendo prædefinitionem: quia prædefinitio, quæ non est, non frustraretur: & voluntas, ponendo consensum, liberè *non frustrat* prædefinitionem, libertate versante inter *nō frustrare* (quod est, ponere consensum intentum) & *non frustrare* (quod est, impedire prædefinitionem) non verò, libertate versante inter *non frustrare*, & *frustrare*. Ad 2. nego mai. Ad prob. dist. ant. Voluntas, quando non est *physicè*, nec *moraliter*,

fi-

nihil potest, facere, conc. ant. quando non est *physicè*; est tamen *moraliter*, nego ant. & conseq. Itaque. Sicut consensus futurus est moraliter ab æterno, in ordine ad determinandam scientiam, & verificandam, ut diximus disp. 6. & 12. de scientia, ita voluntas est moraliter ab æterno: ideòque voluntas ab æterno potest, impedire moraliter prædefinitionem; & in tempore potest, impedire *physicè*, vel quasi *physicè*, seu per impeditionem *physicè* existentem, ut ibi diximus. Ad 3. Dist. ant. Est necessitas antecedens *physicè*, & mediata, & consequens obiectivè, conc. ant. est necessitas omninò antecedens, & immediata antecedens, nego ant. & conseq. Quia hoc ipso est evitabilis: & ipsa posita, sequitur necessariò consensus, necessitate logica, consequenti, & evitabili; non verò, necessitate omnino antecedenti inevitabili. De quo fatis disp. 2. & 4. ubi etiam diximus, quòd, etsi prædefinitio sit prior *physicè* consensu, & libertate; est posterior obiectivè consensu, & libertate.

19 Obij. 3. ex Iunio. Decretum immediate applicativum Omnipotentie ad consensum, est immediate executivum:

vum: & si fuerit connexum, tollit libertatem, ut diximus disp. 5. Sed decretum efficax intentivum consensus liberi est applicativum Omnipotentie ad consensum; ergo. Prob. min. Omnipotentia applicatur, ad agendum per imperium, quo ei iniungitur, ut agat. Sed decretum efficax intentivum consensus est imperium, quo iniungitur Omnipotentia, ut agat: ergo. Mai. est vera: quia non aliter determinamur, ad ambulandum, nisi volendo ambulare, seu, volendo deambulationem; & non aliter retrahitur potentia deambulativa positive à voluntate, nisi per nolitionem operationis. Prob. min. Imperium, quo iniungitur Omnipotentia, ut agat consensum, est decretum, ut Omnipotentia agat consensum. Sed dictum decretum est decretum, ut Omnipotentia agat consensum: ergo. Prob. min. Cum omnis actio creaturæ sit actio Omnipotentia, decretum, ut creatura agat, est decretum, ut Omnipotentia agat: ergo.

20 Confirm. Deum decernere, & velle concurrere, est, suam Omnipotentiam applicare ad consensum. Sed actio creaturæ est concursus Dei: ergo. Et ratio à priori est, quia, quamvis physica appli-

applicatio ignis consistat in locali approximatione, cuius volitio se habet remote ad calefactionem, & est executiva approximationis; at intentionalis applicatio Omnipotentia, ut & potentia loco motivæ, est volitio ipsius operationis, non verò potentia, neque applicationis, hoc est, sui ipsius: ridicula enim esset, & nihil præstaret, nisi quatenus insuper esset volitio ipsius operationis. Ex quo infert, omnem prædefinitionem efficacem consensus esse incomponibilem cum libertate: quia, si prædefinatur consensus, ut *liberum*, destruit suum obiectum, auferendo libertatem; quia est applicatio Omnipotentia. Si prædefinatur consensus secundum se, etsi non destruat suum obiectum, destruit libertatem: quia est applicatio Omnipotentia connexa cum consensu.

21 Resp. Missis alijs solutionibus, in idem recidentibus, si bene intelligantur, conc. mai. dist. min. aliquod decretum, conc. min. omne decretum, nego min. & conseq. Ad prob. dist. mai. Omnipotentia applicatur, ad agendum per imperium, quo ei iniungitur, ut agat sine *interventione* alterius decreti, conc. mai. quo ei iniungitur, ut agat,
cum

cum *interventione* alterius decreti ; subdist. applicatur remotè , conc. mai. applicatur proximè , nego mai. & dist. minor. Quo iniungitur , ut agat , *interveniente* alio decreto , conc. min. quo iniungitur , ut agat *sine interventione* alterius decreti , nego min. & conseq. Et similiter accidit in voluntate deambulandi , quæ est applicatio proxima , vel remota ex suo modo exercito requirente , vel non requirente , intervenire aliam volitionem. Et hinc patet ad reliqua. *Ad confirm.* dist. mai. Deum velle concurrere , est , Deum applicare suam Omnipotentiam proximè , vel remotè , conc. maior. determinatè *proximè* , subdist. Deum velle modo tendendi exercito , Omnipotentiam agere *sine interventione* alterius decreti , conc. mai. cum *interventione* alterius decreti , nego maior. & concess. minor. nego conseq. vel eam eodem modo distinguo. *Ad rationem* dist. 2. par. intentionalis applicatio est volitio operationis , non requirens ex modo tendendi signato , nec exercito , *intervenire* aliam volitionem , conc. requirens ex modo tendendi signato , vel exercito , *intervenire* aliam volitionem , nego.

Ita-

22 Itaque falsum est, quòd omne decretum intentivum efficax sit immediatè executivum illius obiecti, quod intendit: quia, ut vidimus in rationibus conclusionis, Deus, irresistibiliter decernere, potest, & decernit nostros actus liberos, ut vidimus prob. 2. & tale decretum irresistibile, non est executivum; aliàs decretum non esset de consensu libero: & quia decretum intentivum gloriæ, ut coronæ, non est executivum: & quia imperium decreti executivi, iuxta Iunium, non est executivum obiecti actus imperati: & propter alia ibi dicta. Unde non est de ratione volitionis efficacis, absolute loquendo, quòd sit applicatio Omnipotentia. Imò decretum applicativum Omnipotentia, ut diximus disp. 5. sec. 5. nō est tale ex modo tendendi exercito; sed solum ex modo tendendi signato: ideòque potest, contingere, quòd ex duobus decretis habentibus eundem modum tendendi signatum, aliud sit applicativum, aliud non sit applicativum Omnipotentia: ut similiter accidit in condonatione, præcepto, voto, & alijs, ut ibi diximus. Et certè intentio efficax obiecti non est decretum applicativum, quando exercitè, vel signatè vult,

Seft 8.

vult, obiectum exequi per aliud decretum: ut accidit in intentione gloriæ, coronæ: quia intentio est liberalis, & executio, & decretum executivum est debitum, de quo disp. 8. ideòque intentio gloriæ, ut coronæ, vult, gloriam exerceri per aliud decretum. De his latius disp. 5. de merito, & disp. 9. de Incarnat. ubi diximus, Christum de facto meruisse de condigno Vnionem hypostaticam, quæ merita supponunt liberalem intentionem Vnionis; & ipsis debetur decretum executivum Incarnationis.

23 Obij. 4. Voluntas creata nequit, impedire prædefinitionem: ergo prædefinitio tollit libertatem. Prob. ant. ex Augustin. Enchirid. cap. 95. ubi dicit, alienum à divina perfectione posse, verificari: ideò non fecit: quia, ne fieret, quod volebat Omnipotens, voluntas hominis impedivit. Et cap. 96. Neque ob aliud vocetur Omnipotens, nisi quia, quidquid, vult, potest: nec voluntate cuiuspiam voluntatis create Omnipotentis impeditur effectus: ergo nequit, impediri. Resp. nego ant. Ad prob. concessis verbis, dist. conseq. Prædefinitio nequit, impediri, impeditioe coniuncta cum existentia prædefinitionis, conc. conseq. & hoc, solum in-

ndit Augustin. fieri, non posse : quia
 et esset , frustrare voluntatem effica-
 in Dei, quod est impossibile ; nequit,
 impediri , impeditioe faciente , ne un-
 quam extiterit prædefinitio, nego conse-
 propter sæpè dicta, præcipuè disp. 4. quia
 potest , impedire scientiam Mediam,
 à qua essentialiter pendet prædefini-
 tio.

SECTIO IV.

Aliæ obiectiones solvuntur.

24. **O** Bij. Bolivar. Voluntas
 nequit, impedire præde-
 finitionem, quæ non supponat scientiam
 Mediam , iuxta nos. Sed prædefinitio
 consensus non supponit scientiam Me-
 diam in statu absoluto: ergo. Prob. min.
 Quod non supponit scientiam Mediam
 in statu conditionato , uon supponit
 scientiam Mediam in statu absoluto.
 Sed prædefinitio non supponit scien-
 tiam Mediam consensus , v. gr. in statu
 conditionato : ergo. Prob. min. Præ-
 definitio in statu conditionato præcedit
 consensum liberum; quia consensus liber
 ab ea essentialiter dependet : ergo præ-
 cedit scientiam Mediam, quæ supponit
 actum.

Sect. 4.

actum ; conditionatè futurum. *Consi.*
 Actus liber in statu absoluto non sup-
 ponit essentialiter scientiam Mediam.
 Sed eam supponeret, si prædefinitio sup-
 poneret essentialiter scientiam Mediam:
 ergo repugnat prædefinitio. Prob. mai.
 Actus liber non supponit scientiam Me-
 diam in statu conditionato, sed ad eam
 supponitur: quia scientia Media nequit
 existere, nisi supponendo suum obie-
 ctum, quod est actus liber conditionatè
 existens. Sed ab eisdem causis pendet
 actus liber in statu absoluto; ac in statu
 conditionato: ergo.

25 Resp. conc. mai. nego min.
 Ad prob. conc. mai. nego min. Ad prob.
 dist. ant. Prædefinitio in statu conditio-
 nato præcedit conditionatè, subiectivè
 actum liberum, conc. ant. præcedit con-
 ditionatè, obiectivè actum liberum, ne-
 go ant. & nego conseq. Itaque. Præde-
 finitio supponit scientiam Mediam in
 statu conditionato necessario: quia est
 necessario verum: *si detur prædefinitio,*
dabitur regulata scientia Media; & hoc
est, pendere conditionatè in statu con-
ditionato necessario. Insuper. Si Deus
scientia Media reflexa possit attingere
suspensivè scientiam Mediam directam

nitentem, etiam præcedit in signo remoto scientia Media prædefinitionem in statu conditionato contingenti: quia prius, quam Deus habeat prædefinitionem, habebit hanc scientiam: *si habeam scientiam Mediam de consensu, prædefinitionem consensum*. Verum est, quod decretum in statu conditionato præcedit conditionatè physicè consensum, dum datur prædefinitio: quia, si existat consensus, existet physicè causatus absolutè à decreto. Et sic præcedit, quasi physicè, in statu conditionato contingenti. Insuper. Prædefinitio præcedit physicè consensum in statu conditionato necessario: quia verum est, quod, si existat prædefinitio physicè causabit consensum; consensus verò præcedit obiectivè prædefinitionem: quia præcedit obiectivè scientiam, præcedente, ut diximus, prædefinitione. Et falsum est, quod actus liber supponat essentialiter prædefinitionem.

26 *Ad confirm. nego maior.* Ad prob. nego ant. quoad 1. par. vel eam dist. Actus liber non supponit obiectivè scientiam Mediam in statu conditionato, conc. hanc partem; non supponit directive conditionate; nego hanc partem.

Sect. 4.

tem. Et dist. 2. par. Ad eam supponitur obiectivè, conc. supponitur physico-nego, & conc. min. nego conseq. Itaque scientia Media supponitur conditionatè directivè ad actum liberum in statu conditionato: quia verum est: *si existat consensus liber, existet per decretum directum scientia Media*: & quia hoc est necessario verum, ideo scientia Media præcedit, directivè consensum liberum in statu conditionato necessario; at verò consensus liber præcedit obiectivè scientiam Mediam in statu conditionato contingenti: quia, dum consensus existit conditionatè, determinat scientiam Mediam: & consensus liber præcedit obiectivè conditionatè in statu conditionato necessario: quia est necessario verum, *si existat consensus conditionatè, determinabit scientiam Mediam*: Et similiter est necessario verum: *si existat scientia Media, existat determinata ad consensum conditionatum*. Hæc ex se sunt confusa.

27. Obj. 2. Bolivar. Omissio decreti essentialiter supponitur ad omissionem actus: ergo nequit, impediri decretum prædefinitivum per omissionem actus. 1. Si per omissionem posset, impediri decretum, posset impediri existen-

auxilij. Sed hoc est falsum: ergo
 ob. mai. Qui potest, impedire prin-
 cipium auxilij, potest, impedire auxi-
 lium: ergo. De his, & similibus argu-
 mentis egimus disp. 4. Resp. ex ibi dictis.
 Dist. ant. Omisio actus, physice exi-
 stens, & ut physice existens, supponit omis-
 sionem decreti prædefinitivi, conc. ant.
 omisio actus moraliter existens, & ut
 moraliter existens, nego ant. & conseq.
 Ad 2. nego ant. Ad prob. dist. ant. Qui
 potest, impedire principium determina-
 tæ requisitum ad auxilium, potest, impe-
 dire auxilium, conc. ant. non determi-
 natè requisitum, nego ant. præsertim si
 possit, ut potest, determinare in directò
 aliud principium.

28 Obij. 3. ex Damasc. lib. 2. de
 Fide cap. 30. *Illud scire, interest, Deum
 omnia quidem præscire, sed non omnia præ-
 finire: præscit, enim ea etiam, quæ in nostra
 potestate, & arbitrio sita sunt; at non ita ea
 præfinit: neque enim, vitium admitti, vult,
 nec rursus virtuti vim affert.* 2. Præde-
 finitio, vel ita determinat consensum, ut
 reddat impossibilem omissionem? Et
 sic tollit libertatem. Vel non? Et sic
 post prædefinitionem consensus erit pos-
 sibilis, & contingens omisio. Sed hoc es-
 set,

let, posse, frustrare prædefinitionem: ergo. Resp. cum Div. Thom. hic, quaest. 23. art. 1. ad 1. Damasc. ibi loqui de prædefinitione simpliciter antecedenti, seu prædeterminante: & consequenter non supponente scientiam Mediam, quæ prædefinitio verè tollit libertatem. Et similiter intelligendi sunt Hieronym. & Chrysostom. quos aliqui ex adversarijs adducunt. Ad 2. Relinquit omissionem possibilem in sensu diviso: quia relinquit potestatem, impediendi prædefinitionem per omissionem consensus; & prædefinitio, quæ non est, nequit, frustrari.

298 Obij. 4. ex Herize disp. 23. à num. 112. Eiusmodi prædefinitiones, si haberentur sine præcedentia scientia Media, tollerent libertatem: ergo etiam eam abstergerent, si præcedat scientia Media. Probo consequ. Si tueremur, in quod ex se seorsum præcedentia scientia Media tollerent libertatem, data scientia Media, non tollerent libertatem: præcedente scientia Media, posset Deus, prædefinire nostros actus liberos decreto Thomistico, & Scotico. Sed hoc negamus: ergo. Resp. nego suppositum antecedentis: quia supponit, eiusmodi

prædefinitiones esse indifferentes, ut ad eas præcedat, vel non præcedat scientia Media; prædefinitiones enim nostræ ad nostros actus liberos essentialiter præsupponunt scientiam Mediam: &, quia eam præsupponunt essentialiter, non auferunt libertatem. Unde malè arguunt sic: *Prædefinitio, quæ non supponit scientiam Mediam, tollit libertatem: ergo prædefinitio ita diversa à prima, ut essentialiter supponat scientiam Mediam, tollit libertatem.* Malè, inquam, sic arguunt: & in re sic arguunt. Ideòque, concess. ant. nego conseq. quia prædefinitiones, non supponentes essentialiter scientiam Mediam, quales sunt Thomistica, & Scotica, sunt *necessitas, quæ vitari, nequit*: & ideò tollit libertatem ex August. & Anselm. prædefinitiones verò, essentialiter supponentes scientiam Mediam, vitari possunt, & ideò non auferunt libertatem.

SECTIO V.

*Deus de facto prædefinit nostros actus
liberos bonos.*

30 **H**Æc conclusio constat ex dictis disp. 4. sect. 6. hic repetendis, & præter authoritates Augustini, Leon. Fulgent. Prosp. quas affert Ruiz disp. 6. de provid. constat ex Dionys. cap. 5. de divin. nomin. *Exemplaria dicimus existentium rationes substantificas, & singulariter præexistantes, quas Theologia Prædefinitiones vocat, secundum quas substantialis essentia omnia prædefiniuit.*

§.

31 Eiusmodi prædefinitiones non iudico necessarias, ad obtinendum nostrum consensum liberum: quia Deus infallibiliter obtinebit nostrum consensum liberum, si det auxilium, quod, videt, coniungendum cum consensu, si existat. Et Deus neque est necessitatus, ut formaliter sit specialis benefactor in collatione auxilij efficaciis, seu, ad dan-

Aa 4

dum

dum auxilium, quia efficax, & causa, quod
 det auxilium, quia efficax, potest, illud
 dare, iam per volitionem efficacem ab
 intrinseco; iam per volitionem extrinse-
 ce efficacem: ut sic magis amplietur do-
 minium Dei, & libertas, se exercendi
 per plura, & diversa exer-
 citia.

DIS.

DISPUTATIO VII.

DE DECRETO PRÆSCINDENTI.

CUM EGERIMUS DE PRÆDEFINITIONIBUS SUPPONENTIBUS SCIENTIAM MEDIAM, & ab ea pendentibus absolute, seu in *concupi*; nunc agendum de Prædefinitionibus præscindentibus, seu non supponentibus scientiam Mediam, nec ab ea pendentibus absolute, seu in *concupi*, seu, quæ solum dirigantur scientia naturali. An possint, stare cum libertate, eò quod pendeant à scientia Media in *exequi*, seu conditionate, ex suppositione collationis auxiliij indifferentis.

SECTIO I.

Aliqua notabilia, & sententia.

SUP. I. Missis alijs præcisionibus, quæ excogitari, possunt, dupliciter excogitari, posse hoc decretum præscindens ex parte obiecti à circumstantia libertatis, & necessitatis.

1. Si

1. Si hoc decretum unice reguletur scientia necessaria, & hac scientia necessaria regulatus, prorumpat sic: *Decerno, consensum existere in instanti A.* Inquiritur, an hoc decretum, quod in concipi non pender essentialiter à scientia Media absolute, possit, pendere conditionate à scientia Media in operari, seu exequi: eò quòd ex vi huius decreti conferat Deus in instanti *A*, auxilium indifferens, seu libertatem: In quo casu penderet hoc decretum à scientia Media absolute in operari: quia non posset, dare in instanti *A*, auxilium indifferens, seu libertatem, quin ad collationem daretur scientia Media de consensu sub eo auxilio.

2. Dicitur, hoc decretum (casu, quo possit, stare cum libertate) pendere à scientia Media in operari; non in concipi, non, quia, si sub eo auxilio datur in instanti *A*, deficeret scientia Media consensus, tunc præcisè deficeret operari decretum: quia tunc etiam deficeret concipi, seu existere decretum, eò quòd decretum penderat conditionate à scientia Media pro casu, quo ex vi decreti daretur auxilium indifferens, seu libertas. Unde solum dicitur independens à scientia Media in concipi: quia non re-

gu-

regulatur scientia Media; sed solum scientia necessaria; & dicitur dependens à scientia Media in operari: quia cum dat auxilium indifferens ex vi huius decreti, collatio auxilii regulatur scientia Media de consensu. *Atio modo* statui, potest hoc decretum præsciendū ex parte obiecti à circumstantia necessitatis, & libertatis; sic: Cognoscat Deus scientia necessaria, futurum efficax hoc, vel illud auxilium indifferens, vage: (demonstrat hoc) si datur. Rursus: cognoscat scientia necessaria, se habere modum necessitantis ad consensum. *Quartum* ergo, an possit Deus, sic decernere: *Decernit consensum existere in instanti A, vel per media indifferencia, vel per media necessitantis*, ita, ut hoc decretum in intrinseco modo tendendi supponat essentialiter scientiam Mediam de consensu per ea auxilia indifferencia, si dentur, vel quia sit complacentia in ea futuritione conditionata, vel alijs rationibus; non tamen dirigatur scientia Media. Et: an hoc decretum stet cum libertate.

3. Ribaden. disp. 12. Izquier. disp. 39. à num; 47. Aldrete disp. 3. de prædest. sect. 10. Quiros disp. 9. sect. 6. Coninc, Oviedo, Ripal. & etiam citant

Suz.

Sacerdos dicunt, possibile esse hoc decretum, quod compatibile cum libertate consensus in instanti. Idem tenet notissime Mariana disput. 7. de provid. sect. 12. Oppositum dicunt Arriaga disput. 3. sect. 3. Bortul, Henao, Avenas, Herrera quest. 13. sect. 2. Thyrsus tom. 2. disp. 6. sect. 3. Aranda libro 7. de provid. disp. 35. sect. 2. P. Doctor Vincento Ramirez cum distinctione loci quibus dicit, decreta illa absoluta, independentia absolute in concilio a directione scientie Medie, non componit cum libertate. Si vero faciant decreta conditionata sic: *Volens, Petrus liberum conferre, sub auxilio illius, vel sub alijs indifferentibus, si previsto efficaciam illorum non deficiat, independentiamque suo effectui scientie Medie, tam independentiam absolutam, quam in dependentia directionis, non pugnantem cum libertate.* Ita disp. 15. quando predest. cap. 2. in fine. et libro 7. de provid. no. 41. in fine. sect. 6. cap. 4. data possibilitate decreti pure intentivi consensus, quod possit, antecedere scientiam Medie in efficaciam, quas duas possibilitates negat, sed his dotis, late probat, quod decreta prescindens absolute de

con:

consensu in instanti A, quocumque ex modis dictis præscindat, non tolleret libertatem, sed cap. 7. dicit, quod, quamvis dictum decretum consensus antecedens scientia in Mediam, si daretur, componeretur cum libertate; nihilominus eam tolleret, adeoque est chymæra.

SECTIO II.

Decretum absolutum de consensu in instanti A, antevergens scientiam Mediam, seu non regulatum necessario scientia Mediam, seu præscindens, quolibet ex modis dictis, tollit libertatem.

3 **P**Rob. Principium consensus connexionem cum consensu, & inimpedibile formaliter, vel argutivè, mediatè, vel immediate, tollit libertatem. Sed decretum, sic præscindens, ejusmodi est: ergo. Prob. min. Nos ea solum ratione possumus, impedire decreta libera Dei, quatenus possumus, impedire libertatem ad talia decreta. Sed non possumus impedire libertatem ad talia decreta: ergo. Prob. mai. De

ra-

ratione agentis liberi, ut diffinisti à necessario, est, quòd, positis omnibus prerequisiteis ex parte actus, possit, impedire, & determinare sua exercitia, ita, ut nullum aliud agens possit, impedire talia exercitia, nisi quatenus impediat libertatem ad ipsam: ergo. Prob. ant. De ratione agentis liberi est, habere dominium desporicum, & independens ab exercitijs aliarum libertatum maiori independentia, qua potest: ergo. Prob. 2. hoc ant. Deus nequit, impedire exercitium nostræ libertatis, supposita nostræ libertate: Sed non alia ratione, nisi, quia, de ratione agentis liberi est, quòd, supposita libertate, nullum aliud agens possit, impedire eius exercitia, ut pro viribus diximus disp. 3. de liber. arbitr. à sect. 2. & quòd solum possit, impedire eius exercitia, impediendo libertatem ad ipsam: ergo multò minus poterit creatura, impedire exercitia Dei aliter, quàm impediendo libertatem ad ea exercitia. *Confirm.* Ideò non possumus, impedire decreta Scotica, & Thomistica: quia non possumus, impedire libertatem ad ipsa. Sed non possumus, impedire libertatem ad decreta, prescindens, utiam pro causa auxilij indifferens ergo.

Conz

6 *Confirmabit aliquis* 2. Impedire decretum præscindens, est, determinare eius carentiam. Sed creatura, adhuc ficto, dari auxilium indifferens, nequit, determinare carentiam decreti: ergo nequit, impedire decretum. Prob. min. Creatura nequit, determinare carentiam decreti, *ut liberam*, ex immediate dictis: quia de ratione agentis liberi est, quod, posita libertate, ipsum solum possit, impedire, & determinare eius exercitium. Nequit determinare carentiam, *ut necessariam*: quia hanc carentiam solum potest determinare, auferendo libertatem ad decretum: quam nequit auferre creatura, utpote constitutam scientia necessaria: ergo.

7 Prob. 2. Decretum præscindens est necessitas simpliciter antecedens; & consequenter inevitabilis: ergo tollit libertatem. Prob. antec. Decretum, quod nec *obiectivè*, nec *physicè* consequitur consensum, est necessitas simpliciter antecedens, & inevitabilis. Sed decretum præscindens, nec *obiectivè*, nec *physicè* consequitur consensum: ergo. Prob. min. quoad 1. par. Decretum præscindens non consequitur *obiectivè* consensum ratione scientiæ Medix à qua
regu.

regulatur, & dirigatur, ut faciantur ad ver-
sarij: quia decretum præscindens, solum
regulatur, & dirigitur scientia necessaria:
& quidem non regularetur scientia Me-
dia, si ex vi decreti præscindentis elige-
ret Deus media necessitantia: solum re-
gularet scientia Media de consensu de-
cretum collativum auxilij indifferentis,
ne detur periculum frustrationis decreti
præscindentis. Prob. iam, quod decre-
tum præscindens non consequatur phy-
sicè consensum, adhuc pro casu auxilij
indifferentis, sic. Quod in genere physi-
co ita antecedit consensum, ut neque
commitetur, neque subsequatur, non
consequitur physicè consensum. Sed de-
cretum præscindens ita antecedit con-
sensum, etiam in casu auxilij indifferen-
tis, ut neque commitetur, neque subse-
quatur: ergo. Mai. videtur vera: quia,
quod ita antecedit consensum, intelli-
gitur constitutum, & determinatum in suo
esse omnino ante consensum; etiam in
casu auxilij indifferentis. Sed quod ita
intelligitur, non habet esse, nec debet
physicè esse consensui: ergo. Ideo, ut San-
ctum est in nostra Schola, ex Augustin,
lib. I. retract. cap. 11. In potestate non est,
nisi quod in se consequitur voluntatem.

Chri-

Chrysostomus & Anselm. necessitas ita antecedens, ut non descendat ex nostra determinatione, nec subsequatur; nec committeretur; est simpliciter antecedens. Probuiam min.

8 Quod decretum non subsequatur *physicè* consensum. Si decretum subsequeretur *physicè* consensum, daretur mutua prioritas in genere physico: quia consensus subsequitur in genere physico decretum, & decretum subsequeretur in genere physico consensum. Sed implicat mutua prioritas in eodem genere: ergo. 2. Quod est *physicè* incausabile; non subsequitur in genere physico consensum. Sed decretum est *physicè* incausabile, utpotè divinum: ergo. Quod *nō committeretur*, est certum: quia committari decretum consensum, est, dari mutuam connexionem inter consensum, & decretum. Sed non datur mutua connexio: quia, licet decretum non possit existere sine consensu; consensus potest existere sine tali decreto: ergo.

9 *Confirm.* Ut decretum aliquod sit à nobis evitabile, ante existentiam decreti debet, dari in nobis principium vitativum decreti: vel saltem, debet dari in Deo principium vitativum decreti,

nascens à nobis. Sed non datur in nobis ante existentiam decreti principium vitativum decreti, neque datur in Deo tale principium nascens à nobis : ergo. Mai. videtur certa : quia quod iam est, consequenter ad esse, nequit impediri, ne sit ; sed solum antecedenter, seu potentia antecedenti. Prob. min. Principium vitativum in nobis talis decreti, vel esset libertas, vel futuritio conditionata, aut eius carentia : & principium vitativum in Deo esset scientia Media. Sed hoc decretum datur, antequàm detur in nobis libertas, futurio consensus, carentia futuritionis, & antequàm detur in Deo scientia Media : ergo. 2. Imperceptibile est, aliquem posse, impedire, ne alius sit, si potestas impediendi, ne sit, detur, dum iam alius est, & sine prioritate ad existentiam alius. Sed potestas impediendi tale decretum datur in nobis, & potestas impediendi tale decretum, orta ex nobis, datur in Deo, dum iam est tale decretum, & sine prioritate ad existentiam talis decreti, ex immediate dictis : ergo.

10. Prob. 3. Quod sequitur ex præmissis antecederet necessarijs, est antecederet necessarium. Sed, dato tali decreto, consensus sequitur ex præmissis an-

antecedenter necessarijs: ergo. Prob. minor. Dato tali decreto, consensus sequitur ex his præmissis. *Omnis efficaciter antecedenter determinatus ad consensum, consentit. Petrus est efficaciter antecedenter determinatus ad consensum.* Sed hæc præmissa sunt antecedenter necessaria: ergo. Prob. min. Maior continet veritatem necessariam, & æternæ veritatis: ideoque est antecedenter necessaria. Minor continet decretum solum liberum Deo: & inevitabile à nobis, ex dictis: ergo. *Confirm.* Data prædeterminatione, consensus, iuxta nostros, est antecedenter necessarius: quia sequitur ex his præmissis: *Omnis prædeterminatus ad consensum, consentit. Petrus est prædeterminatus ad consensum:* quatum maior est necessaria, & æternæ veritatis, & minor nequit, à nobis impediri. Sed dato tali decreto, ex similibus præmissis oritur consensus: ergo.

¶ **P**robabit aliquis conclusio-
nem sic. Ex impossibili se-
quitur quodvis. Sed decretum antever-
gens scientiam Mediam de consensu li-

bero, est impossibile: ergo sequitur, tollere libertatem. Prob. min. Omne decretum liberum Dei est in signo, posteriori ad scientiam Mediam ex dictis disp. 1. quia, cum intellectus divinus non dormitet, prius est, quod dentur in intellectu divino scientiæ conditionatæ contingentes, quàm decreta libera in voluntate. 2. Ex vi talis decreti, præcisim à principiis dissensus, habet consensus absolutam futuritionem. Sed non liberam: cum non detur futuritio libera consensus *absolutæ* præcisim à principiis dissensus: ergo necessariam: ergo consensus eveniret necessario. 3. Prædeterminatio nequit, stare cum libertate consensus, neque fingi impedibilia à consensu pro casu auxiliij indifferentis, seu à posteriori. Sed non alia ratione, nisi quia est antecedenter connexa cum consensu, & libertas ad illam non est impedibilis à nobis: quod idem accidit decreto præcipienti: ergo. 4. Voluntas in signo, quo datur auxilium indifferens, non posset, impedire consensum sic prædefinitum. Sed non in alio signo: ergo in nullo. Prob. mai. Casu, quo voluntas non se determinaret ad consensum per media indifferentia, deberet Deus, dare necess-

Necessitantia, ne frustraretur decretum, quo Deus voluit omninò consensum, si-
vè per media indifferentia, si-
vè per necessitantia. *Confirm.* Deus sic decernens,
nequit, negare media necessitantia, nisi
quatenus infallibiliter obtineretur con-
sensus per indifferentiam: ergo si volun-
tas non se determinaret ad consensum
per indifferentia, deberet dare neces-
sitantia: ergo nullus est casus, quo con-
sensus possit, non fieri à voluntate, dato
tali decreto: quia, si fit per indifferen-
tia, iam fit: si non fit per indifferentia,
fit per necessitantia.

SECTIO III.

Solvuntur objectiones.

12 **O** Bij. 1. Possibile est, ali-
quid independens ab-
solutè à nostra libertate, & à consensu
absoluto, *ut tali*, esse dependens abso-
lutè à nostra libertate, & connexum
cum consensu absoluto, *ut tali*, pro ca-
su auxiliij: ergo possibile est decretum
independens *absolutè* à scientia Media
de consensu *absolutè* sumpta, & conne-
xum cum tali scientia pro casu auxiliij.

Bb 3.

in-

indifferentis. Prob. ant. 1. Prædefinitio
 efficax consensus est independens *absol-
 utè* à nostra libertate : quia potest exi-
 stere, quin detur nostra libertas *absolu-
 tè*. Et similiter à consensu absoluto, *ut
 tali* : quia pro signo prædefinitionis, &
 libertatis ad prædefinitionem non intel-
 ligitur consensus absolutus, *ut talis*.
 2. Scientia Media de consensu sub au-
 xilio est independens *absolūtè*, & incon-
 nexa cum consensu absoluto, *ut tali*. Sed
 est *absolūtè* dependens, & connexa cum
 consensu absoluto, *ut tali*, pro casu au-
 xilij : ergo possibile est, aliquid inde-
 pendens *absolūtè* à nostra libertate, &
 consensu absoluto, *ut tali*, & dependens
 pro casu auxilij. *Confirm.* Non minùs re-
 pugnat, aut non repugnat aliquid per-
 tinens ad divinum intellectum, inde-
 pendens *absolūtè* à consensu absoluto,
ut tali, & sic dependens pro casu auxi-
 lij, quàm aliquid pertinens ad divinam
 voluntatem. Sed primum non repugnat
 ex dictis; ergo.

13 Resp. Dist. mai. Possibile est,
 aliquid independens *absolūtè* à nostra
 libertate, *ut absolūtè* existenti, & à con-
 sensu absoluto, *ut tali*, esse dependens
absolūtè à nostra libertate, & conne-
 xum

trium cum consensu absoluto, ut tali, pro
casu auxiliij, si dependeat à priori abso-
lutè à nostra libertate *suspensivè*, seu
moraliter existenti, & à consensu condi-
tionato, conc. ant. si non dependeat
absolutè à priori à nostra libertate sus-
pensivè existenti, nec à consensu condi-
tionato, seu *conditionatè* existenti, nego
ant. & conseq. Ad prob. Dist. ant. Præ-
definitio est independens absolutè à no-
stra libertate, ut absolutè existente, &
similiter à consensu absoluto, ut tali, &
est absolutè dependens à nostra liberta-
te *suspensivè*, seu *moraliter* existenti, & à
consensu *conditionato*, seu *conditionatè*,
seu *moraliter* existenti, conc. ant. & non
est sic dependens, nego ant. & conseq.
Itaque. Ut concipiatur prædefinitio, seu,
ut detur libertas ad prædefinitionem,
seu signum libertatis ad prædefinitio-
nem, non dependet absolutè à nostra
libertate absolutè existente: nec à con-
sensu, ut absoluto; pendet tamen à no-
stra libertate *suspensivè* existenti, seu *mo-
raliter* existenti, & à consensu conditio-
nato, seu *conditionatè*, & *moraliter* exi-
stenti: quia libertas ad prædefinitionem
constituitur per scientiam Mediam, quæ
determinatur à consensu conditionato;

seu *conditionatè*, & moraliter *existenti*, in ordine ad munus determinandi, ut diximus disp. 6. & 12. de scient. & pēdet à libertate *suspensivè* attacta, & *moraliter* *existenti*, in ordine ad munus determinandi scientiam; & quod sic dependet à priori à libertate, & consensu, benè potest, pendere absolutè à libertate, ut absolutè *existenti*, & à consensu absoluto, ut *tali*, pro casu auxilij; at verò non benè percipitur, quòd aliquid omninò independens à priori à scientia Media, ut contingenter *existenti*, seu quòd decretum, quod non reguletur scientia Media, possit, dependere pro casu auxilij à nostra libertate, & à scientia Media propter rationes conclusionis.

14. *Ad 2. Dist. mai.* Scientia Media de consensu est independens *absolutè*, & *inconnexa* cum consensu absoluto, ut *tali*, & est dependens *absolutè*, & absolutè *connexa* cum consensu *conditionatè*, seu *moraliter* *existenti*, conc. mai, & non est sic dependens, nec *connexa*, nego mai. & concess. min. dist. consequ. Possibile est aliquid dependens absolutè à nostra libertate, & consensu absoluto, ut *tali*, & dependens pro casu auxilij;

Auxilij ; si dependeat ab illis *absolute*, & *a priori*, & *moraliter* existentibus, modo dicto, conc. conseq. aliter nego conseq. propter dicta. Ad confirm. Dist. mai. Non minus repugnat, aut non repugnat aliquid pertinens ad divinum intellectum independens *absolute* à consensu absoluto, *ut tali*, & sic dependens pro casu auxilij, quàm aliquid pertinens ad divinam voluntatem, servata eadem proportionem, conc. mai. non servata eadem proportionem, nego mai. & dist. min. Primum non repugnat, si id, pertinens ad divinum intellectum, pendeat *absolute* à priori à consensu *conditionate*, seu *moraliter* existenti, conc. min. aliter nego min. & conseq. propter dicta.

15 Insistes: Decretum præscindens etiam pendet *conditionate* à priori à scientia Media, à qua non dependet, *ut absolute* existenti : ergo poterit, pendere pro casu auxilij à scientia Media, *ut absolute* existenti. Prob. ant. Hæc scientia *conditionalis* : Si existat auxilium *indifferens* cum tali decreto, existet scientia Media de consensu, utpotè necessaria, præcedit ad hoc decretum contingens, & constituit libertatem ad illud. Sed hoc est, pendere *conditionate* à priori à scientia

Scientia Media, ut absolute existentia; ergo. Resp. Dist. ant. Decretum praescindens pendet conditionate, à priori à Scientia Media sub conditione *contingenti*, & *impedibili*, nego ant. sub conditione *necessaria*, permitto, vel nego ant. propter dicenda, & nego consequ. Ad prob. Nego suppositum maioris: quia hæc scientia: *Si existat auxilium indifferens cum tali decreto, existet scientia Media*, non est necessaria, sed impossibilis: quia scientia Media solum potest, existere, quando detur vera, & realis libertas exercita, & dato tali decreto, etsi signate daretur auxilium indifferens, seu libertas, non daretur libertas exercite, sed solum signate: quia, propter nostras rationes, tale decretum formaliter, vel illative destrueret auxilium indifferens, seu libertatem.

16 Insuper 2. Scientia Media independens à consensu absoluto, ut tali, & dependens à priori à consensu conditionato, non solum est impedibilis per impeditionem consensus conditionati; sed etiam pro casu auxilij est impedibilis per impeditionem consensus absoluti, qui est posterior scientia, & pendet à posteriori à consensu absoluto. Sed etiam de-

decretum præscindens pendet à *posteriori* ab exercitio voluntatis ex suppositione auxilij: ergo, etsi non pendeat à priori à voluntate, potest impediri à voluntate ex suppositione auxilij. *Confirm.* Consensus conditionatus, qui est prior in subsistendi consequentia consensu absoluto, *ut tali*, posito auxilio, est impedibilis à voluntate per dissensum absolutum impediens consensum absolutum: ergo id, quod, ut existens proprii, connectitur ex suppositione auxilij cum consensu absoluto, *ut tali*, potest esse impedibile à voluntate per dissensum, à quo tantum à posteriori dependet: ergo decretum præscindens, quod est prius consensu, & connexum cum consensu libero pro casu auxilij, poterit, impediri à voluntate per dissensum ex suppositione auxilij.

17 Resp. ex dict. disp. 12. de scient. Dist. mai. Est impedibilis à consensu absoluto, *ut moraliter* existenti, conc. mai. *ut physice* existenti, subdist. est impedibilis illativè, conc. mai. est impedibilis formaliter, nego mai. & nego min. vel eam dist. Decretum præscindens pendet à *posteriori* à consensu necessario pro casu auxilij, seu libertatis, permitto min.

min. permissa implicatione in terminis;
 à consensu libero pro casu auxilij, seu li-
 bertatis, implicat in terminis, & nego
 conseq. Itaque. Decretum præscindens,
 utpotè connexum cum consensu, pendet
 à posteriori à consensu: quia est bona
 consequentia à posteriori: non datur
 consensus: ergo non datur decretum præ-
 scindens; non verò pendet à posteriori
 à consensu libero, pro casu auxilij indif-
 ferentis signatè talis: &, dato tali decre-
 to, solum daretur auxilium indifferens,
 seu libertas signatè talis; non verò vera,
 & realis libertas, etsi fingatur, & voce-
 tur auxilium indifferens, & libertas des-
 cendens ex tali decreto: quia, etsi simul
 cum tali decreto possit, dari cognitio
 alliciens, & retrahens, nequit, dari appli-
 catio indifferens Omnipotentia. Ad
 modum, quo, etsiingas, ex decreto Tho-
 mistico, & Scotico descendere auxilium
 indifferens, seu libertatem, non dices,
 decretum Thomisticum, & Scoticum
 pendere à posteriori à consensu libero
 pro casu auxilij indifferentis, seu liber-
 tatis; sed solum à consensu necessario:
 quia libertas, seu auxilium indifferens,
 descendens ex tali decreto solum est li-
 bertas signata; non est vera realis, & exer-
 cita

est libertas: quia tale decretum pugnat cum decreto applicativo indifferentis quod est unum e constitutivis auxiliij indifferentis, seu libertatis: & ideo cum eo pugnat: quia scientia regulativa talis decreti est scientia necessaria: & hoc ipso est in re inimpedibilis, etsi *signatè* ponatur à suis A.A. pendens à posteriori à consensu libero.

18 *Ad confirm.* Dist. ant. Consensus conditonatus, posito auxilio, est impedibilis *illatè* per dissensum absolutum, conc. ant. est impedibilis *formaliter* per consensum absolutum, nego ant. Et dist. conseq. Si id, quod, ut existens pro priori, &c. ut sic existens, non pendeat à priori à consensu *moraliter* existenti, vel non sit ipse consensus in re absolutus pro suppositione auxiliij, nego conseq. Si id, quod, ut existens pro priori, pendeat à priori à consensu, ut *moraliter* existenti, vel sit ipse consensus absolutus, subdist. est impedibilis *illatè* per dissensum absolutum, ut *talem*, conc. conseq. est impedibilis *formaliter* per dissensum absolutum, ut *talem*, nego conseq. & nego secundam conseq. Itaque. Consensus *conditionatè*, seu *moraliter* existens, si detur auxilium, dato auxilio, seu puri-

purificata conditione, est idem, ac consensus, qui in eo casu in re existit absolute. Et, data conditione habet voluntas quasi duplicem potestatem, impediendi consensum conditionatum: quia in eo instanti reali, pro signo præcinnante à collatione absoluta libertatis, ex dominio voluntatis, est verum, si existat auxilium, existet consensus, & potest, non esse verum, etiam ex dominio voluntatis; & tunc solum per dissensum conditionatum impeditur consensus conditionatus. Intellecta iam absolute collatione auxilij, seu libertate, cum iam supponatur pro priori consensus conditionatus, vel dissensus conditionatus; solum datur formaliter potestas ad consensum absolutum, vel dissensum absolutum; & per dissensum absolutum impeditur formaliter consensus absolutus; & illative consensus conditionatus. Quia ex dissensu absoluto inferretur, voluntatem, non posuisse pro priori consensum conditionatum, seu impedivisse pro priori consensum conditionatum: & si voluntas non habuisset pro illo priori potestatem impediendi consensum conditionatum; non haberet in re pro posteriori, ex suppositione auxilij.

lij, potestatem impediendi consensum conditionatum, nec potestatem impediendi consensum absolutum; sed solum signatè, & quoad voces. Similiter discurrendum de impediitione scientiæ Mediæ per consensum absolutum, ut talis, quæ scientia determinatur à priori à consensu conditionato. At verò cum decretum præscindens non sit impediibile à voluntate *pro priori* ad absolutam coexistentiæ auxilij per dissensum conditionatum, nec per impediitionem libertatis, non est impediibile *in re* *pro posteriori* per dissensum absolutum; sed solum signatè, & quoad voces sicut non est impediibile decretum Thomisticum, nec Scotisticum.

19 Obij. 1. Deus potest, efficaciter intendere, quod videt, esse sibi proximè possibile. Sed Deus per scientiam, necessariam videt, esse sibi proximè possibilem consensum sub his, vel illis auxilijs indifferentibus vagè: ergo. Prob. min. Quia est impossibilis creatura Rebellis. Resp. Permissa mai. nego min. Quia, ut diximus *disp. 3. de lib. arb.* possibile est creatura Rebellis; vel, si nollis, alligari huic doctrinæ, potes distinguere mai. Deus potest, velle volitione *possibi-*
b. li,

bili, & non destruyente id ipsum, quod intendit, quod est sibi proximè possibile, conc. maior, volitione impossibili, & destruyente id ipsum, quod intendit, nego mai. & permissa min. dist. conseq. Potest intendere consensum, non regulatus solum scientia necessaria, sed etiam scientia Media, conc. conseq. regulatus solum scientia necessaria, nego conseq. Itaque. Ut diximus disp. 2. cum scientia Media precedat omnes actus liberos Dei, non est possibilis volitio, quæ antecedit, & non reguletur scientia Media: & Deus nequit, habere volitionem impossibilem. Similiter volitio regulata solum per scientiam necessariam, & intendens consensum liberum, vel cum indifferentia ad libertatem, & necessitatem, destrueret, quod intendit: quia ex dictis, destrueret libertatem, cum esset inimpedibilis; & hoc ipso, indifferentiam ad libertatem.

* *

(*) (*) (*)

SEC.

SECTIO IV.

Alie obiectiones solvuntur.

20

O Bij. Decretum præscin-
dens, non dependens à
scientia Media *connexivè*, nec *regulativè*,
non aufert potestatem ad consensum; &
dissensum: ergo nec libertatem. Prob.
ant. Tale decretum non est immediata
necessitas consensus intenti: quia est pu-
rè *intentionivum*; non *executivum*; non in-
ducit immediatam necessitatem: quia
permittit, eligere medium indifferens, si
invenerit efficax: nec excludit cogni-
tionem allicientem, retrahentem, nec
præparationem concursus: ergo tale de-
cretum, nec formaliter; nec argutivè
tollit libertatem. Resp. nego ant. Ad
prob. permissio, quòd tale decretum non
sit immediata necessitas: nego, quòd non
inducat immediatam necessitatem: quia,
etsi *signatè* permittat auxilium indiffe-
rens, seu libertatem: *exercitè* excludit li-
bertatem, non excludendo cognitionem
allicientem, nec retrahentem, sed exclu-
dendo præparationem indifferentem
Omnipotentis: quia, cùm decretum effi-

Cæ

cax

deatur efficax ad consensum: *fm. minus*,
 auxilium inefficax, non inducit necessi-
 tatem antecedentem, quando eligit au-
 xilium indifferens. Sed hoc decretum
 non pendet à scientia Media *à priori*, &
directivè, nec connexivè absolute, ut pa-
 tet: ergo possibile est decretum efficax
 consensus independens *à priori*, & etiam
connexivè absolute à scientia Media non
 inducens necessitatem antecedentem.
 Prob. mai. Ponatur homo robustissi-
 mus, efficaciter decernens, movere Pe-
 trum debilem violentèr à loco *A*, nisi
 cognoscat, quòd precibus Petrus liben-
 tèr relinquet locum: & quòd cognoscet,
 quòd sufficiant preces, ad id obtinen-
 dum, id oret Petrum: In hoc casu Petrus
 liberè se movebit à loco: quia determi-
 natio illa efficax hominis robusti exe-
 quitur intentum per medium indiffe-
 rens: ergo similiter accidet in decreto
 præscidente.

23 Resp. Nego mai. Ad prob.
 dist. mai. Si decretum hominis robustis-
 simi esset frustrabile, conc. mai. si esset
 infrustrabile, & inimpedibile, nego mai.
 Et dist. min. Non alia ratione, nisi quia
 exequitur per medium indifferens, &
 quia decretum est frustrabile, conc. min.
 aliter

aliter, nego min. & conseq. Itaque. Si determinatio hominis robusti esset impedibilis, & infrustrabilis, tolleretur libertatem, sicut determinatio Dei; sed, quia non est infrustrabilis, ideo potest componi cum libertate.

24 Hic objici posset, quòd hæc scientia Media reflexa: *Si prævidero auxilium inefficax, non conferam*, non pendet à priori à consensu, &, quia connectitur cum consensu sub auxilio, est impedibilis per dissensum: ergo idem accidet in decreto præscindente. Similiter hoc decretum: *Non dabo auxilium inefficax*, non pendet à priori à consensu, nec scientia Media: &, quia connectitur cum consensu sub auxilio, est impedibile, & pendet à posteriori à consensu. Similiter hoc decretum conditionatum: *Non dabo auxilium, si sit inefficax*, non pendet à priori à scientia Media, &c. Sed, quia de his, & similibus argumentis diximus hìc disp. 4. sect. 4. decreta eiusmodi auferre libertatem, dum non regulantur scientia Media. Et idem diximus disp. 13. de scient. sect. 4. ubi diximus, eam scientiam reflexam esse impedibilem: & eam veritatem obiecti-

Cc 3

vam,

min. permissa implicatione in terminis;
 à consensu libero *pro casu auxilij*, seu li-
 bertatis, implicat in terminis, & nego-
 -conseq. Itaque Decretum præscindens,
 utpotè connexum cum consensu, pendet
 à posteriori à consensu: quia est bona
 consequentia à posteriori: *non datur
 consensus: ergo non datur decretum præ-
 scindens*; non verò pendet à posteriori
 à consensu libero, *pro casu auxilij* indif-
 ferentis signatè talis: &, dato tali decre-
 to, solum daretur auxilium indifferens,
 seu libertas signatè talis; non verò vera,
 & realis libertas, etsi fingatur, & voce-
 tur auxilium indifferens, & libertas des-
 cendens ex tali decreto: quia, etsi simul
 cum tali decreto possit, dari cognitio
 -alliciens, & retrahens, nequit, dari appli-
 -catio indifferens Omnipotentia. Ad
 modum, quo, etsiingas, ex decreto Tho-
 -mistico, & Scotico descendere auxilium
 indifferens, seu libertatem, non dices,
 decretum Thomisticum, & Scoticum
 pendere à posteriori à consensu libero
pro casu auxilij indifferents, seu liber-
 tatis; sed solum à consensu necessario:
 quia libertas, seu auxilium indifferens,
 descendens ex tali decreto solum est li-
 bertas *signata*, non est *vera realis*, & *exer-*
cita

est libertas: quia tale decretum pugnat cum decreto applicativo indifferentis quod est unum & constitutivis auxiliij indifferentis, seu libertatis: & ideo cum eo pugnat: quia scientia regulativa talis decreti est scientia necessaria: & hoc ipso est in re inimpedibilis, etsi *signatè* ponatur à suis AA. pendens à posteriori à consensu libero.

18 *Ad confirm.* Dist. ant. Consensus conditonatus, posito auxilio, est impedibilis *illativè* per dissensum absolutum, conc. ant. est impedibilis *formaliter* per consensum absolutum, nego ant. Et dist. conseq. Si id, quod, ut existens pro priori, &c. ut sic existens, non pendeat à priori à consensu *moraliter* existenti, vel non sit ipse consensus in re absolutus pro suppositione auxiliij, nego conseq. Si id, quod, ut existens pro priori, pendeat à priori à consensu, ut *moraliter* existenti, vel sit ipse consensus absolutus, subdist. est impedibilis *illativè* per dissensum absolutum, ut *talem*, conc. conseq. est impedibilis *formaliter* per dissensum absolutum, ut *talem*, nego conseq. & nego secundam conseq. Itaque Consensus conditionatus, seu *moraliter* existens, si detur auxilium, ideo auxilio, seu puri-

purificata conditione, est idem, ac consensus, qui in eo casu in re existit absolute. Ex data conditione habet voluntas quasi duplicem potestatem, impediendi consensum conditionatum: quia in eo instanti reali, pro signo præscindente à collatione absoluta libertatis, ex dominio voluntatis, est verum *si excusetur auxilium, existet consensus*, & potest, non esse verum, etiam ex dominio voluntatis; & tunc solum per dissensum conditionatum impediretur consensus conditionatus. Intellecta iam absolute collatione auxilij, seu libertate, cum iam supponatur pro priori consensus conditionatus, vel dissensus conditionatus; solum datur *formaliter* potestas ad consensum absolutum, vel dissensum absolutum; & per dissensum absolutum impediretur *formaliter* consensus absolutus; & illative consensus conditionatus. Quia ex dissensu absoluto inferretur, voluntatem, non posuisse *pro priori* consensum conditionatum, seu impedivisse *pro priori* consensum conditionatum: & si voluntas non habuisset *pro illo priori* potestatem impediendi consensum conditionatum; non haberet in re *pro posteriori*, ex suppositione auxilij.

lij', potestatem impediendi consensum conditionatum, nec potestatem impediendi consensum absolutum; sed solum signatè, & quoad voces. Similiter discurrendum de impeditione scientiæ Mediæ per consensum absolutum, ut talis, quæ scientia determinatur à priori à consensu conditionato. At verò cum decretum præscindens non sit impedibile à voluntate *pro priori* ad absolutam collisionem auxilij per dissensum conditionatum, nec per impeditionem libertatis; non est impedibile *in re* *pro posteriori* per dissensum absolutum; sed solum signatè, & quoad voces: sicut non est impedibile decretum Thomisticum, nec Scotisticum.

19 Obij. 1. Deus potest, efficaciter intendere, quod videt, esse sibi proximè possibile. Sed Deus per scientiam, necessariam videt, esse sibi proximè possibilem consensum sub his, vel illis auxilijs indifferentibus vagè: ergo. Prob. min. Quia est impossibilis creatura Rebellis. Resp. Permissa mai. nego min. Quia, ut diximus disp. 3. de lib. arb. possibile est creatura Rebellis; vel, si nollis, alligari huic doctrinæ, potes distinguere mai. Deus potest, velle volitione possi-

b. li,

bili, & non destruyente id ipsum, quod intendit, quod est sibi proximè possibile, conc. maior, volitione impossibili, & destruyente id ipsum, quod intendit, nego mai. & permessa min. dist. conseq. Potest intendere consensum, non regulatus solum scientia necessaria, sed etiam scientia Media, conc. conseq. regulatus solum scientia necessaria, nego conseq. Itaque. Ut diximus disp. 2. cum scientia Media præcedat omnes actus liberos Dei, non est possibilis volitio, quæ antecedit, & non reguletur scientia Media: & Deus nequit, habere volitionem impossibilem. Similiter volitio regulata solum per scientiam necessariam, & intendens consensum liberum, vel cum indifferentia ad libertatem, & necessitatem, destrueret, quod intendit: quia ex dictis, destrueret libertatem, cum esset inimpedibilis; & hoc ipso, indifferentiam ad libertatem.

* * *

✠ (* * *) ✠

SEC.

SECTIO IV.

Alie obiectiones solvuntur.

20

O Bij. Decretum præscin-
dens, non dependens à
scientia Media *connexivè*, nec *regulativè*,
non aufert potestatem ad consensum; &
dissensum: ergo nec libertatem. Prob.
ant. Tale decretum non est immediata
necessitas consensus intenti: quia est pu-
rè *intentivum*; non *executivum*; non in-
ducit immediatam necessitatem: quia
permittit, eligere medium indifferens, si
invenerit efficax: nec excludit cogni-
tionem allicientem, retrahentem, nec
præparationem concursus: ergo tale de-
cretum, nec formaliter; nec argutivè
tollit libertatem. Resp. nego ant. Ad
prob. permissio, quòd tale decretum non
fit immediata necessitas: nego, quòd non
inducat immediatam necessitatem: quia,
etsi *signatè* permittat auxilium indiffe-
rens, seu libertatem: *exercitè* excludit li-
bertatem, non excludendo cognitionem
allicientem, nec retrahentem, sed exclu-
dendo præparationem indifferentem
Omnipotentia: quia, cùm decretum effi-
cax

cax Dei sit ab intrinseco infruſtrabile, & hoc decretum ſit inimpedibile, ex dictis: applicatio indifferens Omnipotentiz, & libertas eſſet fruſtrabilitas decreti: quia eſſet poteſtas ad diſſenſum, coniungendum cum decreto efficaci de conſenſu: utpotè poteſtas ad diſſenſum orta ex decreto efficaci inimpedibili de conſenſu. Ad modum, quo, iuxta noſtros. Prædeterminationis intrinſeca, & extrinſeca tollit libertatem exercitè, & dum ipſi dicunt, quod ſupponit libertatem, & potentiam proximam expeditam ad conſenſum: & prædeterminationem intrinſecam ſe habere ex parte actus ſecundi; dicimus, hoc ita eſſe ſignatè; non verò exercitè.

Obij. 2. Nequit, lædere libertatem in aliqua ſuppoſitione id, cuius exiſtentia, pro caſu ſuppoſitionis, committitur arbitrio libertatis. Sed eiſmodi eſt decretum præſcindens: ergo. Maior ex ſe videtur nota. Prob. min. Tale decretum, pro caſu auxiliij indifferentis, eſt coniungibile cum poteſtate ad conſenſum, & diſſenſum. Sed non aliter, quam ut commiſſum arbitrio libertatis, quoad exiſtendum: ergo. Reſp. Diſt. maior. Nequit, lædere libertatem in aliqua ſuppoſi-

positiōe id, cuius existentia, pro casu
possibili suppositionis, committitur ar-
 bitrio libertatis, conc. mai. pro casu *im-*
possibili suppositionis, nego mai. & dist.
 similiter min. nego conseq. Ad prob.
 dist. mai. Hoc decretum ex suppositio-
 ne impossibili libertatis committitur ar-
 bitrio libertatis, conc. mai. in suppositio-
 ne *possibili*, nego mai. & nego min. Si-
 cut male argueret, sic arguens: Si homo
 esset inhibilis, esset equus: ergo potest,
 esse equus. Et sicut etiam prædetermi-
 natio, ex suppositione libertatis, eadem
 ratione committitur arbitrio libertatis.
 Vel, si velis, aliter dist. 1. mai. Nequit,
 ledere libertatem in aliqua suppositione
 id, cuius existentia, pro casu suppositio-
 nis, committitur *exercitè* arbitrio volun-
 tatis, permitto maior. quod committi-
 tur *signatè* solum, nego mai. Et distincta
 similiter min. nego conseq. Et sic de re-
 liquis. Sicut prædeterminatio in suppo-
 sitione libertatis committitur *signatè* ar-
 bitrio libertatis, non *exercitè*. Vel si ve-
 lis, dicere poteris cum Iun. loco citat.
 committi *cuiusmodi* decretum arbitrio
 libertatis.

22 Obij. 3. Decretum efficax
 eligendi auxilium indifferens, si prævi-

deatur efficax ad consensum: fin. minus
 auxilium inefficax, non inducit neces-
 sitatem antecedentem, quando eligit au-
 xilium indifferens. Sed hoc decretum
 non pendet à scientia Media à priori, &
 directive, nec connexive absolute, ut pa-
 tet: ergo possibile est decretum efficax
 consensus independens à priori, & etiam
 connexive absolute à scientia Media non
 inducens necessitatem antecedentem.
 Prob. mai. Ponatur homo robustissi-
 mus, efficaciter decernens, movere Pe-
 trum debilem violentè à loco A, nisi
 cognoscat, quòd precibus Petrus liben-
 tèr relinquet locum: & quòd cognosceret,
 quòd sufficiant preces, ad id obtinen-
 dum, id oret Petrum: In hoc casu Petrus
 liberè se movebit à loco: quia determi-
 natio illa efficax hominis robusti exe-
 quitur intentum per medium indiffe-
 rens: ergo similiter accidet in decreto
 præscidente.

23 Resp. Nego mai. Ad prob.
 dist. mai. Si decretum hominis robustis-
 simi esset frustrabile, conc. mai. si esset
 infustrabile, & inimpedibile, nego mai.
 Et dist. min. Non alia ratione, nisi quia
 exequitur per medium indifferens, &
 quia decretum est frustrabile, conc. min.
 aliter

Aliter, nego min. & conseq. Itaque. Si determinatio hominis robusti esset impedibilis, & infrustrabilis, tolleretur libertatem, sicut determinatio Dei; sed, quia non est infrustrabilis, ideò potest componi cum libertate.

24 Hic obijci posset, quòd hæc scientia Media reflexa: *Si prævidero auxilium inefficax, non conferam*, non pendet à priori à consensu, &, quia connectitur cum consensu sub auxilio, est impedibilis per dissensum: ergo idem accidet in decreto præscindente. Similiter hoc decretum: *Non dabo auxilium inefficax*, non pendet à priori à consensu, nec scientia Media: &, quia connectitur cum consensu sub auxilio, est impedibile, & pendet à posteriori à consensu. Similiter hoc decretum conditionatum: *Non dabo auxilium, si sit inefficax*, non pendet à priori à scientia Media, &c. Sed, quia de his, & similibus argumentis diximus hìc disp. 4. sect. 4. decreta cuiusmodi auferre libertatem, dum non regulantur scientia Media. Et idem diximus disp. 13. de scient. sect. 4. ubi diximus, eam scientiam reflexam esse impedibilem: & eam veritatem obiecti-

vam, non qua parte includit decretum
Dei; sed qua parte dicit operationem
creaturæ: & ibi latè egimus de decre-
tis similibus scientiis Medijs re-
flexis; nunc ea omittimus.

Vide ibi.

DIS-

DISPUTATIO VIII.

DE ELECTIONE AD GLORIAM, & reprobatione.

IN HAC QUÆSTIONE CELE-
berrima, prius agemus, an sit possibilis
electio efficax ad gloriam, ut coronam,
ante absolutam visionem meritum.

Postea: an detur de facto. Dein-
de de Reprobatione.

SECTIO I.

*An sit possibilis electio efficax ad gloriam,
ut coronam, ante absolutam visio-
nem meritum?*

IN hoc puncto, de fide est,
esse in potestate hominis,
acquirere, & amittere glo-
riam ex Apocalyp. 3. *Tene*
quod habes, ne alius accipiat coronam tuam.
1. ad Corinth. 9. Ne forte, cum alijs
predicaveris, ipse reprobus efficiar. Est
etiam de fide, adultis non conferri glo-
riam, nisi suis meritis illam acquirant.
Juxta illud: *Non coronabitur, nisi qui le-*
gitimè certaverit. Matth. 20. *Reddidit*
Cc 4 *in istis*

iustis mercedem laborum suorum. Vide plura apud Izq. infra, num. 9. Quæstio ergo solum procedit: an sit possibilis electio efficax ad gloriam, ut coronam, ante absolutam prævisionem meritum.

2 Sup. 1. Deum posse, dare gloriam, præcisè ut hæreditatem, scilicet, attento præcisè iure, quod habet homo per gratiam, & sic eam confert parvulis. Et præcisè ut coronam, scilicet, attento præcisè iure, quod homo habet per merita. Et ut coronam, & hæreditatem, attento, scilicet, iure, quod habet per merita, & per filiationem, seu gratiam. Quæstio ergo procedit, an possit, decernere gloriam, ut coronam, per decretum non supponens visionem meritum: & eodem iure quæri, posset, an possit, decernere gloriam, ut hæreditatem, per decretum non supponens visionem filiationis, seu gratiæ.

3 Sup. 2. Hanc electionem esse intentionem efficacem gloriæ, quæ vocatur electio: quia per eam, non omnibus, sed aliquibus decernitur gloria, ideòque eliguntur, præ alijs, ad gloriam. Sup. 3. Ad hanc electionem in nostris principijs prærequiritur scientiam naturalem de pos-

sibi-

habilitate meriti ; & insuper scientiam Mediam de efficacia auxiliorum : quia non potest Deus , prudenter intendere finem , quin sciat , habere in sua manu , apponere media : quod non aliter potest , scire , quàm per scientiam Mediam , & scientiam Naturalem.

4 Sup. 4. Cùm nos dixerimus, Deum non posse, prædefinire poenitentiam ante absolutam visionem meritorum; consequenter dicemus, Deum non posse, antecedenter eligere ad gloriam, quæ sit visio poenitentiae : quia alias vellet illa peccata, ut suo loco vidimus. Unde nostra quaestio procedit de gloria essentiali solum: & , si velis, etiam de gloria accidentali, quæ non sit dicta visio.

5 His suppositis , negativam sententiam tenet Vazq. 1. part. disp. 89. cap. 3. & 3. part. disp. 23. Alarcón, Arrubal ; Ludov. Torres , Hurt. Lesio, Coninc 2. 2. tract. de Spe , disput. 20. Merat. 1. part. disp. 41. Carleton disp. 40. sect. 4. Amicus disp. 15. sect. 4. Martinon disp. 20. sect. 6. & alij apud Ribaden. disp. 13. cap. 1. & Izq. disp. 41. de Deo, num. 2. Affirmativam sententiam tenent communiter Thomistæ citati à Carmelitis disp. 9. dub. 2. Gonet disp.

disp. 2. art. 1. Palanco disp. 7. quest. 4.
 Scotus, & Discipuli. Ex Nostri Exim.
 Suarez lib. 1. de prædest. cap. 8. & lib.
 2. de auxili. cap. 13. Ruiz disp. 7. & se-
 quentibus, Tanner. 1. part. disput. 3.
 quest. 5. dub. 3. Arriaga disp. 35. &
 36. Franciscus de Lugo disp. 39. cap.
 4. Ribad. disp. 13. Quiros tom. 2. disp.
 12. Izq. disp. 41. à num. 39. Herrer.
 quest. 13. Junio sect. 14. Muniesa, Ara-
 da disp. 42. P. Doct. Vincent. Rami-
 rez disp. 16.

6 Affirmantes possibilitatem ele-
 ctionis, non omnes conveniunt. Tho-
 mistæ, & Scotistæ nolunt, talem electio-
 nem esse consequentem scientiam Me-
 diam; secus Nostri. Deinde inter no-
 stros est dissidium. Alij dicunt, talem
 electionem esse executivam. Ita Junio,
 Muniesa, Sparza, Aranda. Alij dicunt,
 esse solum intentivam. Ita communiter
 cum Suarez, Ribad. Izq. sup. Alij di-
 cunt, electionem posse, esse negativè
 priorem visioni meritorum; secus posi-
 tivè: quia iudicant, omnem actum divi-
 næ voluntatis esse sui visionem: & om-
 nem actum divini intellectus esse sui
 amorem. Ita Ribad. num. 15. Quiros
 num. 8. Aldrete disp. 6. sect. 7. n. 14.

Iu-

7° Junio cap. 6. num. 12. dicit, possibilem esse talem electionem ante absolutam visionem meritorum; eam tamen electionem moveri ab existentia absoluta meritorum: quia sic tendit: *Volo tibi dare gloriam, ut coronam, propter merita absoluta, quae absolute habebis, habitis his auxilijs, quae, absolute volo tibi dare, quia sunt conditio effecacia.* Alij cum eodem, cap. 6. num. 2. dicunt, possibilem esse talem electionem, etiam ad gloriam accidentalem, qua videat sua peccata. Ita qui concedunt possibilem praedestinationem poenitentiae ante absolutam visionem peccati. Alij solum concedunt possibilem eam electionem ad gloriam essentialem; secus ad accidentalem, qua videat sua peccata.

8 Dico, Possibilis est electio efficax ad gloriam, ut coronam, ante absolutam visionem meritorum. Prob. Potest quis, intendere finem ante absolutam visionem meritorum, si sciat, finem esse bonum, & possibilem, & sciat, se habere in sua manu media ad consequendum. Sed Deus scit, gloriam, ut

co-

SECTIO II.

Solvuntur argumenta

9 **A**D quatuor classes reduci possunt argumenta. Prima intendit, electionem antecedentem pugnare cum denominatione coronæ. Secunda. Talem electionem pugnare cum eo, quod gloria sit premium quoad substantiam. Tertia. Electionem non componi cum actibus præsentis providentiæ

10 **Obj. 1.** Intendendo electionem antecedentem pugnare cum denominatione coronæ. Talis electio non est se ipsa executiva gloriæ : quia decretum executivum, cum moveatur ab existentia absoluta meritorum, supponit visionem meritorum, vi cuius merita moraliter influunt in gloriam, medio, scilicet, decreto executivo, quod immediate movent: hoc supponimus ex dictis disp. 6. contra Ruiz disp. 12. sect. 7. Granad. 1. par. tract. 7. disp. 4. sect. 4. Junio, Sparza, Muniesa, & Aranda. Deinde. Talis electio non est ad gloriam, ut coronam, signatè, hoc est, non est volitio alterius de-

decreti, quod sit executivum gloriæ: quod sic probatur. 1. Deus non potest, decernere eandem rem per duplex decretum efficax, etiamsi habeant diversa motiva: quia unum superflueret, & data prima existentia rei per primum decretum, quomodo eam dabit secundum. 2. Illa electio est gratiosa, & liberalis, & consequenter non solum gratis vult, dare gloriam, sed vult, dare gloriam gratis: voluntas autem, dandi gloriam gratis, incomponibilis est cum voluntate consequenti, dandi gloriam onerosè per pretium, & meritum: sicut incomponibilis est voluntas, dandi equum gratis cum voluntate consequenti, dandi equum per iustum pretium. 3. Hæc electio nō movetur ex meritis existentibus: ergo antequam videantur merita, iam est debita gloria. Sed quod est debitum antecedenter ad merita, nequit, dari in premiū: quia non est lucrum: ergo, posita tali electione, gloria nequit, dari in premiū.

II Resp. Conc. assump. quoad

1. par. nego quoad 1. Ad 1. prob. dist. ant. Nequit Deus decernere eandem rem purè intentivè, aut purè executivè per duplex decretum, conc. ant. per duplex decretum, quorum unum sit purè

int.

intentivum, aliud executivum, nego ant.
 & conseq. Quia tunc quodvis decretum
 haberet proprium minus; & nullum su-
 perflueret: decretum intentivum daret
 esse rei intentivè, seu in intentione; &
 decretum executivum daret esse rei exe-
 cutivè, seu in executione. Ad 2. dist. ant.
 Illa electio est subiectivè liberalis; & gra-
 tuita, hoc est, non est debita, cont. ant. est
 liberalis obiectivè, nego ant. & conseq.
 obiectivè tamen est onerosa: quia vult,
 dare gloriam propter iustum pretium.
 Itaque, gratis vult, dare, ly *gratis* cadente
 supra *vult*; non verò cadente supra *dare*:
 quia non vult, dare gratis: sicut gratis
 vult quis, vendere equum, laborare in
 vinea; non tamen vult, vendere equum
 gratis, neque laborare gratis. Ad 3. Vo-
 tum est, quòd gloria est debita antee-
 denter ad merita; sed dependenter à me-
 ritis, ideoque potest, dari in premium:
 sicut idem accidit in voluntate, qua quis
 vult, dare Petro equum, sed propter ius-
 tum pretium. Sed de hoc plura dicemus
 infra in sua classe.

Obij. 2. Hec electio est actus
 imperans decretum executivum. Non
 sic. Actus imperans, & actus impera-
 tus pertinent ad eandem virtutem. Sed
 hac

hæc electio imperans pertinet ad liberalitatem, & est actus liberalitatis: ergo decretum executivum gloriæ est actus liberalitatis, & consequenter non est actus iustitiæ: & ab opposito. Decretum executivum est actus iustitiæ laxæ, scilicet, remunerativæ: ergo electio est actus iustitiæ; & consequenter non est actus liberalitatis. *Confirm.* Quia actus internus, & externus pertinent ad eandem virtutem, & constituunt unum; eò, quòd unam tantum habeant libertatem, si actus externus est actus iustitiæ, talis est internus, & è contra: ergo idem accidit in actu imperante, & imperato, qui, iuxta nos, solum sunt liberi libertate actus imperantis. 2. Ideò voluntas, dandi gratiam, est liberalis, quia collatio externa gratiæ est liberalis. Sed collatio externa gloriæ non est liberalis, sed debita: ergo voluntas, dandi gloriam, non est liberalis, sed debita, & ex iustitia.

13 Resp. Missis aliorum solutionibus, ex dictis disp. 5. de aët. human. & disp. 2. de merito, sect. 6. & disp. 4. de Bonitate, sect. 4. dist. mai. Actus imperans, & imperatus pertinent ad eandem virtutem elective, & determinative, congruenter
mai

mai. *élicitive* ; subdist. si imperatus non sit electio formalis , nego mai. si sit electio formalis , ut frequenter est , ut diximus disp. 4. de bonit. sect. 4. iterum subdist. non mutuò , conc. mutuò , nego maior . quia imperatus elicitur tunc ab eadem virtute , à qua elicitur imperans , sed etiam elicitur ab alia , à qua non elicitur imperans , ut diximus de timore imperante actum charitatis . Et dist. minor . Electio est actus liberalitatis *subiective* , conc. min. quia non est debita ; *élicitive* , permitto : quia nescio , ex quo motivo Deus illam habet . Et dist. conseq. Executio est *subiective* liberalis , nego ; *élicitive* , subdist. si sit electio formalis ; conc. aliter , nego : ex eo autem , quòd moveatur , ad dandum ex motivo iustitiæ ; nihil impedit quòd simul moveatur , ex motivo liberalitatis , amicitiae , & alijs , ut dicit Ribadeneir. num. 10. & Iun. sup. & cap. 5. num. 12. ut diximus disp. 2. de charit. sect. 3 . Itaque cum actus imperatus solum sit mediata liber , ut diximus disp. 3. de act. human. sect. 3 . actus imperatus est meritum inadæquate distinctum ab imperio , ut diximus disp. 2. de merito , sect. 6 . Quia solum habet libertatem in imperio ; etsi sæpe habeat honesta-

nestatem distinctam ab honestate imperij, ut ibi diximus: Ideoque eadem virtus quæ eligit, & determinat imperium, eligit, & determinat imperatum; at verò sæpè virtus, quæ elicit imperatum, est distincta à virtute, quæ elicit imperium. Ideò iudico cum Iunio num. 15. contra Izquierd. num. 24. actum formalem, iustitiæ posse, esse materiam liberalitatis: ut, si ex motivo liberalitatis, & in cuius gratiam velim, inire tecum contractum, ad quem non teneor: & si ex motivo liberalitatis velim, tibi dare centum, quæ debeo: qui actus vult, dare gratis præcisivè, hoc est, movetur ex motivo ex se non exigente onus; non verò vult, dare gratis positivè, seu secundum negativum, quòd dicit, dare gratis hoc, est dare positivè sine onere.

14 *Ad confirm.* Iam diximus, disp. 2. de merito, sect. 7. actionem externam non habere aliam honestatem, formalem nisi extrinsecam, & derivatam ab actu interno: quia ipsa non respicit intrinsecè finem, & ex se indifferens est, ut fiat ex hoc, vel illo motivo. *Ad 2.* Conc. maior. & min. nego consequ. Quia, si collatio externa gratiæ est liberalis, non est, cur voluntas, dandi gratiam, non sit

fit liberalis; at verò licet gratia sit aliunde debita, potest dari in præmium, ut diximus disp. 5. de merito, præcipue si non sit aliudè danda quàm dependentèr à meritis.

15 Insistes. Implicat, dari gloriam, nisi, ut decernitur. Sed decernitur gratis, & ante prævisa merita: ergo implicat, dari onerosè, & post prævisa merita. Et ab opposito: datur post prævisa merita: ergo decernitur post prævisa merita. 2. Remunerari gloria, ut corona, est, ita velle: *Volo tibi dare gloriam, quia eam mereris.* Sed hic actus supponit visionem meritòrum: ergo & voluntas, dandi gloriam, eam supponit. Resp. dist. mai. ly ut se habente ex parte obiecti directi, conc. mai. ly ut decernitur se habente ex parte modi decernendi, nego mai. & dist. min. Decernitur gratis ex parte modi decernendi, conc. min. ex parte gloriæ decernendæ, nego min. quia decernitur gloriam dari ex meritis. Vel sic. Implicat, dari gloriam, nisi ut decernitur, ly ut significante passivam collationem, & decretum executivum, conced. ly ut significante modum dandi decretum, nego, ut patet in volitione reflexa intentionis. Ad 2. conc. maior.

& minor. distin. consequen. Voluntas executiva, dandi gloriam, supponit visionem, conc. intentiva, nego consequ.

§.

16 Secunda classis argumentorum intendit, posita tali electione antecedenti, non posse nos, mereri gloriam quoad substantiam: quia gloria non erit lucrum; siquidem iam erat debita antecederet ad merita; & quia mereri gloriam quoad substantiam, est, mereri primum decretum gloriæ: quæ ratione, iuxta plures, B. Virgo non meruit Incarnationem, quoad substantiam, etsi meruerit unicum decretum executivum Incarnationis. Et sic similia, de quibus disp. 5, de merito. Verum cum ibi dixerimus, principium meriti posse dari in præmium meriti: imò, & donum, cum quo meritum connectitur naturaliter, ut vult Ianio hic cap. 11. num. 1. contra Oviedo, Lugo, Ripalda; sed etiam cum quo essentialiter connectitur, ut vult Exim. Suarez, hæc argumenta soluta sunt. In præsentî tamen specialis est ratio: quia gloria, etsi decreta

creta sit antecedenter ad merita; non tamen independenter: neque verum est, ad merendum gloriam quoad substantiam, necessarium esse, mereri primum decretum: sufficit namque, mereri decretum executivum. Et B. Virgo propter hanc rationem meruit substantiam Incarnationis, non *de condigno*, nec *de congruo*; sed *de digno*, ut diximus disp. 9. de Incarnation. sectio 7. Imò Iunio hic capit. 11. numer. 16. ait, posse nos, mereri gloriam quoad substantiam, non merendo adhuc decretum executivum.

§.

17 Tertia classis intendit, posita tali electioni, non dari in nobis libertatem mediatam perdendi gloriam. Verum his iam satisfacimus in ratione conclusionis, & plenius dicemus infra, agentes de electione antecedenti, quam, dicemus, dari de factò.

18 Alia intendunt, posita tali electione, non esse Deo immediatè liberum decretum executivum gloriæ. Cui argumento omnes satisfacere debemus. Siquidem, præter varia Scripturæ loca;

ex Trident. sess. 6. cap. 6. constat, Deum promississe gloriam omnibus decendentibus in gratia, seu si decesserint in gratia : ex qua promissione, & purificatione conditionis, tanquam ab obligatione formali, sive ex *iustitia*, sive ex fidelitate, pro diversitate sententiarum, determinatur Deus ad collationem gloriæ: quia cognitio promissionis conditionata, & purificationis conditionis connectitur cum positione decreti executivi Ribadeneir. disp. 14. num. 15. ait, hanc electionem non auferre libertatem immediatam : quia est principium remotum decreti executivi, sicut prædefinitio respectu consensus. Izquierd. disp. 41. num. 57. varios modos meditatatur, quibus, præsertim tribus, ait, componi, posse libertatem Christi cum præcepto de morte; de quibus egimus disp. 14. de Incar. sect. 1. & quos rectè impugnat Iunio cap. 12. à num. 10. & 11. Iunio num. 13. quinque modos assignat, quibus stare, possit libertas immediata decreti executivi.

19 Dico: Deum in tali casu esse necessitatum, quoad speciem ad decretum executivum, liberum tamen, ad exequendam gloriam ex his, vel illis motivis,

tivis, ut in simili diximus disp. 5. de merito, sect. 3. & liberum etiam quoad individuum: quia potest, exequi gloriam per hanc, vel per illam actionem, cum non determinet hanc, præ illa.

¶

20 Quarta classis argumentorum intendit, non rectè componi electionem antecedentem cum actibus præsentis providentiæ. Verùm, quia modò solùm agimus de possibili immediatius, veniunt hæc argumenta quæstioni afferenti, etiam de factò dari talem antecedentem electionem, ut dicemus infra.

21 Ex his infero, possibilem esse electionem ad gloriam ante visionem unius meriti, etsi sit post visionem alterius: quia in hoc non apparet repugnantia: siquidem potest quis, intendere finem ante visionem unius mediij, etsi sit post visionem alterius. Infert. 2. Possè Deum, post absolutam visionem meritòrum decernere gloriam, ut solam hæreditatem: quia posset Deus, dicere: etsi eliciturus es merita, nolo, tibi dare gloriam propter merita; sed solùm propter filiationem. Et similiter post visio-

Dd 4

nem

nem filiationis potest Deus, dare gloriam, unice ut coronam, propter similem rationem. Et similiter potest, decernere gloriam, ut donum gratuitum, post absolutam visionem meritum, & filiationis, propter similes rationes,

SECTIO III.

An electio antecedens se ipsa esset executiva gloriæ post absolutam visionem meritum?

22

Affirmat Ruiz disp. 12. sec. 7. Gran. 1. part. tract. 7. disp. 4. sect. 4. Herize disp. 24. num. 48. loquendo de eximie prædestinatis. Sparza, & Aranda, & qui sequuntur indivisibilitatem decretorum. Et Iunio cap. 6. Negativam sententiam tenet Ribadeneir. disp. 14. num. 1. cum Suarez, Arubal, & Thomistis communiter, Quiros hic disp. 12, Arriaga, Aldrete hic disp. 7. Mediam sententiam tenet Izquier. disp. 41. num. 16. & latius disp. 42. a num. 42. asserens utrumque possibile, scilicet, possibilem esse electionem, quæ non sit executio; & possibilem esse executivum de-

cre-

Decretum præmij , quod non supponat prævisum meritum. P. Doct. Vincent. Ramirez, disp. 16. cap. 2. dicit, possibilem esse electionem , quæ sit purè intentiva: & cap. 3. dicit, possibilem esse electionem , quæ sit immèdiatè executiva.

23 Dico cum Suarez lib. 3. de auxilijs , cap. 19. num. 14. & lib. 1. de prædest. cap. 14. dictam electionem nō esse executivam meritorum. Prob. 1. Hæc electio non vult , præcisè existere gloriam , positis meritis ; sed , existere gloriam causatam à meritis. Sed nequit, existere gloria, causata à meritis absolutis , nisi quatenus merita absolute prævisa moveant, & suo modo causent decretum executivum gloriæ : ergo decretum antecedens absolutam prævisionem meritorum , nequit, esse executivū gloriæ. 2. Decretum executivum gloriæ debet, esse executivum gloriæ correspondentis etiam pœnitentiæ peccatorum. Sed electio antecedens visionem meritorum nequit, esse electio ad gloriam correspondentem pœnitentiæ peccatorum : ergo nequit, esse executiva gloriæ. Vide alia apud Ribad. à num. 1. quæ omitto , quia fortè minùs certam continent doctrinam. Obij.

24 Obij. Omnipotentia sufficienter applicatur ad opus, eo precise, quòd efficaciter velit illud, & dentur circumstantiæ, pro quibus velit illud. Sed Deus electione antecedenti vult efficaciter, dari gloriam per merita tali tempore, & positis meritis, datur illa circumstantia: ergo sufficienter applicatur Omnipotentia per electionem antecedentem.

Resp. Dist. mai. Si Deus velit, illud opus esse per aliud decretum, nego mai. aliter, permitto mai. & dist. min. Deus electione antecedenti vult, dari gloriam per merita, & dari per decretum, quod moveatur ex meritis, per quod moraliter causatur gloria, conc. min. aliter, nego min. & consequ. Itaque. Electione antecedenti Deus vult, dari gloriam per decretum remunerativum, sic tendens: *Volo tibi, dare gloriam, quia eam promeritus es*: hoc autem decretum ex se supponit prævisionem meritum: cum ergo visio non habeat vim movendi potentiam appetitivam, nisi media volitione: visio meritum debet, movere decretum executivum.

25 Insistit Iunio cap. 7. à num. 5. Decretum conditionatum formaliter determinat, posita visione conditionis.

Et

Et decretum disiunctivum actionis *A*, vel *B*, formaliter determinat ad actionem *B*, posita volitione actionis *A*; & intentio finis formaliter determinat ad positionem medij *A*, superveniente notitia de eius necessitate. Item, ut fate-
mur disp. 5. de act. hum. sect. 5. Imperium non solum determinat activè, media sui cognitione, ad actum imperatum; sed etiam subiectivè: si ergo hæc volitio antecedens, posita visione, determinat formaliter ad executivum decretum: cur antecedens volitio executionis consequentis gloriæ, non determinabit immediatè Omnipotentiam: quia tam parer Omnipotentia voluntati, quam ipsa voluntas sibi. *Urget*, ut ait, duritèr. Fatuum est decretum *rei*, quæ ante decretum videtur absolutè existens in se, vel in alio. Sed posita intentione gloriæ per merita (idem de decreto conditionato, & decreto disiunctivo, posita volitione unius extremi) ante decretum secundum videtur in se, vel in alio gloria existens per merita: ergo fatuum est secundum decretum. 2. Decretum productivum Petri pro *A*, indiget adventu instantis *A*, ut sit proximè executivum pro illo: ergo similiter, & absolutè po-
te-

terit decretum, ut sit proximè executivum, egere adventu cognitionis, quam, ut prævisam, designarat operationi; & consequenter electio antecedens, etsi indigeat adventu visionis meritorum, ad exequendam gloriam, poterit tunc in se ipsa esse executiva gloriæ.

26 Resp. Permissio, decretum conditionatum, purificata conditione, formaliter determinare decretum disiunctivum; etiam formaliter determinare positionem *B*, posita nolitione *A*, & intentionem finis determinare formaliter ad positionem medij *A*, quando talis intentio non vult signatè vel exercitè, positionem medij *A* fieri per aliud decretum: si enim intentio (idem de alijs decretis positis) velit signatè, aut exercitè, medium, aut finem poni per aliud decretum, tunc intentio non determinabit formaliter ad positionem medij *A*, sed illativè, ut patet: electio autem antecedens vult, gloriam poni per aliud decretum: quia, cum velit gloriam dari, ut coronam, vult, poni ex influxu morali meritorum: hic autem influxus in eo stat, quòd merita per sui visionem moveant Deum, ut velit, dare gloriam ad eorum exigentiam: quia visio non

mor.

movet volitionem, ut agat, sed voluntatem, ut velit, agere: cum ergo visio non possit, movere volitionem antecedentem, solum restat, ut moveat volitionem consequentem. Ad urgentiam. Dist. ant. Si videatur sic existens independentem à secundo decreto, permitto ant. si videatur res existens dependenter à secundo decreto, nego: quia potius necessarium est tale secundum decretum, cum videatur, rem exequendam per illud. Ad 2. Conc. ant. & permissio consequ. quando decretum antecedens non velit, rem poni per aliud decretum; secus accidit in electione antecedenti, quæ signatè vult (quidquid Iunio repugnet) gloriam poni per aliud decretum propter nostras rationes, & propter immediate dicta. Et ex immediate dictis satis suadetur, ex vi electionis ad gloriam, ut coronam, gloriam similiter existere dependenter à secundo decreto.

27 *Insistit num. si 4.* Electio antecedens movetur intrinsecè formaliter, & per se à merito, tunc merito, supponitque illud obiective strictè per suam tendentiam causalem, non, ut causam obiectivam sui, sed, ut, ut, motivum formale, quod

quod constituit in ratione causæ obiectivæ gloriam: quia sic tendit: *Volo, dare tibi gloriam, ut coronam, propter merita, quæ absolute habebis, habitis auxilijs, quæ absolute volo, tibi dare, quia sunt conditionate efficacia*: quæ tendentia possibilis est: sicut, in sententia concedente prædefinitiones, possibilis est hæc intentio gloriæ: *Volo tibi merita, & gloriam propter illa*. Resp. Admissio, esse possibilem tendentiam electionis assignatæ (et si videatur transferri ad actum voluntatis modum tendendi, qui videtur proprius actus intellectus) sed admissa possibilitate dictæ tendentiæ: sicut verè esse possibilis dicta intentio: *Volo tibi merita, & gloriam propter illa*. Neutra ex his electionibus, seu intentionibus moveatur ex influxu meritorum, ut talium, seu, ut absolute existentium: quia merita, ut talia, solum influunt moraliter in gloriam, quatenus mediâ sui visione movent voluntatem, ut velit; cum hæ intentiones, seu electiones assignatæ non ita moveantur ex meritis, ut talibus; ideo non moveantur ex influxu morali meritorum, ut talium, seu ut absolute existentium, quidquid verba sonent; in re tamen, dictæ intentiones, & volitiones solum

solum volunt antecedenter merita, & sine motione meritorum, datur postea gloria per aliud decretum, quod moveatur ex visione meritorum, & quod sit debitum ex iustitia, vel fidelitate, pro diversitate sententiarum, positis, & visis meritis.

28 Ex quo sequitur, illam renditionem intrinsecè causalem assignatam solum esse intrinsecè causalem signatam quatenus signet aliam volitionem causandam à visione meritorum; nequit verò, esse intrinsecè causalis exercitè, quatenus ipsa causetur à meritis, ut talibus, seu, ut absolute visis: & consequenter merita, ut talia, non sunt motivum formale huius volitionis, sed solum erunt motivum formale alterius volitionis: quia merita, ut talia, solum possunt, movere mediu sui visionis: sicut enim merita conditionata non movent, ut sunt, nisi media scientia conditionata; ita merita absoluta, potiori titulo, non movebunt, quia sunt, nisi media scientia absoluta. Et quidem, cum extremis glorificatio non possit fieri sine actu interno, & creatio glorie sit debita ex iustitia, vel fidelitate; actus internus, quo ponatur in executione videtur, fore similis modo

bitus. Sed electio antecedens non est debita: ergo electio antecedens nequit, esse executiva gloriæ, ut coronæ.

SECTIO IV.

An electio ad gloriam secundum se, quæ non præsupponat scientiam Mediam, componatur cum nostra immediata libertate bene agendi: cum potestate mediata acquirendi gloriam, ut coronam, & cum libertate mediata perdendi gloriam?

29. **S**Up. 1. ex dictis cum Suarez in opuscul. cap. 19. de auxil. num. 26. Icq. disp. 41. à num. 40. Talem electionem rectè stare cum eo, quòd gloria detur, ut coronam. Quia rectè stat, me determinare, indigenti subvenire, & postea determinare, an id faciam gratis, an solvendo debitum. Item rectè stat, me absolute decernere, dare tibi equum, & postea decernere, an illum dem gratis, an propter iustum pretium: ergo rectè, stat Deum absolute decernere, dare gloriam, & quòd postea videns merita, decernat gloriam, ut coronam. 2. Quia ex dictis disp. 5. de me.

merito, à sect. 2. rectè potest, dari in præmium donum, quòd absolute esset dandum, etsi non daretur meritum: quia tale donum datum in præmium, augeret bona merentis:

30 Sup. 2. Hanc electionem secundum se solam, rectè stare cum libertate nostra, benè, vel malè operandi. Ita relati, & Iuunio cap. 4. num. 3. Palanco sup. & P. Doct. Vincent. Ramirez sup. cap. 2. numer. 46. Quia in primis hæc electio est extra nostram potestatem benè, vel malè operandi: quia quamvis est impedibilis; tamen ex se non habet connexionem cum operatione: quia, si habet cõnexionē cū collatione glorię, & Deus potest, conferre gloriã decedenti in peccato mortali; condonando, scilicet, tale peccatum, vel extrinsecè, vel intrinsecè, ut diximus disp. 4. de iustific. sine actuali retractatione peccatoris, & ipsa gloria est formalis remissio peccati, ut diximus disp. 2. de vis. sect. 4. Sicut potest etiam, denegare gloriã decedenti in gratia in alia providentia.

31 His suppositis, solum restat: an talis electio non supponens essentialiter scientiam Mediam, determinatam nobis relinquat libertatem mediatam

Ec

per-

perdendi gloriam. Affirmant Thomistæ cum Palanco sup. & plures Scotistæ. Ex nostris Ribadeneir, disp. 14. à nu. 36. Izquierd, disp. 41. à num. 40. etsi diversis modis: & probabilem reputat Suarez in opusc. supra. Negat, præter negantes electionem antecedentem, Arriaga disp. 35. Junio cap. 4. à num. 4. Sicuti Suarez supra. Placet hæc sententia, quam sic prob. Non possumus impedire talem electionem: ergo neque perdere gloriam. Prob. ant. Non aliter possumus, impedire divinum decretum, quam impediendo scientiam prærequisitam, & necessarium constitutivam divinæ libertatis, ut dicemus disp. 9. sect. 7. Sed non possumus, impedire scientiam necessario constitutivam divinæ libertatis ad talem electionem: quia ad talem electionem non est prærequisita scientia Media de efficacia, ut supposuimus: ergo non possumus, impedire talem electionem.

32 Dices ex Ribadeneir. Hæc electio rectè componitur cum libertate, perdendi gloriam, si sit purè intentiva, & Deus, sic præcisive volens gloriam, simul velit, quod in casu creatæ libertatis ad meritum, detur decretum executivum

tivum gloriæ, ut coronæ : & in casu ca-
 rentiæ libertatis detur decretum execu-
 tivum gloriæ independenter à meritis:
 qui casus utiquè possibilis est. Probatur
 assumptum. His positis, homo in casu
 libertatis, ad merendum, posset, omittere
 meritum : ergo posset perdere gloriam:
 quia, amisso merito, nullum datur decre-
 tum executivum gloriæ ; non execu-
 tivum gloriæ propter merita : non execu-
 tivum gloriæ independenter à meritis:
 quia hoc non existit, nisi deficiente li-
 bertate, quam, supponimus, dari. *Expli-
 catur.* Hæc intentio non permittit, dari
 aliud decretum frustrativum huius in-
 tentionis : ergo, etsi ipsa per se non re-
 quirat scientiam Mediam de efficacia;
 non tamen permittit, Deum habere de-
 cretum collativum libertatis, nisi habeat
 scientiam de efficacia, ut possit Deus
 habere decretum executivum gloriæ,
 ut coronæ. Nunc sic. Coexistentia hu-
 ius duplicis decreti connectitur cum
 scientia Media efficaciæ : ergo creatura
 potens, impedire scientiam Mediam de
 efficacia, posita libertate; poterit impe-
 dire coexistentiam decretorum. Sed,
 posita libertate, non potest, impedi-
 re decretum unicum collativum liber-
 tatis:

tatis : ergo posita libertate , poterit ; impedire intentionem gloriæ , secundum se , & consequenter perdere gloriam.

33 Hic discursus ingeniosus, falsus est. Quia identificat intentionem gloriæ cum volitione decreti executivi gloriæ, ut coronæ, pro casu libertatis ; est contra suppositionem : quia supponit hic discursus , intentionem gloriæ non prærequirere scientiam de efficacia , & tunc eam præsupponit hæc volitio : quod sic probō. Decretum executivum gloriæ, ut coronæ, præsupponit scientiam Mediam efficaciæ : ergo volitio talis decreti eam prærequirit. Prob. conseq. Deus, nec determinatè, nec vagè potest, velle aliquod decretum , nisi præsciat, illud esse in sua potestate. Sed decretum executivum gloriæ, ut coronæ, non est in potestate Dei sine scientia efficaciæ : ergo Deus non potest, velle tale decretum executivum sine scientia efficaciæ. Mai. videtur certa : quia indignum est Deo, velle, adhuc vagè, id, quod ignorat, an sit in sua potestate : præterquam valdè dormitaret divinus intellectus, si ignoraret, quod decernit efficaciter, etiam vagè decernat.

Si

34 Si intentio gloriæ non iden-
tificatur cum volitione decreti executi-
vi gloriæ, ut coronæ, sed hæc existit si-
mul cum intentione, quæ videtur mens
Ribadeneir. Nunc sic. Hæc volitio præ-
requirit scientiam de efficacia propter
immediatè dicta: ergo creatura potens,
impedire scientiam Mediam, poterit;
impedire hanc volitionem: alias, non
posset impedire intentionem gloriæ, ut-
potè non regulatam scientia Media: er-
go non potest, impedire gloriam. Dice-
re autem, Deum teneri, non dare liber-
tatem, nisi regulatum scientia de effica-
cia, ne frustretur prima intentio, est fal-
sum, vel supponit probandum: quia non
frustrabitur prima intentio, dando glo-
riam; etsi creatura malè operetur, quam
potest, dare Deus ex vi talis intentio-
nis: quia ut diximus, etsi Petrus pecca-
verit in A, potest Deus, dare gloriam in
B, remittendo peccatum per visionem,
vel per extrinsecam condonationem:
ergo ex hoc capite non tenetur Deus,
ad non dandam libertatem, nisi regula-
tus scientiâ de efficacia. Ad explicatio-
nem iam dixi partim. Ad prob. Vo-
luntas creata potest, impedire decretum
collativum, si fit connexum cum quovis.

extremo, qualis est illa volitio ; si verò non sit connexa , neque prærequirat determinatè scientiam Mediam, creaturæ, neque volitionem , neque intentionem, poterit, impedire.

35 Alium modum componendi libertatem proponit num. 38. si simul cum prima intentione gloriæ , habeat aliud decretum, quo decernat , Petrum habere libertatem , ad merendum , & quòd, libertatem nactus, non consequatur gloriam , nisi mereatur. Nunc sic. Hæc decreta quamvis divisim non requirant scientiam de efficacia , coniuncta tamen,, illam exigunt. Sed creaturæ per dissensum non potest , impedire decretum collativum libertatis : ergo potest, impedire intentionem gloriæ, posita libertate. Hoc assertum impugnat Iunio numer. 15. sic. Homo, libertatem adeptus , potest , omittendo meritum, impedire intentionem gloriæ , tollendo terminum connexionis , scilicet, gloriam : ergo intentio connectitur cum gloria ; etiam pro casu libertatis inefficacis: aliàs libertas non posset, impedire intentionem impediendo gloriam per dissensum : quia non tolleret terminum connexionis intentionis: ergo illa inten-

tio

tio est volitio efficax gloriæ, etiam pro
casu libertatis inefficacis, saltem virtua-
liter: ergo secundum decretum, non
dandi gloriam, nisi per merita; data li-
bertate, est contrarium huic intentioni,
& consequenter non possunt, dari simul
hæc decreta.

36 Sed quidquid sit de efficacia
impugnationis, quæ, etsi pulchra, forte
est fallax. Dico, impossibilem esse con-
iunctionem horum decretorum, nisi se-
cundum supponat essentialiter scientiam
de efficacia: quia, si eam non supponat,
neque poterit hoc impediri: neque in-
tentio, propter dicta. Unde sequitur,
dandam, & non dandam gloriam, non
positis meritis, ideoque repugnat con-
iunctio. Deinde. Scire vellem, cur in eo
casu, potius impediret libertas intentio-
nem gloriæ, quam secundum decretum,
si nullum determinatè exigat scientiam
de efficacia. Potius ego dicerem, impe-
diendum secundum decretum: quia datus
illam intentionem, absolutè censetur,
velle dare gloriam, si vè existant, si vè
non existant merita. Ad modum, quo
volens absolutè, ieiunare, ieiunium vult,
etsi se offerant occasiones comedendi:
alias non frangeret votum ita absolu-

tum, si comederet, oblata tali occasione;

37 Izquierd. disp. 41. à num. 40, aliam intendit viam, salvandi libertatem perdendi gloriam; vel potius tres modos proponit, 1. est: Si hæc intentio sit principium remotum decreti executivi, ut ait, posse: quia tunc decretum executivum gloriæ esset immediate liberum, possetque Deus illud suspendere, si non darentur merita; & ponere, si darentur merita: ad modum, quo decretum præsciendens rectè componitur cum nostra libertate. Verùm hic modus difficilis est: quia, 1. admissio, quòd intentio circa actum divinum non sit illius executio: adhuc non relinquit libertatem ad decretum executivum; sicut eam non relinquit nobis decretum præsciendens ad actus nostros. 2. Intentio gloriæ, per se, est indifferens ad humanam libertatem, vel necessitatem, & consequenter non connectitur cum decreto gloriæ, *ut coronæ*: ergo ex eo, quòd creatura possit, impedire decretum gloriæ, *ut coronæ*, non sequitur, quòd possit, impedire intentionem gloriæ. Dicere autem, quòd pro casu libertatis connectitur intentio cum hoc decreto executivo, est voluntarium: quia, adhuc po-

possitis meritis, posset Deus, ex vi illius intentionis dare gloriam gratuito: & posita omissione, & peccato, posset, dare gloriam ex dictis. 3. Quia decreta Dei solum possunt, impediri à creatura, quatenus hæc potest, impedire scientiam necessariam ad decreti libertatem. Sed hanc non potest, impedire, adhuc per accidens, posita libertate creatæ; ergo neque per accidens potest, impedire intentionem gloriæ, posita libertate.

38 2. *Modus* est: Casu, quo hæc intentio sit principium immediatum decreti executivi: & simul possit Deus, habere decretum conditionatum, non dandi gloriam, si desint merita. Nunc sic. Posita libertate, potest creatura, impedire merita: ergo & potest, impedire gloriam; & consequenter intentionem gloriæ. Quod explicat, & est *Tertius modus*, in casu, quo hæc nolitio gloriæ, si desint merita, sit applicatio Omnipotentia: tunc namque non potest creatura, per omissionem meriti impedire intentionem gloriæ. Hi tamen modi componendi repugnant. 1. propter dicta secundo modo P. Ribadeneir. hic repetenda: ideòque magis repugnat, quòd decretum illud conditionatum sit applica-

ca-

cativum Omnipotentia. *Explicatur.* Decretum beatitudinis in beatis, non regulatum scientia Media, pugnat cum libertate, perdendi gloriam. Et decretum æternæ damnationis in damnatis pugnat cum libertate, acquirendi cœlum; ergo decretum absolutum, dandi gloriam, pugnat cum libertate, eam amittendi. Hæc paritas æquè pugnat contra decreta antecedentia Thomistarum circa nostras operationes.

SECTIO V.

An de facto electio ad gloriam sit ante absolutè prævisa merita?

39 **I**N hac quæstione communiter rejicitur sententia Ochan. Gabrielis, & Catherini opusc. de prædest. lib. 1. dicens, B. Virg. Ioannem Baptistam, & Apostolos, & similes Sanctos, electos esse antecedenter, alios verò consequenter. Multiplex igitur est sententia. Pro parte absolutè negante electionem antecedentem, stant omnes, qui supra negarunt eius possibilitatem cum Vazq. At verò Izq. disp. 41. num. 99. secutus Alcazar, & Ruiz, ait, Deum ante

ante absolute prævisa merita determinasse certum numerum salvandorum, quo decreto omnes vagè sint prædestinati, & post visionem meritorum designasse personas, ita, ut una excidente à gratia, eligatur alia. Alij apud Arriaga disp. 36. à num. 31. dicunt, eos eligi antecedenter, qui salvantur sine occasione peccati; eos verò consequenter, qui salvantur occasione peccati. Aldrete disp. 9. de prædest. sect. 3. electionem fieri ante prævisionem meritorum in se ipsis; & post visionem meritorum in alio. At pro parte affirmante absolute, dari talem electionem, stant reliqui omnes asserentes possibilitatem, quos citat, & sequitur Ribad. disp. 13. num. 2. Herrera quæst. 13. Palanco disp. 7. quæst. 5. à num. 23. P. Doct. Vincent. Ramirez disp. 16. cap. 4. Aranda disp. 42. à num. 183. plura dicit: ait enim, non esse antecedentem, neque esse consequentem; sed solum comitantem; esse tamen antecedentem quoad modum nostrum concipiendi.

40 Placet Eximius Suárez, ante cuius probationem. Sup. 1. cum Arriaga disp. 36. num. 19. Ribad. disp. 13. num. 34. electionem antecedentem non cla-

clare probari authoritate, quamvis verosimilius suadeatur. Sup. 2. cum Suarez lib. 3. de auxilijs, Izq. Ribad. Her. rer. Ruiz, Arriaga. Ex mente Augustini dari duas electiones ad gloriam: aliam antecedentem, subiectivè liberalem, quam Augustin. vocat propositum, ad *Simplicianum*. Aliam consequentem, & onerosam, quam semper vocat electionem.

41 Probari solet hæc conclusio multis autoritatibus, quæ videri, possunt apud Ruiz disp. 8. 9. 10. & 11. de prædest. Aldrete disp. 6. Ribaden. disp. 13. cap. 3. Izq. disp. 41. quæst. 3. Quæ omnes reduci, possunt ad quatuor capita. 1. Ad prioritatem divini propositi ordinationis, & electionis, cum dicatur, esse ab origine mundi ante constitutionem sæculi, prius, quam boni, vel mali agamus aliquid. Hæc tamen ab aliquibus explicantur de prioritare temporis. Ab alijs de prioritare logica; non de prioritare naturæ. Et, licet, intelligantur de prioritare naturæ, possunt, intelligi contra Pelagium, & Massilienses relatè ad opera naturalia. Et, si intelligantur relatè ad opera supernaturalia, possunt intelligi, vel de sola electione
con-

conditionata ad gloriam, ex se commu-
ni etiam reprobis, quæ tamen in electis
est causa gloriæ medijs auxilijs, vel de
electione ad perseverantiam, quæ, ut
coniuncta cum electione efficaci ante-
cedenti, potest, vocari electio ad glo-
riam: vel potius coniuncta cum scientiâ
reflexa, dandi gloriam sub hypo thesi
visionis perseverantiæ.

42 2. Caput. Quia electi vocantur
iusti, perseverant, & glorificantur, quia
sunt electi, iuxta illud ad Rom. 2. Quos
præscivit, & prædestinavit, &c. Hæc ta-
men intelligi, possunt ita, ut ly *quos* non
significet rationem physicam in essendo,
sed logicam in inferendo. Sic explicat
Ribad. hic, num. 34. August. cap. 7.
de correptione asserentem, ideo electos
esse, qui secundum propositum vocati
sunt. Item possunt, intelligi de electio-
ne ad gratiam finalem, quæ virtualiter
dici, potest electio ad gloriam: vel mo-
do ultimo posito numer. antecedenti.
13. Caput est locorum dicentium, quod
electio non est ex operibus, & meritis
sed ex gratia, & voluntate. Huius tamen
respondere, potest. SS. & præcipue Au-
gust. solum intendere, electionem non
esse propter opera naturalia: & adeo
fuit

fuit hoc intentum Augustini, ut Ruiz disput. 10. de prædest. sect. 1. iudicet, Augustinum assertoriè addidisse, electionem ad gloriam nō esse ex prævisis meritis. Vel dici, potest, electionem ad primam gratiam, & ad gratiam finalem non esse ex meritis puræ naturæ: quia Pelagius, & Semipelagiani apud Ruiz disp. 5. de prædest. sect. 4. utramque gratiam, dicebant, dari ex operibus naturalibus. 4. Caput. Locorum dicentium, in electis misericordiam præcedere ad merita: in damnatis verò demerita præcedere ad iustum iudicium Dei. Verum, præterquam misericordia summi, potest pro gratia intelligi hæc, possumt de voluntate inefficaci, qua vult merita: quin detur voluntas inefficax antecedens, qua velit demerita.

43 Nihilominus probè ab auctoritate Concilij Valentini, cap. 3. sub Benedicto II]. Fidenterque fatemur, prædestinationem electorum ad vitam, & prædestinationem impiorum ad mortem: in electione tamen salvandorum misericordiam Dei præcedere meritum bonorum: in damnatione autem perisurorum meritum malum præcedere iustum Dei iudicium. Item August. de prædest. cap. 17.

Ellz

Eligendo ergo, facit divites in Fide, sicut heredes Regni: rectè quippè in eis eligere, dicitur, quòd, ut in eis faciat, eos eligit. Et lib. 1. ad Simplic. & de correp. & grat. sæpè. Prosper. ad cap. Gallorum cap. 8, Qui salvantur, ideò salvi fiunt, quia illor voluit Deus, salvos fieri: & qui pereunt: ideò pereunt, quia perire, meruerunt. Tandem ad Rom. 1. Quos prædestinavit, hos & vocavit, & quos vocavit, hos & iustificavit, quos autem iustificavit, illos & glorificavit. Ubi prædestinationem proponit priorem iustificatione, & consequenter priorem meritis.

44 Prob. ratione. Cùm Script. & SS. maximè commendent Dei amorem circa electos, debemus dare illum affectum, qui rectè stat cum nostra prædestinatione, & in quem inclinat amor ardentissimus salutis æternæ. Sed electio antecedens rectè stat cum nostra prædestinatione, & in eam inclinat amor ardentissimus Dei erga nostram salutem æternam: ergo debemus, dare hanc electionem antecedentem. Min. quoad 1. par. patet ex dictis, & magis ex dicendis: quoad 2. non minus patet: quia ardentissimus amor salutis inclinat, ad conferenda prima auxilia, que videntur effi-
ca-

et efficacia, & non separanda ab æterna salute, quia sunt efficacia, & coniungenda cum æterna salute; ut ex dictis sit credibile: affectus ergo sic dans auxilia, cum, iuxta omnes Catholicos, antecedit merita, est Electio antecedens:

45 *Confirm.* Deus ex ardenti desiderio salutis præbet prædestinatis prima auxilia, prævidens, coniungenda cum salute, & quia coniungenda cum salute. Sed hæc voluntas, iuxta omnes Catholicos, est antecedens ad merita: & est volitio efficax gloriæ, ut patet: ergo in prædestinatis volitio efficax gloriæ, seu electio, est antecedens ad merita. Prob. mai. quoad ultimam partem. Deus ex ardenti desiderio salutis præbet prædestinatis prima auxilia, prævidens, coniungenda esse cum salute, quia apta sunt, ut coniungantur, ut omnes fateantur: ergo præbet illa, quia coniungenda sunt cum salute. Prob. conseq. Qui ex ardenti desiderio finis amat medium, habens duplicem utilitatem ad finem, quia utile ad finem, potius credendum est, amare medium, quia utile præcipua utilitate, quam minus præcipua. Sed, auxilia esse apta, ut coniungantur, est utilitas minus præcipua, & auxilia esse coniungenda, est

Est utilitas magis præcipua, & utramque utilitatem habent auxilia collata prædestinatis: ergo Deus, præbens prædestinatis auxilia, quia utilia præbet auxilia, quia coniungenda cum salute. Mitto alias congruentias:

SECTIO VI:

Solvuntur obiectiones.

46

Argumenta ab authoritate reduci, poterant ad tria capita. 1. Plura loca dicentia, salutem præparari, offerri, conferri, ad merendum coronam bravium agonis; vel, ut ait August. cap. 7. de correp. & grat. quia vocati sunt secundum propositum. His tamen respondetur, verà esse, loquendo de electione consequenti: imò & electionem antecedentem esse etiam obiectivè onerosam, iuxta dicta: 2. In eo sistit, quòd præscientia antecedit prædestinationi. Ad Roman. 8. & 1. Petri 1. & sæpè alibi, & multi PP: apud Aldreto disp. 9. sect. 3. præscientiam anteponunt prædestinationi; præcipuè August. lib. 1. ad Simplic. quæst. 1. tom. 4. *Nemo enim eligitur, nisi iam distans ab eo, qui rejici-*

Et

tū.

sur. Unde quod dictum est, quia elegit nos Deus ante constitutionem Mundi, non video, quomodo sit dictum, nisi præscentia. Verum hæc intelligi, possunt, & debent de præscentia scientiæ Mediæ, non de scientia visionis meritorum: quò patet ex August. cap. 18. & 19. de bono persever. dicente, Deum antequàm decernat, scire, quod facturus, & decreturus est: quod de scientia visionis nequit, intelligi, ut patet. D. Thom. in illud ad Rom. 8. Quos præsavit, & prædestinavit aiente: Non quia prædestinat omnes, quos præscit, sed quia prædestinare, non potest, nisi præsciret. Quid clariùs pro scientia Mediæ? Tandem. Si velis, scientiam visionis ante cedere electionem: verum est de electione consequenti; secus de antecedenti.

47 Ad argum. Bellarmín. lib. 2. de grat. cap. 15. Granados, & Ruiz. disp. 18. sect. 4. iudicant Augustinum Iuvenem initio Episcopatus scripsisse libros ad Simplicianum; postea verò ætate, & sapientia profectionem mutasse sententiam. Suarez, & alij duplicem disponunt electionem ex mente Augustini; antecedentem, quam Iuvenis vocabat propositum, & coronam, quam vocabat

no.

nomine electionis. Senior tamen in alijs operibus, *antecedentem*, & *consequentem* vocavit nomine electionis. 3. Caput intendit, ex eo, quod electio sit in nostra potestate. Sed de hoc dicemus in argumentis à ratione. Constat tamen, ut ait Iunius hic, cap. 5. num. 16. Ex nullo capite constare, posse decretum collativum auxilij pro perseverantia finali, esse ante, vel post visionem meritorum; etsi nos, iuxta nostram conclusionem, tenere, debeamus cum communi, intentivum esse antecedens ad merita, ut talia; executivum esse post visionem meritorum, si forte sint,

48 Obij. Intendendo, non salvari electionem antecedentem cum presenti providentia; & cum libertate acquirendi gloriam. Suadetur. Iuxta præsentem providentiam, in manu reprobis est, salvari. Sed hoc est falsum, si electio sit antecedens: ergo conclusio opponitur præsentis providentiæ. Prob. minor. De facto nullus salvatur, nisi sit antecedenter electus. Sed non est in manu Reptobi, quod sit antecedenter electus: quia neque immediate potest, determinare electionem antecedentem: neque mediate, & indirecte, qui nihil potest,

ponere connexum cum eo, quod Deum illum elegerit antecedenter: ergo nequit, salvari. Deinde neque liber est ad electionem consequentem. Prob. Reprobis non est liber ad electionem singularissimam, & exemplo carentem. Sed salvari cum sola electione consequenti sine electione antecedenti, est providentia; & electio singularissima, & exemplo carens: ergo non est liber ad consequendam salutem electione consequenti.

49 *Confirm.* Salvari sine electione antecedenti, cum sola electione consequenti, est, vitare presentem providentiam. Sed creatura non habet libertatem, neque iustum est, quod illam habeat, ad vitanda iura divinae providentiae: ergo neque ad ita salutem consequendam. *Aliter.* Reprobis non potest, determinare electionem antecedentem per consensum conditionatum: quia posita scientia consensus conditionati, est Deus omnino indifferens ad electionem: cum per eam constituatur libertas; non per visionem absolutam meriti: quia nequit meritum absolutum, per sui visionem determinare existentiam electionis, quae nequit, aliter existere, quam

quàm antecedenter ad visionem meritis
& talis est, ut patet, electio antecedens
absolutam visionem meriti: ergo nullo
modo potest, determinare electionem
antecedentem. Sed nullus potest, salva-
ri sine electione antecedenti: ergo re-
probis non potest salvari.

50 Ribadeneir. disp. 13. cap. 2.
Herrer. quæst. 13. num. 51. respondent:
Reprobis non habere potestatem ad
adquirendam electionem anteceden-
tem; habere tamen potestatem ad ad-
quirendam electionem consequentem,
& ad impediendam præsentem provi-
dentiam de eo, quòd nullus salvetur, nisi
antecedenter electus. Ratio est: Quia
reprobis potest, finaliter bene operari.
Sed huic promissit Deus, dare gloriam:
ergo, bene operanti finaliter, gloriam
dabit: non per electionem anteceden-
tem: quia hæc non datur, nec est in ma-
nu Reprobi: ergo per consequentem.
Hæc solutio in primis supponit, Repro-
bis non posse, salvari, si Deus haberet:
*decretum omnino antecedens, nullum
eligendi purè consequenter. Deinde Deus,
per te, habet duas leges, aliam nullum
salvandi, nisi antecedenter electum; aliam:
salvandi omnes decedentes in gratia: sicut*

ergo creatura non potest impedire secundam legem : ita melius erit dicere, neque posse, impedire primam; ne creatura impediatur fixas leges, & universales providentia. Verum dici poterit, quod per decessum in gratia potest determinare electionem antecedentem *indirectè*: quia ponet antecedens, ex quo inferitur, Deum liberè habuisse electionem antecedentem. *Ad ultimum.* Verum est, quod Reprobis non determinat electionem antecedentem per consensum conditionatum : falsum tamen, quod non determinat per consensum, & meritum absolutum *indirectè* : propter immediatè dicta. Et similiter falsa est probatio: quia consensus absolutus determinat scientiam Mediam, ut sæpè diximus tract. de scient. quæ scientia non aliter potest, existere, quam subiectivè antecedenter ad consensum absolutum. Hinc patet, quod, si aliunde non repugnaret reprobatio antecedens, ex capite auferendi libertatem, ad acquirendam gloriam, non repugnaret.

51 Obij. 2. Deus, ex se, pronior est ad misericordiam, quàm ad iustitiam : ergo, si ex se, & ante merita homines elegisset, plures essent Electi, quàm

Re-

Repröbi: quia vel paucos, vel nullos, ex se, præterijisset: quia ardentè vult antecederent omnium salutem. 2. Deus nullum deserit; nisi prius deseratur. Sed, si Deus omnes salvandos antecederent eligeret, & nullus esset salvandus, nisi antecederent electus, Deus ostium clauderet gloriæ, & desereret non electos prius, quàm deseratur; ergo. 3. Quia Deum, ex se, velle, omnes homines salvos fieri, est, Deum nihil omittere ex his, quæ ad suam determinationem pertinent in ordine ad gloriam anteprevi-
sa demerita. Sed hoc est falsum in nostris principiis: quia omittit electionem antecederent, quæ ad solam suam determinationem pertinet; ergo. 4. Non potest Deus, dici, ex se, & antecederent velle id, quod, ex se, & antecederent verè non vult. Sed, si Reprobos antecederent deserat, ex se, & antecederent non vult, eos salvari: ergo. 5. Voluntas illa generalis est conditionata, salvandi omnes, si decedant in gratia; secus damnandi. Sed cum hac non componitur electio antecederent: quia stultum est, comminare damnationem sub conditione, quando ipsam conditionem excludit, eligendo, scilicet, ad gloriam.

52. Item. Nemo decernit aliquid sub conditione, nisi pro tunc suspensus sit de purificatione conditionis: quomodo ergo vult Deus, quod homines, si decedant in gratia, salventur, quando vult absolute, quod decedant in gratia, & salventur? 6. Si statuisses, dare Petro equum: & hoc non statuisses de Paulo, & simul statuisses, nulli dare, nisi cui, pro tunc statuisses, dare: si postea promitteres utrique sub conditione, quod tibi obsequantur, ut sic eos allicias, ad obsequendum, forte alliceret Paulum, & non tam promitteres, quam illuderet: hoc ergo accidit, dum antecederet eligi Deus Petrum, & non Paulum. Ex quo etiam sequitur, quod si conditionate Petrum de negatione equi. 7. Quia ex hoc sequitur, quod in articulo mortis Deus de industria quæreretur, & daret auxilia inefficacia his, quos non elegit antecederet, ne frustrarentur eius decreta: sicut de industria dat propter similem rationem auxilia efficacia Electis. 8. Quia hæc electio acediam, & torporem generat, & extinguit sollicitudinem in bonis operibus: quia facere, potest quivis illud solenne: *Vel sum antecederet electus, vel non?*

non? Si sum; impossibile est, me non salvari, vel saltē certē salvabor: nisi non sum; certē non salvabor: ut quid ergo fatigor, & laboro?

53 Rectē notat Izq. hic, num. 32. hæc esse fere eadem argumenta, quæ Pelagiani, & Semipelagiani obijciebant Augustino contra electionem, independentem ab operibus naturæ. Et hæc fieri, etiam possunt contra electionem ad gratiam, quæ, iuxta omnes Catholicos, est antecedenter ad merita. Neque Deus se alligavit, ut gratiam efficacem posteriorem decernat ob bonum opus prioris: alias, qui tunc inciperent, essent confirmati in gratia: & qui inciperent, peccare, essent incorrigibiles, ut notat Arriaga disp. 35. num. 94. Item fieri contra electionem ad gratiam finalem, quamvis electio esset existens. Item, cur non dedit omnibus Angelis gratiam efficacem, siquidem eam dedit independentem à meritis? Cur hominibus primum peccatum permisit? Quæ omnia solvit Matth. 20. *Amice non facio tibi iniuriam, aut non licet mihi, quod volo facere?* Quia omnes sumus apud Deum, ut lutum, in manu figuli: pertinent ergo hæc omnia ad arcanam Dei providentiam:

tiam: solumque nobis licet discurrere ex
notis ad ignota: ex amore, qui certe
constat, ex eius adventu, passione, &
sacramento discurrere circa id, quod
constare, non potest, existimantes nos
in his quasi rudes: qui sophismate quoad
ipsos insolubili hortantur; sed non con-
vincuntur, quia contra evidentem sen-
sum, & experientiam.

54 Certum est, nos habere liber-
tatem ad bene operandum, Deum ar-
denter optare nostram salutem, & eam
dare bene operanti: & Deum non dese-
rere, nisi prius deferatur: ultra hæc, ni-
hil oportet scrutari. Deus uni permit-
tit, & suffert plura peccata, & eum sal-
vat: alterum post primum peccatum
condemnat. Quid est hoc? Secretum
Dei. Fortè Deus sciebat, comittentem
unum peccatum, commissurum plurima, si
habuisset auxilia æqualia primo; & è
contra. Ex qua visione conditionata,
non tamquam ex merito, aut demerito;
sed tamquam ex allicienti, aut retrahen-
ti; sic res decernit, ut uni pauca, alij
plura peccata remittat. Sicut simile ac-
cidit in humanis. Dominus, qui similia
cognosceret in servis, ali remitteret
plura, ali pauciora remitteret. Hæc non

affc-

affero; sed alijs iudicanda relinquo.

55 Ante solutionem præmissi dicta, ut instantiæ culque pateant. *Ad 1.* Dist. ant. Deus pronior est ad misericordiam, quàm ad iustitiam, & ad bonum nostrum, quàm ad malum, & quàm ad permittendum malum morale, ex necessitate naturæ, nego ant. quia ad nihil est necessitatus, &, ut omnium Dominus, ad omne est æquè indifferens, ac potens, ex eius benignitate, & libera volitione, conc. antec. quia vult, etsi inefficaciter nostrum bonum; at & habet similem nolitionem de nostro malo moraliter: & hæc volitio in actu secundo allicit ad bonum, & retrahit à malo: maiora præmia promittit, quàm supplicia minatur: & nego conseq. *Ad 2.* Deus nullum deserit quoad gratiam iustificantem auferendam, nisi prius deferatur: & quoad gratiam sufficientem, si fortè aliquando deneget excusando, nullum deserit, & nulli eam negat, nisi prius deferatur: in alio sensu non tenet illud axioma. *Ad 3.* Deum ardentem desiderare eius salutem, solum est, dare omnibus auxilia sufficientia, & ex intentione salutis: falsum tamen, quod intenditur: ut patet in permissione primi peccati.

Ad

56 *Ad 4.* Deus non reprob at pō-
 sitivè antecederet damnatos, neque
 habet positivam *volitionem* salutis: quā-
 vis non habeat positivam *volitionem*
absolutam: ideoque verum est, quod
 non vult absolutè salutem, id est, non
 habet *volitionem absolutam*: cum hoc
 tamen componitur, habere *volitionem*
conditionatam. *Ad 5.* Izq. hic, num. 34.
 dicit, *volitionem conditionatam* esse an-
 teriorem ad *volitionem absolutam*: &
 idem de promissione, & comminatione
 conditionata: & rectè componitur vo-
 litio conditionata pro priori cum abso-
 luta pro posteriori. Verius credo, hanc
 electionem absolutam esse solum nega-
 tivè posteriorem promissione, & voli-
 tione conditionata: quia non est, cur ali-
 ter sit posterior: cum tamen pro illo
 signo, pro quo detur promissio, & vo-
 litio conditionata, non videatur purifi-
 cata conditio, non est, cur sit impru-
 dens. Imò, etsi in eodem signo detur
 antecedens connexum cum purificatio-
 ne conditionis, non dico, videatur puri-
 ficanda, sed detur decretum connexum
 cum purificatione respectu aliquorum,
 non est imprudens: quia promissio est
 universalis respectu omnium, & purifi-
 catio;

ratio est solum respectu aliquorum. Et
idem dico de comminatione.

57 *Ad 6.* Cum homo non habeat scientiam Mediam de obsequijs prestandis à Petro, & non à Paulo; neque habeat decretum, dandi equum, dependenter ab obsequijs sic praevisis, fide promitteret, & fide comminaret; secus tamen si eam haberet, sicut habet Deus.

Ad 7. Aliqui horrent, Deum ex industria dare auxilia inefficacia. Constat tamen ad Roman. 9. *cuius vult miseretur, & quem vult indurat*: Quod figulus ex industria aliqua vasa facit in honorem, & alia in contumeliam: quod Deus possit, efficaciter velle, habere decretum collativum auxilij inefficacis: imò *quamvis inefficacis*, & iuxta plures, apud Iunio sect. 10. cap. 4. num. 7. *quia inefficacis*. Et, quod ex industria facere, est scienter, & volenter, & sine ignorantia, & quod sic facere, non est fortuito neque casualiter facere. Item, quod quis ex industria vendit rem vitiosam (cuius vitium non tenetur, aperire) quando vitium conscius, rem vendit, etsi non amet vitium. Dico cum Iunio, sect. 14. cap. 13. nu. 12. Deum de industria conferre auxilium inefficax: sumpto de indu-

desistis pro scilicet, & volenter conferre. Secus in sensu minus decenti Benignitatem Dei. *Ad 8.* patet ex his, quæ ante solutionem præmissimus. Quia certum est, nos habere libertatem ad benè operandum, & quòd, si benè operemur, consequemur salutem; secus, si malè operemur. Quod vulgariter explicari, solet exemplo seminantis: si quis similiter argueret seminantem, dicens, ut quid fatigaris, arando, & seminando; quia vel *Deus decrevit dare fructus*, vel non? *Si decrevit*, utique habebis fructus, *si non decrevit*, non capies fructus: ut quid ergo seminas? Rusticus iure, & sanè respondebit, se arare, & seminare: quia Deus, in præsentì providentiâ, non aliter dabit fructus, nisi arando, & seminando.

§ 8 Dices. Per nos, Deus antecedenter vult, salvare salvandos, & consequenter vult, non salvare alios, præter antecedenter electos. Sed hoc est, positivè reprobare alios: ergo ex antecedenti electione salvandorum sequitur positiva reprobatio reliquorum, quam negamus. Resp. Dist. maior. quoad 1. par. Antecedenter vult, non salvare alios præter antecedenter electos, & vult, hos
so.

Solos esse antecedenter electos, nego mai. & hoc non vult, conc. mai. & nego min. Itaque. Non potest Deus, velle, non salvare alios, præter hos, quos antecedenter elegit ante absolutam visionem peccati: quia Deus vellet peccatum, si prædefiniret poenitentiam ante absolutam visionem peccati, ut diximus disp. 8. de Incarnat. sect. 2. Qua eadem ratione nequit, reprobare *positive* ante absolutam visionem peccati. *Aliter* proponitur argumentum sic: Voluntas salvandi omnes, qui salvandi sunt, est voluntas non salvandi alios. Sed electio antecedens est voluntas salvandi omnes, & solos, qui salvandi sunt: ergo est voluntas non salvandi alios, & consequenter est antecedens reprobatio aliorum.

59 Resp. Dist. mai. Voluntas salvandi omnes, qui salvandi sunt, est voluntas non salvandi alios: si intrinsecè habeat volitio, quòd illi sint omnes, qui salvandi sunt, conc. mai. si extrinsecè id habeat, nego mai. quia, si ita est, permittit, alios salvari. Et dist. similiter min. nego conseq. Ad modum, quo, si in medio templi, ubi videri possint, sint quatuor homines, & nò sint alij in templo;

plō; hos videns, dicitur, *viderē omnes* homines, qui sunt in templo, ut diximus disp. 2. de visione, sect. 6. loquendo de comprehensione; sed per accidens: quia per accidens est respectu huius visionis, quod aliquis lateat, ubi videri non potest, & tunc visio quatuor non est visio omnium. Idem accidit in nostro casu: electioni eligenti centum, v. gr. per accidens est, quod detur electio aliorum: dum hæc non datur, illa electio est electio omnium; sed ipsa non habet, ex se, nec intrinsecè, esse electionem omnium; neque ostendit, esse electionem omnium: ideòque nec connectitur cum eo, quod nullus alius eligatur.

60 Dices. Architectus feligens lapides ad structuram Civitatis, dum hos eligit, & non alios, censetur, positivè reprobare reliquos: ergo Deus eligens hos lapides vivos ad illam Civitatem Sanctam, & non eligens alios, censetur, illos positivè reprobare. Resp. Distinct. ant. Censetur, positivè reprobare reliquos physicè, nego ant. moraliter, & virtualiter in ordine ad aliquod munus, conc. ant. Et dist. consequ. Censetur, eos reprobare physicè, nego consequ. eos reprobare moraliter, subdist. in ordine ad

aliqua munera, conc. conseq. in ordine ad volendum, & amandum, peccatum, quod velle, & amare positiva reprobatio, nego conseq. Adde, esse magnam disparitatem: quia lapides mortui non habent libertatem ad faciendum, quod non electi seligatur, sicut eam habent lapides vivi.

6. Insistes ex Aranda. Hic syllogismus est rectus: *Omnis non predestinatus est positive reprobus. Iudas non est predestinatus: ergo est positive reprobus.* Nunc sic. Quando veritas premissarum antecedit ad aliquod tertium, etiam antecedit illud veritas conclusionis. Sed veritas premissarum antecedit ad merita, & demerita: ergo reprobus positive, quæ est veritas conclusionis; ea antecedit. 2. Positiva necessitas habendi decretum reprobativum est positiva reprobatio: sicut positiva necessitas habendi decretum executivum gloriæ est positiva electio. Sed decretum non salvandi, nisi antecedenter, electos, & carentia electionis antecedentis, seu visitæ talis carentiæ: seu decretum non dandi electionem antecedentem respectu Iudæ, est necessitas habendi decretum reprobativum, & hæc dantur ante merita, &

demerita: ergo & datur sic positiva reprobatio. 3. Gloria D. Petri est connexa cum poenis Iudz, utpotè iustus illarum: ergo electio antecedens ad gloriam Div. Petri est positiva: reprobatio antecedens Iudz.

62 Ad 1. Dist. mai. syllogismis: Omnis non prædestinatus, tam antecedenter, quam consequenter, est positivè reprobus, conc. mai. præcisè antecedenter non prædestinatus, subdist. est positivè reprobus ex vi præcisè non prædestinationis antecedentis, nego; ex vi non prædestinationis consequentis, quæ non prædestinatio est extrinseca non prædestinationi antecedenti, conc. mai. & distincta min. nego consequ. Itaque necessarium est, quod omnis non prædestinatus, neque antecedenter, neque consequenter, sit positivè reprobus; tamen non ex eo, quod non sit antecedenter prædestinatus est positivè reprobus: quia permittit, esse consequenter electum. Iurò ex se, & intrinsecè rectè componitur, nec esse antecedenter, neque consequenter electum, & non esse reprobum: ut sunt existentes in Limbo. Unde positivè reprobus non consistit in non electione utcumque; sed solum in non elec-

ctio-

ditione positiva, quæ est nolitio salutis ob demerita : & quam, dicimus, repugnare ; quia determinaret, ad amandum peccatum, & eligendum auxilium, *quia inefficax.*, & quia utile ad damnationem.

63 Ad 2. Dist. mai. Positiva necessitas habendi decretum reprobativum est moraliter positiva reprobatio, hoc est, in ordine ad inferendum, seu virtualiter, conc. mai. est formaliter positiva reprobatio, nego mai. & concess. min. dist. conseq. eodem modo. Nos enim non negamus, antecedenter reprobum moraliter, & virtualiter talem, in ordine ad inferendum, seu in ordine ad aliqua munera; sed solum virtualiter reprobum, in ordine ad habendam damnationem ob demerita, quæ consequenter sit amor peccati: sicut non negamus, dari ante visionem peccati decretum connexum cum peccato, etiam decretum collativum auxilij, etsi sit *inefficax*; quod, in ordine ad inferendum peccatum, est virtualiter prædefinitio penitentis, ut diximus disp. 4. de libo arb. sect. 3. & hic disp. 3. a sect. 1. & tamen diximus disp. 8. de Incarn. impossibilem esse prædefinitionem penitentis an-

te absolute prævisum peccatum : quia determinaret ad amandum peccatum, & volendum auxilium, *quia inefficax*. Ad 3. dist. ant. Gloria, ad quam est antecedenter electus D. Petrus est connexa cum pœnis Iudæ, nego ant. quia, ut diximus initio quæstionis, Deus non potest, antecedenter eligere ad gloriam, quæ sit visio pœnitentiæ: aliàs vellet peccatum : unde similiter vellet peccatum, si antecedenter eligeret ad visionem pœnarum propter peccatum. Hac ratione nequit, antecedenter eligere ad gloriam propter martyrium, si ad hoc sit necessarium peccatum.

an 640. Obij. 3. Posita non electione antecedenti Petri: & posito decreto, nō salvandi, nisi antecedenter electos : si vellet serio salutem Petri, vellet necessario, deficere dictum decretum, vel saltem si habuisset decretum non eligendi antecedenter Petrum : velle serio salutem Petri, esset, velle serio, quod deficeret hoc decretum disiunctivè : quia esset, velle existere aliquid, scilicet, salutem, connexum cum carentia huius decreti, vel decreti, non salvandi, nisi antecedenter electos. Et sic arguit, potest alijs formis positis disp. 8. de Incarn. lect.

Text. 5. & 6. agentes de prædefinitione Christi, ut Redemptoris, ante prævisum peccatum. **Resp.** Verum esse, quod Deus vellet serio disjunctivè carentiam decreti: verum in hoc quid absurdi? Etiam vult serio carentiam decreti damnativi Iudæ; siquidem serio vult eius salutem.

65 Obj. 4. Qui intendit aliquem finem, prius intendit media aptiora ad illum finem, quam minus apta. Sed in omnibus operibus Deus intendit finem suæ gloriæ, & Dei honorem, & gloriæ; ad quæ aptiora sunt nostra merita, quam nostra gloria: ergo prius intendit nostra merita, quam nostram gloriam, & consequenter electio non est antecedenter ad visionem meritotum. **Resp.** negando maius utpote voluntariam. Deinde. Dubium est; an magis conducant ad Dei gloriæ nostra merita, quam nostra glorificatio. Imò, cum iuxta commune axioma, primum in intentione sit ultimum in executione, cum gloria sit ultimum in executione, erit primum in intentione. Verum in his axiomatibus parum fidendum: quia, cum frequenter habeant aliquem sensum verum, universaliter sumpta frequenter sunt falsa. Mirto alias congruentias, ex dictis facile solubi-

Gg 3

distria pro scienter, & volenter conferre. Secus in sensu minus decenti Benignitatem Dei. *Ad 8.* patet ex his, quæ ante solutionem præmissimus. Quia certum est, nos habere libertatem ad benè operandum, & quòd, si benè operemur, consequemur salutem; secus, si malè operemur. Quod vulgariter explicari, solet exemplo seminantis: si quis similiber argueret seminantem, dicens, ut quid fatigaris, arando, & seminando; quia vel *Deus decrevit dare fructus*, vel non? *Si decrevit*, utique habebis fructus, *si non decrevit*, non capies fructus; ut quid ergo seminas? Rusticus iure, & sanè respondebit, se arare, & seminare: quia Deus, in præsentì providentiâ, non aliter dabit fructus, nisi arando, & seminando.

§ 8 Dices. Per nos, Deus antecedenter vult, salvare salvandos, & consequenter vult, non salvare alios, præter antecedenter electos. Sed hoc est, positivè reprobare alios: ergo ex antecedenti electione salvandorum sequitur positiva reprobatio reliquorum, quam negamus. Resp. Dist. maior. quoad 2. par. Antecedenter vult, non salvare alios præter antecedenter electos, & vult, hos

so.

solos esse antecedenter electos, nego mai. & hoc non vult, conc. mai. & nego min. Itaque. Non potest Deus, velle, non salvare alios, præter hos, quos antecedenter elegit ante absolutam visionem peccati: quia Deus vellet peccatum, si prædefiniret poenitentiam ante absolutam visionem peccati, ut diximus disp. 8. de Incarnat. sect. 2. Qua eadem ratione nequit, reprobare *positive* ante absolutam visionem peccati. *Aliter* proponitur argumentum sic: Voluntas salvandi omnes, qui salvandi sunt, est voluntas non salvandi alios. Sed electio antecedens est voluntas salvandi omnes, & solos, qui salvandi sunt: ergo est voluntas non salvandi alios, & consequenter est antecedens reprobatio aliorum.

59 Resp. Dist. mai. Voluntas salvandi omnes, qui salvandi sunt, est voluntas non salvandi alios: si intrinsecè habeat volitio, quòd illi sint omnes, qui salvandi sunt, conc. mai. si extrinsecè id habeat, nego mai. quia, si ita est, permittit, alios salvari. Et dist. similiter min. nego conseq. Ad modum, quo, si in medio templi, ubi videri possint, sint quatuor homines, & nò sint aliji in templo;

plo; hos videns; dicitur, *videré omnes* homines, qui sunt in templo, ut diximus disp. 2. de visione, sect. 6. loquendo de comprehensione; sed per accidens: quia per accidens est respectu huius visionis; quòd aliquis lateat, ubi videri non potest, & tunc visio quatuor non est visio omnium. Idem accidit in nostro casu: electioni eligenti centum, v. gr. per accidens est, quòd detur electio aliorum; dum hæc non datur, illa electio est electio omnium; sed ipsa non habet, ex se, nec intrinsecè, esse electionem omnium; neque ostendit, esse electionem omnium; ideoque nec connectitur cum eo; quòd nullus alius eligatur.

60 Dices. Architectus feligens lapides ad structuram Civitatis, dum hos eligit, & non alios, censetur, positivè reprobare reliquos: ergo Deus eligens hos lapides vivos ad illam Civitatem Sanctam, & non eligens alios, censetur, illos positivè reprobare. Resp. Distin-
ant. Censetur, positivè reprobare reliquos physicè, nego. ant. moraliter, & virtualiter in ordine ad aliqua munera, conc. ant. Et dist. conseq. Censetur, eos reprobare physicè, nego. conseq. eos reprobare moraliter, subdist. in ordine ad

aliqua muneribus, conc. conseq. in ordine ad volendum, & amandum, peccatum, quod vellet, & amaret positiva reprobatio, nego conseq. Adde, esse magnam disparitatem: quia lapides mortui non habent libertatem ad faciendum, quod non electi feligatur, sicut eam habent lapides vivi.

§ 6. Insistes ex Aranda. Hic syllogismus est rectus: *Omnis non predestinatus est positive reprobus. Iudas non est predestinatus: ergo est positive reprobus.* Nunc sic. Quando veritas premissarum antecedit ad aliquod tertium, etiam antecedit illud veritas conclusionis. Sed veritas premissarum antecedit ad merita, & demerita: ergo reprobus positive, quæ est veritas conclusionis, ea antecedit. 2. Positiva necessitas habendi decretum reprobativum est positiva reprobatio: sicut positiva necessitas habendi decretum executivum gloria est positiva electio. Sed decretum non saluandum, nisi antecedenter, electis, & carentia electionis antecedentis, seu visitæ talis carentiæ: seu decretum non dandi electionem antecedentem respectu Iudæ, est necessitas habendi decretum reprobativum, & hoc datur ante merita, &

demerita: ergo & datur sic positiva reprobatio. 3. Gloria Div. Petri est connecta cum poenis Iudz, utpotè iustus illarum: ergo electio antecedens ad gloriam Div. Petri est positiva reprobatio antecedens Iudz.

62 *Ad 1. Dist. mai. syllogismus.* Omnis non prædestinatus, tam antecedenter, quam consequenter, est positivè reprobus, conc. mai. præcisè antecedenter non prædestinatus, subdist. est positivè reprobus ex vi præcisè non prædestinationis antecedentis, nego; ex vi non prædestinationis consequentis, quæ non prædestinatio est extrinseca non prædestinationi antecedenti, conc. mai. & distincta min. nego consequ. Itaque necessarium est, quod omnis non prædestinatus, neque antecedenter, neque consequenter, sit positivè reprobus; tamen non ex eo, quod non sit antecedenter prædestinatus est positivè reprobus: quia permittit, esse consequenter electum. Imò ex se, & intrinsecè rectè componitur, nec esse antecedenter, neque consequenter electum, & non esse reprobum ut sunt existentes in Limbo. Unde positivè reprobus non consistit in non electione utcumquè; sed solum in non electione.

tionem positiva, quæ est nolitio salutis ob demerita : & quam, dicimus, repugnare ; quia determinaret, ad amandum peccatum, & eligendum auxilium, *quia inefficax.*, & quia utile ad damnationem.

63 Ad 2. Dist. mai. Positiva necessitas habendi decretum reprobativum est moraliter positiva reprobatio; hoc est, in ordine ad inferendum, seu virtualiter, conc. mai. est formaliter positiva reprobatio, nego mai. & concess. min. dist. consequ. eodem modo. Nos enim non negamus, antecedenter reprobum moraliter, & virtualiter talem, in ordine ad inferendum, seu in ordine ad aliqua munera; sed solum virtualiter reprobum, in ordine ad habendam damnationem ob demerita, quæ consequenter sit amor peccati: sicut non negamus, dari ante visionem peccati decretum connexum cum peccato, etiam decretum collativum auxilij, etsi sit *inefficax*; quod, in ordine ad inferendum peccatum, est virtualiter prædefinitio poenitentiae, ut diximus disp. 4. de lib. arb. sect. 3. & hic disp. 3. 2. sect. 1. & tamen diximus disp. 8. de Incarn. impossibilem esse prædefinitionem poenitentiae an-

te absolute prævisum peccatum : ~~quod~~
determinaret ad amandum peccatum, &
volendum auxilium, *quia inefficax.* Ad 3.
dist. ant. Gloria, ad quam est antecede-
nter electus D. Petrus est connexum
cum pœnis Iudz, nego ant. quia, ut di-
ximus initio quæstionis, Deus non po-
test, antecedenter eligere ad gloriam,
quæ sit visio pœnitentiæ: alias veller pec-
catum : unde similiter veller peccatum,
si antecedenter eligeret ad visionem
pœnarum propter peccatum. Hæc ra-
tione nequit, antecedenter eligere ad
gloriam propter martyrium, si ad hoc
sit necessarium peccatum.

640. Obj. 3. Posita non electione
antecedenti Petri: & posito decreto, nõ
salvandi, nisi antecedenter electos : si
vellet serio salutem Petri, vellet neces-
sario, deficere dictum decretum, & salu-
tem si habuisset decretum non eligendi
antecedenter Petrum : velle serio salu-
tem Petri, esset, velle serio, quod defi-
ceret hoc decretum disiunctivè : quia
esset, velle existere aliquid, scilicet, salu-
tem, connexum cum carentia huius de-
creti, vel decreti, non salvandi, nisi an-
tecedenter electos. Et sic arguitur, potest
alijs formis positis disp. 8. de Incarn.
lect.

lect. 5. & 6. agentes de prædeterminatione Christi, ut Redemptoris, ante prævisum peccatum. Resp. Verum esse, quod Deus vellet seriò disiunctivè carentiam decreti: verum in hoc quid absurdi? Etiam vult seriò carentiam decreti damnativi Iudæ; siquidem seriò vult eius salutem.

65 Obj. 4. Qui intendit aliquem finem, prius intendit media aptiora ad illum finem, quam minus apta. Sed in omnibus operibus Deus intendit finem suæ gloriæ, & Dei honorem, & gloriam; ad quæ aptiora sunt nostra merita, quam nostra gloria: ergo prius intendit nostra merita, quam nostram gloriam, & consequenter electio non est antecederet ad visionem meritòrum. Resp. negando mai. utpote voluntariam. Deinde. Dubium est; an magis conducant ad Dei gloriâ nostra merita, quam nostra glorificatione. Imò, cum iuxta commune axioma, primum in intentione sit ultimum in executione, cum gloria sit ultimum in executione, erit primum in intentione. Verum in his axiomatibus parum fidendum: quia, cum frequenter habeant aliquem sensum verum, universaliter sumpta frequenter sunt falsa. Mirto alias congruentias, ex dictis facile solubi-

biles. Vide apud Aranda, si velis, disp. 42, 2 num. 155. Unum scito, Adamum esse predestinatum post praevisum eius peccatum: quia predestinatus est ex meritis Christi Hominis, ut diximus disp. 6. de Incarn. sect. 3. non verò ante visionem nostri peccati originalis absolute contracti. Quia verò ibi diximus sect. 5. quòd Christus antecedenter est decretus vagè in natura humana, vel Angelica: iuxta hunc modum etiam Adamus eligi, potuit ante visionem sui peccati.

66. Obj. 5. pro sententia Izquierdo, scilicet Deum prius decrevisse numerum electorum, non determinando hos, pra-illis, & determinationem fuisse post praevisionem meritorum. Electio hominum fuit post lapsum Angelorum: quia Deus destinavit certum numerum hominum, ut implerent mensuram Angelorum ex Bernardo serm. 78. in Cantic. intendens autem finem, prius eligere, solet, medium propinquius, 4. Cadente uno homine, alius pro eo subrogatur ex Apocalyp. 3. *Tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam.* Ad quae August. cap. 23. de correp. *Si enim alius non est accepturus, nisi ille perdiderit, certus est numerus: ergo prius designavit*

Deus

Deus numerum salvandorum, & postea hos, præ illis, destinavit post visionem meritomm. Quod confirmat D. Thom. 1. part. quæst. 23. art. 6. ad 1. *Non permittit Deus, aliquos cadere, quin alios erigat.* Quod idem sentiunt Gregorius Magn. Beda, & alij.

67 Verum, cum Izquierd. disp. 36. num. 82, censeat, electionem mediæ remoti posse, esse ante electionem mediæ proximi pro eligentis arbitrio; cur Deus, deliberatione non indigens, idest, tempore, ad prudenter decernendum, non simul finem, & media poterit determinare; & eligere, & determinare, ut velit: iam prius propinquiora, quam remotiora; iam prius remotiora, quam propinquiora? Nec verum est, pro quolibet cadente *alium subrogari* ad gloriam: alias tot essent *prædestinati*, quam *reprobi*, quia tot essent subrogati ad gloriam, quam qui ceciderunt. 2. Quia prius concluderetur negotium reprobationis, quæ electionis. Et electio cuiusque non solum esset post eius bona opera, sed post mala alterius. Deinde, etsi homines electi essent, ad reparandas Angelorum sedes, ut cum multis docet Ruiz disp. 52. de prædest. a numer. 2. inde solum sequi-

Gg 4

tur, homines salvandos; non esse pauciores Angelis lapsis non verò, non esse plures. Imò, iuxta Augustin. & D. Thom. apud Ruiz. disp. 52. à num. 8. & què primò electi sunt homines, quàm Angeli: ex eo enim, quòd in executione prius fuerit peccatum Angelorum, quàm peccatum Adami, non sequitur, ita accidisse ordinis intentionis, & permissionis. Imò, iuxta nostram sententiam de meritis in intentione, disp. 5. de merito, hæc facilius componi possent. Illud ergo Apocalip. intelligendum est, ut unus pro alio subrogetur in Regnum, Apostolum, Episcopatum, Martyrium; non in gloriam, ut volunt plures apud Aldrete disp. 8. sect. 2. à num. 8. & similiter intelligi, potest de statu. Si autem velis, quòd Apocalip. & D. Thom. intelligantur de subrogatione ad gloriam, dic. intelligi de subrogatione ad gloriam in executione, non de subrogatione in intentione propter dicta: quia in intentione a què primò electi sunt homines ad gloriam, quàm Angeli. Aliter explicat hanc subrogationem unus pro alio D. Thom. 1. parti. quest. 1. 3. art. 6. ad 1. substituens autem de statu gratiæ, etiam quantum ad hoc, eoque nã cadetis decipit quòt de bonis, quæ ad te fecit, in eterna vita gaudet. DIS.

DISPUTATIO IX.

AN EX CATHOLICIS ADULTIS,
plures sint, qui salventur, quam
qui damnantur?

REM ARDUAM, SINON IMPOS-
sibilem, aggredimur; sed, quia ab alijs
tractatur, dicam quod
occurrit.

SECTIO I.

*Proponuntur rationes pro maiori numero
Catholicorum reprobo-
rum.*

SUp. Hanc esse ex quæstio-
nibus, quæ, non facile, fir-
miter affirmari, nec ne-
gari, possunt sine Dei re-
velatione. Ideo aliqui rem censent in-
certam. Ita Vazquez disp. 101. cap. 1.
Penotus lib. 6. cap. 12. Herize disp. 31.
Munies. disp. 16. sect. 4. & alij cum D.
Thom. in præsentia art. 7. Sed melius di-
citur, quod soli Deus est cognitus numerus
electorum in superna felicitate locandus.
Quia

Quia Roman. 11. *Incomprehensibilia sunt
indicia eius; & investigabiles vię eius.*
Ideo inclinaba, ut resolutionem omitten-
tem, ut omittit Avendaño Problem. 15.
positis utrinque rationibus.

2 Multi AA. apud Ruiz disp. 54.
Caiet. Carthuf. Lira, Maldonado in 22.
Matth. & communiter Expofit. in hunc
locum, Molina hic, quæst. 23. art. 7. Fran-
ciscus Lucas in Matth. 20. Franciscus
Lugo disp. 45. cap. 2. Fasol. quæst. 23.
art. 7. apud quem Alvarez Iustinian. in
Iacób. 2. mutans sententiam, quam do-
cuerat. Cornel. in eundem, in eam pro-
pandet, dicens, sic assertam audivisse à
pluribus Romæ. Balanco disp. 3. capit.
16. Izquierd. disp. 44. Iunio sect. 18.
cap. 4. absolute dicunt, plures Catholi-
cos ad ultos damnari, quam salvari, quā
conclusionem, dicunt, esse minus piā;
sed magis salutarem veram, & probabi-
lem. Et Caietan. apud Suarez infra nu.
3. dicit etiam ex his Catholicis, qui me-
diocriter vivunt, dimidiam partem
damnari, quod, iure dicit Suarez, esse
valde nigrosūm. quibus
3. Conclusionem probant. 1. ex
SS. PP. Origenes in 22. Matth. tract. 10.
*Si quis consideret multitudinem hominum,
qui*

qui in Ecclesijs congregantur, & discusserit, quanti sunt, qui conversantur disciplinate... videtur, quod verus est sermo Domini: multi sunt vocati; pauci vero electi. Chrysostom. ad Popul. Anthioc. Quot esse, putatis, in Civitate, qui salvi fiant? In festum quidem est, quod dicturus sum; dicam tamen. Non possunt in tot millibus centum inveniri, qui salventur: quin, & de his dubito. & homil. 3. in 1. Act. Non dubito, inter Sacerdotes multos esse, qui salvi fiant; sed multo plures, qui pereant. Augustin. contra Cresconium, cap. 66. Idem ipsi boni, verique Christiani, qui per se ipsos multi sunt; in comparatione malorum, salforumque itidem pauci sunt. Similia habet serm. 32. de verbis Domini. Gregor. Magn. homil. 19. in Evangel. Terribile est valde, quod ad fidem plures veniunt, & ad Caeleste Regnum pauci perducuntur. Idem dicunt Ciprianus, Nazianz. Hieronym. Anselm. Bernard. apud Ruiz, disp. 54. sect. 2. 3. & 4. insistendo in verbis Christi: Multi sunt vocati; ea enim protulit non de infidelibus, qui vocati non venerunt; sed de his, qui convivium admitterunt, id est, congregati in Ecclesia; sed sua culpa ad cœnam non venerunt, ubi significantur fideles.

Prob.

4. Prob. 1. ex figuris Veteris Testamenti. In diluvio octo tantum salvati sunt. Quod D. Petrus 1. cap. 9. refert ad significationem Baptismi, & August. lib. 9. contra Donatistas, cap. 18. ait, intelligendum de Baptismo cum gratia, conservata: quia aliter, etsi baptizentur, non pertinent ad Arcam. Et Exod. 12. ubi dicitur, ex captivitate exivisse sexcenta fere milia puerorum, virorum absque mulieribus. Ex quo soli, Iosue, & Caleb ingressi sunt in terram promissionis. Quod dicit Paulus 1. ad Corinth. 10. *Hec autem in figura facta sunt nostri, ut non concupiscentes malorum.* Et Isai. 17. & 24. Electi comparantur spicis, quae manserunt post metum racemis, quae manserunt post vindemiam in olivis, quae manserunt, excusa olea. Confirmet Marth. 7. *Quam angusta porta, & arcta via est, quae ducit ad vitam.* Et pauci sunt qui intrant per eam, Matth. 19. *Facile est camelum transire per animum, quam divitem intrare in Regnum Caelorum.* Auditis his, Discipuli mirabantur valde dicentes: quis ergo poterit salvus esse? Et Christus non contradixit. Et comparatione seminis laici & cuius quarra pascunt tantum fructum dedit. Ubi de fidelibus loquitur.

ait: quia agit de his, qui reoperiunt verbum Dei. Et Matth. 3. dicitur Christum mandaturum arcam ventulabro, quæ significat fideles iuxta August. contra Grefconium, cap. 53. Vide plura apud Ruz supra. Et Lucæ 13. Domine, si pauci sunt, qui salvantur? ipse autem dixit ad illos, contendite intrare per angustam portam. In quæ August. serm. 32. de Verb. Domini. Confirmavit Dominus, quod audierat, & inquit per angustam portam pauci intrant. audite me pauci: scio quia multi auditis, & pauci subauditis.

5. Probant. 3. Ratione adducta à SS. Quia maior pars fidelium maiorem partem vitæ transigunt in peccato mortali; et si præsens sæculum in reformatione morum; & frequentia Sacramentorum floreat; pauci tamen sunt, in quibus reformatio videatur. comparatione eorum, qui salutem negligunt; ut notat Fasol. quest. 23. art. 7. Alphons. Mendoza q. & quodlibet. de hoc puncto. Cornel. in 2. Jacob. & hæc propositio ordinariè est vera, & moralitèr est universalis: *Qui male vivit, male moritur*, ex illo principio. *Quod frequenter accidit, hoc esse dicimus.* Ita Hieronym. ut refert Eusebius epist. ad Damasum tom. ultimum. oper.

oper. Hieronym. *vix de centum millibus hominum, quorum fuit semper mala vita, meretur à Deo, habere indulgentiam, unus.* Et infra: *Hoc teneo, hoc multiplici experientia didici, quod ei non bonus est finis, cui mala fuit semper vita.* Augustin. lib. de vera, & falsa pœnit. cap. 17. *Multos, solet serotina pœnitentia, decipere... periculosissimum est, & interitui vicinam, ad mortem protrahere pœnitentiam.* Et lib. 50. homiliar. homil. 41. *Si quis positus in ultima necessitate ægritudinis suæ, voluerit, accipere, pœnitentiam... fateor vobis, non illi negamus, quod petit; sed non præsumimus, quia benè exit.* Eadem Cæsareus, Arelatens. homil. 33. & 44. tom. 2. Bibliothec. Plura reperies in decreto de pœnitentia dist. 7. aliàs causa 33. quæst. 3. Isidorus lib. 2. sentent. cap. 13. *Qui autem pravè vivendo, pœnitentiam in mortis agit periculo: sicut eius damnatio incerta est; sic remissio dubia.* Hugo Victor. de Sacram. lib. 2. par. 4. cap. 5. *Valdè difficile est, ut tunc vera sit pœnitentia, quando tam serà venit... valdè suspecta debet, esse pœnitentia, quæ coacta videtur, esse.* Idem tenet Magister 4. sentent. dist. 20. concludens: *esse periculosum, & difficile, pœnitentiam veram in mortis articulo concipere.* Idem tenet

teneb Bonav. S. Thom. Cathol. Ibi q. 14.
Fufius & Strictius Scotus.

6 Ratio est. Quia equum videtur,
quod a Deo deferatur in illa hora, qui
Deum fape vocantem deferuit in vita.
Proverb. 1. Quia vocavi, & renuiftis,
ego quoque in interitu vestro videbo. Ec-
clesiaft. 5. Non tardes converti ad Domi-
num, & ne differas de die in diem; subito
enim vendet ira illius, & in tempore vin-
dicta disperdet te. Similia Proverb. 29.
Ecclesiaft. 3. Job 27. Ieremi. 14. Pfal-
17. Luca. 13. Machab. 9. Ideo Lauren-
tius Iustin. lib. de contemp. mundi, cap.
14. exclamat: O quam innumeri quotidie
decipiuntur, & differentes de die in diem,
converti ... equiffime percutiuntur hac vici-
mad verfone peccator, ut moriens obli-
scatur fuf, qui, vivens, oblitus est Dei. Cy-
prius lib. 4. epift. 2. ad Antonianum:
Nec dignus est, in morte accipere folatium;
qui fe, non cogitavit, effe moriturum.
Gregor. lib. 18. Moral. cap. 7. Non
quid Deus audiet clamorem eius, cum vo-
nerit fuper eum anguftia. Ad quæ attol-
lunt Pfal. 17. Clama verum, neque eras;
qui falvos faceret ad Dominum, neque
exaudivit eos. Ieremi. 42. Si obulerim
holocaustum, & multas, manifestam
piam

nam ea. Lib. 2. Machab. 9. Orabat hic
 scelestus Dominum, à quo non erat misera-
 ricordiam consecutus. Ad Hebræos 12.
 de Esau; Non invenit pœnitentie locum,
 quamquam cum lacrymis inquisisset eam.
 Ideo Matth. 7. Multi dicunt mihi in il-
 la hora, Domine. Et Matth. 25. Solum
 quæ parata erant, intraverunt cum eo ad
 nuptias.

7. Hac ratione dicit Christus Matth.
 11. Regnum cœlorum vim patitur, &
 violenti rapiunt illud. Et Matth. 16. Si
 quis vult, post me venire, abneget semet-
 ipsum, tollat crucem suam, & sequatur
 me. Et Matth. 18. Nisi conversi fueritis,
 & efficiamini, sicut parvuli, non intrabi-
 tis in Regnum Cœlorum. Et Lucæ 14. Qui
 non renuntiavit omnibus, quæ possidet, non
 potest meus esse discipulus. Rogat Iunius
 lectorem, ut hæc seriò meditetur, & at-
 tentè legat. Quibus accedit 1. ad Co-
 rinth. 9. Omnes quidem currunt, sed unus
 accipit præmium. Sic currite, ut compres-
 hendatis. Est August. claudæ serm. 32.
 de verb. Domini in Matth. 3. Congrega-
 bis triticum suum in horreum, paleas au-
 tem combures igni, sic anciam video, gra-
 na quero. & vix videntur grana, quando
 area triumphat, sed videntur esse, ut ven-
 tiles

affertur. Pauci ergo, qui salvantur in com-
paratione multorum periturorum Rom. 9.
Si fuerit numerus filiorum Israel, quasi
arena maris, reliqua salve fient.

8. Probant 4. conclusionem ex
multis millibus hominum, qui moriun-
tur in bellis, naufragiis, terremotibus,
in quo conflictu vivunt, quid agant,
ut faterentur aliqui, qui ex similibus eva-
ferunt: idèque verisimile est, paucos
ex his salvari: cum, in nostra miseria
ramus in his periculis versantem con-
rare de conservatione gratia, & visi-
tatione peccatorum, & occasionum.

9. Probant 5. ex revelationibus,
quas afferant Lirin, & Cornel, in Nu-
meror. cap. 14. Drexelius in Zodiaco
Christiano. Quibus manifestavit Deus,
quod, cum certis diebus plures obis-
sem, omnes damnati sunt, uno, vel al-
tero excepto: ita fectur de die obitus
Divi Bernardi. Hæc sunt gravissima
fundamenta sunt, & adeo iusto timore
digna, ut tremere faciant, & contremis-
cere: cum incredibile videatur, quod
eiusmodi dicantur ab Script. & PP. hy-
perbolicè, terroris gratia, aut pondera-
tione contionatoria.

10. Accedit, quod, ut constat ex
Hh vitis

vitis Virorum illustrium sanctitate: dum
 aliquibus fecit Deus favorem revelan-
 di eorum salutem, saltabant præ gau-
 dio. Sed similes saltus, non solum de-
 notant magnitudinem boni obtinendi;
 sed magnam contingentiam amittendi
 (ut insinuat Psalm. 123. *Laqueus con-*
spicis est, & nos liberati sumus) etiam in
 Viris singulariter pijs, & sanctis: ergo
 cum pauci sint homines ita pij, verifi-
 mile videtur, quod non salvetur maior
 pars hominum, negligenter curantium
 de salute: & qui parvo tempore curam
 longam, & longo tempore curam brevem
 impediunt. Confirm. Personæ religiosæ,
 inter quas ingreditur S. Hieronymus,
 frequenter cum timore, & tremore sala-
 tem operantur. 2. ad Corinth. 7. Et val-
 de timidi sunt de sua salute. Sed hic
 timor de morte, non esse ita frequentem
 salutem, etiam eorum, qui mediocri-
 ter curant de salute.

ergo. ****iv****
de
si
 SEC

Proponuntur rationes pro maiori numero Catholicorum Electorum.

11 **N**ihilominus, aliqui AA. dicunt, ex fidelibus plures esse Prædestinatos, quam Reprobos. Sed loquuntur cum distinctione: quia Suarez lib. 6. de prædest. cap. 3. apud Ruiz infra; Lorini. in Psalmi. 138. vers. *Di numerabo eos.* Expressè comprehendunt multitudinem parvulorum, qui baptizati moriuntur ante usum rationis; & in hoc sensu verum esse debet; ex Catholicis plures esse, qui salvantur, quam qui damnamur: quia, cum maximus sit numerus puerorum baptizatorum ante usum rationis, qui omnes salvantur; & multi sint etiam ex adultis, qui salvantur: certum est, quod, si in numero Catholicorum; de quo sit questio, comprehendantur etiam pueri; plures sunt qui salvantur; quam qui damnantur.

12 Loquendo verò de solis adultis, eam conclusionem tenet Silvester in Rosa Aurea, tract. 2. super Evangel. Sep-

Hh 2

tua-

tuages. Granados tractat. 12. disp. 4.
 apud quem Cartagena, & Trigofus, Alar-
 con disp. 6. cap. 2. Martinon disp. 20.
 Pallavicin. 12. disp. 2. quæst. 3. P. Doct.
 Vincent. Ramirez disp. 21. cap. 11. ci-
 tatur etiam Franciscus à Christo lib. 1.
 sent. dist. 40. & 41. Præcessit sua benigni-
 tate Eximi. Suarez lib. 6. de prædestin.
 cap. 3. quem immeritò dicit Ruiz sect.
 1. num. 7. solum loquutum de fidelibus,
 prout comprehenduntur parvuli: quia,
 si attentè legatur num. 5. & fine num. 6.
 etiam de solis adultis loquitur, dicens,
 verisimile esse, plures salvari.

13 Prob. Hæc sententia 1. ex
 Gregor. homil. 34. in Evangel. *Suprema
 illa Civitas ex Angelis, & hominibus con-
 stat, ad quam tantum, credimus, humanum
 genus ascendere, quantos, illis contigit, ele-
 ctos Angelos remansisse. Sed ex Angelis
 electis sine dubio remanserunt plures,
 quam maior pars fidelium adultorum
 ergo. Prob. min. Iuxta plurium sen-
 tentiam, nullus Angelus Custos custodit
 duos, adhuc in diversis temporibus, ut
 dicunt nonnulli apud Arriaga disp. 32.
 de Angel. scilicet 8. sub sect. 1. dicentes:
 Angelos infimi Chori, ex quo dicuntur,
 esse Angeli Custodes, sunt plures, quam*
 hq

homines, qui sunt, fuerunt, & erunt. Idem tenet P. Andreas Pozo de devotione. S. Angeli Custodis, fol. 41. Sed omnes homines electi, & reprobī habent Angelos Custodes. Regna, & Provinciæ habent etiam Angelos Custodes: & præcipui Superiores habent duos Angelos, iuxta plures: ergo Angeli electi multo plures sunt, quàm homines reprobī. Discursus est rectus, si vera sint verba Gregorij; sed timeo, non esse vera: quia eodem discursu videtur probari, omnes, vel ferè omnes fideles salvari. *Confirm. ex Damasc. orat. de his qui in fide migraverunt.* Ubi indicat, plures ex fidelibus adultis esse salvandos: &, cùm eius discursui sibi objiceret. *Si res ita se habet, omnes salutem consequentur; nec quisquam erit, qui ab ea aberret.* Respondet. *Sanè, atque utinam ita contingat: hoc enim ipsum, & sinit, & vult Dominus.* Quo modo dicendi indicat, plures esse salvandos. *Confirm. 2. ex Anselm. lib. 1. Cur Deus homo, cap. 8.* dicente, plures ex fidelibus salvari, quàm ex Angelis ceciderunt. Sed ex hoc videtur, suaderi ex fidelibus adultis plures salvari, quàm damnari: ergo. Prob. min. Ex Angelis *tertia pars stellarum* cecidit. Sed iuxta computum:

factum ad verba Gregorij, tertia pars Angelorum excedit maiorem partem fidelium adultorum: quia ex duabus partibus remanentibus manent Angeli Custodes ad omnes homines fideles, & infideles, adultos, & parvulos: ergo. Verum de hac probatione suspicor, sicut de prima.

14 Prob. 2. Ex Scrip. nam in Parabola Matth. 22. ex invitatis ad nuptias unus tantum missus est in tenebras exteriores: quia non habuit vestem nuptialem. Et in Parabola Lucæ 14. ex invitatis ad cœnam tres tantum se excusarunt; cum plures essent invitati, ut insinuant verba Parabolæ, ut *impleatur domus mea*, & videtur, invitatos esse fideles: quia admitterunt convivium; & agnoscebant invitantem, ut indicant *rogo te, habe me excusatum*. Ex Virginibus. Matth. 25. non fuerunt plures satuz, quàm prudentes. Ex Apostolis unus tantum cecidit. Ex Discipulis pauci, & rari: & Apostoli, & Discipuli significabant totam Ecclesiam.

15 Prob. 3. Ex fidelibus plures sunt qui moriuntur, acceptis Sacramentis. adeò, ut rari sint, qui sine Sacramentis moriantur. Sed virtus Sacramento-
rum

tum eo tempore maximè exercet suam efficaciam : ergo. Prob. min. 1. Quia nemo, nisi desperatissimus est, qui tunc non serió cogitet de salute. 2. Quia Blosius in Monili, cap. 1. dicit, Deum revelasse cuidam fœminæ anxie de salute hominum, *Deum in articulo mortis amabilem se exhibere morituris*, ut eum diligant, & eius amore aliciantur ad poenitendum. 3. Quia frequenter magnam spem concipimus, quòd hi, qui moriuntur, acceptis Sacramentis, sunt in via salutis.

16 Prob. 4. ex divina liberalitate, & benignitate, qua serió, & ardentè vult, *omnes homines salvos fieri*, & ad agnitionem veritatis venire : quis enim credat, quòd, cùm antècedenter ad merita, & demerita habuerit hanc voluntatem : & antècedenter ad merita elegerit salvandos, minorem partem Fidelium adulatorum elegerit. Confirm. Quia, quòd maior pars electorum salvetur, cedit in maximam gloriam meritorum Christi : & videtur conforme promissioni, & pactui Isaïæ 51. *Si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum*. Sic intelligi possunt verba eiusdem ibi : *Generationem eius quis enarrabit?*

Hh 4

bit?

oper. Hieronym. *vix de centum millibus hominum, quorum fuit semper mala vita, meretur à Deo, habere indulgentiam, unus.* Et infra: *Hoc teneo, hoc multiplici experientia didici, quòd ei non bonus est finis, cui mala fuit semper vita.* Augustin. lib. de vera, & falsa pœnit. cap. i 7. *Multos, solet serotina pœnitentia, decipere... periculosissimum est, & interitui vicinam, ad mortem protrahere pœnitentiam.* Et lib. 50. homiliar. homil. 41. *Si quis positus in ultima necessitate ægritudinis suæ, voluerit, accipere, pœnitentiam... fateor vobis, non illi negamus, quod petit; sed non præsumimus, quia benè exit.* Eadem Cæsareus, Arelatens. homil. 33, & 44. tom. 2. Bibliothec. Plura reperies in decreto de pœnitentia dist. 7. aliàs causa 33. quæst. 3. Isidorus lib. 2. sentent. cap. i 3. *Qui autem pravè vivendo, pœnitentiam in mortis agit periculo: sicut eius damnatio incerta est; sic remissio dubia.* Hugo Victor, de Sacram. lib. 2. par. 4. cap. 5. *Valdè difficile est, ut tunc vera sit pœnitentia, quando tam serà venit... valdè suspecta debet, esse pœnitentia, quæ coacta videtur, esse.* Idem tenet Magister 4. sentent. dist. 20. concludens: *esse periculosum, & difficile, pœnitentiam veram in mortis articulo concipere.* Idem tenet

tenet Bonav. S. Thom. Cathuf. ibi q. 14
Fufius & Strictius Scottus.

6 Ratio est. Quia æquum videtur,
quod a Deo deferatur in illa hora, qui
Deum sæpe vocantem deferuit in vita?
Proverb. 1. Quia vocavi, & renuistis,
ego quoque in interitu vestro videbo. Ec-
clesiast. 5. Non tardes converti ad Domi-
num, & ne differas de die in diem; subito
enim veniet ira illius, & in tempore vin-
dictæ disperdet te. Similia Proverb. 29.
Ecclesiast. 3. Job 27. Ieremiæ 14. Psal-
17. Lucæ 13. Machab. 9. Ideo Lauren-
tius Iustin. lib. de contemp. mundi, cap.
14. exclamat: O quàm innumerè quotidie
decipiantur, differentes de die in diem,
converti ... æquissime percutiuntur hac uni-
mad versione peccator, ut moriens oblivis-
catur sui, qui, vivens, oblitus est Dei. Cy-
prius lib. 4. epist. 2. ad Antonianum:
Nec dignus est, in morte accipere solatium;
qui se, non cogitavit, esse moriturum.
Gregor. lib. 18. Moral. cap. 7. Non
quid Deus audiet clamorem eius, cum ve-
nerit super eum ad iudicium. Ad quæ ali-
dunt Psal. 17. Clamavi verum, neque exau-
di qui salvos faceret ad Dominum, neque
exaudivit eos. Ieremiæ 14. Si oblitus in
bolorum hominum, & in oblivione
piam

primum. ca. Lib. 2. Machab. 9. Orbat hic
 scelestus Dominum, & quod non erat misse-
 ricordiam concessurus. Ad Hebræos 12.
 de Esau. Non invenit pœnitentie locum,
 quamquam cum lacrymis inquisisset eam.
 Ideo Matth. 7. Multi dicunt mihi in il-
 la hora, Domine. Et Matth. 25. Solum
 que parata erant, intraverunt cum eo ad
 nuptias.

7. Hac ratione dicit Christus Matth.
 11. Regnum cœlorum vim patitur, &
 violenti rapiunt illud. Et Matth. 16. Si
 quis vult, post me venire, abneget semet-
 ipsum, tollat crucem suam, & sequatur
 me. Et Matth. 18. Nisi conversi fueritis,
 & efficiamini sicut parvuli, non introbi-
 tis in Regnum Cœlorum. Et Lucæ 14. Qui
 non renuntiavit omnibus, que possidet, non
 potest meus esse discipulus. Rogat Iunius
 lectorem, ut hæc seriò meditetur, & at-
 tentè legat. Quibus accedit 1. ad Cor-
 inth. 9. Omnes quidem currunt, sed unus
 accipit præmium. Sic currite, ut compres-
 hendatis. Et August. clamat. serm. 32.
 de verb. Domini in Matth. 3. Congregat
 hic triticum suum in horreum, pulvas autem
 rem comburit igne, sic animum video, gra-
 tia quaero. Et vix videntur gratia, quando
 arca triumphat, sed videntur esse, qui non
 siles

offeratur. Pauci ergo, qui salvantur in com-
paratione multorum periturorum Rom. 9.
Si fuerit numerus filiorum Israel, quasi
arena maris, reliqui salvæ essent.

8. Probant 4. conclusionem ex
multis millibus hominum, qui moriun-
tur in bellis, naufragiis, terræmotibus,
in quo conflictu vivunt, quid agant,
ut fatentur aliqui, qui ex similibus eva-
ferunt: ideoque verisimile est, paucos
ex his salvari: cum, in nostra miseria
ramus in his periculis versantem tan-
rare de conservatione gratiæ, & vita-
tione peccatorum, & occasionum. magis

9. Probant 5. ex revelationibus,
quas afferant Lirinæ, & Cornel. in Nu-
meror. cap. 14. Drexelius in Zodiaco
Christiano. Quibus manifestavit Deus,
quod, cum certis diebus plures obis-
sent, omnes damnati sunt, uno, vel al-
tero excepto: ita fertur de die obitus
Divi Bernardi. Hac sunt gravissima
fundamenta sunt, & adeo iusto timore
digna, ut tremere faciant, & contremis-
cere: cum incredibile videatur, quod
eiusmodi dicantur ab Script. & PP. hy-
perbolice, terroris gratia, aut pondera-
tione contionatoria.

10. Accedit, quod, ut constat ex

Hh

vitis

SECTIO II.

Proponuntur rationes pro maiori numero Catholicorum Electorum.

11 **N**ihilominus, aliqui AA. dicunt, ex fidelibus plures esse Prædestinatos, quam Reprobos. Sed loquuntur cum distinctione: quia Suarez lib. 6. de prædest. cap. 3. apud Ruiz infra; Lorini. in Psalm. 138. vers. *Di numerabo eos.* Expresse comprehendunt multitudinem parvulorum, qui baptizati moriuntur ante usum rationis; & in hoc sensu verum esse debet; ex Catholicis plures esse, qui salvantur, quam qui damnantur: quia, cum maximus sit numerus puerorum baptizatorum ante usum rationis, qui omnes salvantur; & multi sint etiam ex adultis, qui salvantur: certum est, quod, si in numero Catholicorum, de quo sit questio, comprehendantur etiam pueri, plures sunt qui salvantur, quam qui damnantur.

12 Loquendo verò de solis adultis, eam conclusionem tenet Silvester in *Rosa Auræ, tract. 2. super Evangel. Sep-*

Hh 2

tua-

tuages. Granados tractat. 12. disp. 4.
 apud quem Cartagena, & Trigofus, Alar-
 con disp. 6. cap. 2. Martinon disp. 20.
 Pallavicin. 12. disp. 2. quæst. 3. P. Doct.
 Vincent. Ramirez disp. 21. cap. 11. ci-
 tatur etiam Franciscus à Christo lib. 1.
 sent. dist. 40. & 41. Præcessit sua benig-
 nitate Eximi. Suarez lib. 6. de prædestin.
 cap. 3. quem immeritò dicit Ruiz sect.
 1. num. 7. solum loquutum de fidelibus,
 prout comprehenduntur parvuli : quia,
 si attentè legatur num. 5. & fine num. 6.
 etiam de solis adultis loquitur, & dicens,
 verisimile esse, plures salvari.

13 Prob. Hæc sententia 1. ex
 Gregor. homil. 34. in Evangel. *Suprema
 illa Civitas ex Angelis, & hominibus con-
 stat, ad quam tantum, credimus, humanum
 genus ascendere, quantos, illis contigit, ele-
 ctos Angelos remansisse.* Sed ex Angelis
 electis sine dubio remanserunt plures,
 quàm maior pars fidelium, ad ultorum
 ergo. Prob. min. Iuxta plurium sen-
 tentiam, nullus Angelus Custos custodit
 duos, adhuc in diversis temporibus, ut
 dicunt nonnulli apud Arriaga disp. 32.
 de Angel. sect. 8. sub sect. 1. dicentes,
 Angelos infini Chori, ex quo dicuntur,
 esse Angeli Custodes, sunt plures, quàm

hæc

homines, qui sunt, fuerunt, & erunt. Idem tenet P. Andreas Pozo de devotione. S. Angeli Custodis, fol. 42. Sed omnes homines electi, & reprobī habent Angelos Custodes. Regna, & Provinciae habent etiam Angelos Custodes: & praeicipui Superiores habent duos Angelos, iuxta plures: ergo Angeli electi multo plures sunt, quam homines reprobī. Discursus est rectus, si vera sint verba Gregorij; sed timeo, non esse vera: quia eodem discursu videtur probari, omnes, vel ferè omnes fideles salvari. *Confirm. ex Damasc. orat. de his qui in fide migraverunt.* Ubi indicat, plures ex fidelibus adultis esse salvandos: &, cum eius discursui sibi obijceret. *Si res ita se habet, omnes salutem consequentur; nec quisquam erit, qui ab ea aberrat.* Respondet. *Sanè, atque utinam ita contingat: hoc enim ipsum, & scit, & vult Dominus.* Quo modo dicendi indicat, plures esse salvandos. *Confirm. 2. ex Anselm. lib. 1. Cur Deus homo, cap. 8.* dicente, plures ex fidelibus salvari, quam ex Angelis ceciderunt. Sed ex hoc videtur, suaderi ex fidelibus adultis plures salvari, quam damnari: ergo. Prob. min. Ex Angelis *tertia pars stellarum* cecidit. Sed iuxta computum:

factum ad verba Gregorij, tertia pars Angelorum excedit maiorem partem fidelium adultorum: quia ex duabus partibus remanentibus manent Angeli Custodes ad omnes homines fideles, & infideles, adultos, & parvulos: ergo. Verum de hac probatione suspicor, sicut de prima.

14 Prob. 2. Ex Scrip. nam in Parabola Matth. 22. ex invitatis ad nuptias unus tantum missus est in tenebras exteriores: quia non habuit vestem nuptialem. Et in Parabola Lucæ 14. ex invitatis ad cœnam tres tantum se excusarunt; cum plures essent invitati, ut insinuant verba Parabolæ, *ut impleatur domus mea*, & videtur, invitatos esse fideles: quia admitterunt convivium; & agnoscebant invitantem, ut indicant *rogo te, habe me excusatum*. Ex Virginitibus. Matth. 25. non fuerunt plures fatuæ, quàm prudentes. Ex Apostolis unus tantum cecidit. Ex Discipulis pauci, & rari: & Apostoli, & Discipuli significabant totam Ecclesiam.

15 Prob. 3. Ex fidelibus plures sunt qui moriuntur, acceptis Sacramentis, adeò, ut rari sint, qui sine Sacramentis moriantur. Sed virtus Sacramentorum

tum eo tempore maximè exercet suam efficaciam : ergo. Prob. min. 1. Quia nemo, nisi desperatissimus est, qui tunc non seriò cogitet de salute. 2. Quia Blossius in Monili, cap. 1. dicit, Deum revelasse cuidam fœminæ anxie de salute hominum, *Deum in articulo mortis amabilem se exhibere morituris*, ut eum diligant, & eius amore aliciantur ad poenitendum. 3. Quia frequenter magnam spem concipimus, quòd hi, qui moriuntur, acceptis Sacramentis, sunt in via salutis.

16 Prob. 4. ex divina liberalitate, & benignitate, qua seriò, & ardentèr *vult, omnes homines salvos fieri*, & ad agnitionem veritatis venire : quis enim credat, quòd, cùm antecederet ad merita, & demerita habuerit hanc voluntatem : & antecederet ad merita elegerit salvandos, minorem partem Fidelium adultorum elegerit. *Confirm.* Quia, quòd maior pars electorum salvetur, cedit in maximam gloriam meritorum Christi : & videtur conforme promissioni, & pactui Isaïæ 51. *Si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum*. Sic intelligi possunt verba eiusdem ibi : *Generationem eius quis enarrabit?*

bit. Sicetiam Ioan. 3. Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret. Et quod canit Ecclesia: O ineffabilis dilectio charitatis, ut servum redimeres, Filium tradidisti. Et Ioan. 13. Cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Et Ioan. 15. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Et Symbolum: Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Coelis.

17 Accedit, quod hæc opinio magis optabilis, & affectum voluntatis invitans, magnam, videtur, afferre utilitatem: quia consolatur timidos, iustos, & pusillanimes valdè sollicitos de sua salute; spem erigit moribundis: dilatat animos quærentium Deum; quos opposita sententia comprimit, & deijcit, si non in quâdam desperationem, saltem in magnam deiectionem.

5.

18 Rationes in contrarium graves sunt; sed non tales, ut non habeant verisimilem solutionem. Verba PP. Chrysost. & aliorum explicantur à Granados, & alijs, quasi dicta modo contionatorio, hyperbolice, & figuratè; ut denotent,

tent, adhibendam esse magnam curam, & plusquam vulgarem diligentiam, ad ingrediendum per angustam portam. August. & Gregor. recte possunt intelligi, non de solis Catholicis; sed etiam de omnibus Christianis, Hæreticis etiam, & Schismaticis. *Ad 2.* ex figuris, & parabolis, responderi potest alijs parabolis Virginum, Nuptiarum, & Coenæ, positæ in secunda ratione conclusionis. *Ad 3.* Verum esse, maiorem partem Catholicorum transigere maiorem partem vitæ in uno, vel altero peccato mortali; & multi ferè totam vitam illaqueantur peccatis: de his ultimis valdè timenda est damnatio: & de his intelligenda sunt saltè semel, aut iterùm verba relata Scripturæ, & PP. verum maior pars Catholicorum nostro sæculo, etsi sæpè labitur, surgere conatur: & in Urbibus, præter gentes perditas, pauci sunt, qui non aliquoties in anno confiteantur: multi, qui in solemnioribus festivitibus, præcipuè Christi, & Beat. Virg. & non pauci, qui frequentius confitentur. Verum est, quòd in gentibus perditis, etiam in hora mortis est periculum & periculosa conversio; in alijs quòd verè conve

bit à Sicutiam Ioan. 3. *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* Et quod canit Ecclesia: *O ineffabilis dilectio charitatis, ut servum redimeres, Filium tradidisti.* Et Ioan. 13. *Cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos.* Et Ioan. 15. *Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos.* Et Symbolum: *Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Caelis.*

17 Accedit, quod hæc opinio magis optabilis, & affectum voluntatis invitans, magnam, videtur, afferre utilitatem: quia consolatur timidos, iustos, & pusillanimes valde sollicitos de sua salute; spem erigit moribundis: dilatat animos quærentium Deum; quos opposita sententia comprimit, & deiicit, si non in quâdam desperationem, saltem in magnam deiectionem.

5.

18 Rationes in contrarium graves sunt; sed non tales, ut non habeant verisimilem solutionem. Verba PP. Chrysost. & aliorum explicantur à Granados, & alijs, quasi dicta modo contionatorio, hyperbolice, & figurate; ut denotent,

tent, adhibendam esse magnam curam,
& plusquam vulgarem diligentiam, ad
ingrediendum per angustam portam.
August. & Gregor. rectè possunt intelli-
gi, non de solis Catholicis; sed etiam de
omnibus Christianis; Hæreticis etiam,
& Schismaticis. *Ad 2.* ex figuris, & pa-
rabolis, responderi potest alijs parab-
olis Virginum, Nuptiarum, & Coenæ, po-
sitis in secunda ratione conclusionis. *Ad*
3. Verum esse, maiorem partem Catho-
licorum transigere maiorem partem vi-
tæ in uno, vel altero peccato mortali;
& multi ferè totam vitam illaqueantur
peccatis: de his ultimis valdè timenda
est damnatio: & de his intelligenda sunt
saltem semel, aut iterum verba relata
Scripturæ, & PP. verum maior pars
Catholicorum nostro sæculo, etsi sæpe
labitur, surgere conatur: & in Urbibus,
præter gentes perditas, pauci sunt, qui
non aliquoties in anno confiteantur:
multi, qui in solemnioribus festivitati-
bus, præcipuè Christi, & Beat. Virg. & non
pauci, qui frequentius confitentur. Ve-
rum est, quòd in gentibus perditis, etiam
in hora mortis est incerta, & periculosa
conversio; in alijs verò verisimile est,
quòd verè convertantur; & saltem ha-
beant

beant veram attritionem, quæ & cum Sacramento sufficit: & cum Extrema-
 Unctione bona fide suscepta: & aliqui
 volunt, quòd cum Eucharistia; de quo
 sectione sequenti. Ex his explicari pos-
 sunt, proportionè servata, authoritates
 Script. & PP.

19 Ad 4. Verum est, quòd plures,
 qui moriuntur in bellis, & terramotis,
 moriuntur in peccato, & miserè dam-
 nantur; in naufragijs non ita plures, ni-
 si subito superveniat; potius clamare,
 solent: *Domine salva nos perimus*, Mat-
 thæi 8. Verum hac ratione etiam pluri-
 mi Religiosi, & Religiosæ salvantur, de
 quo sect. sequenti. Ad 5. Eiusmodi re-
 velationibus respondet Granados, &
 alij, quòd in alijs diebus fortè ferè om-
 nes, qui mortui sunt, salutem obtine-
 runt; ut suaderi potest ex dictis proba-
 tione 3. & ex dicendis sect. sequenti.
 Sanè una die salvatæ undecim millia
 Virginum: & alijs diebus innumerabi-
 les Martyres, ut constat ex Martyrolo-
 gio. Ad 6. Verum est, quòd Viri singu-
 lariter pij cum magna exultatione acci-
 piunt notitiam salutis: & quòd eo ma-
 jori timore, & tremore salutem operan-
 tur, quò magis pij sunt: quia cum, quo
 ma-

magis Sancti, plus agnoscant magnitudinem doni, & simul contingentiam, illud amittendi : quia ex se nihil habent, nisi fragilitatem, miseriam, & peccata: & quò plures virtutes, & favores acceperunt, eo verè se iudicant magis obligatos; iustè timent, ne fortè Deus, ut ingratos, tractet, subtrahendo auxilia: quia, cum plura acceperint, pauca restituerunt: & cum acceperint *quinque talenta, non alia quinque superlucrati sint*: ut docet Gregor. homil. 9. in 25. Matth. *cum enim augentur dona, rationes etiam crescunt donorum.*

SECTIO III.

Propria sententia proponitur.

20 **I**N his angustiis placeret resolutionem omittete : quia ut canit Ecclesia: *Soli Deo cognitus est numerus electorum in superna felicitate locandus.* Ex Apocalyp. constat, numerum electorum esse *millia millium*, & turbam, quam dinumerare, nemo poterat; aliundè constat, sal vandos esse pusillum gregem. Constant autoritates Script. & PP. pro parvo numero salvando.

docum: *Non sumus consiliarij Dei.* Quis ergo iudicabit?

21 Dico 1. Si vera essent quæ aliqui dicunt, scilicet, ad iustificationem fidelis, tam intra, quàm extra Sacramentum Pœnitentiæ, esse necessariam necessitate mediæ fidem actualem Dei remuneratoris, &c. & id intelligant de alia fide actuali, præter importata in actibus aliàs determinatè requisitis. Si hæc sint vera, sine dubio plures sunt ex Catholicis adultis, qui damnantur: quia certum est, nec decimam partem adulterorum scire hanc necessitatem, & consequenter plurimi non elicerent tales actus. Idem dicerem, si verum esset, quod alij dicunt. Ad iustificationem in Sacramento requiri contritionem perfectam, vel, ut alij, contritionem existimatam. Sed, quia hæc omninò falsa iudicavi disp. 1. de iustific. sect. 7. & 8.

22 Dico 2. Nihilominus non audeo dicere, esse plures de Catholicis adultis, qui damnantur. 1. propter rationes sect. ant. quæ saltem suadent, nō esse ferendam sententiam absolutam de damnatione plurium adulterorum. 2. ex testimonio comprobato apud Avendaño supra clarissimæ Virginitatis Domine.

Ma.

Marinæ de Escobar, cum enim frequen-
tissimæ essent mortes Vallisoleti præ
gravitate morbi: illa dolens, precaba-
tur Deum pro remedio tanti damni: cui
respondit Christus (verbis fideliter tra-
ductis:) *Noli propter hæc affligi; sed esto
certa de veritate assertionis meæ, qua tibi
dico, in adeo ingenti mortuorum numero
paucissimos fuisse damnatos.* Ex, cum non
rarò eveniant similes epidemix inter
Catholicos, verisimile est, idem accide-
re, quo valde crescit numerus electo-
rum. 3. Quia multæ sunt Personæ Re-
ligiosæ, tam viri, quam feminæ, ex qui-
bus sine dubio verisimile est, quòd ma-
ior pars salvatur, præcipuè, cum in una,
vel altera Religione, ut in nostra Socie-
tate, piè credatur, omnes salvandos, ex
revelatione, ut fertur, factæ Sancto Frã-
cisco Borgia, cui non maiorem fidem
damus, quàm prudenti dicto debetur.
Ex singulari providentiâ pulsationum,
quæ fertur, & tribuitur D. Benedicto
erga Monachos Benedictinos, & Bernar-
dos. 4. Quia in oppidis parvis, ubi fre-
quenter homines, sunt servi, & manci-
pia laboris, qui non cogitant, nisi de suis
agriculturæ, die, ac nocte, laborantes,
verisimile est, si non fore omnes, maio-
rem

rem eorum partem salvari: & ex his op-
 pidis componitur magna pars locorum
 Catholicorum. 5. Quia, ut sentiunt
 omnes contra Marsillum in 2. sententia
 quæst. 13. dub. 4. & P. Doct. Vincent;
 Ramirez supra, quibus favet D. Thom.
 quodlib. 3. quæst. 11. art. 25. plures
 foeminae, quam viri salvantur: quia le-
 vius peccant, quam viri, cum earum
 peccata minus sint ex malitia, quam ex
 infirmitate, ac mobilitate animi. Faci-
 lius resurgunt, & resipiscunt: quia sunt
 timidiores, teneriores, & magis credulæ:
 sunt devotiores, plus vacant ieiunijs,
 elemosynis, orationi, sacris, Sacramen-
 tis. Habent efficaciora adminicula salu-
 tis propter dicta: & sunt minus obnoxio-
 ris, naufragijs, & mortibus violentis.
 Præterquam propter varias ærumnas,
 quas, ratione sexus, patiuntur in educa-
 tione filiorum, in tollerandis maritis,
 dignæ sunt, ut Deus earum misereatur.
 Ex his rationibus, verisimile est, quod
 ex foeminis plures salventur, quam dam-
 nentur: quod si ita sit, valde crescit nu-
 merus electorum: quia, ut dicit Ruiz
 sect. 6. *Aliquando subducta ratione in hac*
civitate Hispalensi, reperta fuit multitu-
do foeminarum sectæ major, quam virorum.
 Ex.

23 Favet huic discursui, quod, licet, poenitentia, & dolor sit difficiliss; nihilominus sententia fuit D. Thom. 3. par. quæst. 97. art. 3. Antonini Paludani, Soti, Ledesma, Catharini, apud Suarez tom. 3. in 3. par. disp. 63. sect. 2. & eam tenet Durandus in 4. dist. 1. quæst. 4. & Præpositus in art. cit. Eucharistiam bona fide susceptam, sine poenitentia, & dolore iustificare suscipientem; & si hi requirant aliquam detestationem. Si hæc sententia esset vera, valde cresceret numerus electorum: quia pauci moriuntur sine Sacramentis: & non est difficile, habere in articulo mortis aliquam detestationem.

24 Similiter favet sententia plusquam triginta Authorum, quos sequitur Gaspar Hurtado disp. de Extrema Unctione diffic. 8. Castro Palao, tom. 4. tract. 26. punct. 5. Diana par. 5. tract. 13. resolut. 31. Basius in floribus Theologia, verbo *Extrema Unctio*. Extremam Unctionem bona fide receptam, cum attritione, iustificare recipientem. Et aliqui horum, solum requirunt bonam fidem quod secundum videtur arduum. Vide de hoc Suarez, tom. 4. in 2. par. disp. 41. sect. 1. Si hæc sententia esset vera,

ta, etiam cresceret numerus electorum: quia pauci moriuntur sine Extrema-
 Uctione, & non est ita difficile,
 habere in illo tempore attritionem,
 & minus difficile habere bonam fi-
 dem.

25 Dico 3. Ex his non audeo
 dicere, plures de Catholicis adultis dam-
 nari. Verum, cum multæ, & horrendæ
 sint Scripturæ, & PP. testimonia in con-
 trarium relata; nec audeo dicere plures
 è Catholicis adultis salvari. Utinam ex
 numero electorum simus. Intèrim Psal.
 66. *Deus misereatur nostri, & illu-
 minet vultum suum super nos, donec mi-
 serereatur nostri per Iesum Christum Fi-
 lium suum, & eius gloriosissimam Ma-
 trem.*

26 Hic agi solet de prædetermi-
 natione intrinseca, & extrinseca. Sed de
 hoc pro viribus egimus disp. 2. de lib-
 arbo. & nihil occurrat addendum. Itaque
 agi solet, de necessitate gratiæ, ad salu-
 anter operandum. Et an gratia actualis
 requisita à PP. & CC. ad salutariter ope-
 randum, sit peritativa supernaturalis.
 An homo possit, amare Deum, amore ef-
 ficaci naturali, incomponibili cum oblati
 peccato naturali, sine speciali auxilio gra-
 tiæ

ria Theologica loquendo ex natura rei?
An: ad vincendam gravem tentationem
 fit necessaria gratia Theologica? **An,** den-
 tur omnibus hominibus, ratione uten-
 tibus, auxilia sufficientia ad salutem, &
 quo sensu? **Quomodo** intelligendum sit
 proverbium Scholasticum: *Faciendi quod
 est in se, Deus non denegat gratiam?* Sed
 de his pro viribus egimus disp. 6. & 7. de
 lib. arb.

Item, agi solet de prædefinitione
 pœnitentiæ, ante absolute prævisum pec-
 catum; sed de hoc pro viribus egimus
 tract de Incar. disp. 8.

Item : agi solet de discretionem con-
 sentientis à dissentiente: & dissentientis à
 consentiente. Sed de hoc etiam egimus
 disp. 4. de lib. arb.

Item : agi solet: an ex consensu sub
 auxilio A, inferatur metaphysicè consen-
 sus sub auxilio B, omnino simili non dis-
 creto? An inferatur probabiliter? An
 moraliter? An sub intensiori auxilio? An,
 quòd alia voluntas consentiet sub simili
 libertate? Sed de his egimus disp. 5. de
 lib. arb.

Item: agi solet de creatura Rebelli.
An: Beatiss. Virgo visa sit omnibus auxi-

lijis supernaturalibus consensura? Sed de
his egimus disp. 3. de lib. arb. Ideò hæc
omnia omittimus Cedant omnia in glo-
riam Dei, & Beatiss. Virg. Et in augmen-
tum Ecclesie, cuius correctioni omnia
hucusque scripta, libenter
submitto.

IN-

I N D E X
DISPUTATIONUM,
& sectionum huius Tra-
ctatus.

DISPUTATIO I.

**De existentia, & necessitate Prædesti-
nationis,** pag. 1.

**Sect. 1. De nomine, existentia, defini-
tione, & multiplici acceptione Præ-
destinationis,** pag. 1.

**Sect. 2. An, & quomodo Prædestinatio
sit necessaria?** pag. 7.

**Sect. 3. An Prædestinatio consistat in
actu intellectus, vel in actu volunta-
tis; vel æque constituatur ex utroque?**
pag. 11.

**Sect. 4. De imperio intellectuali Tho-
mistico,** pag. 30.

**Sect. 5. Repugnat imperium intelle-
ctuale distinctum ab apprehensione?
& indicio,** pag. 36.

**Sect. 6. Imperium Thomisticum me-
dians inter electionem, & volutio-
nem executivam, seu usum activum,
neque est necessarium, neque datur in
Deo, nec in creatura,** pag. 51.

INDEX.

Sect. 7. An sit de ratione providentiæ intendentis, assequi finem, quem intendit? ubi; an Deus sermo velit salutem omnium in se ipsa? pag. 58.

DISPUT. II.

An scientia Media constituat providentiam collativam auxiliorum? Ubi: an dirigat, & præcedat ad decretum auxiliorum efficacium? pag. 67.

Sect. 1. An scientia Media constituat providentiam moralem? pag. 67.

Sect. 2. Solvuntur obiectiones, pag. 75.

Sect. 3. An scientia Media de efficacia ita præcedat ad collationem auxilij efficaciæ, & strictè dirigat, ut possit, movere ad eius collationem, etiam quando datur per decretum ex se indifferens? Et: an scientia de inefficacia ita præcedat, ut possit retrahere? pag. 96.

Sect. 4. Deus sæpe, imò frequenter confert auxilium efficax, motus, saltem extrinsecè, ex efficacia. Et similiter negat in illis auxilium inefficax retrahens ex inefficacia, pag. 110.

Sect. 5. Scientia Media efficaciz verè dirigeret, & præcederet ad collationem nem

INDEX.

Item auxilij efficacis, etiam si non
moveretur ex efficacia, pag. 1454

DISPUT. III.

De directione, & præcedentia scientiæ
Mediæ inefficaciæ. Ubi: an Deus sit
beneficus in collatione auxilij ineffi-
cacis, & quomodo seriò procuret
consensum, dum confert auxilium
inefficax? pag. 127.

Sect. 1. An scientia Media inefficaciæ
verè dirigat, & procedat natura col-
lationem auxilij inefficacis, p. 127.

Sect. 2. An Deus sit beneficus in colla-
tione auxilij inefficacis? pag. 139.

Sect. 3. Quomodo componatur, quòd
Deus seriò velit consensum, dum
confert auxilium inefficax? p. 151.

Sect. 4. Propria sententia per varias
conclusiones proponitur, pag. 163.

Sect. 5. Solvuntur argumenta, p. 175.

DISPUT. IV.

Utrum decretum collatiqum auxilio-
rum, connexum cum consensu, sit
componibile cum libertate con-
sensus? pag. 192.

INDEX

- Sect. 1.** Utrum decretum unice tollativum auxilium, connexum cum consensu, sit componibile cum libertate consensu, pag. 191.
- Sect. 2.** Solvuntur obiectiones, pag. 201.
- Sect. 3.** Solvuntur obiectiones, intendentes, decretum collativum connexionum, ratione connexionis, adferre libertatem, pag. 222.
- Sect. 4.** Aliæ obiectiones solvantur, pag. 233.
- Sect. 5.** Aliæ obiectiones, pag. 244.
- Sect. 6.** An Deus de facto conferat auxilium efficax per decretum connexionum cum consensu? pag. 254.

DISPUT. V.

- De decreto applicativo Omnipotentie,** pag. 265.
- Sect. 1.** An, ut Deus operetur ad extra, præviè requiratur aliquod exercitium liberum, quo applicet Omnipotentiam, ad operandum? pag. 265.
- Sect. 2.** Deus ad effectus necessarios causa secunde sæpe applicat Omnipotentiam per decretum efficax, & in-

INDEX.

- Intendunt per decretum indifferens,
pag. 171.
- Sect. 3. Deus non applicat Omnipotentiam ad eventus necessarios, moraliter malos, seu ex se materialiter malos, per decretum efficax ita, ut sit causa per se actus necessarii, pagin. 276.
- Sect. 4. Deus applicat Omnipotentiam ad actus liberos per decretum indifferens, & nequit, eam applicare per decretum connexum, pag. 283.
- Sect. 5. Solvuntur argumenta, intenduntia, non esse necessarium decretum applicativum, præter decretum causarum, cum reliquis prærequisitis, pag. 315.
- Sect. 6. De tendentia, & obiecto decreti applicativi, præcipuè, de decreto applicativo Omnipotentia ad peccatum, pag. 320.

DISPUT. VI.

De Prædefinitionibus regulatis scientia Media, pag. 344.

Sect. 1. An sit possibilis prædefinitio efficax nostri consensus liberi, regulata scientia Media? pag. 344.

Li 4

Sect.

INDEX:

Sect. 2. Deus potest, efficaciter prædefinire nostros actus liberos prædefinitione antecedenti purè intentiva, pag. 348.

Sect. 3. Solvuntur obiectiones, pag. 356.

Sect. 4. Aliæ obiectiones solvuntur, pag. 368.

Sect. 5. Deus de facto prædefinit nostros actus liberos, pag. 375.

DISPUT. VII.

De decreto præscindenti, pag. 377.

Sect. 1. Aliqua notabilia, & sententiz, pag. 377.

Sect. 2. Decretum absolutum de consensu in instante *A*, antevergens scientiam Mediam, seu non regulatum necessario scientia Media, seu præscindens, quolibet ex modis dictis, tollit libertatem, pag. 381.

Sect. 3. Solvuntur obiectiones, pag. 389.

Sect. 4. Aliæ obiectiones solvuntur, pag. 401.

DIS.

INDEX.

DISPUT. VIII.

De electione ad gloriam, & reprobatione, pag. 407.

Sect. 1. An sit possibilis electio efficax ad gloriam, ut coronam, ante absolutam visionem meritorum? pag. 407.

Sect. 2. Solvuntur argumenta, pag. 413.

Sect. 3. An electio antecedens se ipsa esset executiva gloriæ post absolutam visionem meritorum? pag. 424.

Sect. 4. An electio ad gloriam secundum se, quæ non præsupponat scientiam Mediani, componatur cum nostra immediata libertate benè agendi: cum potestate mediata adquirendi gloriam, ut coronam, & cum libertate mediata perdendi gloriam? pag. 432.

Sect. 5. An de facto electio ad gloriam sit ante absolute prævisa merita? pag. 442.

Sect. 6. Solvuntur obiectiones, pag. 449.

DI

INDEX.

DISPUT. IX.

An ex Catholicis adultis plures sint, qui
salventur, quàm qui damnantur?
pag. 473.

Sect. 1. Proponuntur rationes pro ma-
iori numero Catholicorum Repro-
batorum, pag. 473.

Sect. 2. Proponuntur rationes pro ma-
iori numero Catholicorum Electro-
rum, pag. 483.

Sect. 3. Propria sententia proponitur,
pag. 491.

FINIS.

M A T R I T I :

**Ex Typographia D. Gabrielis
del Barrio, Anno**

1711.

